
© JPKrásný

Robert A. Heinlein
VEZMI SI SKAFANDR A BĚŽ
1958

Harrymu a Barbaře Stinovým

I.

Jednoho dne jsem dostal opravdový skafandr.

Tím to začalo.

„Tati, chci letět na Měsíc," řekl jsem.

„Dobře," odpověděl a vrátil se k přerušenému čtení. V ruce měl Tři muže ve člunu od Jerome K. Jeromeho, které už nejspíš znal zpaměti.

„Tati, mluvím úplně vážně!"

Tentokrát si otec založil prstem stránku, kterou četl, a oznámil mi klidným hlasem:

„Řekl jsem ti, že ano. Můžeš."

„Fajn… ale jak?"

„Prosím?" Tvářil se mírně překvapeně. „Ale Clifforde, to už je tvůj problém."

Tak tohle je celý můj táta. Když jsem mu jednou řekl, že si chci koupit kolo, odpověděl mi: „Jak chceš." Ani nezvedl oči od knížky. Tak jsem šel pro pokladničku, která stojí v jídelně, že si vezmu odpovídající částku. Ale vevnitř jsem našel jenom jedenáct dolarů a čtyřicet tři centy. A tak se moje kolo vzdálilo o několik tisíc mil čerstvě posečených trávníků. Na nic jsem se táty neptal, protože pokud nebyly peníze v pokladničce, znamenalo to, že prostě nejsou nikde. Tátu nikdy nezajímaly banky. Stačila mu pokladnička v kuchyni a plechovka s nápisem „Strýček Sam", stojící hned vedle. Její obsah jednou za rok zabalil do balíčku a poslal na adresu finančního úřadu. To způsobovalo byrokratům bolest hlavy a jednoho dne se u nás objevil úředník s připomínkami.

Nejdříve ten muž křičel a žádal, později už jenom prosil.

„Pane Russele, známe přesně vaši situaci. Nemáte důvod podávat neregulérní daňové přiznání.“

„Ale já mám vypočítáno všechno přesně tak, jak má být,“ ohradil se otec. „Tady.“ Zaťukal si na čelo.

„Předpisy ale vyžadují písemné prohlášení.“

„Podívejte se, vážený pane,“ přerušil ho otec. „Předpisy přece nevymáhají po lidech ani povinnost umět číst a psát. Ještě kávu?“

Úředník se pokoušel otce přemluvit, aby příště posílal peníze šekem nebo platil bankovním převodem. Táta mu jako odpověď přečetl příslušný text na dolarové bankovce se slovy, že to je „legální platební prostředek“.

Aby se nevracel z návštěvy s prázdnou, pokusil se zoufalý úředník alespoň o jednu věc. Poprosil otce, aby v rubrice „zaměstnání“ neuváděl „špión“.

„Proč?“

„Prosím? No, protože vy přece nejste špión, a navíc — proč rozčilovat druhé?“

„Ověřoval jste si to u FBI?“

„Ehm, cože? Ne.“

„Stejně by vám to asi neřekli. Ale byl jste ke mně upřímný, tak tedy dobrá. Budu psát 'špión, toho času bez zaměstnání'. Spokojen?“

Kontrolor si u nás málem zapomněl aktovku.

Tátu nic nemohlo vyvést z rovnováhy. Říkal přesně to, co si myslel, neurážel se a nikdy nikomu neustupoval. Takže když mi řekl, že klidně můžu letět na Měsíc, ale jak se tam dostat, že už je můj problém, věděl jsem, že to myslí vážně. Můžu letět třeba zítra, ale jenom tehdy, když si sám zajistím letenku na nějakou kosmickou loď.

Táta se na chvíli odtrhl od čtení a zamyšleně řekl: „Musí být hodně způsobů, jak se dostat na Měsíc, synu. Radši si promysli všechny, než vyrazíš. Mimochodem, to mi připomíná pasáž, kterou právě čtu. Představ si, chlapci se pokoušejí otevřít ananasovou konzervu a Harris nechal otvírák v Londýně. Starají se, jak umějí.“

Začal nahlas předčítat a já jsem se diskrétně vzdálil. Slyšel jsem tu pasáž alespoň pětsetkrát. No dobře, jenom třistakrát.

Šel jsem do svého pokoje, abych si to mohl všechno důkladně promyslet.

Jedna z možností byla zkusit dostat se na Leteckou akademii v Colorado Springs. Kdyby se mi tam podařilo dostat, nějakou náhodou dokončit studia, zázrakem se stát členem Federace kosmických letů, no, možná by mě jednoho dne poslali na základnu na Měsíci. Nebo aspoň na jednu ze satelitních stanic.

Taky bych se mohl stát inženýrem, pokusit se získat práci u startovacích motorů a spoléhat na to, že se někdy možná dostanu na Měsíc. Je tam přece třeba stovek inženýrů skoro všech specializací: elektronické, metalurgické, klimatizační, no a samozřejmě raketové.

No jasně, já uprostřed hrstky šťastlivců, vybraných z milionů. To určitě. Dokonce i ve škole mě málokdy na něco vybrali.

Na Měsíc jsem se taky mohl dostat jako lékař, právník, geolog či zámečník, a to, po pravdě řečeno, určitě ne za špatný plat. Peníze mě sice nezajímaly, ale jak mám dokázat světu, že zrovna já jsem ten nejlepší?

No a nejjednodušší možnost? Balík peněz a mám lístek na Měsíc v kapse.

Jenomže ve skutečnosti je to nejméně průchodná varianta. V kapse mám totiž celých osmdesát sedm centů. Problém peněz mě ale donutil více uvažovat. Půlka kluků v naší škole přiznala, že sní o meziplanetární cestě, a polovina tvrdila, že je to vlastně ani moc nezajímá, protože věděli, že nemají šanci. Měli jsme mezi sebou i hrstku slabochů, kteří by ani za nic neopustili Zemi. Ale hodně se o tom diskutovalo a hodně z nás bylo pevně rozhodnutých letět. Já jsem dostal horečku, když American Expres and Thos. Cook & Son začali organizovat turistické zájezdy. Viděl jsem jejich reklamu, když jsem si prohlížel National Geographic v čekárně u zubaře. Od té chvíle se celý můj život změnil.

Vědomí, že stačí mít hromadu peněz na letenku, bylo nesnesitelné. Prostě jsem se musel dostat na Měsíc. Nikdy nebudu schopný získat takovou sumu, a jestli se mi to podaří, bude to za tak dlouhou dobu, že ani nemá cenu o tom uvažovat. Tak co jsem měl dělat?

Ty historky o chudých, ale cílevědomých chlapcích, kterým se povede dostat se až na vrchol, protože jsou nejschopnější, mají určitě

něco do sebe. Jako všechny pohádky. Když jsem ukončil školu, byl jsem jeden ze čtyř nejlepších, ale za tohle se stipendium na MIT nedává, ne v mém skvělém Centerville.

Je třeba přiznat, že se naše škola nepyšnila právě vysokou úrovní. Jistě, byli jsme mistři ligy v košíkové a náš taneční soubor byl jeden z těch lepších, ale ve vědeckých disciplínách…

Náš ředitel, pan Hanley, říkal, že důležitější než trigonometrie je „příprava na život“. Ano, byli jsme připraveni na život, ale ne na studium na vysoké škole. A nebyl to jenom můj názor.

Ve druhém ročníku střední školy jsem přinesl domů anketu s názvem Rodinný život, kterou jsme vytvořili na sociologických seminářích. Jedna z otázek zněla: „Jak jsou organizovány vaše rodinné porady?“

„Tati, jak jsou organizovány naše rodinné porady?“ zeptal jsem se jednoho pěkného dne u oběda.

„Neobtěžuj tatínka, drahoušku.“ Máma se nejčastěji snažila, abych tátovi nelezl do cesty.

„Cože? Ukaž mi ten papír.“

Táta si pečlivě pročetl celou anketu a pak mi přikázal přinést všechny mé učebnice. Neměl jsem je doma. Tak mě pro ně poslal do školy. Naštěstí byla ještě otevřená. Táta málokdy něco přikazoval, ale jestliže to udělal, vyžadoval okamžité splnění.

V tomto čtvrtletí jsem měl samozřejmě základní předměty: sociologii, ekonomii, užitou angličtinu (třída vybrala téma „tvoření sloganů“ — celkem dobrá zábava), povinnosti na školní zahradě a tělesnou výchovu — v mém případě to byla košíková. Nebyl jsem sice dost vysoký, abych nastupoval za naši první pětku, ale copak musím být ve všem nejlepší? Každopádně mi to ve škole šlo dobře a já o tom věděl.

Táta tu noc přečetl všechny mé učebnice (vždycky četl třikrát rychleji než ostatní).

Na hodině sociologie jsem odpověděl, že v naší rodině panuje neformální demokracie. Třída zrovna diskutovala o tom, zda předsedající rodinné rady mají být voleni, nebo se mají všichni postupně střídat, nebo jak se z hlediska rovnoprávnosti jeví pozice prarodičů bydlících ve společné domácnosti. Nakonec jsme se rozhodli, že pra-

rodiče jsou členové rodinné komunity, ale bez možnosti zastávat funkci předsedy rodinné rady.

Potom jsme diskutovali o založení výboru, který by vypracoval systém ideální organizace rodiny. Samozřejmě, projekty měly být přivedeny na svět v našich domácnostech.

Táta se zajímal o mé učení ještě několik dalších dní, což mě upřímně děsilo. Je známo, že když jsou rodiče příliš aktivní, nevěstí to nic dobrého.

V sobotu večer si mě pozval do své pracovny. Na stole ležel stoh mých učebnic a seznam všech semestrálních témat, americkými lidovými tanci počínaje a čistě naučnými předměty konče. Podtrhl témata všech mých ročníkových prací, i ty, které jsem teprve plánoval.

Táta, sleduje mě pohledem sarančete chystajícího se ke skoku, se mě zeptal:

„Kipe, synu, ty se chystáš na vysokou školu?“

„Cože? Ano, samozřejmě, tati.“

„A s čím?!“

Zarazil jsem se. Ano, studium něco stojí.

„Možná dostanu stipendium. Anebo si najdu nějakou práci.“

Táta přikývl.

„Bezpochyby, jestli budeš chtít. Vždycky vyřešíš své finanční problémy, když se jich nebudeš bát. Ale když jsem se ptal 's čím', měl jsem na mysli tohle,“ a poklepal si na čelo.

„Přece budu mít střední školu. To snad stačí.“

„Ale jistě. Samozřejmě. Na státní univerzitu určitě. Ale Kipe, víš o tom, že u zkoušek vyhazují až čtyřicet procent zájemců?“

„Mě nevyhodí.“

„Samozřejmě že tě vyhodí, jestli se budeš spoléhat na tohle.“ Ukázal na seznam mých školních předmětů.

Překvapil mě.

„Ale tati, Centerville je přece skvělá škola… využívající nejnovější metody učení vyvinuté psychology…,“ vzpomněl jsem si na to, co jsem slyšel, když jsem na škole začínal.

„…užívané našimi skvělými pedagogy. Učební osnovy kladou zvýšený nárok na praktickou přípravu mladého člověka na život v

demokratické společnosti a plné účasti na očistě kultury. Ano, synu, já jsem taky slyšel pana Hanleyho. Samozřejmě, k dosažení těchto ušlechtilých cílů vydáváme o hodně více, než kdekoli jinde.“

„No a co je na tom špatného?“

Otec asi přeslechl můj dotaz.

„Proč Van Buren prohrál v posledních volbách? Kolik je zbytek z osmdesáti sedmi dělených šesti?“

Van Buren byl prezident. To jsem si pamatoval. Samozřejmě, na druhou otázku jsem odpověď neznal.

„Abych zjistil zbytek z osmdesáti sedmi dělených šesti, stačí mi podívat se na tabulku na konci knihy.“

Táta se na mě podíval dost zvláštním pohledem.

„Kipe, ty si opravdu myslíš, že nám ta tabulka spadla z nebe?“ zeptal se.

„Ano, v určitém smyslu je to moje vina,“ pokračoval. „Měl jsem se začít zajímat o tvé učení o něco dřív. Ale myslel jsem, že když chodíš do školy, měl by ses tam něco naučit.“

„Považuješ mě za hlupáka?“

„Bez urážky. Centerville je skvělé místo, dobře vybavené, dokonale vedené a excelentně udržované. Všichni určitě milujete tu vaši boudu. Ale tohle?!“ Táta naštvaně zvedl seznam předmětů. „Prázdná slova! Dokonalé nesmysly! Profesionální terapie pro kretény!“

Nevěděl jsem, co mám říct. Táta si sedl a na chvíli se zamyslel. Nakonec řekl:

„Podle zákonů musíš chodit do školy do té doby, než dokončíš studia, nebo dokud nebudeš plnoletý.“

„Ano, tati.“

„Škola, do které chodíš, je ztráta času. Nelze se v ní cokoli naučit. Můžu tě zapsat někam jinam…“

„Máš tolik peněz?“

Ignoroval můj dotaz.

„Internátní školy nepřipadají v úvahu. Mladý člověk má bydlet s rodinou. Dali by ti tam sice tak do těla, že by ses mohl dostat dokonce na Stanford nebo na Yale, ale v otázkách peněz, politiky a společenských konvencí bys získal špatné návyky, kterých jsem se já je-

nom těžko zbavoval. Nechceme ti s matkou brát dětství. Zůstaneš v Centerville.“

Úlevou jsem si oddechl.

„Je mi jasné, že ještě pořád chceš jít na vysokou školu. Máš v úmyslu se vážně zabývat učením, nebo si hrát jako v Centerville? Je to tvůj život, Kipe, dělej si co chceš, ale jestli uvažuješ o pořádné univerzitě, nemůžeš příští tři roky promarnit.“

„To určitě ne.“

„Popovídáme si, až si to všechno promyslíš. Dobrou noc, synu.“

Přemýšlel jsem o tom víc než týden. A víte, na co jsem přišel? Že měl otec asi pravdu. Naše anketa „Rodinný život“, to byl výbuch. Co ta banda děcek věděla o rodinném životě? A paní Finchleyová, ta stará panna?

V hodině sociologie se třída rozhodla, že každé dítě by mělo mít svůj vlastní pokoj a vlastní peníze, aby se naučilo s nimi zacházet. Skvělé. A co rodina Quinlanových? Devět dětí v pětipokojovém domě. Nebuďme naivní.

Hodiny ekonomie nebyly špatné, ale byla to taky ztráta času. Po týdnu mě začaly nudit.

Podle tátova názoru jsem se měl soustředit na algebru, španělštinu, exaktní vědy a na gramatiku anglického jazyka. Udělal jsem to jenom ze slušného vychování. Netvrdím, že bych se v nich bůhvíjak předřel, ale ty předměty byly vedeny tak nějak divně. Ale i přesto jsem se začal učit něco konkrétního. Táta mě zasypával knihami a říkal:

„Vezmi si tohle, Clifforde. Už dávno bys věděl všechno, kdybys chodil do normální školy, a ne do těch tvých jeslí. Až tohle všechno přečteš, teprve pak začni přemýšlet o vysoké škole.“

Pak vždycky odešel. Předpokládal, že už jsem se rozhodl. Ale já se sám sebe ptal, jestli to vlastně chci.

Všechny ty knihy neměly moc společného s kašičkou, kterou mi servírovali ve škole. Věřte mi, samostudium latiny, to je něco jiného než hodiny sociologie.

Ze začátku mě to nebavilo, ale pak jsem zjistil, že studium latiny mi pomůže ve španělštině a naopak.

Když se paní Hernandezová, učitelka španělštiny, dozvěděla o mých samostatných studiích jazyka starověkých Římanů, stala se mou patronkou. Nejenže jsem mohl čísl Vergilia v originále, ale španělsky jsem mluvil jako rodilý Mexikánec.

Algebra a planimetrie byly jediné obory matematiky, které naše škola nabízela. Stereometrii jsem zvládl sám a koneckonců bych z ní mohl složit zkoušky na vysokou školu, ale matika mi zachutnala víc než solené buráky. Analytická geometrie vypadá jako spletenec pojmů, dokud člověk nepochopí několik základních vzorců. A pak, pokud je dobrý v algebře, se všechno stane fantasticky jednoduché.

Zaujala mě taky diferenciální a integrální matematika, a když mě dostala elektronika, prohloubil jsem si taky vektorovou analytiku — jediný předmět v mé škole, který měl něco společného s vědou. Reprezentoval úroveň hodnou televizního kursu pro důchodce. Ale jestliže čtete o chemii nebo fyzice, prostě se tím musíte zabývat! Naštěstí jsem měl svůj koutek v komoře, kde jsem si zřídil laboratoř, temnou komoru a pyrotechnické pracoviště. Máma zpanikařila, když se jednoho dne vysypala všechna okna v domě a moje laboratoř jenom náhodou neshořela, ale táta byl klidný. Konverzačním tónem mi doporučil, abych výbušniny produkoval raději vzadu za domem.

Maturitu jsem zvládl bez problémů.

Když jsem se tátovi svěřil s myšlenkou letu na Měsíc, byl začátek dubna. Od počátku turistických letů to bylo pravděpodobnější, ale já nad tím přemýšlel už v době, kdy se stavěla první měsíční základna. Zasvětil jsem tátu do svých plánů, protože jsem si myslel, že mi nějak pomůže. Víte. jemu se vždycky všechno povedlo.

Když jsem byl malý. často jsme se stěhovali. Washington. New York, Los Angeles. Už si všechna ta místa ani nepamatuji! Bydleli jsme většinou po hotelích. Táta skoro nikdy nebyl doma. Přijížděl, aby zase za chvíli někam odjel. Nakonec jsme se přestěhovali do Centerville a od té doby se všechno změnilo. Táta už zůstával doma, pamatuju si ho hlavně s nosem zabořeným v knížce nebo pracujícího za svým stolem.

Jednoho dne, když byla pokladnička prázdná, táta řekl, že přijde na návštěvu král. Bylo mi tehdy osm a nikdy v životě jsem neviděl

opravdového krále, takže jsem se hrozně těšil. Ale člověk, který nás poctil svou návštěvou, mě zklamal, protože neměl korunu. Druhý den se v pokladničce objevily peníze, a tak jsem si řekl, že král chtěl zůstat nepoznán (četl jsem zrovna Krále a žebráka). Za nějaký čas jsem se dozvěděl, že „královský dar“ jsou peníze za nějaký tátův patent, nebo možná knížku. Ale i když náš tajemný host nebyl tím, za koho jsem jej považoval, choval se jako by byl táta jeho poddaným.

„Doktore Russele, přiznávám, že ve Washingtonu je otřesné podnebí. Ale budete mít kancelář s klimatizací.“

„A s hodinami, sekretářkou a zvukovou izolací. Ne, děkuji.“

„Vše, co si přejete, doktore.“

„Víte, problém je v tom, že mě to nezajímá. V mém domě nejsou ani hodiny, ani kalendář, ani automatická sekretářka. Kdysi jsem zabíjel čas velkými věcmi a jediné, co jsem z toho měl, byly vředy na žaludku. Teď sice nemám velké peníze, ale přinejmenším jsem se zbavil vředů. Zůstávám tady.“

„Potřebujeme vás.“

„A já vás ne.“

Protože táta nikdy nebyl na Měsíci, musel jsem si poradit sám. Z almanachu vysokých škol jsem si vypsal všechny požadavky na studium. Neměl jsem tušení, jak získat peníze na kolejné, o udržení se na škole nemluvě. Nejvážnější problém pro mě tehdy představovalo dostat se na nějakou školu s dobrou pověstí.

Kdyby se mi to nepovedlo, mohl bych se ještě ucházet o přijetí na vojenskou leteckou školu a stát se specialistou na radarovou elektroniku nebo něco podobného. Tak nebo tak to musí vyjít.

Druhý den u snídaně se mělo všechno změnit. Seděli jsme, každý zastíněn svými novinami. Táta četl New York Times, máma Herald Tribune a já Hlas Centerville, který měl zhruba takovou hodnotu jako papír na balení salámů.

Najednou táta zvedl hlavu a podíval se na mě.

„Clifforde, myslím, že tu pro tebe něco mám.“

„Hhmm…“

„Nevrč, to je privilegium dospělých. Na…“ a podal mi noviny.

Byla to reklama na mýdlo.

Jedna ze stovek soutěží pro lidi kupující různé věci. Tentokrát slibovali zdarma sto kompletních mýdlových sad Nebeský blankyt v příštím roce.

A naráz mi talíř s kukuřičným chlebem vypadl z rukou.

První cena byl

BEZPLATNÝ VÝLET NA MĚSÍC!!!

Přesně tak to tam napsali: se třemi vykřičníky. Ale já jich viděl dvanáct. S ohňostrojem a fanfárami.

Stačilo jenom dokončit heslo, které nesmělo být delší než pětadvacet slov: „Myju se mýdlem Nebeský blankyt, protože…“ a poslat je společně s obalem. V inzerátu byl sice seznam cen útěchy a jména sponzorů, ale ve chvíli, kdy mi mléko stékalo po kalhotách, jsem viděl jenom slogan:

VÝLET NA MĚSÍC!!!

II.

Nejdřív jsem se málem zbláznil štěstím. Časem však euforie začala ustupovat a místo ní jsem měl čím dál větší deprese. Samozřejmě že jsem poslal svoje dokončení, ale zpráva o tom, že jsem vyhrál, pořád nepřicházela. Prostě jsem měl smůlu. Přesně jako tenkrát, když jsem si koupil krabici Jackových crackerů — zrovna tu, do které zapomněli dát dárek. Nemohl jsem snést pocit, že TAKOVOU cenu může získat někdo jiný. A všechno jenom proto, že nemívám štěstí.

„Přestaň!“ Táta na to měl vlastní názor. „Něco jako náhoda neexistuje. Štěstí je třeba pomoct. Ještě pořád chceš vyhrát?“

„No jasně.“

„Myslel jsem si to. Tak do práce.“

To se lehce řekne.

Škola právě skončila a já poslal přihlášku na vysokou. Každé odpoledne jsem pracoval v lékárně pana Chartona. Pomáhal jsem mu v obchodě, ale občas jsem se dověděl i něco o farmacii. Pan Charton byl natolik rozumný, že mi nedovolil nic jiného, než balit a roznášet balíčky, ale časem už jsem měl docela přehled co a kdy předepsat. To mě přitáhlo k organické chemii a biochemii a časem taky k atomové fyzice.

Pan Charton byl vdovec a farmacie byla celý jeho život. Věděl, že jednou bude muset svůj obchod někomu předat — nejlíp někomu s lékařským diplomem a se zájmem o obchod. Často opakoval, že by svému nástupci pomohl i s financováním studií. Dobře věděl o mé posedlosti vesmírem i o tom, že chci studovat elektroniku. Ale když mluvil o tom, že bych si mohl na Měsíci otevřít lékárnu, vždycky jsem mu na to skočil. Ani trochu nežertoval. Objasnil mi, že všude tam, kde se objeví člověk — na Měsíci, na Marsu nebo na nejvzdálenější z hvězd — se objeví i nemoci. Půjčil mi pár knížek o kosmické medicíně.

„Taky jsem měl takové nápady. Ale teď už je na to pozdě."

Lékárna pana Chartona plnila funkci obchodu se smíšeným zbožím. Prodávali jsme skoro všechno. Od pneumatik přes trojkolky až po soupravy domácích potřeb. Samozřejmě jsme měli taky mýdlo. Prodávali jsme i zatracený Nebeský blankyt.

Ale v Centerville se novinky neujímají tak rychle. Jsem si jistý, že někde si mýdlo ještě pořád vyrábějí sami. Když jsem ten den přišel do práce, všechno jsem panu Chartonovi řekl. Okamžitě mě pochopil. Hned zavolal svému dodavateli do Springfieldu a do krámu postavil obrovské bedny.

Od té chvíle se Nebeský blankyt, samozřejmě po nezbytném snížení ceny, stal nejčastěji prodávaným zbožím v naší lékárně. Naše reklamní kampaň byla nejlepší ze všech. Na stěnách visely informace o dokonalosti prodávaného zboží, o tom, jak zjemňuje a zvláčňuje pokožku, jak dokonale myje a kolik obsahuje vitamínů.

Byl jsem neodbytný. Případy, kdy se někomu podařilo odejít z lékárny bez onoho skvělého mýdélka, byly čím dál vzácnější.

Obal museli všichni hodit do krabice. Dospělí to dělali s chápavým úsměvem (ten Clifford je ale cvok!), dětem jsem začal platit cent za každý obal. Dostávaly víc, pokud přinesly i obaly z jiných obchodů. Pravidla soutěže umožňovala každému poslat neomezený počet hesel. A přesně tohle bylo to „přitáhnutí štěstí k sobě".

Moje fantazie při vymýšlení reklamních sloganů neměla hranic. Nečekal jsem od sebe takové literární kvality.

„Myju se mýdlem Nebeský blankyt, protože:

— se pak cítím čistý jako obláček,

— odstraňuje špínu rychlostí světla,
— je jemné jako měsíční svit,
— v naší galaxii nemá sobě rovných,
— dává mé pokožce lesk tisíce sluncí“, prostě:

„Jen s Nebeským blankytem začínáme každý den.“ A takhle pořád dokola. O mýdle se mi i zdálo. Pomohla mi celá rodina: táta, máma, dokonce i pan Charton — všichni vymýšleli hesla. Zavedl jsem si speciální sešit, do kterého jsem si zapisoval nové nápady, ať už to bylo ve škole, v práci, nebo uprostřed noci. Po večerech jsem sbíral verše od rodičů a zapisoval je podle abecedy do sešitu, abych se neopakoval. Posílal jsem zhruba sto sloganů denně. Když jsem šel na poštu, bral jsem s sebou několik mýdel na prodej.

Samozřejmě že v našem městečku jsem nesoutěžil jenom já. Ale nikdo asi nedovedl výrobu hesel k takové dokonalosti. V práci jsem končil tak v deset večer. Běžel jsem domů s celodenní porcí veršíků a obalů, připisoval jsem tátova a mámina hesla, pak jsem razítkoval všechny ty papírky s nápisem „Myju se Nebeským blankytem, protože…“ a dopisoval další reklamní slogany. Občas mi s tím táta pomáhal. Všechno jsem to posílal ráno, cestou do školy.

Byl jsem nejlepší. Všichni v Centerville mi pomáhali. Všichni, kromě…

Ace Quigley byl typ jako ze špatného filmu. Jsem si jistý, že každé město má alespoň jednoho takového Aceho – začínajícího kriminálníka, stálého návštěvníka policejní stanice a polepšovny. Co si pamatuji, Ace se vždycky bezcílně flákal po hlavní ulici a otravoval děti. Přitom se považoval za velice vtipného člověka.

Vešel do lékárny ve chvíli, kdy se mi podařilo přemluvit pana Jenkinse, aby si koupil tucet mýdel — samozřejmě bez obalů. Ace nedbalým pohybem ukázal na pult s Nebeským blankytem a zeptal se:

„Ty to prodáváš, kosmonaute?“

„Ano. Cena je o třicet centů nižší. Taková příležitosti se už nebude opakovat, Ace.“

„Zkoušíš se dostat na Měsíc, co, kapitáne. Anebo spíš veliteli, cha cha cha.“ Jeho smích ve mně vyvolával zimnici.

„Pokouším se,“ řekl jsem popravdě. „Nechceš si dvě koupit?“

„Říkáš, že je to fakt dobrý mejdlo?“

„Nejlepší.“

„Fajn, dělám to jenom kvůli tobě. Naval jedno.“

Kretén. Ale třeba zrovna tenhle obal vyhraje.

„Díky moc, Ace.“

Vzal jsem si peníze. Ace si dal mýdlo do kapsy otočil se k východu.

„Momentík, Ace. Dáš mi ten obal?“

Zastavil se.

„Jo, vlastně.“

Vytáhl mýdlo z kapsy, rozbalil ho a natáhl ke mně ruku s obalem.

„Chceš?“

„Jistě.“

„Ukážu ti, co je nejlepší s tím udělat.“

Vytáhl krabičku cigaret, zapálil si jednu a sirkou obal podpálil. Celý ho spálil. Zbytek hodil na podlahu a přišlápl botou.

Pan Charton všechno viděl oknem.

Ace se svíjel smíchem.

„Dobrý, kosmonaute?“

Zamrazilo mě. Hledě mu do očí, odpověděl jsem:

„Skvělý, Ace. Je to přece tvoje mýdlo.“

Byl to jeden z mála obalů, o které jsem přišel.

Termín zasílání hesel byl do prvního května a dneska je poslední den, kdy ještě můžu něco poslat. Táta s panem Chartonem se rozhodli mi pomoct s balením. Skončili jsme po jedenácté hodině a pan Charton mě ještě zavezl do Springfieldu, abych to všechno stihl poslat před půlnocí. Celkem jsem poslal pět tisíc sedm set osmdesát dva obaly od mýdla Nebeský blankyt. Zajímalo by mě, jestli se kdy obyvatelé Centerville víc starali o hygienu.

Výsledky měly být vyhlášeny čtvrtého července. Těch devět týdnů jsem nebyl schopen přemýšlet o ničem jiném než o mé kosmické výpravě. V té době proběhlo slavnostní odevzdávání maturitních vysvědčení. Znáte to: vysvědčení, úsměvy, projevy, dárky. Dostal jsem od rodičů hodinky. I když ta naše bouda neměla nic společného se vzdělávacím ústavem, přece jenom mi bylo něčeho líto.

Předtím byl ještě Den záškoláka, Den absolventa, školní výlet a pár dalších akcí pro potěchu mládeže. Pan Charton mě pouštěl dřív, když jsem ho o to poprosil, ale teď jsem ani neměl moc chuti stýkat se s kamarády.

Když jsem skončil školu, začal jsem v lékárně pracovat na plný úvazek. Pořád jsem ještě nevěděl co s dalším studiem. Vůbec jsem nad tím nepřemýšlel. Přejídal jsem se zmrzlinou a při myšlence na Čtvrtý Červenec jsem jenom tajil dech.

Vyhlášení výsledků soutěže mělo být v televizi v osm večer. Měli jsme černobílou televizi (moje výroba!), ale posledních pár měsíců ji nikdo nezapínal. Ve chvíli, kdy jsem ji dodělal, mě přestala zajímat. Otevřel jsem krabici, postavil televizi do jídelny a zapnul, abych vyzkoušel obraz. Ladění mi trvalo několik hodin. Z nervozity jsem ani nebyl schopný sníst oběd. O půl osmé už jsem seděl před televizí a nervózně listoval stránkami v sešitu s hesly. Přišel táta, chvíli se na mě díval a nakonec řekl:

„Uklidni se, Kipe. Uvědom si, že kromě tebe má šanci vyhrát ještě několik lidí."

„Vím, tati."

„V zásadě nemáš proč se bát. Člověk vždycky dokáže to, co chce. když po tom opravdu touží. Jsem si jistý, že ty se nějakým způsobem na Měsíc dostaneš."

„Chtěl bych teď."

„Uvidíme. Jdeš už, Emmo?"

„Hned, zlato." odpověděla máma z vedlejšího pokoje. Po chvilce si k nám přisedla.

„Ta atmosféra mi připomíná prezidentské volby." Tátův hlas přerušil několikaminutové ticho.

„Díky Bohu, že už neděláš v politice."

„Prosím tě, miláčku, vždyť jsi každou kampaní žila." Máma se odmlčela.

V televizi zrovna dávali reklamy. Cigarety tančily kankán, pak se nasoukaly do dvou krabiček a vemlouvavý hlas nás přesvědčoval, že cigarety značky Coronet obsahují nejméně rakovinotvorných látek, a proto jsou nejbezpečnější, nejpopulárnější a nejkvalitnější na světě.

Chvilku po tom se na obrazovce objevila znělka lokálního programu. Začal jsem si nervozitou kousat nehty. Obrazovka se vyplnila mýdlovými bublinami, v pozadí se dala rozeznat písnička, slibující „hodinku s Nebeskými blankytem“. Najednou bylo ticho a obraz zmizel. Srdce jsem najednou měl až někde v krku. Konečně se objevil nám všem dobře známý nápis:

TECHNICKÁ ZÁVADA

PROSÍME, NEDOLAĎUJTE PŘIJÍMAČE

„To ne. To mi nemůžou udělat!“ vykřikl jsem.

„Přestaň, Clifforde.“ Táta mě zmrazil pohledem.

„Miláčku, zkus ho pochopit, je to ještě dítě,“ ozvala se máma, snažíc se odlehčit napětí.

„Už je to chlap,“ odsekl táta. „Kipe, jak si představuješ řízení kosmické lodi, když tě rozčiluje tohle?“

Zabručel jsem něco pod nosem. Táta mi nerozuměl.

„Zopakuj to nahlas, prosím.“

„Neplánuju řízení nějaké rakety.“

„Kdo ví, třeba budeš muset. Přepni na druhý program.“

Přepnul jsem, ale tam taky nebyl obraz. Cvakl jsem zpátky na lokální okruh.

„…nerál Bryce Gilmore, reprezentující vzdušné síly USA, náš dnešní host, který nám později vysvětlí podrobnosti spojené s kosmickými lety a řekne nám o svém posledním úspěchu, čili o Luna City. Bezprostředně po vyhlášení vítězů soutěže se spojíme s lunární základnou…“

Zhluboka jsem se nadechl a pokusil se ovládnout divoké bušení srdce. Konferenciér představil pozvané hosty a připomněl pravidla soutěže. Načež si nějaký pěkný mladý pár navzájem objasňoval proč používají mýdlo Nebeský blankyt. Ve vší skromnosti, mé říkanky byly lepší.

Konečně přestali a na obrazovce se objevilo pět děvčat. Každá držela v ruce velikou tabuli.

Konferenciér začal:

„A teď dámy a pánové, nastala chvíle, na kterou všichni čekáme. Emoce dosahují vrcholu. Za chvíli se ukáže, kdo poletí zdarma na Měsíc.“

Děvčata, zpívajíce „myji se mýdlem Nebeský blankyt, protože…“, se rozběhla po pódiu a jedna po druhé obracela své tabule: … je… jemné… jako… měsíční…svit!“

V horečném spěchu jsem obracel stránky se svými slogany. Znal jsem je všechny, ale musel jsem se ujistit vždyť jich bylo víc než pět tisíc.

Konečně jsem našel… a zakřičel jsem:

„Mami! Tati! Vyhrál jsem! Vyhrál jsem!!!“

III.

„Uklidni se, Kipe.“ Táta mi položil ruku na rameno.

„Neuvěřitelné.“ Máma byla v šoku.

A pak mě hlas konferenciéra vrátil zpátky na zem.

„Naším vítězem je paní Xenie Donahue z Montany! Opakuji, paní Xenie Donahue z…"

Udělalo se mi nevolno. Ještě jednou jsem si přečetl veršík ve svém sešitu.

„Tati, co se stalo? To je přece MŮJ slogan.“

„Poslouchej a nevyrušuj.“

„Podvedli mě!“

„Uklidni se a poslouchej.“

„…jak jsme již řekli dříve, v případě, že nám zašle slogan více lidí, vyhrává ten, jehož heslo nám přijde první. Náš vítězný veršík se toho dne objevil v jedenácti vašich dopisech a sponzoři (zářivý úsměv) se rozhodli předat jedenáct hlavních cen. Dnes je tady s námi šest šťastných. A tohle jsou ceny: výlet na Měsíc, víkend na satelitní stanici, let tryskovým letadlem kolem světa, výlet do Antarktidy, výlet…“

„To všechno kvůli té poště, kvůli té pitomé poště…“

„Je nám líto, že jsme nemohli pozvat všechny výherce. Ale nestrachujte se, prosím, protože za malou chviličku vás navštíví naši zástupci…“

Někdo zaklepal. Nemohl jsem se pohnout, takže musel jít otevřít táta. Za dveřmi stáli tři chlapi s obrovskou bednou. Nevím odkud se vtírala melodie písničky propagující Nebeský blankyt.

Jeden z nich se zeptal:

„Bydlí tady Clifford Russel?“

„Ano,“ odpověděl táta.

„Můžete podepsat převzetí?“ Muž podal tátovi nějaký papír a propisku.

„Převzetí čeho?“

„Ceny. Kam ji máme postavit?“

Táta mi podal formulář, který se mi třesoucí se rukou podařilo podepsat.

„Postavte tu bednu do chodby, prosím.“ Muži udělali, co se po nich chtělo, vzali formulář a odešli. Byl jsem jako omámený. Ta bedna vypadala jako rakev a já jsem se cítil, jako by mě do ní měli položit.

Začal jsem ji rozbalovat. Zabralo mi to nějakou chvíli. Celou podlahu chodby pokrývaly papíry, kartony a špagáty, které jsem nervózně a v rychlosti trhal. A pak se ukázal ON. Kosmický skafandr. No, nebyl to nejnovější model, přímo z fabriky. Evidentně se některá ze satelitních stanic zbavovala starého materiálu a darovala ho organizátorům soutěže.

Ale přece jenom, byl to pravý skafandr, vyrobený firmou Goodyear, s klimatizací „York“ a s přídavným vybavením přímo od General Electrics. Byl k němu přibalen návod k použití s informací o tom, že má za sebou osm set hodin v kosmickém prostoru.

Najednou mi bylo o trochu líp. Tohle nebyla hračka. Můj skafandr byl nejopravdovější na celém světě. Jednoho dne se v něm budu procházet po Měsíci.

„Co kdybychom ho zanesli do tvé pracovny, Kipe?“ zeptal se mě táta.

„Není proč spěchat. Nechceš si ho vyzkoušet, Clifforde?“ zeptala se máma.

Samozřejmě že jsem chtěl. Ale nejdřív jsme s tátou odklidili zbytky obalu. Když jsme se vrátili zpět, v přijímacím pokoji už čekali redaktor a fotograf našeho Hlasu Centerville. Zajímalo by mě, odkud se tak rychle dozvěděli o mém skafandru. Chtěli udělat několik fotek, což mi nevadilo.

Ale než se mi podařilo obléct si tu nádheru, uplynula dobrá půlhodina. Věřte mi, euklidovská geometrie je ve srovnání s návodem k použití skafandru jenom vata.

Nakonec fotograf řekl:

„Počkej, Kipe. Viděl jsem v televizi, jak to dělají. Můžu ti pomoct?“

„Ne… vlastně ano. Děkuji.“

„Zkus se vsoukat dovnitř jako do trubky, otoč pravé rameno, tak…“

Teď už mi to šlo líp, i když jsem si málem zhmoždil rameno. Uvnitř byly speciální přezky na úpravu velikosti, ale nakonec jsem je nepotřeboval. Konečně se to povedlo. Měl jsem na sobě zapnutý skafandr, obrovské boty a helmu. Nepřimontoval jsem jenom láhve se vzduchem, a tak jsem musel dýchat to, co bylo vevnitř. Až teď jsem cítil, že skafandr byl používaný — smrděl jako špinavé ponožky. S úlevou jsem sundal helmu. Cítil jsem, že mám Měsíc o něco blíž. Redaktor a fotograf se rozloučili a odešli a my všichni jsme šli spát. Měli jsme za sebou skutečně perný den.

Zhruba o půlnoci jsem po špičkách sešel do haly a ještě jednou si zkusil skafandr.

Druhý den ráno jsem ho přinesl do lékárny. Pan Chartou se tvářil velmi vážně a chápavě. Zeptal se mě jenom, jestli bych mu nemohl ukázat skafandr, pokud budu mít chvilku času. Všichni to už věděli — moje fotka byla na první straně Hlasu Centerville — vedle nepříjemných novinek z dovolených. Ano. Povedl se jim docela dobrý fór, ale to mi nevadilo. Snažil jsem si namluvit, že jsem vlastně nikdy nemyslel na výhru. A měl jsem skafandr, a to je přece víc, než mají kluci ze školy.

Odpoledne mi táta přinesl doporučený dopis od ředitelství firmy, která vyrábí Nebeský blankyt. Byly v něm obecné informace o skafandru, gratulace a poděkování za účast v soutěži. Ale nejvíc mě zaujala poslední část.

„Uvědomujeme si, že nemusíš mít příležitost k využití výhry. Proto také, v souladu s paragrafem čtyři podmínek soutěže, nabízíme ti odkoupení skafandru za částku $500 (pěti set dolarů). Pokud tě zajímá naše nabídka, zašli skafandr na adresu: Sdružení Goodyear,

oddělení styku se zákazníky, Akron, Ohio, v termínu do patnáctého září. Doufáme, že účast v soutěži pro tebe byla stejným potěšením jako pro nás věnování výhry. Nabízíme ti účast ve speciálním programu na tvé regionální televizní stanici při příležitosti jubilea naší firmy. Za svou účast dostaneš honorář ve výši $50 (padesát dolarů). Bude nám potěšením tě u nás přivítat.

Všechno dobré ti přeje „Nebeský blankyt — mýdlo jemné jako svit měsíce“.

Ukázal jsem tu část tátovi.

„Myslím, že bych ho měl vrátit.“

„Proč? Přece není zničený.“

„Ach, o to nejde. Myslím, že bych ho doopravdy měl poslat. Ten skafandr potřebuji asi jako prase dudy a peníze se mi budou rozhodně hodit.“

Nikdy jsem neměl pět set dolarů.

„Synu, každé rozhodnutí začínající 'opravdu bych měl', zní podezřele. Asi jsi to nepromýšlel důkladně.“

„Ale pět set dolarů, to je školné za jeden semestr.“

„To není rozhodující. Rozmysli si, co opravdu chceš, a potom to udělej. Nikdy se nenuť do toho, do čeho se ti opravdu nechce. Ahoj.“

A odešel.

Rozhodl jsem se, že je nesmysl pálit most, když jsem po něm ještě nepřešel. Skafandr si můžu nechat do půlky září. Ještě mě bude nudit.

Ale nenudil. Skafandr byl pro mě fantastickým strojem, miniaturou kosmické stanice. Skvělá chromovaná helma, silikonové nárameníky a výplň ze skleněného vlákna. Celý byl pevný, kromě spojů a míst ohýbajících se při pohybu. Byly tam malé pumpičky, které, když jste například ohnuli koleno, hnaly vzduch a zvětšovaly v tom místě objem skafandru. Bez toho byste se vůbec nemohli hýbat, vnitřní tlak dosahující několika tun by udržel vaše tělo ztuhlé. Ty vzduchové pumpičky byly obalené duraminiem a byly dokonce i u kloubů na prstech.

Kromě toho byl skafandr vybaven pásem ze sklolaminátu se speciálními úchyty pro doplňky a pro regulátor velikosti a šířky. Na

zádech měl zásobník na láhve s kyslíkem a uzavíratelnou kapsu pro uschování zásobních baterií.

Přední část přilby se dala otevřít pomocí utěsněného zipu. Se zavřeným hledím nebylo možné skafandr rozepnout pro rozdíl tlaku venku a vevnitř. Helma byla fakticky obrovská.

Měla vestavěnou nádržku na pití, dvě dózičky na tabletky, malý knoflík na pravé straně na přepínání rádia z příjmu na vysílání a stejný i na levé straně, tím se zvětšoval nebo zmenšoval proud vzduchu. Měla taky automatický polarizátor předních čoček, mikrofon, reproduktory a místo na rádio. Nad hlavou byla obloukovitě vyklenutá přístrojová deska. Všechna data a informace, které se na ní objevovaly, se promítaly ve speciálních zrcátkách, z nichž jedno se nacházelo nad čelem, čtrnáct centimetrů od očí.

Vedle čoček po obou stranách průhledu namontovali malé lampičky. Helma byla ověnčená anténou s rádiovysílačem a speciálním přístrojem připomínajícím pistoli. Vysílaly se jím mikrovlny. Všechno bylo samozřejmě zpevněné.

Nejspíš si můj skafandr představujete jako pytel nacpaný různými přístroji, asi jako je dámská kabelka nacpána kosmetikou. Ale každá věc tady měla své místo, ideální polohu. Hlavě nic nepřekáželo, i když jste se museli otáčet na všechny možné strany, abyste se mohli napít, podívat se na displeje, nebo zapnout rádio.

Můj skafandr připomínal luxusní auto a helma byla jako švýcarské hodinky. Chyběly jenom láhve s kyslíkem a vysílačka. Taky radiolokátor nebyl funkční, všechny kapsy byly prázdné a chybělo i všechno u vnějšího pasu. Jedním slovem, rozebrané auto.

Řekl jsem si, že to všechno musím nějak dát dohromady.

Nejdřív jsem vnitřek vydrhnul cloroxem, abych zničil ten hrozný smrad. Pak jsem se rozhodl dát do pořádku systém výměny vzduchu.

Naštěstí jsem měl návod na obsluhu celého toho stroje. Bez něj bych si vůbec neporadil. Člověk spotřebuje asi půldruhého kilogramu vzduchu za den. Uvědomte si ale, že když v kosmickém prostoru člověk ztrácí hmotnost, dovoluje mu to vzít s sebou libovolnou zásobu vzduchu. Vždyť pozemský kilogram a půl se na Měsíci smrskne na pouhou šestinu. Tohle je ale možné jenom na kosmických základ-

nách, v raketách nebo u potápěčů, kteří filtrují vzduch vápnem se sodou, aby ho zbavili oxidu uhličitého, a znovu ho dýchají, ale ne v kosmickém skafandru.

Dokonce ještě dneska se občas mluví o „ledovém meziplanetárním prostoru“. Ale kosmický prostor je přece vakuum, a kdyby vakuum bylo studené, jakým způsobem by termoska držela kávu teplou? Vakuum, to je NIC, neexistuje tu teplota, prostě izoluje.

Lidské tělo mění tři čtvrtiny energie přijímané v potravě na teplo. To je hodně — denně by jím bylo možné rozpustit pětadvacet kilogramů ledu. Zní to neuvěřitelně, že? Ale je potřeba se toho tepla nějak zbavit.

Organismus musí být správně ochlazován, stejně jako motor auta. Samozřejmě, jestliže to uděláme moc rychle, řekněme v ledovém průvanu, může zmrznout. Ale jedním z nejdůležitějších úkolů skafandru je zabránit tomu, aby se člověk uvařil. A je to docela těžké, protože venku je vakuum.

A když vás ještě k tomu ohřívá slunce, tepla najednou přibývá. Právě proto kosmické lodi musí mít trup hladký jako zrcadlo, aby odrážely sluneční paprsky.

Tak co můžeme udělat?

No, není únosné cestovat s pětadvacetikilovou kostkou ledu. Organismus se zbavuje tepla stejně jako na Zemi, ochlazováním větrem a pocením. Úkolem skafandru je udržení stálého proudu vzduchu kolem těla, který chladí a umožňuje tělu vylučování potu.

Časem asi budou skafandry vylepšené a budou získávat čistý vzduch stejně jako kosmické lodi, čištěním oxidu uhličitého. Zatím musí být „spotřebovaný“ vzduch společně s přebytkem tepla vyloučen ven. Tenhle proces má ale za následek velkou ztrátu vzduchu.

Jsou i jiné problémy, se kterými si skafandr musí poradit — tisíc hektopascalů okolo znamená dvě stě hektopascalů tlaku vzduchu. Vaše plíce mohou pracoval při méně než polovičním tlaku, ale jenom indiáni žijící v horských pásmech And se cítí dobře při tlaku nižším než sto čtyřicet hektopascalů. Hranice života pro člověka jsou šedesát dva hektopascaly. Nižší tlak nedokáže dostat kyslík do krve. To je stav, jaký panuje na vrcholku Mount Everestu.

Většina lidí začne cítit následky nedostatku kyslíku podstatně dřív, takže je lepší postarat se o vzduch pod tlakem sto čtyřiceti hektopascalů. Kromě toho je třeba smíchat kyslík s nějakým dvojmocným plynem, protože v čistém stavu způsobuje bolesti krku, závratě, a dokonce hrozné křeče v celém těle. Není ale možné použít dusík (který dýcháme celý život), protože při poklesu tlaku okolí se uvolňuje z krve v našich tepnách a takhle vzniklé prasklinky můžou způsobit v nejlepším případě těžké zranění. Je možné využít hélium, které nevyvolává takové vedlejší účinky. Účinkuje tak, že člověk má pisklavý hlas ale kdo by se tím zabýval.

Můžete umřít udušením, být otráveni velkým množstvím kyslíku, ochrnout vinou dusíku, zadušeni oxidem uhličitým a zahubeni nesnesitelným horkem.

Když jsem dočetl návod, nemohl jsem si vzpomenout, jestli je lidské tělo někde ve větším nebezpečí než ve skafandru. Ale přitom skafandr, který ležel přede mnou, ochraňoval lidské tělo ve vesmíru několik set hodin.

Dál bylo vysvětlení, jak těmto nebezpečím zabránit. Na záda si musíte dát ocelové láhve. Obsahují vzduch (kyslík a hélium) pod tlakem sto padesáti atmosfér, takže něco přes sto třicet osm tisíc osm set osmdesát hektopascalů. Redukční uzávěr na výstupu ho zmenšuje na deset tisíc tři sta čtyřicet hektopascalů a další kohout typu „podle přání“ udržuje ve vaší helmě tlak mezi dvěma až třemi sty padesáti hektopascaly, z čehož sto čtyřicet hektopascalů připadá na kyslík. Na krk si musíte obléct límec ze silikonové houby s malými otvůrky. Proudění vzduchu bude rychlejší, ale tlak ve zbývající části skafandru nižší. Díky tomu vylučování potu a ochlazování zůstane v normě a budete se méně vysiloval při zvedání rukou nebo nohou. Kromě toho jsou u každého kolena a lokte vypouštěcí uzávěry, abyste se neutopili v potu. Můžete se jimi zbavit přebytečné vody a plynů.

Láhve pro dýchání jsou těžké, každá váží asi dvacet sedm kilogramů. Přitom v jedné je jenom dvě celé sedm desetin kilogramu vzduchu. Člověk je může využívat jenom několik hodin. Svůj skafandr jsem mohl, vzhledem k velikosti láhví, používat jenom osm hodin. Ale jestliže bude všechno fungovat, těch osm hodin budu v bezpečí. Čas přežití by bylo možné prodloužit, protože horkem se tak

rychle neumírá a podstatně déle se, dá vydržet i mírná otrava oxidem uhličitým, ale když dojde kyslík, smrt nastává během sedmi minut. Vrací nás to k počátečnímu bodu — bez kyslíku není život.

Abyste získali jistotu, že je s vámi všechno v pořádku (váš nos vám to řekne), měli byste si přilepit k uchu čidlo, které kontroluje krevní obraz. To označuje obsah kyslíku v krvi. Čidlo je napojeno na měřící přístroj. Jestliže se jeho ručička dostane do nebezpečné oblasti, zbývá už jenom modlitba.

Ve volném dni jsem zajel nakoupit do Springfieldu. Vzal jsem s sebou uzávěry hadic. V obchodě se svářečským zbožím jsem koupil dvě použité sedmašedesáticentimetrové láhve a byl jsem vyhozen, když jsem chtěl vidět, certifikát o tlakové zkoušce. Odvezl jsem je autobusem domů. Zastavil jsem se v Pringlově obchodu, abych koupil vzduch natlakovaný na padesát atmosfér. Plyn s vyšším tlakem, kyslík nebo hélium, bych mohl mít z letiště ve Springfieldu, ale teď jsem ho nepotřeboval.

Když jsem se vrátil domů, zapnul jsem prázdný skafandr a pumpou na kolo jsem ho napumpoval na tlak dvou absolutních atmosfér čili jedné poměrné, čímž jsem docílil tlakové zkoušky jedna ku čtyřem v poměru k podmínkám ve vesmíru. Potom jsem se věnoval láhvím. Musejí mít hladký povrch, protože jsem si nemohl dovolit, aby se mi sluncem ohřívaly. Proto jsem je dlouho smirkoval, čistil drátěným kartáčem, obrušoval a leštil, chystaje je na poniklování v galvanovně.

Druhý den byl Mechanický Člověk Oskar splasklý jako pár ponožek. Zjistil jsem, že starý skafandr, pokud jde o vzduch, netěsní, ale ještě větší zklamání byla spolehlivost u hélia. Se vzduchem to není tak zlé, ale molekuly hélia jsou tak malé a prchavé, že proniknou přes normální gumu. A já jsem ho chtěl opravit tak dobře, aby skafandr fungoval nejen doma, ale i ve vesmíru. Těsnění bylo zpuchřelé, proto na spoustě míst mírně netěsnilo.

Nějakým způsobem jsem si musel obstarat nové těsnění ze silikonové gumy a taky záplaty a lepidlo od firmy Goodyear. Obchody v malém městečku takové věci neprodávají, proto jsem napsal výrobci. Popsal jsem co a proč potřebuju. Poslali všechno a dokonce ani ne-

chtěli peníze. Navíc přidali i několik papírů, povětšinou s popisem, jak to všechno udělat.

Ani tak to nebyla jednoduchá práce, ale nakonec přišel den, kdy jsem Oskara znovu napumpoval čistým héliem na dvě absolutní atmosféry.

Uběhl týden a Oskar těsnil stejně jako šestivrstvá pneumatika. Ten den jsem si oblékl Oskara jako samostatný prostředek pro přežití. Nosil jsem ho bez přilby několik hodin, pomáhal jsem v obchodě, manipuloval jsem věcmi, omezovaný rukavicemi. Přesvědčil jsem se, že regulace vzdálenosti a objemu je dobrá. Bylo to trochu jako učit se lyžovat, ale za nějaký čas jsem si zvykl, a dokonce jsem v něm zasedl k večeři. Otec nic neřekl a matka se chovala s diplomacií hodnou velvyslance. Svou chybu jsem odhalil, až když jsem sáhl pro ubrousek.

Pak jsem vypustil hélium, nasadil bomby se vzduchem a znovu si skafandr oblékl. Zavřel jsem přilbu a zatáhl uzávěry.

Vzduch vnikající do přilby potichu šuměl. Jeho množství řídil uzávěr řízený vdechem a výdechem hrudníku. Mohl jsem tak kdykoliv regulovat a zmenšovat neboj zvětšovat tlak proudu vzduchu kohoutem, kterým jsem ovládal pohyby brady. Udělal jsem to a přitom jsem sledoval chování manometru. Nechal jsem tlak uvnitř stoupnout na tisíc tři sta sedmdesát osm atmosfér. Bylo to o tři sta sedmdesát osm atmosfér víc než okolo. Tím jsem vytvořili kosmické podmínky bez toho, že bych ve vesmíru byl.

Cítil jsem, jak se skafandr nafoukl a klouby se napřímily. Jenom stěží jsem pohyboval končetinami. Nechal jsem tlak jak byl a pokusil jsem se pohnout.

Moc nechybělo a spadl bych. Musel jsem se chytit stolu. Oblečený do skafandru a s bombami na zádech jsem vážil dvakrát víc než jindy. A kromě toho, i když si klouby zachovaly stejnou pohyblivost, skafandr s přetlakem uvnitř nebyl tak pohodlný jako předtím. Obujte si těžké rybářské boty, oblečte si těžký zimník a boxerské rukavice, na hlavu si dejte vědro, někdo ať vám na ramena položí dva pytle cementu a poznáte, jaké to je mít na sobě skafandr v podmínkách pozemské gravitace.

Ale o deset minut později už to bylo lepší a za půl hodiny jsem měl pocit, jako bych skafandr nosil celý život. Rovnoměrně rozložená váha se ukázala jako snesitelná (věděl jsem, že na Měsíci bude podstatně nižší) a ohledně kloubů jsem si musel zvyknout na trochu větší sílu pro pohyb.

Pamatuji si, že když jsem se kdysi učil plavat, měl jsem podstatně větší problémy.

Byl pěkný den. Vyšel jsem ven a koukl se do slunce. Polarizátor mírnil světlo, a tak jsem se mohl v klidu dívat. Rozhlédl jsem se po okolí, polarizátor se přizpůsobil, a tak jsem viděl všechno tak, jak má být.

Začala mi být zima. Vzduch chladící adiabatickým rozpínáním (tak tomu říkali v návodu) prochlazoval hlavu a proudil do skafandru. Odebíral teplo z těla a ucházel přes výdechovou klapku ven. V návodu bylo vysvětleno, že tepelná zařízení se zřídka zapínají, protože většinou je problém to, jak se tepla zbavit. Ale já jsem se rozhodl zchladit skafandr, abych donutil sepnout termostat a vyzkoušel ohřívání.

Zkoušel jsem všechno, co mě napadlo. Za naším dvorkem tekl potůček a za ním ležela pastvina. Šel jsem přes potok, ale uklouzla mi noha a já upadl. Nejhorší na skafandru je, že nikdy nevidíte, kam pokládáte nohu. Chvíli jsem ležel, trochu omývaný vodou, ale hlavně pokrytý blátem. Díky skafandru jsem nebyl ani mokrý, ani mi nebyla zima nebo horko a dýchání bylo jednoduché jako vždycky, i když se mi přes přilbu valila voda.

Zkusil jsem vylézt na břeh, ale znovu jsem spadl a tentokrát jsem se praštil přilbou o kámen. Žádné poškození. Oskar byl udělaný tak, aby mu náhodná rána neublížila. Pokrčil jsem kolena, zvedl jsem se a pokračoval přes pastvinu. Šel jsem těžkým krokem, ale neztratil jsem rovnováhu. Poblíž stál stoh sena. Hodil jsem sebou a úplně jsem se něm zakopal.

Chladivý, čerstvý vzduch… žádné problémy, žádný pot. Po třech hodinách jsem sundal skafandr. Je sice pravda, že má havarijní otevírání, stejně jako kombinézy pilotů, ale neosadil jsem ho ještě vším nezbytným a chtěl jsem z něho vylézt dřív, než mi dojde

vzduch. Když jsem ho pověsil na už dřív speciálně postavený věšák, poklepal jsem mu po rameni a zašeptal:

„Oskare, jsi skvělý. Budeme přátelé. Dokážeme všechno, co chceme!“ Teď už bych skafandr nedal ani za pět tisíc dolarů.

Když měl Oskar tlakovou zkoušku, dělal jsem na jeho elektrickém a elektronickém vybavení. Doteď jsem si nedělal problémy s rádiem nebo radiostanicí. První je dětinsky prosté a druhé hrozně drahé. Ale chtěl jsem mít rádio s frekvencí, která se používá ve vesmíru, a antény byly kalibrované jenom na tuhle vlnovou délku. Mohl jsem udělat obyčejné walkie-talkie a umístit ho na skafandr zvenku, ale měl jsem strach, že vyberu špatné součástky a jestli by rádio vydrželo vakuum. Změny tlaku, teploty a vlhkosti způsobují hodně elektronických poruch, proto jsem se rozhodl, že umístím rádio uvnitř přilby.

V návodu byla schémata, tak jsem se pustil do práce. Fonické a modulační obvody pro mě nebyly problém — je to jenom tranzistor napájený baterií a dostatečně malý na to, aby se vešel tam, kam se vejít má. Ale vysokofrekvenční součástky…

Bylo to dvouhlavé tele, každá hlava s vysílačem a přijímačem: centimetrová vlna pro trychtýř a tři oktávy níž, při osmi centimetrech, pro opačný pól, to všechno řízené a seřizované jedním křemíkem. Šel z toho silnější signál při vysílání a lepší směrování při výstupu z trychtýře, což znamenalo, že při změně nastavení antény bylo třeba zesilovač jenom ztlumit. Při výrobě přijímače jsem k části křemíku přidal výstup z oscilátoru s potenciometrem.

Ale vysokofrekvenční obvod nikdy není jednoduchý; vyžaduje přesnou konstrukci a maličké posunutí součástek může zničit relativní odpor a matematicky vypočítanou rezonanci.

Musel jsem to zkusit.

Umělé krystaly nejsou drahé a tranzistory a několik dalších věcí jsem vymontoval z domácích přístrojů. No, a po nekonečném zkoušení to konečně začalo fungovat. Problém byl v tom, že se to nevešlo do přilby.

Přesto jsem byl na sebe hrdý. Byl to opravdový úspěch!

Bohužel jsem musel koupit tu hračku už hotovou, dokonale zkonstruovanou a odrušenou. Od téže firmy, která mi prodala krystaly. Nestálo to tak moc a do přilby sedla přesně.

Kompletace skafandru mě bavila čím dál tím víc. Teď bych udělal všechno, abych ho mohl vyzkoušet. Věděl jsem ale, že každý přístroj musí fungovat bezchybně. Všechno musí pracovat perfektně. Je to záležitost života a smrti. Proto má každý přístroj svého „náhradníka“. Například na helmě jsou dva reflektory. Druhý se zapne automaticky ve chvíli, kdy první přestane fungovat. Dokonce i malé diody v rozvodné skříni jsou duplicitní. Protože jsem chtěl, aby můj skafandr byl bezpečný, všechny přístroje jsem musel montovat dvojmo.

Pan Charton se zabýval shromažďováním prostředků a léků, které, podle jeho názoru, bych měl mít vždycky u sebe. Byly to: maltóza, dextóza, aminové tabletky, antibiotika, vitamíny, dexedrin, dramamin, aspirin, kodein, takže vlastně skoro všecko, co člověk potřebuje pro souboj s nemocí a posílení organismu. Nějakým zázrakem se mu podařilo získat recepty, a tak jsem mohl Oskara vybavit lékárnou, aniž bych porušoval zákon.

Když jsem konečně skončil, Oskar vypadal, jako by právě opustil továrnu. Nemáte potuchy, jak jsem byl šťastný.

Léto se chýlilo ke konci a společně s ním odcházelo bezstarostné hraní si na konstruktéra kosmických skafandrů. Pořád jsem nevěděl, kde vlastně, budu dál studovat. Měl jsem nějaké úspory, ale bylo jich příliš málo. Něco jsem dal za posílání sloganů, ale všechno se mi to vrátilo, díky vystoupení v televizi.

Posledního půl roku jsem taky byl příliš zaměstnaný na to, abych plýtval penězi na randíčkách s děvčaty. Ani součástky pro Oskara nestály moc a spravoval jsem si ho sám. V pokladničce jsem měl sedm dolarů z každých deseti, které jsem vydělal, ale pořád to bylo málo.

Pomalu jsem si začal uvědomovat, že asi budu muset Oskara prodat. To by mi umožnilo udržet se na škole první semestr. A co se zbytkem roku? Joe Valiant, televizní idol všech amerických chlapců, začínal s padesáti centy v kapse a v posledním dílu už má konto v bance.

Ale já nejsem Valiantovi vůbec podobný. Má to smysl, začínat se učit, když člověk ví, že o Vánocích bude muset skončit? Nebylo by rozumnější zůstat doma a zvykat si na kladivo a lopatu?

Měl jsem nějaký výběr? Jedinou školou, se kterou bych si bez problémů poradil, byla naše státní škola. Ale vzhledem ke své nízké úrovni může být každou chvíli zrušena. To by byl vrchol všeho, kdybych se několik let učil ve škole, kterou by mi potom zrušili. Ale stejně, okruh technických předmětů hodně odbíhal od toho, co bych si přál. College Rensselaer a Kalifornský technologický institut odmítly mou přihlášku tentýž den: první poslali oficiální oznámení, druzí omluvný dopis, informující, že mě vzhledem k omezenému počtu míst nemohou přijmout.

Tohle všechno mi zrovna nevylepšovalo náladu. Ještě nevíte nic o mém televizním vystoupení. Jediný klad byl honorář ve výši padesáti dolarů. Věřte mi, že člověk navlečený před kamerami do skafandru vypadá skutečně idiotsky, a navíc si ze mě konferenciér dělal srandu. Každou chvilku mi klepal na přilbu a ptal se mě, jestli tam ještě jsem. Moc vtipné. Pak chtěl vědět, na co mi bude skafandr, pak mi s milým úsměvem vypnul mikrofon a pustil pásek s pohádkou o kosmických pirátech a létajících talířích. Půlka města si myslela, že to byl můj hlas.

A k tomu všemu se do Centerville vrátil Ace Quiggle. Celé léto se neukázal, určitě ho strávil v městské base. Objevil se den po mém televizním vystoupení. Sedl si naproti saturátoru, který pan Charton vystavoval přes léto před lékárnu, a s ironickým úšklebkem se na mě koukal.

„Příjemné, spatřit nejslavnějšího piráta a naši televizní hvězdu."

„Co chceš, Ace?" zeptal jsem se.

„Mohl bych poprosit o autogram? Nikdy v životě jsem neviděl opravdového kosmického piráta!"

„Ace, řekni, co chceš koupit, nebo odejdi a umožni jiným, aby si nakoupili." Snažil jsem se být klidný.

„Prosil bych čokoládový koktejl a malé mýdlo."

Aceho vtipy mě vyváděly z rovnováhy.

Byl pátek před Svátkem práce, výjimečně horký den. Klimatizace v lékárně se zrovna pokazila, opravna byla kvůli dovolené uzavře-

na a já jsem strávil tři perné hodiny tím, že jsem se snažil s tím něco udělat. Při té příležitosti jsem si ničil svoje nejlepší kalhoty. Vrátil jsem se k saturátoru. Přál jsem si jít domů a vykoupat se. O chvilku později znovu přišel Ace.

„Zdravím velitele Kometu, dobyvatele nebeských blankytů. Kde máš svou laserovou pistoli, kapitáne? Nebojíš se, že ti vládce galaxie přikáže zůstat po škole?“

Několik děvčat u saturátoru se zasmálo.

„Přestaň, Ace. V tomhle horku nemám náladu na žerty.“

„A z toho samýho důvodu seš bez kalhot, co?“

Děvčata se čím dál tím líp bavila. Ace perlil.

„Máš takový pěkný skafandr. Proč ho nenosíš do práce? Viděl jsem titulek v Hlasu Centerville: 'Vezmi si skafandr a běž'. Taky by sis mohl vydělávat jako strašák na poli.“

Děvčata u saturátoru brečela smíchem. Počítal jsem do deseti, pak ještě jednou latinsky a španělsky a pak jsem se mrazivě zeptal:

„Ace, kupuješ něco, nebo ne?“

„Jako dycky, a mrskni sebou, za chvíli mám rande na Marsu.“

Pan Charton vyšel z lékárny a řekl si o limonádu, tak jsem obsloužil nejdřív jeho. To zadrželo Aceův proud vtípků a pravděpodobně mu to i zachránilo život. Chvílí po tom jsme byli s panem Chartonem sami. Začal první:

„Kipe, úcta k člověku tě nenutí k tomu, abys respektoval očividné omyly přírody.“

„Nerozumím.“

„Příště už nemusíš obsluhovat Quiggleyho. Zprošťuji tě téhle povinnosti.“

„To není problém. Je jenom trochu nepříjemný.“

„Jsi hodně obětavý. Ale já nebudu tolerovat hlupáky. Můžeš už jít domů. Zítra musíš brzo vstávat.“

Jake Brixby s rodiči mě pozvali k Lesnímu jezeru.

Měli jsme tam strávit zrovna přicházející ráno Svátku práce. Moc jsem tam chtěl jet, nejenom kvůli horku, které je u vody určitě snesitelnější. Potřeboval jsem upřímný rozhovor s přítelem. Přesto jsem řekl:

„Asi nepojedu a přijdu zítra do práce.“

„Město bude stejně prázdné, nemá cenu otevírat. Jeď, Kipe. Letos jsi moc neodpočíval.“

Nakonec jsem se nechal přemluvit, ale zůstal jsem v práci až do večera.

Dotěrné myšlenky mi nedávaly pokoj. Zábava skončila, je třeba uvážit, co dál. Dokonce i idiot Aceova kalibru věděl, že skafandr mi není k ničemu. Netrápilo mě, co si myslí Ace, ale užitek ze skafandru nebyl velký a já potřeboval peníze. Rozhodl jsem se jít na školu, i kdyby mě nepřijali na Stanford, Carnegie nebo do MIT. Naše státní škola možná nebyla nejlepší, ale já přece nejsem zrovna génius a v Centerville jsem se naučil, že víc záleží na samotném žákovi než na dobré nebo špatné škole.

Když jsem se vrátil domů, máma už spala a táta si četl ve své pracovně. Přivítal jsem se s ním a šel jsem do dílny, abych rozebral Oskara. Zítra jsem ho chtěl poslat zpátky. Když se vrátím od jezera, už tu nebude.

Visel na skobě a na chvilku se mi zdálo, že se na mě, na přivítanou, usmál. Totální nesmysl. Přišel jsem blíž a položil mu ruku na rameno.

„No, brácho, byl jsi skvělý parťák. Bylo nám spolu docela fajn. Na shledanou na Měsíci, doufám.“

Jenomže Oskar necestoval na Měsíc, ale do Akronu v Ohiu. Na šrotoviště. Tam vytáhnou, všechno, co se může hodit, a zbytek vyhodí.

Hrdlo se mi sevřelo dojetím.

„To přejde, příteli,“ odpověděl Oskar.

Vidíte? Docela jsem se zbláznil! Vždyť Oskar neuměl mluvit!

Moje představivost šla příliš daleko. Poklepal jsem ho po zádech a vytáhl jsem zbytky kartonu, ve kterém ke mně přicestoval. Pak jsem od opasku odepnul klíč, abych mohl odšroubovat láhve se vzduchem. Ale něco mě zadrželo.

Obě lahve byly plné: v jedné byl kyslík, v druhé kyslíkovo-héliová směs. Dal jsem za ně fůru peněz jenom proto, že jsem se chtěl na chvilku cítit jako pravý kosmonaut.

Skafandr měl plné baterie a nabité akumulátory.

„Oskare,“ zašeptal jsem. „Zajdeme si naposledy na procházku, co tomu říkáš?“

„Skvělé!“

Všechno bylo na svém místě: voda na pití v zásobníku, tabletky ve schránce, souprava první pomoci ve skafandru i zvnějšku. Nářadí připnuté k pasu, aby neuletělo do vesmíru.

Zapnul jsem radiolokátor, aby translátor mohl zachycovat všechny rozhlasové šumy. Radiolinka nějak přežila, když jsem vyráběl rádio pro Oskara, a po úpravách mi posloužila pro kontrolu Oskarových uší. Dalo se s ní upravit nastavení směrových antén. Zůstala taky spojená s obvodem přijímající signál a opakovala můj hlas. Celé jsem to smontoval z částí ze starého magnetofonu Webcor, ročník 1950.

Pak jsem si oblékl Oskara.

„Připraven?“

„Připraven.“

Mrkl jsem na ciferníky. Zkontroloval jsem ukazatel krevního obrazu informující o množství kyslíku v krvi a snížil tlak tak, aby byl Oskar ohebný.

Při tlaku skoro se rovnajícímu atmosférickému neexistovalo nebezpečí neokysličení. Zůstal jenom problém, jak uniknout překysličení.

Už jsme měli vyjít, když jsem si na něco vzpomněl.

„Chviličku, Oskare.“

Nechal jsem našim vzkaz, že zítra vstávám brzo a jedu prvním autobusem k jezeru. Byl jsem už tak zvyklý, že psát ve skafandru mi nedělalo nejmenší problém. Mohl bych klidně i navlékat jehlu.

Strčil jsem vzkaz pod dveře od kuchyně a vyrazili jsme s Oskarem na naši poslední procházku.

Přešli jsme přes potůček na pastvinu. Chození bylo najednou tak jednoduché, že jsem si připadal jako kamzík. Rozhodl jsem se vyzkoušet rádio. Už dřív jsem si řekl, že tomu rádíjku budu říkat Peewee (to pro to, jaký zvuk vydávalo, když jste ho pustili). Sám jsem si dal pseudonym Juneburg.

„Juneburg volá Peewee. Příjem.“

Chvilku potom jsem uslyšel ve sluchátku svůj hlas:

„…Juneburg volá Peewee. Příjem.“

Zapnul jsem anténu na přilbě a ozval se ještě jednou. Pak jsem se bavil tím, že jsem si představoval sebe na Venuši, jak musím udržovat kontakt se základnou, vzhledem k nebezpečnému terénu a vzduchu bez kyslíku. Rádio fungovalo skvěle (opakující jako ozvěna každé moje slovo), a kdybych teď byl na Venuši, určitě bych si poradil.

Na jižní straně oblohy proletěla dvě světýlka. Napadlo mě, že to jsou letadla, možná satelity, ale každopádně nějaké „létající talíře“. Chvilku jsem se na ně díval, pak jsem si vzpomněl, že bych mohl vypnout příjem a ozvat se Peewee. V odpovědi jsem slyšel stejná slova, ale nějak mě začalo nudit si povídat se svou vlastní ozvěnou.

Najednou jsem uslyšel: „Peewee volá Juneburga, příjem!“ Napadlo mě, že je to nějaká výstraha. Asi tady něco nehraje. Anebo mě prostě někdo zaměřil. „Tady Juneburg. Slyším tě. Kdo jsi?“ Ve sluchátkách jsem uslyšel jenom svůj vlastní hlas. Po chvíli se ten někdo znovu ozval: „Tady Peewee. Ozvi se!“ Začalo mě to štvát.

„Juneburg pro Peewee! Přelaď na směrovou frekvenci! Příjem!“

Zapnul jsem anténní zesilovač.

„Juneburgu, slyším tě. Zkus mě zaměřit. Jedna, dva, tři, čtyři, pět, šest, sedm.“

„Jsi asi čtyřicet stupňů jižně ode mě. Kdo jsi?“

Muselo to být jedno z těch světel na nebi. Podíval jsem se nahoru. A to bylo celé moje štěstí. Chybělo málo a ta kosmická loď by mě rozmačkala.

IV.

Jak jsem řekl: kosmická loď, a ne raketa. Kromě tichého šumu nevydávala žádný zvuk a taky neměla tryskové motory. Měl jsem pocit, že se pohybuje silou vůle pasažérů.

Byl jsem tak vystrašený představou, že by mě loď mohla převálcovat, že jsem si nevšiml jiných věcí. Skafandr, přes všechny své výhody, není protiletecký kryt. Loď přistála přesně na místě, kde jsem před chvíli stál, vrhajíc na zemi obrovský stín. Po pár sekundách se objevil druhý „objekt“, přesně ve chvíli, kdy se v prvním otevřely dveře a vrhly na zem kužel jasného světla.

Mé oči uviděly dvě postavy, které se hned po výstupu z lodi rozběhly. Jedna z nich se pohybovala s kočičí obratností a druhá těžce a neobratně. Její pohyby zpomaloval skafandr. Věřte mi, ve skafandru vypadáte skutečně komicky. Ta postava byla vysoká míň než půl metru a připomínala malé, neohrabané medvídě.

Velkou vadou skafandru je, že má ohraničené zorné pole. Protože jsem se snažil pozorovat oba běžce, nemohl jsem vidět, že se dveře druhé lodi také otevřely. V tu chvíli první postava zůstala stát a čekala na tu druhou ve skafandru. Najednou upadla a zakřičela tak pronikavě, že jsem to uslyšel. Musel to být výkřik bolesti.

Rozběhl jsem se k místu, odkud přišel ten zvuk. Kvůli skafandru mi to chvilku trvalo. Předklonil jsem se a zamířil reflektor na zem, abych zjistil, co se stalo.

Obrovská nestvůra!

Nebylo to správně, ale takový byl můj první dojem. Nevěřil jsem vlastním očím, a kdybych neměl na sobě Oskara, určitě bych se štípnul.

Jenomže potom ten šok ze setkání s „vetřelcem“ pominul a já zjistil, že ta obluda byla docela… pěkná. Menší, možná polovičku mé výšky, s pěknými, kočičími rysy. Přesto bylo těžké ji přirovnat k čemukoli, co jsem znal. To něco bylo raněné. Klepalo se jako ustrašený zajíc. A ty oči, obrovské, zamlžené, bez výrazu. To, co připomínalo ústa… na nic víc jsem nepřišel. Něco mě udeřilo do zad, přesně mezi láhve se vzduchem.

Probral jsem se na zemi a zírající na strop. Chvíli mi trvalo, než jsem si vzpomněl, co se stalo, než jsem se ocitl tady. Nějaké divné nesmysly. Byl jsem se s Oskarem projít, pak přistála ta loď a ten velkooký…

Sedl jsem si a zaregistroval, že Oskar zmizel. Jemný, radostný hlásek zvolal:

„Nazdar, ty tam.“

Rozhlédl jsem se kolem. Nedaleko ode mě sedělo desetileté dítě a opíralo se o stěnu. Chlapec, jak jsem si všiml, i když chlapci si většinou nehrají s hadrovými panenkami. Děcko bylo ve věku, kdy rozdíly mezi chlapci a děvčaty ještě nejsou tak patrné. Měl na sobě ko-

šilku, šortky a špinavé tenisky, měl krátké vlasy a jediná nejistá věc byla ta panenka v jeho ruce.

„Ahoj," řekl jsem. „Co tady vlastně děláme?"

„Já žiju. A ty… nevím."

„Cože?"

„No, žiju. Dýchám, sbírám sílu. Tady není nic lepšího na práci. Zavřeli nás."

Teprve teď jsem se rozhlédl, kde vlastně jsem. Místnost měla asi tři metry na šířku a byla podlouhlá. Kromě nás jsem nikoho jiného neviděl. Nemohl jsem najít dveře, mohli jsme být zavření, nebo ne.

„Ale kdo nás sem zavřel?"

„Oni. Kosmičtí piráti. A ON."

„Kosmičtí piráti? Nedělej si legraci."

Dítě pokrčilo rameny.

„Nechceš, nevěř. Ale radši je ber vážně, pokud chceš, přežít. Ty jsi Juneburg?"

Cože? Sám jsi Juneburg, usmrkanče — napadlo mě. Proboha! Kosmičtí piráti! To dítě má asi horečku. No jo.

Ale pořád jsem nevěděl, co se se mnou stalo. Kde je Oskar? A kde to vlastně jsem?

„Juneburg, to je tvoje rádiová přezdívka. No, a já jsem Peewee."

Myslel jsem si: Kipe, ty starý blázne, radši běž doj nejbližší nemocnice, protože s tebou není něco v pořádku. Když se radiostanice, kterou jsi sám postavil, změní v malé děcko s hadrovou panenkou, to nevěstí nic dobrého. Asi už tě nic nezaskočí.

„Ty jsi Peewee?"

„Tak mi říkají. No, slyšela jsem, jak Juneburg volá Peewee, a řekla jsem si, že si táta určitě všiml, že něco není v pořádku a některý z jeho lidí se mi snaží pomoct při přistání. Ale když nejsi Juneburg, nemůžeš o tom nic vědět. Tak jak se vlastně jmenuješ?"

„Počkej. Já jsem Juneburg. Vlastně, tohle jméno používám ve vysílačce. Jinak se jmenuju Clifford Russel. Pro přátele — Kip."

„Těší mě, Kipe," řekla upřímně.

„Mě taky, Peewee. Mimochodem, jsi kluk, nebo holka?"

Trošku ji to naštvalo.

„Jsi hrozný. Vím, že nevypadám na to, kolik mi je, ale už je mi jedenáct a brzo mi bude dvanáct. Počkej za pět let. Budeš mě prosit aspoň o jeden tanec.“

V tu chvíli bych klidně tančil i s kuchyňským stolem. Nemělo smysl dál se hádat.

„Promiň, Peewee. Pořád se ještě nemůžu vzpamatovat. Počkej, to znamená, že jsi letěla v té první lodi?“ Sakra, zase jsem něco plácl.

„Ano, já jsem ji pilotovala.“

Asi bych si potřeboval odpočinout. A konečně si najít dobrého psychoanalytika. V mém věku! „Ty jsi byla pilot?“

„No, snad si nemyslíš, že by Velká Matka mohla pilotovat? Hned by ji zaměřili. Seděla schoulená za mnou a říkala mi, co mám dělat. Nikdy předtím jsem neletěla sama, maximálně tak s tátou, a jestli si myslíš, že je to tak jednoduché, tak se šeredně pleteš! A přistání se mi fakt povedlo, i když tvoje souřadnice nebyly moc přesné. Co se mohlo stát s Velkou Matkou?“

„S kým?“

„Nevíš? A jéje…“

„Moment, Peewee. Ujasněme si několik věcí. Já jsem Juneburg, dal jsem ti souřadnice pro přistání, a jestli si myslíš, že je tak jednoduché zaměřit hlas, který volá odnikud o pomoc, tak se taky šeredně pleteš! Každopádně jsi přistála a hned za tebou se objevila další loď. Dveře tvé lodi se otevřely a vyskočil z nich někdo ve skafandru…“

„To jsem byla já!“

„…a ještě jedna osoba…“

„Velká matka!“

„Ano, jenomže ona moc daleko nedoběhla. Najednou vykřikla a upadla. Šel jsem k ní, abych zjistil, co se stalo, a tehdy mě někdo praštil. Pak už si jenom vzpomínám na tebe, když jsi mi řekla 'ahoj'.“

Přemýšlel jsem, jestli mám Peewee říct, že mi to všechno připomíná nějaký narkotický sen. Určité teď ležím v nějaké nemocnici, s páteří v sádře.

Peewee zamyšleně potřásla hlavou.

„Museli tě praštit docela jemně, protože jinak bys už tady nebyl. Takže… chytili tebe, mě a určitě mají i Velkou Matku. Doufám, že se jí nic nestalo.“

„Vypadala, jako by umírala.“

„Těžko. Je docela těžké ji zabít. A navíc, oni ji chtějí živou.“

„Proč? A co je to za jméno, 'Velká Matka'?“

„Všechno popořádku, Kipe. Ona je velká, protože… no… protože je. Až ji poznáš, tak pochopíš. Ale nezabili by ji, protože má pro ně větší hodnotu jako osoba než jako tělo. S námi můžou udělat cokoli, když nás nebudou potřebovat. Když jsi ji viděl živou, museli uvěznit i ji. Možná je ve vedlejší místnosti… A to mě těší!“

Mě to nějak netěšilo.

„Tak jo. Ale kde jsme?“

Peewee se podívala na své hodinky s Mickey Mousem, svraštila obočí a řekla:

„Počítám, že v polovině cesty na Měsíc.“

„Co?!“

„Samozřejmě si nejsem jistá, ale myslím, že se chtějí dostat na svou nejbližší základnu. Z ní jsme utekli, Velká Matka a já.“

„Chceš říct, že jsme v lodi?“

„Buď v jedné, nebo v druhé. A tys myslel, že jsme kde?“

„V psychiatrické léčebně.“

Udiveně vytřeštila oči a zašeptala:

„Kipe, chudáčku, snad to s tebou není tak zlé?“

„Už si ničím nejsem jistý. Kosmičtí piráti… Velká Matka…“

Peewee vzdychla.

„Připouštím, že to může být unavující. Ale věř tomu co vidíš a slyšíš. Neměj strach, se mnou jsi v bezpečí. Jsem génius.“

Tohle bylo jenom konstatování, žádná sebechvála, a já se cítil tak nějak líp, i když to řeklo malé, drobné děvčátko. Jenom jsme pořád byli v tom samém vězení. Peewee mluvila dál: „Kosmičtí piráti… hm… Říkej jim, jak chceš. Ale chovají se jako piráti a dělají to ve vesmíru, proto tohle označení. A co se týče Velké Matky, počkej, až ji sám poznáš.“

„Ale jakou má vlastně roli v tom všem?“

„To je těžké. Ona sama ti to vysvětlí nejlíp. Ona je policajt a…“

„Policajt?“

„Obávám se, že je to další významová nepřesnost. Velká Matka ví, co to slovo znamená, a že nevystihuje přesně její případ, ale jak bys nazval toho, kdo chytá zločince?“

„No… policajt.“

„Já taky.“

Znovu se podívala na hodinky.

„Teď se radši něčeho chytnem. Za pár minut budeme měnit kurs a potřebné manévry můžou být nepříjemné, i když sedíš připoutaný v křesle.“

Kdysi jsem četl o zrychlení a obratech, ale jenom jako o teoretických manévrech. Netušil jsem, že se dostanu na loď, která to všechno bude dělat. Pokud je to loď. Podlaha se celou dobu ani nezachvěla, úplně jako bychom stáli na místě.

„Nevidím nic, čeho bych se mohl chytit.“

„Máš pravdu. Ale když si sedneme na nejužší místo a přitiskneme se k sobě a ke stěnám, myslím, že to bude stačit, abychom se neváleli po podlaze. Radši si pospěšme, moje hodinky můžou jít pozadu.“

Sedli jsme si čelem k sobě v místě, kde byla vzdálenost mezi dvěma stěnami menší než půldruhého metru. Zapřeli jsme se nohama a zároveň jsme se zády tlačili ke stěně. Úplně jako horolezci ve skalním komínu. Já měl na nohách jenom ponožky, protože pokud vím, boty zůstaly v dílně. Napadlo mě, jestli nechali můj skafandr na pastvině a jestli ho táta najde.

„Pořádně se zapři a přitlač ruce na podlahu.“

Poslušně jsem vykonal příkaz.

„Odkud víš, kdy změníme kurs?“

„Když mě unesli, zůstala jsem při vědomí. Prostě mě hodili dovnitř, takže vím, kdy jsme vystartovali. Předpokládala jsem, že letíme na Měsíc, což je nejspíš pravda, a nezapomněla jsem na gravitaci… pořád se ještě necítím lehčí, a ty?“

Zamyslel jsem se. „Já taky ne.“

„Takže všechno sedí, i když můj smysl pro rovnováhu, vzhledem k pobytu na Měsíci, nemusí být úplně v pořádku. No, a pokud jsou tyhle, předpoklady pravdivé, tak letíme už tři a půl hodiny, tak-

že…“ podívala se na hodinky. „Předpokládaný čas příletu: devět třicet, – tudíž změna kursu nastane v sedm čtyřicet pět. Za chvilku.“

„To už je tak pozdě?“ Mrkl jsem na své hodinky. „Já mám teprve čtvrt na tři.“

„Pořád jsi ve svém časovém pásmu. A moje hodinky ukazují měsíční čas,“ odpověděla Peewee. „A jéje! Už je to tady!“

Podlaha se zatřásla, naklonila se a nadskočila jako bárka na vlnách. Můj zadek tancoval sambu. Všechno se uklidnilo a já cítil silnou závrať.

„Nic se ti nestalo?“ zeptala se Peewee.

Podařilo se mi otevřít oči.

„Ne, nejspíš ne. Bylo to jako skočit do prázdného bazénu.“

„Ten pilot to dělá rychleji, než jsem si myslela. Budeš v pořádku. Už jsme na oběžné dráze kolem Měsíce. Za hodinu a tři čtvrtě budeme na místě.“

Pořád jsem tomu nemohl uvěřit.

„Peewee, jaká kosmická loď je schopná doletět tah rychle na Měsíc? Je to tajemství těch tvých pirátů? A co jsi vlastně dělala na Měsíci?“

Vzdychla a podívala se na svoji panenku.

„Chytrý kluk, co, Madame Pompadour? Kipe, jak mám odpovědět na tři otázky naráz? Jsme v létajícím talíři a…“

„Létající talíř! To hodně vyjasňuje.“

„Není hezké takhle skákat do řeči. Říkej mu, jak chceš. Vlastně se to podobá spíš krajíci chleba než talíři. Chápeš: zploštělý sféroid. To je takový tvar…“

„Vím, jak vypadá sféroid,“ přerušil jsem ji.

Byl jsem nervózní a unavený tou přemírou zážitků, pokaženou klimatizací, která mi zničila kalhoty, počínaje a ránou do zad konče. A to ani nemluvím o Ace Quiggleym. Nejlepší by bylo, kdyby to malé holčičky, které jsou geniální, nedávaly tak najevo.

„Není důvod, aby ses tak vztekal. Vím, že lidi si létající talíře vysvětlují jako meteorologické balóny a pouliční světla. Podle mě a taky podle Occama Razora…“

„Koho?“

„Occama Razora. Poslední hypotézy. Nevíš nic o logice?“

„Moc ne.“

„No co. Myslím, že asi tak každý pětistý 'objekt' je taková kosmická loď jako tahle. A ohledně mé přítomnosti na Měsíci…“ zmlkla a usmála se. „Jsem nesnesitelná.“

Bylo těžké s tím nesouhlasit.

„Kdysi dávno, když byl můj táta ještě malý kluk, planetárium v Haydenu přijímalo rezervace míst na lety na Měsíc. Rozumíš, hloupý reklamní tah, stejný jako ta soutěž s mýdlem posledně, ale táta se zapsal. Teď, po hodně letech, kdy kosmické lety už nejsou vzácností, American Expres platí letenky z Haydenu a posílá na Měsíc ty, kteří se zapsali.“

„Táta tě vzal na Měsíc?“

„Ježíši, ne! Táta ten formulář vyplnil, když byl malý kluk. Teď je z něho velká ryba ve vědeckovýzkumném ústavu a nemá čas na takové kratochvíle. A máma by se na takovou cestu nedala, ani kdyby jí za to měli zaplatit. Tak jsem se rozhodla, že poletím. Táta řekl 'Ne!', máma 'Dobrý bože! Ne!' No, ale letěla jsem. Dokážu být hodně nepříjemná, když něco opravdu chci,“ řekla se zamyšlením v hlase. „Táta říká, že jsem malá nemorální šelma.“

„A souhlasíš s ním?“

„Stoprocentně. On mi rozumí, když máma láme rukama a křičí, že se to nedá snést. Čtrnáct dní jsem byla naprosto nesnesitelná a navíc uražená. Nakonec táta řekl: „Proboha, nechme ji letět! Možná, že aspoň vyděláme na její pojistce.' A tak jsem se dostala na Měsíc.“

„Hmm. Ale to pořád nevysvětluje, jak jsi se ocitla TADY.“

„Aha, pravda. Vlezla jsem všude tam, kam jsem neměla a strkala jsem nos tam, kam jsem nesměla. Vždycky jsem taková. Je to velmi tvůrčí. No, a unesli mně. Radši by měli tátu, ale doufají, že ho za mě vymění. Nemohla jsem to dopustit, a tak jsem utekla.“

„Slušná pohádka…“ zabručel jsem.

„Prosím?“

„Ta tvoje historka je asi tak pravdivá jako reklamy v televizi.“

„Ale vždyť je to tak logické… Ach! Zase to samé!“

Ale nic se nestalo. Jenom bílé světlo se změnilo v modré. Nebyly tam žádné lampy, celý strop zářil světlem. Pořád jsme seděli na podlaze. Zkusil jsem vstát… a nemohl jsem. Cítil jsem se, jako bych

právě doběhl maratón, byl jsem tak slabý, že bych stěží zvládl něco víc než jenom dýchání. Nikdy jsem neslyšel, že by modré světlo mělo takový vliv na lidský organismus.

Fakt je, že to, co na nás použili zároveň s tím modrým světlem, z nás udělalo trosky.

Všiml jsem si, že mi Peewee chce něco říct:

„Jestli… pro nás přijdou… nevzpírej se jim… a… hlavně…“

Světlo zase mléčně zbělalo. Jedna ze stěn se začala odsouvat.

Peewee se ve tváři objevil strach. S velkým vypětím se jí podařilo dokončit:

„…hlavně… nedráždi Jeho.“

Do místnosti vešli dva muži. Odstrčili Peewee stranou a já pochopil, že ten, kdo je zajímá, jsem já.

Začali mě svazovat provazem, který si přinesli s sebou. Spoutali mi ruce a nohy. Zkoušel jsem se bránit, ale to hrozné modré světlo mě úplně znehybnilo. Chtěl jsem je praštit do hlavy, ale měl jsem asi tolik síly jako motýl, který se pokouší zvednout železnou tyč.

Vlekli mě ze sálu. Zkoušel jsem protestovat: „Kam mě to vlečete!? Co si o sobě myslíte? Nechtě mě na pokoji, nebo vás nechám zavřít!“

„Drž hubu,“ řekl jeden z nich.

Byl to hubený, malý chlap po padesátce. Jeho tvář se snad nikdy neusmála. Ten druhý byl o dost mladší, tlustý, měl důlek v bradě a plné rty, jako dělané pro časté grimasy. Z jeho tváře čišela obava.

„Time, ten kluk nás dostane do problémů. Měli bychom ho vyhodit do vesmíru. Vůbec nejlepší by bylo zbavit se obou. A Jemu řekneme, že to byla nehoda. Že zkoušeli utéct a sami otevřeli přechodovou komoru. Jemu nedojde…“

„Drž hubu.“ Byla to asi jeho oblíbená průpovídka. „Chceš mít nepříjemnosti? Chceš letět bez skafandru?“

„Ale…“

„Drž hubu.“

Vlekli mě chodbou a hodili do nějaké místnosti. Byl jsem při smyslech, ale chvilku mi trvalo, než mi došlo, že to je kontrolní

místnost. Určitě ji nemohl projektovat člověk. V tu chvíli jsem uviděl Jeho.

Peewee mě varovala zbytečně. Neměl jsem nejmenší chuť ho dráždit.

Malý, štíhlý chlápek byl slizký a nebezpečný a ten druhý byl drsný, krutý a nelítostný, ale v porovnání s Ním to byli andělé. Bez toho modrého světla bych měl nějakou šanci se s nimi srovnat. Nejsem zbabělec, bojuju, když je aspoň malá šance na vítězství.

Ale ne s Ním.

Nebyl to člověk, ale to bylo nejmíň strašidelné. Sloni taky nejsou lidi a dovedou být milí. On připomínal spíš člověka než slona, protože stál na nohou a tělo měl ukončené hlavou. Měřil asi jeden a půl metru, což mu vůbec neubíralo na zlověstnosti. Řídil mě jí, jako jezdec řídí koně. Jeho tělo mělo normální rozměry, ale nohy rozhodly, že byl tak malý. Končily chodidly (myslím, že tak byste nazvali tu část jeho těla), plochými, oválnými, jakoby přisátými k podlaze. Při pohybu o podlahu pleskaly. Když se postavil, zezadu vysunul něco jako ocas nebo třetí nohu, která Ho podepírala a umožňovala Mu sednout si.

Krátké nohy Ho vůbec nezpomalovaly, ale když se pohyboval, vypadal jako svíjející se had. Mohlo to znamenat vyvinutější nervový systém, nebo větší gravitaci na Jeho rodné planetě.

Horní končetiny měly podstatně víc kloubů, než máme my. A dva páry rukou. Jedny nad pasem a druhé u hlavy. Bez ramen. Nebyl jsem schopný spočítat prsty, které se podobaly rostlinným úponkům. Nebyl oblečený, kromě pásu pod a nad dolním párem rukou.

Měl slizkou, světle purpurovou kůži. Ať to byl kdokoli, neměl nic společného s Velkou Matkou.

Vydával těžký, nasládlý zápach. Přiznávám, že přeplněná místnost v letních vedrech smrdí asi třikrát hůř, ale ten odér mi už navždycky způsobí mdloby a třes.

Samozřejmě že jsem si nevšiml všeho najednou. Nejdřív jsem se mu podíval do obličeje, i když nevím, jestli „obličej“ je to správné slovo. Dodneška tu tvář nemůžu popsat, protože při té vzpomínce mi pořád mrzne krev v žilách. Ale udělám to, abych vás varoval, kdybyste Ho někdy potkali.

Bez nosu. Dýchal vzduch, ale jak, to si nejsem jistý. Částečně ústy, když mluvil. Ústa byla druhou nejodpornější částí Jeho těla. Předstihovaly je už jenom oči. Obrovské, vypoulené, se zrohovatělými výrůstky okolo. Ty oči byly v neustálém pohybu — dívaly se dolů, nahoru a do stran, asi jako dva radary. Nikdy na vás neupřel pohled, ale přesto vás pořád sledoval, když se otočil, všimli jsem si třetího oka. Takže stíhá sledovat všechno.

Ale jaký mozek je schopný přijmout a zpracovat takový obrovsky balík informací? Určitě ne lidský. Hlavu neměl zase tak velkou, aby budila dojem, že v ní je uschovaný tak výkonný mozek. Když jsem o tom ještě chvíli přemýšlel, vyšlo mi, že hlava určitě není dost dobré místo pro takový mozek, a tak ho má určitě někde jinde.

Ale někde ho určitě měl. Přesvědčil jsem se o tom na vlastní kůži.

Připlácl si mě jako mouchu a vytáhl si ze mě, co chtěl. Nebylo to žádné vymývání mozku. Prostě se mě ptal a já mu odpovídal. Anglicky mluví hrozně, ale srozumitelně. Některá slova vyslovoval docela směšně, jako by šišlal.

Měl drsný hlas. Když jsem něčemu nerozuměl, nevyhrožoval, ani na mě nekřičel, jenom to zopakoval. Všechno, co říkal, říkal monotónně. Jako z pásku.

Dověděl se všechno, co Ho zajímalo. Kdo jsem, jak jsem se ocitl na místě, kde přistáli, a proč jsem na sobě měl skafandr. Nepodařilo se mi postřehnout ani stín reakce na to, co jsem mu řekl.

Moc nerozuměl tomu, o co šlo v soutěži, které jsem se zúčastnil. Taky se ukázalo, že nemám ponětí o takových základních věcech, jako třeba kolik lidí žije na Zemi a kolik tun bílkovin ročně vyprodukujeme.

Měl jsem pocit, že „výslech“ trval věky. Nakonec ze mě dostal všechno, co chtěl. Dva strážci, kteří mě sem přivlekli, čekali na rozkazy. Ten objemnější se zeptal: „Máme ho vyhodit do prostoru?“ On se na chvilku zamyslel, jako by šlo o staré noviny, a ne o mě.

„Ne. Není to žádný vycvičený ignorant, ale možná se nám ještě bude hodit. Odveďte ho zpátky.“

„Ano, šéfe.“

„Co kdyby jsme mu rozvázali nohy. Ať jde sám.“

„Drž hubu,“ utrhl se hubeňour.

Peewee ležela na stejném místě, jako když mě odnášeli. Asi byla pořád pod vlivem toho modrého světla. Hodili mě vedle ní a rozvázali mě. Pak mi dali jednu po hlavě a já na chvíli omdlel. Když jsem se probral, už tam nebyli a vedle mě seděla Peewee. Zeptala se nesměle: „Hodně špatný?“

„No, dost.“ Cítil jsem, jak se mi po zádech rozlévá studený pot. „Cítím se o padesát let starší.“

„Trošku pomáhá, když se na Něho nedíváš, přesněji do Jeho očí. Odpočiň si, za chvíli ti bude líp.“ Podívala se na hodinky.

„Asi za tři čtvrtě hodiny bychom měli přistávat. Do té doby už budeš v pořádku.“

„Cože?“ Sedl jsem si. „To jsem tam byl jenom hodinu?“

„Více méně. Zdálo se ti to jako věčnost? Vím.“

„Cítím se jako vymačkaný citrón.“ Vzpomněl jsem si na Něho a vzdychl jsem. „Peewee, těch dvou, co pro mě přišli, jsem se vůbec nebál. Chtěl jsem konečně zjistit, co se mnou udělají a proč mě tu drží. Ale Jeho… Neměl jsem odvahu se Ho na cokoli ptát.“

„Chápu tě. Taky jsem si to zažila. Paralyzovaná vůle, úplně jako králík tváří v tvář hadovi.“

„Jo.“

„Kipe, teď vidíš, proč jsem zkoušela utéct. Nejspíš jsi tomu, co jsem ti povídala, nevěřil. Teď už věříš?“

„Samozřejmě…“

„Díky. Vždycky jsem tvrdila, že jsem dost chytrá na to, abych si dělala hlavu z názorů jiných. Ale není to pravda. Musím se vrátit k taťkovi… On je jediný člověk, který mi uvěří bez ohledu na to, jak budou věci, které mu řeknu, nepravděpodobné.“

„Rozumím, asi to chápu. A proč jsi chtěla přistát v Centerville?“

„Centerville?“

„Tam, kde bydlím. Tam, kde Juneburg volal Peewee.“

„Ach jo. Chtěla jsem přistát v New Jersey, v Princetonu, pokud by to bylo možné, abych se dostala k tátovi.“

„Asi jsi ztratila kurs.“

„A ty jsi ho neztratil? Všechno by bylo v pořádku, kdybych neměla pohmožděné zápěstí. Ty 'talíře' nemají těžké řízení, prostě je-

nom zadáš cíl a pustíš motory. A kromě toho mi pomáhala Velká Matka. Ale musela jsem trochu zpomalit při vstupu do atmosféry, jenže jsem nevěděla jak. Dostala jsem se moc na západ, oni mě honili a já nevěděla, co mám dělat. Pak jsem uslyšela tebe a myslela, si, že už je to za mnou. Tak jsem se dostala do Centerville. Promiň.“ Založila si ruce.

„Důležité je, že se ti podařilo přistát. Říkají, že každé přistání, ze kterého vyjdeš se zdravou kůží, je dobré.“

„Je mi líto, že jsem tě do toho všeho zatáhla.“

„Co se dá dělat. Evidentně se to muselo stát. Peewee, co On vlastně chce?“

„Co chtějí Oni…“

„Cože? Ti dva snad nejsou nebezpeční.“

„Nemluvím o Timovi a Jockovi. To jsou jenom obyčejní gangsteři. Jde mi o Něho a Jemu podobné.“

V zásadě by mě už nic nemělo překvapit. Ale nějak jsem si nepřipouštěl, že by jich mohlo být víc. Když existoval jeden, mohlo jich být tisíce, milióny, biliony… Cítil jsem, že se mi strachem dělá špatně. „Viděla jsi ty ostatní?“

„Ne, jenom Jeho. Ale Velká Matka mi to řekla.“

„Peewee, co vlastně chtějí?“

„To ti ještě nedošlo? Chtějí nás vyhladit.“ Najednou mi bylo horko.

„Jak?“

„Nevím.“

„Takže Oni vybijí celé lidstvo a zaberou Zemi?“

Zamyslela se.

„Hůř.“

„Udělají z nás otroky?“

„Čím dál tím líp. Kipe, myslím si, že oni… jí maso.“

„Nemáš špatné nápady, na malou holku.“

„Já jsem si to nevymyslela. Musím o tom říct taťkovi.“

Nevěděl jsem, co si mám myslet. Odvěký lidský strach. Táta mi vykládal, že kdysi, když byl ještě malý kluk, rádio vyhlásilo zprávu o invazi Marťanů. Čistá fikce, ale vyplašila milióny lidí. Teď lidi tak jednoduše neuvěří. Od té doby, co jsme byli na Měsíci a obletěli

Mars a Venuši, si většina lidí myslí, že život na jiných planetách neexistuje. Jak moc se pletou…

„Peewee, jsou to Marťani? Nebo pocházejí z Venuše?“

Energicky zavrtěla hlavou.

„Jsou z hodně velké dálky. Velká Matka se mi to snažila říct, ale měly jsme problém si rozumět.“

„Odněkud mimo sluneční soustavu?“

„A to je ten problém. Ano i ne.“

„To nejde, 'ano i ne'.“

„Zeptáš se jí sám.“

„Chtěl bych.“ Chvilku jsem se zamyslel a zakřičel jsem: „Není důležité, odkud jsou. Můžeme Je všechny pozabíjet… když se na Ně nebudeme dívat!“

„Doufám.“

„Uvažuj. Mají 'létající talíře'. Opravdové. Žádné meteorologické balóny. To znamená, že nás sledují už dlouho. Prostě si nejsou jistí sami sebou, i když vypadají tak hrozně. Jinak by nás napadli, už když jsme žili v jeskyních. A to přece neudělali. To znamená, že jestli uvažuju správně, nejsou neporazitelní.“

Peewee vzdychla.

„Myslím že táta najde nějaký způsob. Moc o Nich nevíme. Táta mě vždycky varoval, abych si nebyla jistá, když mám neúplné informace. 'Nedělej moc humbuku kolem zprávy, kterou sis dostatečně neověřila', říkal.“

„Kdo je tvůj táta? Jak se vlastně jmenuješ?“

„Můj táta je profesor Reisfeld. A já se jmenuj Patricia Wynant Reisfeld. No nezní to hrozně? Říkej mi radši Peewee.“

„Profesor Reisfeld? Co učí?“

„Cože? Ty to nevíš? Nevíš nic o tátově Nobelově ceně?“

„Pocházím z malého městečka. Promiň.“

„Přesně tak. Táta nic nevyučuje. On MYSLÍ. Myslí mu to líp než komukoli jinému… možná kromě mne. Je syntetik. Všichni ostatní se zabývají úzkými specializacemi vědy. On ví všechno a ty kousky skládá dohromady.“

„To je docela možné, ale nikdy jsem o někom takovém neslyšel. Mně věda zabrala hodně času. Profesor Reisfeld musí mít tři hlavy. Anebo pět.“

„Počkej, až ho uvidíš,“ řekla, sledujíc hodinky. „Kipe, myslím, že bychom se měli zase přitisknout ke stěně. Za několik minut přistáváme… a Jemu nezáleží na pohodlí cestujících.“

Tak jako předtím jsme si sedli na nejužší místo a zapření chodidly jsme se přitiskli ke stěně. Čekali jsme. Po chvíli se loď zatřásla a podlaha se naklonila. Cítil jsem lehký náraz a za chvilku se všechno uklidnilo. Najednou jsem byl strašně lehký. Peewee se obratným pohybem zvedla.

„Jsme na Měsíci.“

V.

Když jsem byl ještě malý, bavilo mě hrát si na první přistání na Měsíci. Časem mě tyhle fantazie přešly. Došel jsem k tomu, že bych se měl zabývat něčím reálným. Nikdy mě ale nenapadlo, že se dostanu na Měsíc zavřený jako myš v krabici od bot a že se ani nebudu moct rozhlédnout kolem sebe.

Jediné, co svědčilo o tom, že jsem na Měsíci, byla přitažlivost. Vytvořit zvětšenou gravitaci není problém, když využijete odstředivou sílu. Ale zmenšení gravitace, to už je jiný šálek kafe. Na Zemi se to nejlíp daří v těch několika sekundách volného pádu při seskoku z letadla anebo při leteckých akrobaciích.

Takže když se menší gravitace nemění, můžete si být jisti, že Země je někde daleko. Určitě jsme nepřistáli na Marsu, a tak zůstal jenom Měsíc.

Měl bych tady vážit něco přes dvacet pět liber. A tak jsem se i cítil — dostatečně lehce, abych mohl chodit po trávníku a nesešlapat ho.

Několik minut jsem si zkoušel nové možnosti a zapomněl jsem na Něho a na naše problémy. Poletoval jsem po místnosti, bouchal se hlavou do stropu a pomalu, hrozně pomalu jsem se snášel dolů. Peewee si sedla, pokrčila rameny a usmála se tím svým protivným úsměvem člověka, který je nad věcí.

Malá gravitace dokáže šílené věci. Nohy nenacházejí oporu a podkluzují. Musel jsem vyzkoušet něco, co jsem znal jenom teoreticky: na rozdíl od změněné hmotnosti zůstává hmota a její dynamika nezměněná. Když chcete změnit směr chůze, a ještě k tomu na dvou nohou jako obvykle, musíte se nejdřív naklonit tím směrem. A když vám k tomu chybí tření (tak jako mně, v ponožkách, na hladké podlaze), nohy vám začnou podjíždět.

Při jedné šestině zemské gravitace pád nebolí, ale Peewee se smála. Sedl jsem si.

„Směj se, směj, chytračko. Můžeš, když máš tenisky s gumovou podrážkou."

„Promiň, ale vypadal jsi hrozně hloupě, když jsi šel jako ve zpomaleném filmu a zkoušel ses chytit vzduchu."

„No, to je hrozně směšné."

„Řekla jsem 'promiň'. Jestli chceš, můžu ti ty tenisky půjčit."

Podíval jsem se nejdřív na moje a potom na její nohy a vyprskl jsem.

„Proboha! Děkuju."

„Mohl bys třeba odřezat paty. Mně by to nevadilo. A mimochodem, kde máš boty. Kipe?"

„Zůstaly asi 250 000 mil za námi. Pokud jsme nevystoupili v jiné stanici, než si myslíme."

„Stejně je tady moc nepotřebuješ."

„Jasné."

Když jsem přemýšlel o tom, co znamená 'tady', kousl jsem se do rtu a chuť na hry s gravitací mě přešla. „Co budeme dělat, Peewee?"

„S čím?"

„S Ním."

„Nic. Co můžeme dělat?"

„Tak co teď?"

„Jdeme spát."

„Cože?"

„Jdeme spát. Spánek, který tká plášť blaženosti. Rajský nektar ukojení, sladký sen. Blahoslaven budiž ten, kdo vymyslel spánek, plátno, které přikryje všechny lidské myšlenky."

„Přestaň plácat hlouposti a řekni konečně něco, co má smysl."

„Vůbec neplácám hlouposti. Jsme bezradní jako čerstvě narozená koťata. Snažíme se přežít — a v takových podmínkách je první zásada nedělat si hlavu z věcí, které nemůžeme ovlivnit, a věnovat pozornost těm, na které vliv máme. Mám hlad, žízeň a jsem strašně, strašně unavená… V takových podmínkách mi nezbývá nic jiného než jít spát. Takže kdybys byl tak hodný, prosím, chovej se tiše, a když zavřeš klapačku, určitě udělám přesně to, co jsem říkala.“

„Pochopil jsem to. Nemusíš být tak nevraživá.“

„Promiň, ale vztekám se jako čert, když mám hlad a jsem unavená. Táta mi říkal, že před snídaní jsem naprosto nesnesitelná.“ Svinula se do klubíčka a pod hlavu si strčila svoji špinavou hadrovou panenku. „Dobrou noc, Kipe.“

„Dobrou noc, Peewee.“

Něco mě napadlo a dokonce jsem snad o tom i mluvil, ale dívka už spala. Lehce dýchala, tvář se jí uklidnila a ztratila výraz porozumění a chápavosti. Vypadala jako cherubínek se špinavou pusou. Na tvářích jsem našel stopy slz, které si neutřela. Ještě jsem neviděl, že by plakala.

Kipe, řekl jsem si v duchu, dostal ses do pěkného průšvihu. A je to horší než se starat o opuštěné štěně.

Musel jsem se o toho smrkáče postarat… anebo zemřít hned na místě.

Možná se mi to povede. Umřít tady, samozřejmě. Ale nebyl jsem si jistý, jestli jsem schopen postarat se o svůj vlastní nos.

Zívl jsem. Pak jsem zívl ještě jednou. Kreveta má víc energie než já. Cítil jsem se hrozně unavený, hladový a žíznivý a dotíraly na mě všelijaké nepříjemnosti. Napadlo mě zalomcovat dveřmi a zavolat toho tlouštíka nebo čahouna. Ale mohl bych při tom vzbudit Peewee, a co hůř, naštvat Jeho.

Takže jsem si lehl na záda, tak jak to dělám doma na kanapi. Všiml jsem si, že na Měsíci ani na tvrdé podlaze nepotřebuju na spaní zvláštní polohu. Jedna šestina gravitace zaručuje lepší komfort než nejjemnější pěnová matrace. Dokonce i Princezna na hrášku z Andersenovy pohádky by byla spokojená.

Usnul jsem hned.

Byla to nejšílenější space opera, jakou jsem v životě viděl. Všude kolem bylo plno draků, princezen artušovské doby, rytíři ve vesmírných brněních, kteří pendlovali mezi dvorem krále Artuše a dnem Mrtvého moře. Okolí mi nevadilo, ale iritoval mě komentátor. Měl hlas Ace Quigleyho a Jeho tvář. Čas od času vykoukl z obrazovky, zlomyslně se usmíval a mrkal těma červíma očima.

„Porazí Boewulf draka? Vrátí se Tristan k Isoldě? Najde Peewee panenku? Nezapomeňte si zítra večer naladit náš kanál. Teď se probuďte a běžte si koupit čistící prostředek značky Skyway Kwikbrite, který používají naši nejlepší rytíři k leštění zbroje. Budíček!“

Hadovitou rukou mě poklepal po rameni.

Probudil jsem se.

„Budíček!“ říkala Peewee. Třásla mi ramenem. „Budíček, Kipe.“

„Nech mně být!“

„Měl jsi špatný sen.“

„Neviděl jsem konec. Proč mě budíš? Myslel jsem, že jsme měli spát.“

„Spal jsi pěkných pár hodin, a teď nadešel čas konečně něco udělat.“

„Třeba snídani?“

Ignorovala to.

„Myslím, že bychom odtud měli nějak utéct.“

Prudce jsem se posadil, odrazil se od podlahy a pomalu na ni zase dopadl. „Co říkáš? Jak?“

„Nemám ještě přesný plán, ale myslím si, že všichni odešli a že jsme tu sami. Druhá taková příležitost už nemusí přijít.“

„Opravdu odešli? Jak to víš?“

„Poslouchej. Pozorně poslouchej.“

Poslouchal jsem. Slyšel jsem tlukot vlastního srdce. Slyšel jsem Peewin dech a o něco později jsem zaslechl i tlukot jejího srdce. Bylo absolutní ticho. Vytáhl jsem nůž z pochvy, strčil si ho ostřím do zubů a druhým koncem jsem se dotkl stěny, abych ucítil vibrace zvukových vln. Nic. Zkusil jsem jiné stěny i podlahu. Zase nic. Žádné klepání, skřípání, ani nejmenší postřehnutelné vibrace.

„Máš pravdu, Peewee.“

„Došlo mi to, když přestalo proudění vzduchu.“

Pořádně jsem se nadechl nosem.

„Takže nám dochází vzduch?“

„Ne úplně. Prostě jenom přestal proudit. Normálně sem proudí těmi malými otvory tam nahoře. Nevšiml sis toho, ale když vzduch přestal proudit, najednou mi něco chybělo.“

Usilovně jsem uvažoval.

„Nevidím souvislost. Pořád jsme tu zavření.“

„Nejsem si tím tak jistá.“

Udeřil jsem nožem do stěny. Nebyla ani z kovu, ani z umělé hmoty, ale přesto na ní nůž nenechal ani tu nejmenší stopu. Možná, že hrabě Monte Christo by v tomhle díru vydlabal, měl na to konečně víc času.

„Co tím myslíš?“

„Každopádně když zavírali nebo otevírali dveře, slyšela jsem cvaknutí zámku. Takže když tě brali odsud, dala jsem kousek žvýkačky do zárubně.“

„Ty máš žvýkačku?“

„Jo. Hodně pomáhá, když nemáš nic k pití.“

„Zůstal ti ještě kousek?“ zeptal jsem se s nadějí. Cítil jsem se celkově špatně, ale nejhůř jsem snášel žízeň.

Peewee se smutně usmála.

„Chudáčku! Došly mi zásoby. Zůstal jenom sežvýkaný kousíček pod opaskem od kalhot, na nejhorší časy.“ Zamračila se. „Ale můžeš si ji vzít. Klidně.“

„Děkuju moc, Peewee, ale nevezmu.“

Asi se jí to dotklo.

„Chtěla bych vás ubezpečit, pane Russel, že netrpím žádnou infekční chorobou. Chtěla jsem jenom…“

„Ano, ano,“ odpověděl jsem rychle, „vím, ale…“

„Řekla jsem si, že nastala výjimečná situace, která ospravedlňuje tuhle nabídku. Každopádně by to nebylo míň hygienické než polibek, ale nemyslím si, že ses někdy líbal.“

„V poslední době jsem neměl příležitost,“ přiznat jsem. „Teď zase sním o loku čisté studené vody… no, může být i kalná a teplá. Takže jsi přilepila žvýkačku na dveře. A co z toho?“

„Mluvila jsem o cvaknutí zámku. Táta říkal, že když máš nějaký problém, je dobré změnit nějakou drobnost pak celou věc znova přehodnotit. Moje žvýkačka měla způsobit změnu v rovnováze.“

„A….“

„Když tě přinesli zpátky a zavřeli dveře, neslyšela jsem cvaknout zámek.“

„Cože? Ty jsi je už dávno přelstila a neřekla jsi mi o tom ani slovo?“

„Přesně.“

„Proč? Měl bych z tebe nadělat sekanou.“

„To bych ti neradila,“ odpověděla mrazivě, „koušu.“

Věřil jsem jí každé slovo. Určité uměla i škrábat a dělat i jiné nepříjemné věci. Vrátil jsem se k tématu.

„Proč jsi mi o ničem neřekla, Peewee?“

„Bála jsem se, že by ses pokusil utéct.“

„Samozřejmě!“

„To je ono. Jenže já chtěla, aby ty dveře zůstaly zavřené, dokud je On na druhé straně.“

Ve srovnání se mnou asi byla génius.

„Rozumím. Teď se kouknem, jestli se ty dveře dají nějak otevřít.“

Prohlédl jsem dveře. Žvýkačka byla vysoko. Určitě zablokovala zámek, ale mezera byla dost úzká. Zkusil jsem ji rozšířit zavírákem. Dveře se pootevřely asi o osminu palce, ale pak mi nůž v ruce praskl. Složil jsem ho a schoval.

„Máš nějaký další nápad?“

„Co kdybychom do mezery zasunuli naplocho dlaně a zkusili zatlačit?“

„Dobře.“

Vyhrnul jsem si rukávy.

„Jedna, dva, tři…“

Ještěže tření úplně nezmizelo. Dveře se posunuly skoro o palec a zastavily se. Ale objevila se dost velká skulina, od podlahy až ke stropu.

Znova jsem použil zavírák a zase se mi zlomil (tentokrát velké ostří), ale skulina se nezvětšila.

„Sakra,“ naštvala se Peewee. „Musí existovat nějaký způsob.“

Poodešel jsem a s rozběhem skočil do dveří, ale podjela mi noha a přistál jsem na břiše. Tentokrát se mi Peewee nesmála.

Nějak jsem se posbíral, šel jsem k protější stěně, opřel se o ni jednou nohou a skočil. Podařilo se mi do nich vrazit bokem dřív, než jsem ztratil všechnu rychlost. Rána nebyla příliš silná, ale cítil jsem, jak dveře zase o kousek povolily.

„Počkej, Kipe, sundej si nejdřív ponožky. Postavím se za tebe a odstrčím tě. Moje tenisky líp drží na podlaze.“

Měla pravdu. Pokud na Měsíci nemáte boty, je lepší chodit bosky. Přešli jsme ke stěně, Peewee se postavila za mne a opřela se mi o záda.

„Raz, dva, tři, teď!“

Vyrazili jsme s grácií hrocha. Narazil jsem si rameno, ale dveře vyskočily z pantů. Dole byla čtyřpalcová mezera, která se směrem nahoru zvětšovala. Na zárubni jsem nechal trochu vlastní kůže a kus košile, ale v dámské společnosti jsem nemohl ani zaklít. Ale měli jsme dost široký otvor. Podíval jsem se ven. V prostoru, který jsem mohl obhlédnout, jsem nikoho neviděl, ale možná si s námi hráli na schovávanou. Nemohli jsme to vyloučit, zvlášť když mezi nimi byl On.

Peewee se zkusila protáhnout ven. Stáhl jsem ji zpátky.

„Protivo! Protivo! Já chci jít první!“

Ještě dvě dloubnutí a mezera byla dost velká na to, abych se jí protáhl. Otevřel jsem nejmenší ostří a podal jsem jí nůž.

„Se štítem, nebo na štítě, vojáku.“

„Ne, vezmi si to ty.“

„Já to nepotřebuji. V temných uličkách mi říkají Smrt se dvěma pěstmi.“

Propaganda, ale proč bych ji měl stresovat. Vylezl jsem ven a rozhlédl se okolo.

„Pojď,“ zašeptal jsem.

V polovičce se Peewee vrátila. Za chvíli byla zpátky s tou otřesnou panenkou v ruce.

„Moc nechybělo a nechala bych tady Madame Pompadour,“ vyrazila ze sebe zadýchaně.

Ani jsem se neusmál.

„Víš…“ začala s vysvětlením. „Musím ji mít u sebe abych večer usnula. Je to zlozvyk, ale tatínek říkal, že z toho vyrostu.“

„Určitě.“

„Nebuď takový suchar. Není to žádný fetišismus, ani prvotní animismus, jenom obyčejný podmíněný reflex. Dobře vím, že je to jenom panenka.“

„Peewee, vážně není důležité, jak usínáš. Pokud jde o mne, mlátím se kladivem do hlavy. Ale konec svěřování. Znáš plán lodi?“

Rozhlédla se.

„Myslím, že jsme na lodi, která mě pronásledovala. Je stejná jako ta, kterou jsem pilotovala.“

„Dobře. Pojďme najít pilotní kabinu.“

„Cože?“

„Když jsi řídila tamtu loď, zvládneš i tuhle, ne?“

„No… asi ano.“

„Takže jdeme.“

Vyšel jsem, ale Peewee mě v půli kroku zastavila.

„Jenomže tehdy mi Velká Matka říkala co mám dělat. Musíme ji najít.“

„Dokážeš odstartovat?“

„Nejspíš ano.“

„V tom případě najdeme Velkou Matku, až budeme ve vzduchu, vlastně v kosmickém prostoru. Jestli je na palubě, nakonec ji najdeme, a jestli není, stejně s tím nic neuděláme.“

„Samozřejmě, rozumím. Ale vůbec se mi to nemusí líbit. Kipe, jaké přetížení dokážeš vydržet?“

„Nemám ani zdání. Proč se ptáš?“

„Protože tyhle hračky dokážou lítat podstatně rychleji, než jsem si myslela. Byl to můj omyl.“

„Omyl byl směr na New Jersey.“

„Ale já musím najít tatínka!“

„Samozřejmě, ale to mohlo počkat. Nejdříve jsi měla několikrát přeletět nad Měsíční základnou a zavolat federální vesmírný sbor. To je záležitost pro profesionály. Potřebujeme odbornou pomoc. Víš, kde teď jsme?“

„Asi ano. Pokud nás On vzal na svou základnu, tak všechno bude jasné, až se podívám na oblohu.“

„Výborně. Pokud se ti podaří najít Měsíční základnu, poletíme tam. V opačném případě zamíříme do New Jersey.“

Dveře pilotní kabiny byly zamčené. Neměl jsem tušení, jak je otevřít. Peewee udělala něco, co podle jejího názoru mělo pomoct. Vsunula ten nejmenší prst do otvoru ve výšce zámku. Po té divné a neúspěšné zkoušce jenom potvrdila, že je zamčeno. Začal jsem se rozhlížet.

Všiml jsem si tlustého ocelového prutu, který ležel na chodbě. Byl dlouhý asi pět stop, jeden konec zaostřený a na druhém měl čtyři bronzové úchyty. Netušil jsem, k čemu ta tyč je, ale na rozbíjení byla ideální.

Během tří minut jsem rozbil dveře na třísky. Vešli jsme dovnitř.

Nejdřív jsem dostal husí kůži, protože přesně v té místnosti mě vyslýchal ten strašný tvor. Zkoušel jsem skrýt své pocity. Kdyby se On najednou objevil, vrazil bych mu tu tyč přímo mezi oči.

Teprve teď jsem si tu místnost mohl pořádně prohlédnout. Uprostřed stálo něco jako hnízdo a podél stěn byly různé přístroje, které připomínaly buď automat na kafe, nebo kolo pro chobotnici. Dobře, že Peewee věděla, jak tuhle mašinérii obsluhovat.

„Jak chceš vidět nebe?“

„Takhle.“ Strčila prst do otvoru, kterého jsem si nevšiml.

Strop byl zakřivený jako v planetáriu. Najednou se rozzářil jiskřivým světlem. Zatajil se mi dech. Vypadalo to, jako bychom už nestáli na podlaze, ale na plošině, která je zavěšená nad zemí ve výšce třiceti stop. Strop zobrazoval hvězdné konstelace, tisíce teček na pozadí černého nebe. Uprostřed, velká jako tucet Měsíců, visela zelená, milovaná, nejkrásnější Země!

Peewee mě dloubla loktem. „Přestaň vyvalovat oči, Kipe.“

„Peewee, copak je tvoje duše naprosto zbavena vnímání lyrických zázraků?“

„Samozřejmě že ne. Ale nemáme čas. Už vím, kde jsme, Kipe. Tam, odkud jsem utekla. Na jejich základně. Vidíš ty skály a dlouhé postříbřené stíny? Některé z nich jsou zamaskované kosmické lodě. A vlevo, ten vysoký štít se sedlem… trochu víc vlevo, přesně západ-

ním směrem, je stanice Tombaugh. Asi čtyřicet mil odsud. Asi o dvě stě mil dál leží Měsíční základna a za ní Luna City.“

„Kolik času potřebujeme, abychom se tam dostali?“

„Dvě stě, nebo spíš dvě stě padesát mil… Nikdy jsem netrénovala měsíční lety podle kursu, ale nemělo by to trvat déle než pár minut.“

„Tak vyrazíme. Můžou se vrátit každou chvíli.“

„Okej.“ Sedla si do hnízda a vybrala si řídící pult. Po chvilce zvedla hlavu. Měla bledou a vylekanou tvář. „Kipe, je mi to líto, ale nepoletíme.“

Vykřikl jsem.

„Co se stalo? Zapomněla jsi, jak se s tím lítá?“

„Ne. Ale chybí 'mozek'.“

„Co?“

„'Mozek'. Malá černá věcička, veliká asi jako ořech, která bývá v tom otvoru. Předtím se nám podařilo odletět, protože Velká Matka jeden 'mozek' ukradla. Byly jsme zamčené v prázdné lodi, stejně jako teď, ale ona měla 'mozek' a utekli jsme.“

Peewee vypadala, jako by se s tím smířila. „Mělo mě napadnout, že On nenechá 'mozek' v pilotní kabině. Vlastně jsem to čekala, ale nechtěla jsem to zakřiknout, a tak jsem mlčela. Promiň.“

„Peewee, nemůžeme to tak jednoduše vzdát. Možná se nám podaří něco do té skulinky dát.“

„Myslíš něco jako zkrat v převodové skříni u auta?“ zavrtěla hlavou. „Není to tak jednoduché, Kipe. Nastartuješ auto, když strčíš do zapalování nějakou dřevěnou atrapu? Netuším, na jakém principu ta věc pracuje, ale říkám mu 'mozek', protože je to hodně složité.“

„Ale vždyť…“ začal jsem, ale hned jsem toho nechal. Kdyby divoch z Bornea dostal úplně nové auto bez svíček, dokázal by nastartovat motor? Mé druhé já odpovědělo dost výsměšně. „Peewee, co budeme dělat? Máš nějaký nápad? Protože jestli ne, ukaž mi vstupní dveře. Vezmu tohle,“ zamával jsem tyčí, „a rozmlátím všechno, co mi přijde do cesty.“

„Vůbec nic mě nenapadá. Měla bych najít Velkou Matku. Ta by věděla, co máme dělat.“

„Dobře, ale nejdřív mi ukaž ty dveře. Budeš ji hledat, až já budu hlídat vchod.“

Byl jsem rozhodnutý. Netušil jsem, jak se nám podaří utéct, vlastně jsem spíš ztrácel naději, že se nám to povede. Přesto jsem se chtěl pokusit splatit účet. On si musí uvědomit, že manipulovat s lidmi je nebezpečné. Byl jsem si jistý, že Ho stačím praštit dřív, než se moje páteř změní v pudink. Rozmlátit tu odpornou hlavu. Jenom ty oči…

„Je ještě jedna možnost,“ řekla Peewee opatrně.

„Ano?“

„Je mi to nepříjemné říkat. Můžeš si myslet, že se snažím zachránit si kůži.“

„Nebuď hloupá. Jestli máš nějaký nápad, sem s ním.“

„Asi čtyřicet mil odsud je stanice Tombaugh, a pokud tady pořád je můj skafandr…“

Cítil jsem se jako Bowie pod Alamo. Možná, že zápas ještě není rozhodnutý a máme šanci na prodloužení…

„Můžeme utéct po vlastních!“

Nesouhlasně zavrtěla hlavou.

„Ne, Kipe. Přesně proto jsem váhala, než jsem ti to řekla. Můžu utéct po vlastních, ale ty, i kdyby ses poskládal nevím jak, do mého skafandru se prostě nevejdeš.“

„Nepotřebuju tvůj skafandr,“ vyhrkl jsem.

„Kipe, Kipe, jsme na Měsíci, vzpomínáš? Tady není vzduch!“

„Vím, chceš ze mě dělat hlupáka? Ale pokud mají tvůj skafandr, proč by neměli i můj…“

„Ty máš skafandr?“ zeptala se pochybovačně.

Další naši konverzaci není zrovna nejvhodnější opakovat. Nakonec mi ale Peewee uvěřila, že mám skutečně skafandr, který mi dokonce ve chvíli únosu zachránil život.

„Prohledejme tu hromadu šrotu! Ne, nejdřív mi ukaž východ. Později se podíváš do všech koutů.“

„Dobře.“

Ukázala mi přetlakovou komoru, místnost, která se dost podobala té, ve které nás věznili. Byla jenom trochu menší a měla uzamykatelné vnitřní dveře. Nebyly zamčené, daly se otevřít. Vnější dveře

byly zavřené. Koneckonců, v opačném případě bychom se do komory nedostali. Kdyby Červ nechal vnější dveře dokořán, pokud… Ale moment! „Dají se ty vnitřní dveře nějak zablokovat?“

„Netuším.“

„Uvidíme.“

Bylo tam něco jako klasická pevná závora. Musel jsem se ujistit, že se nedají zavřít zvenku, takže jsem závoru zablokoval nožem.

„Jsi si jistá, že je to jediná přetlaková komora?“

„Ta druhá loď měla jenom jednu — a za to, že jsou stejné, dám klidně krk.“

„Budeme si dávat pozor. Tudy se k nám nikdo nedostane. Dokonce i Červ musí používat přetlakovou komoru.“

„A kdyby se mu přece jenom podařilo nějak otevřít vnější dveře?“ zeptala se s obavou Peewee. „Roztrhá nás to jako balónky.“

Usmál jsem se na ni.

„Kdo je tady génius? Samozřejmě, máš pravdu… ale jenom pokud to dokáže. Ale nedokáže to, protože na dveře působí tlak asi dvacet až dvacet pět atmosfér. Jsme na Měsíci, vzpomínáš? Tady není vzduch.“

„Samozřejmě.“ Peewee vypadala docela naštvaně. Začali jsme hledat. Zalíbila se mi destrukce dveří. Nenechal jsem Červovi moc důvodů k tomu, aby mě začal mít rád. Jedna z prvních věcí, kterou jsme objevili, byla smrdutá nora. Bydleli v ní Tlusťoch s Hubeňourem. Trošku mě mrzelo, že dveře byly otevřené. Pokoj vypovídal dost o těch dvou typech. Jejich zvyky byly stejně nechutné jako jejich charakter. Evidentně nebyli vězni, protože pokoj byl přizpůsoben lidským potřebám. Jejich spojenectví s Červem, ať už spočívalo v čemkoli, už muselo trvat delší dobu. Našli jsme dva prázdné kufry od skafandrů, několik desítek vojenských konzerv, ale především pitnou vodu a umyvadlo. Narazili jsme taky na něco, co mohlo mít větší hodnotu než zlato, pokud najdeme skafandry: dvě plné láhve vzduchu.

Trochu jsem se napil vody a speciálním úchytem na víčku jsem otevřel konzervu. Naštěstí jsem neměl takové problémy jako hrdinové Tří mužů ve člunu s ananasovým kompotem. Řekl jsem Peewee, aby trochu snědla a pak prohledala pokoj. Sám jsem šel dál, s tyčí v

ruce. Nalezené láhve se vzduchem mi dodaly síly; chtěl jsem konečně najít naše skafandry — a utéct! Dřív, než se vrátí Červ.

Vylámal jsem desítky dveří a našel za nimi spoustu divných věcí, mezi nimi něco, co muselo být Červovou ložnicí. Nepřestal jsem ale hledat, protože jsem chtěl mít jistotu, že skafandry skutečně zmizely.

Nakonec jsem přece jenom našel náš poklad. Byl v místnosti naproti té, ve které nás věznili.

Když jsem uviděl Oskara, měl jsem takovou radost, že jsem ho málem políbil.

„Nazdar, brácho!“ zakřičel jsem a běžel pro Peewee. Nohy mi pořád utíkaly zpod těla, ale moc mě to nezajímalo.

Když jsem doběhl do pokoje, Peewee mi věnovala káravý pohled.

„Už jsem měla chuť tě jít hledat.“

„Našel jsem! Našel jsem!“

„Našel jsi Velkou Matku?“ zeptala se s nadějí.

„Aaa… Ne, ne! Naše skafandry! Tvůj a můj. Pojď, jdeme!“

„Ach!“ Vypadala zklamaně a já se cítil nesvůj. „To je fajn, ale nejdřív musíme najít Velkou Matku.“

Myslel jsem, že už to déle nevydržím. Měli jsme šanci, malou, ale reálnou, utéct před osudem — horším — než — sama — smrt (to není jenom metafora), a ona tu chtěla zůstat, aby mohla najít nějakou velkookou příšeru. Kdyby šlo o člověka, třeba neznámého, kterému třeba i páchne z úst, neváhal bych ani chvíli. Kdyby šlo o psa nebo o kočku, taky bych zůstal, i když nerad.

Ale co mi bylo po nějakém ropuchookém tvorovi?

Vždyť kvůli němu jsem se dostal do největšího průšvihu ve svém životě.

Začal jsem uvažovat o tom, že Peewee omráčím a násilím jí obleču skafandr. Místo toho jsem jenom řekl:

„Zbláznila ses? Padáme odsud, a to hned!“

„Nemůžeme odejít, dokud ji nenajdeme.“

„Teď už vím, že ses zbláznila. Dokonce ani nevíme, jestli tady je… a i když ji najdeme, nebudeme ji moct vzít s sebou.“

„A proč ne?“

„Jsme na Měsíci, vzpomínáš? Tady není vzduch. Máš pro ni náhradní skafandr?“

„Ale…“ zarazila se na chvíli. Ale ne nadlouho. Seděla na zemi a konzervu s jídlem držela koleny. Najednou vyskočila. „Dělej si co chceš, já ji najdu. Na,“ podala mi konzervu.

Měl jsem použít sílu. Ale bohužel, měl jsem v tomhle směru zábrany, protože od mala mi vtloukali do hlavy, že ženy se nesmí bít, i kdyby si to nevím jak zasloužily. Takže mi tím unikla neopakovatelná příležitost a já zůstal bezradně sedět. Uvažoval jsem, jestli se mám řídit zdravým rozumem, nebo slušným vychováním. Bezradně jsem si povzdechl.

Pak jsem si uvědomil, že cítím neobvykle příjemnou vůni. V ruce jsem pořád držel konzervu. Bylo v ní něco, co připomínalo rozvařenou podrážku v šedivém mazu simulujícím omáčku. Celé to ale vonělo velmi příjemně.

Peewee snědla polovičku, já dojedl zbytek. Zároveň jsem prohlížel to, co našla. Bylo tam klubko nylonového vlákna, který jsem s radostí položil vedle láhví se vzduchem. Oskar měl sice u pasu padesátimetrovou prádelní šňůru, ale podle ceny asi ne nejlepší jakosti. Taky tam byl cepín a dvě baterie, které se mohly hodit do lamp.

Z ostatních věcí mě zaujala jenom publikace Vládní vydavatelské kanceláře, která se jmenovala Stručné selenologické hlášení, brožura, která pojednávala o nalezištích uranu, a propadlý řidičský průkaz z Utahu, vystavený na jméno Timothy Johnson. Na fotografii byl starší z obou mužů. Ten doklad mě skutečně zajímal, ale situace nebyla vhodná na přibalování dalších věcí k zavazadlům.

Jediný nábytek v pokoji byly obloukovitě prohnuté a hodně promáčknuté postele. S největší pravděpodobností létali Tlusťoch s Hubeňourem při velkém zrychlení.

Když jsem z konzervy vyjedl prstem zbytky omáčky a umyl si ruce (s vodou jsem spíš plýtval, protože mě ani moc nezajímalo, jestli ti dva umřou žízní), posbíral jsem kořist a namířil si to k místnosti, kde jsem našel skafandry.

Cestou jsem potkal Peewee. Nesla železnou tyč a zářila radostí.

„Našla jsem ji!“

„Kde?“

„Pojď! Nemůžu otevřít dveře, jsem na to slabá.“

Věci, které jsem nesl, jsem položil vedle skafandrů a šel jsem za ní. Zastavila se před dveřmi v té části chodby, která ještě nepoznala následky mého vandalismu.

„Tady!“

Rozhlížel jsem se a pokoušel se něco uslyšet.

„Proč si myslíš, že je to tady?“

„Prostě to vím! Otevři ty dveře!“

Pokrčil jsem rameny a dal se do práce. Zámek povolil a bylo po všem.

Uprostřed místnosti leželo na podlaze, svinuté do klubíčka, nějaké stvoření. Upřímně řečeno, nebyl jsem si jistý, že je to stejné stvoření, které jsem viděl minulou noc. Světlo bylo slabé a při prohlídce, jsem byl velmi rychle přerušen. Ale Peewee neměla žádné pochybnosti. Vyskočila, radostí křičela a za chvilku se obě válely po podlaze jako rozdováděná koťata.

Peewee ze sebe chrlila záplavu radostných slov, víceméně anglických. Matka dělala totéž, jenom nemluvila anglicky. Ani bych se moc nedivil, kdyby mluvila anglicky. Vždyť i Červ mluvil anglicky a Peewee mi říkala o věcech, které slyšela od Velké Matky.

Slyšeli jste někdy skřivánka, zpívajícího nápěvy a místy vydávajícího radostné trylky? Nekonečná různorodost skřiváncích melodií je to, k čemu se dá přirovnat jazyk Velké Matky.

„Ach, Velká Matko, já jsem tak šťastná,“ řekla Peewee, když se trochu uklidnily.

Stvoření zazpívalo.

„A jéje, asi jsem zapomněla na dobré vychování,“ odpověděla Peewee. „Velká Matko, to je můj dobrý přítel Kip.“

Velká Matka zazpívala:

Notový záznam 01

a já jsem jí rozuměl!

„Těší mě, Kipe.“

Nemohl jsem rozeznat jednotlivá slova, ale nemusel jsem si ani nic domýšlet, stejně jako u rozhovorů s Oskarem nebo u rozhovorů

Peewee s Madame Pompadour. Když mluvím s Oskarem, reprezentuju obě strany dialogu; prostě moje vědomí komunikuje s mým podvědomím, nebo něco v tom smyslu. Ale teď to bylo něco úplně jiného. Velká Matka zazpívala a já jí rozuměl. Zaskočilo mě to, ale věřil jsem svým uším. Když vidíte na obloze duhu, nemáte chuť na debatu o zákonech optiky. Ona tam prostě je a dost.

Musel bych být idiot, abych nevěděl, kdy Velká Matka mluvila se mnou. Pokud bylo něco určeno jenom pro uši Peewee, slyšel jsem jenom trylek, nic víc.

Nazvěte to telepatií, jestli chcete, ale pravda je jinde. Nikdy jsem nečetl její myšlenky, ani ona moje. Prostě jsme spolu mluvili.

Později mě překvapení přešlo a vzpomněl jsem si na dobré vychování. Cítil jsem se, jako když mě máma seznamovala s některou ze svých přítelkyň. Uklonil jsem se.

„Jsme moc rádi, že jsme tě našli, Velká Matko."

Byla to čistá pravda. Teď už jsem věděl, proč byla Peewee ve svých pátráních tak důsledná. Byla to vlastnost, která z toho stvoření dělala Velkou Matku. Peewee obvykle všechno pojmenovávala a — podle mého názoru — její nápady většinou nebyly zrovna přesné. Ale nikdy jsem k tomu neměl připomínky. Velká Matka byla Velká Matka, protože jí byla, a dost. U ní se člověk cítil v bezpečí, šťastný a v teple. Věděli jste, že kdybyste přišli domů s poraněnou nohou a s brekem, dala by vám velikou pusu, přilepila náplast a všechno by bylo v pořádku. Je to něco, co v sobě mají některé zdravotní sestry nebo učitelky, ale co, bohužel, nemají některé matky. Velká Matka na mě působila tak silně, že jsem dokonce přestal mít strach z Červa. Byla s námi, takže všechno bylo v pořádku. Rozumově jsem samozřejmě věděl, že je stejně bezbranná jako my. Co víc, byla o dost menší a slabší než já a ani neuměla řídit kosmickou loď jako Peewee, ale to nebylo důležité. Měl jsem obrovskou chuť si jí sednout na klín. Ale protože byla malá a neměla klín, klidně bych si ji posadil na svůj.

Zatím jsem víc mluvil o mém otci, ale to neznamená, že by máma nebyla nic; prostě je jiná. Táta — aktivita, máma — pasivita, táta rozhoduje, máma ne. Ale kdyby umřela, táta by uschl jako poražený strom. Ona tvoří celý náš svět.

Velká Matka na mě měla stejný vliv jako máma, jenomže na mámu jsem zvyklý. Teď jsem úplně nečekaně cítil teplo, daleko od domova.

„Můžeme jít, Kipe. Nemáme času nazbyt!“ začala nás pohánět Peewee.

Velká Matka zazpívala:

Notový záznam 02

„Kam jdeme, děti?“

„Na stanici Tombaugh, Velká Matko. Tam nám pomůžou.“

Velká Matka zamrkala a smutně se na nás podívala. Její velké, krásné, vnímající oči připomínaly spíš lemura než cokoli jiného. Kromě skvělých očí měla jemné rty, ze kterých vycházela hudba. Byla menší než Peewee, ruce měla taky menší a na každé z nich šest prstů s jedním protilehlým, stejně jako my máme palec. Tělo, no, pořád měnilo podobu, takže bylo těžké ho popsat, ale prostě k ní sedělo.

Nenosila oblečení, ale nebyla ani nahá, měla měkký kožíšek krémové barvy, příjemně jemný jako činčilí srst. Nejdřív jsem si myslel, že nic jiného na sobě nemá, ale později jsem si všiml něčeho jako bižuterie. Byl to lesklý trojúhelník s dvojitou spirálou v každém rohu. Netuším, na čem visel.

Ale tehdy jsem si toho všeho nevšímal. Pamatuju si jenom ty oči, byl v nich strach.

Její odpověď mi řekla, že ještě neví nic o tom zázraku:

Notový záznam 03

„Jak nastartujeme loď? Tentokrát mě hlídali velmi pečlivě.“

Peewee jí povídala o skafandrech a já tam stál jako idiot s velkou ledovou koulí v žaludku. To, co bylo předtím důvodem Peewiny nesnesitelnosti, se pro mě stalo dilematem. Už jsem tady Velkou Matku nemohl nechat, stejně jako jsem nemohl opustit Peewee… a měli jsme jenom dva skafandry.

Kdyby si mohla obléct jeden z našich skafandrů… bohužel to bylo stejně reálné jako had na chůdách.

Velká Matka jemně připomněla (přestanu opisovat všechny její melodie, stejně si je už pořádně nepamatuju), že její vlastní vakuový oblek byl zničen.

A tehdy začala hádka. A byla to divná hádka. Velká Matka, krásná, milující, rozumná, a Peewee — typický příklad plačtivého výbuchu vzteku ve stylu malé, zlé holčičky. A já stál bezradně o kus dál a nepokoušel jsem se ani odporovat.

Velká Matka, když porozuměla situaci, došla k jedinému, nevyhnutelnému závěru. Protože neměla jak utéct (a pravděpodobně by nedokázala utéct dost daleko, ani kdyby měla vlastní skafandr), jediná možnost byl útěk nás dvou. Kdybychom šťastně dorazili na místo, mohli bychom vysvětlit našim lidem, jaké nebezpečí ze strany Červa a jeho party hrozí, a pak bychom osvobodili i Velkou Matku… což bylo možné, ale nepravděpodobné.

Peewee kategoricky a jednoznačně odmítala jakýkoli plán, který by znamenal, že tady Velkou Matku necháme. Pokud nemůže jít ona, pak se Peewee nehne ani na krok.

„Kipe! Ty musíš jít pro pomoc! Rychle! Já zůstanu tady!“

Otočil jsem se k ní.

„Peewee, dobře víš, že to nemůžu udělat.“

„Musíš. Musíš to udělat. Jestli ne, tak… už s tebou nikdy nepromluvím!“

„Kdybych to udělal, určitě bych s tebou už nikdy nepromluvil. Poslouchej, Peewee, z toho nic nebude. Ty musíš jít…“

„Ne!“

„Mlč na chvíli, ano? Půjdeš ty a já tady zůstanu a budu hlídat dveře. Pokusím se je udržet, dokud nepřivedeš pomoc. Hlavně si pospěš!“

„Já…“ přestala. Byla úplně vyvedená z rovnováhy. Pak se s pláčem vrhla na Velkou Matku. „Ty už mě nemáš ráda!“

Sami vidíte, jak tehdy přemýšlela nelogicky. Matka jí něco jemně zpívala, když mě napadlo, že možná ztrácíme svou poslední šanci, když tady tak stojíme a beze smyslu se hádáme. Červ se mohl každou chvíli vrátit — a já jsem tady stál jenom s ocelovou tyčí v ruce, a ta

nám moc velké šance nedávala. Každopádně mi bylo jasné, že za chvíli už může být pozdě.

Nakonec jsem řekl:

„Poslouchejte, půjdeme všichni."

Peewee přestala plakat a zaskočeně se na mě podívala.

„Víš, že nemůžeme."

Velká Matka zazpívala:

„Jak, Kipe?"

„Hm, budu vám to muset ukázat. Vstaň, Peewee."

Šli jsme do místnosti, v níž ležely naše skafandry. Peewee nesla Madame Pompadour a pomáhala Velké Matce jít. Mechanik Lars Eklund, který, podle dokumentace, používal Oskara přede mnou, musel vážit alespoň dvě stě liber. Když jsem chtěl nosit skafandr, musel jsem ho pořádně stáhnout v pase, aby se moc nenafukoval. Nikdy jsem nepřemýšlel o tom, že bych ho předělal, protože jsem měl strach, že už nebude tak dobře těsnit. Rukávy a nohavice byly v pořádku, jenom v pase byl asi dvakrát širší než já.

Jenomže teď jsem na něco přišel: napadlo mě, že je tam dost místa pro mne i Velkou Matku.

Peewee mi věnovala obdivný pohled, když jsem jim ten plán vysvětlil. Velká Matka zazpívala nápěvy údivu a souhlasu. Samozřejmě mi může sedět na zádech a nespadne, pokud budeme zapnutí a budeme mít přitáhnuté řemeny.

„Dobře. Peewee, obleč si skafandr."

Běžel jsem pro ponožky a Peewee se začala oblékat. Když jsem se vrátil, zkontroloval jsem tlakoměry v její přilbě."

„Měli bychom ti dát víc vzduchu. Máš jenom polovinu láhve."

A tady začaly problémy. Náhradní láhve, které jsem vzal těm lumpům, měly šroubové uzávěry, stejně jako moje, ale Peewiny láhve měly patentní uzávěr. Docela fajn pro hysterické turisty, když se nepodaří láhve vyměnit dost rychle, ale nic moc pro pořádnou práci. V dílně bych koncovky vyměnil během dvaceti minut, ale tady, bez nástrojů… No, pokud jde o to, co to znamená pro Peewee, náhradní vzduch by mohl být stejně dobře na Zemi.

Poprvé jsem vážně začal uvažovat o tom, že bych je tady nechal a pro pomoc došel sám. Ale radši jsem nic neřekl. Věděl jsem, že

Peewee by radši zemřela, než aby znovu padla do Jeho rukou, a já s ní docela souhlasil.

„Maličká," řekl jsem jemně. „Nemáš dost vzduchu. Určitě ne na čtyřicet mil pochodu."

Její stupnice byla kalibrovaná na hodiny. Ukazovala necelých pět hodin. Bude Peewee schopna jít dost rychle? I když vezmeme v úvahu místní přitažlivost? Docela nepravděpodobné. Zatvářila se zasmušile.

„To je kalibrace pro dospělé. Já jsem menší, nespotřebuji tak moc vzduchu."

„Každopádně ho nespotřebuj víc, než budeš muset."

„Nebudu. Pojďme už."

Začal jsem jí utěsňovat skafandr.

„Hej," zaprotestovala.

„Co se stalo?"

„Madame Pompadour! Podej mi ji, prosím. Na podlaze, u mých nohou."

Zvedl jsem tu pitomou panenku a podal ji Peewee.

„A kolik vlastně spotřebuje vzduchu?"

Neočekávaně se usmála.

„Řeknu jí, aby zadržela dech."

Schovala si panenku pod košili a já jí utěsnil skafandr. Pak jsem si sedl v rozepnutém skafandru a Velká Matka se mi pověsila na záda, hodně se přitulila. Přitom uklidňujícím způsobem zpívala. Bylo jí příjemně a já cítil, že klidně půjdu třeba stovky mil, aby se ty dvě dostaly do bezpečí.

Měli jsme trochu problémy, když jsem se chtěl zapnout, protože řemeny musely být kvůli Velké Matce pořádně zatáhnuté, a ani já ani Peewee jsme neměli prázdné ruce. Ale nějak jsme to zvládli.

Z mé šňůry jsem vyrobil držáky na náhradní láhve a pověsil jsem si je na krk. S nimi, s Velkou Matkou na zádech a Oskarem jsem v Měsíční gravitaci vážil asi padesát liber. Poprvé jsem cítil, že stojím pevně na zemi.

Vytáhl jsem ze dveří nůž a zastrčil ho za Oskarův opasek, vedle nylonového vlákna a cepínu. Pak jsme vešli do přetlakové komory a

zavřeli vnitřní dveře. Nevěděl jsem, jak mám vypustit vzduch ven, ale Peewee mě předběhla. Unikající vzduch začal svištět.

„Všechno v pořádku, Velká Matko?“

„*Ano, Kipe,*“ zašvitořila a poklidně se přitulila.

„Peewee volá Chrousta,“ zaslechl jsem ve sluchátkách. „Zkouška spojení. Alfa, Bravo, Coca, Delta, Echo, Foxtrot…“

„Chroust volá Peewee: slyším tě. Golf, Hotel, Indie, Juliette, Kilo…“

„Slyším tě, Kipe.“

„Roger.“

„Dávej si pozor na tlak, moc rychle se nafukuješ.“

Seřídil jsem kohout u brady a přitom si vynadal, že jsem se choval jako zelenáč. Ale vždyť Peewee už skafandr používala — a já jsem zatím jenom trénoval.

Ale tohle nebyla ta nejlepší chvíle ze sebe dělat frajera.

„Peewee, raď mi. V tomhle jsem úplný začátečník.“

„Dobře, Kipe.“

Vnější dveře se tiše odsunuly, a já uviděl jasně osvětlený nehostinný povrch Měsíce. Na chvilku jsem si vzpomněl na hru o Měsíci, kterou jsem hrál jako malé dítě, a zatoužil jsem být zpátky v Centerville. Chvilku na to se Peewee dotkla, mé helmy tou svou a zeptala se:

„Vidíš někoho?“

„Ne.“

„Máme štěstí, loď stojí stranou jiných. Dobře mě poslouchej. Dokud nebudeme za horizontem, nebudeme používat vysílačky, pokud to nebude nezbytně nutné. Používají naši frekvenci. Jsem si tím jistá. Vidíš tu horu se sedlem? Kipe, poslouchej mě!“

„Ano, díval jsem se na Zemi. Nikdy dřív mě nenapadlo, že by mohla být tak pěkná. Byla tak blízko, že jsem sejí skoro mohl dotknout… a tak daleko, že jsme se už nikdy nemuseli vrátit domů.“ Neuvěříte, jakou máme pěknou planetu, dokud ji neuvidíte zdálky… s mraky nad rovníkem a bílými čepičkami na pólech.

„Ano, vidím sedlo.“

„Půjdeme vlevo, tam, kde je vidět průsmyk. Tim s Jockem mě tamtudy přivezli lunochodem. Stačí jenom najít jeho stopy a pak už

to bude jednoduché. Ale nejdřív půjdeme k těm kopcům vlevo. Tak nám loď udělá štít před ostatními loděmi. Doufám.“

Byli jsme asi dvacet stop nad povrchem a já jsem chtěl prostě seskočit dolů, protože v téhle gravitaci to nebyla žádná výška. Peewee si ale prosadila, že slezu po laně.

„Ztratíš rovnováhu. Kipe, věř tetičce Peewee. Ještě sis nezvykl na chůzi na Měsíci. Bude to jako tvoje první jízda na kole.“

Takže jsem jí dovolil spustit mne a Velkou Matku. Pak Peewee bez problémů seskočila. Chtěl jsem odvázat provaz, ale zadržela mě a přivázala si druhý konec k opasku. Pak se svou helmou dotkla mé.

„Já nás povedu. Kdybych šla moc rychle, nebo kdybys mě potřeboval, zatáhni za provaz. Neuvidím tě.“

„Rozkaz, kapitáne.“

„Nevysmívej se mi, Kipe. To je vážná věc.“

„Nevysmívám se ti, Peewee. Ty jsi šéf.“

„Jdeme. Nedívej se za sebe, nebude ti to k ničemu a můžeš spadnout. Směr — hory.“

VI.

Měl jsem být potěšen romantikou této situace, ale neměl jsem na to čas. Chtěl jsem se na sebe podívat, ale námaha, kterou mě stálo udržet se na nohou, mi to nedovolila. Neviděl jsem své stopy, protože jsem se musel dívat před sebe, abych našel lepší cestu. To mě plně zaměstnalo. Neztratil jsem přilnavost, i když podklad byl dost nerovný a hrbolatý. Prach nebo mělký písek a váha padesáti liber mi dovolovaly jít vzpřímeně. Ale bylo to hodně těžké. Úplně jinak jsem se pohyboval na zemi při tréninku, s váhou tři sta liber a nezmenšenou gravitací. Teď jsem se při nejmenší změně směru musel zapřít, když jsem zpomaloval, zaklonit se a předklonit se, když jsem chtěl přidat do kroku.

Dokázal bych nakreslit teoretické rozložení sil, ale s praxí jsem byl na štíru. Jak dlouho se dítě učí chodit? Měsíční dítě, navíc poloslepé, se to muselo naučit za pořádného pochodu.

Takže jsem neměl čas obdivovat krásy krajiny.

Peewee nasadila ostré tempo. Moje lano se každou chvíli napínalo. O to víc jsem se snažil stíhat a nespadnout.

Velká Matka mi zašeptala do ucha:

„Všechno v pořádku, Kipe? Určitě jsi unavený.“

„Cítím se… skvěle! A… co… ty?“

„Mám pohodlí, nedělej si starosti, zlatíčko.“

„To je dobře.“

Oskar fungoval bez poruchy. Začal jsem se horkem a únavou potit, ale nepostrčil jsem ventil u brady do té chvíle, než jsem na displeji s krevním obrazem neuviděl, že mi chybí vzduch. Všechny systémy pracovaly skvěle a těsnění pod čtyřlibrovým tlakem bylo v pohodě; hodiny cvičení na pastvině teď prokazovaly svoje výsledky. Jenom jsem musel dávat pozor na skály a jiná nebezpečí. Nahoru na podloží jsme se dostali dvacet minut po hodině nula.

První věc, kterou Peewee udělala, když jsme se dostali na lepší terén, mě zaskočila tak, že jsem skoro upadl. Zpomalila a plazila se nahoru. Chvíli nato se zase postavila. Došel jsem k ní a dotkli jsme se přilbami.

„Jak ti je?“ zeptala se.

„Není to nejhorší.“

„Velká Matko, slyšíš mě?“

„Ano, drahá.“

„Je ti pohodlně, dýchá se ti dobře?“

„Ano, Kip se o mě stará velmi dobře.“

„Buď hodná, ano?“

„Budu, zlatíčko.“ Její smích se změnil ve zpěv ptáků.

„Když už mluvíme o dýchání,“ řekl jsem Peewee, „zjistíme, jak jsi na tom se vzduchem ty.“

Chtěl jsem se podívat do její přilby. Otočila se.

„U mě je všechno v pořádku,“ řekla.

„To říkáš ty.“ Chytil jsem její helmu oběma rukama, ale na kontrolku jsem neviděl. Dívat se dovnitř při takovém slunečním světle bylo jako se dívat do studny. „Jaké jsou hodnoty? A hlavně nelži.“

„Nebuď hnusný!“

Otočil jsem ji a podíval jsem se, kolik je vzduchu v láhvích. Jedna byla prázdná, druhá plná. Přitáhl jsem k sobě její přilbu.

„Peewee,“ řekl jsem klidným hlasem, „kolik jsme zatím ušli?“

„Asi tak tři míle. Proč se ptáš?“

„Takže musíme ujít ještě třicet?“

„Nejmíň třicet pět. Kipe, nebuď nervózní. Vím, že mám jednu láhev prázdnou, plnou jsem připojila, když jsme se zastavili.“

„Jedna láhev ti nevydrží třicet mil.“

„Vydrží… musí.“

„Poslouchej, vždyť máme spoustu vzduchu. Vymyslím způsob, jak ho dostat k tobě.“

Mozek jel na plné obrátky, vzpomínal jsem, jaké nástroje mám připnuté k opasku.

„Kipe, moc dobře víš, že nemůžeš připnout náhradní láhev k mému skafandru, tak, prosím tě, drž hubu!“

„Co se stalo, zlatíčko? Proč se hádáte?“

„Nehádáme se, Velká Matko. Kip se jenom zbytečně stará.“

„Takže, děti…“

„Peewee,“ řekl jsem, „přiznávám, že nemůžu zásobní lahve připojit ke tvému skafandru, ale najdu způsob, jak dostat vzduch do tvých láhví.“

„Ale jak, Kipe?“

„To nech na mně. Sundáme jenom tu prázdnou. Když se to nepovede, nic neztratíme. A jestli mi bude přát štěstí, tak to můžeme pustit z hlavy.“

„Jak dlouho to bude trvat?“

„Deset minut, když všechno půjde tak, jak má; jestli ne, třicet.“

„Ne,“ odpověděla.

„Ale, Peewee, nebuď hloupá.“

„Nejsem! Dokud nedojdeme do hor, nebudeme v bezpečí. Tak daleko ještě dojdu. Pak, když už nebudeme na očích jako mouchy na talíři, si můžeme odpočinout a naplnit moji prázdnou láhev.“

To dávalo smysl. „Dobře, uděláme to tak.“

„Můžeš jít rychleji? Když dorazíme do hor dřív, než zjistí, že jsme utekli, myslím, že už nás nikdy nenajdou. Jestli ne…“

„Můžu jít rychleji. Jenom ty pitomé láhve.“

„Aha,“ zarazila se.

„Chtěl by ses jedné zbavit?“

„Cože? Ne, ne. Ale ztěžují mi udržení rovnováhy. Několikrát jsem málem upadl. Peewee, myslíš, že bys je dokázala přivázat tak, aby se nekývaly?“

„Určitě.“

Měl jsem je uvázané na krk a zepředu. Nebylo to zrovna chytré, ale musel jsem spěchat. Teď je Peewee pořádně přivázala, i ty vzadu. Protože mi na zádech visely moje láhve, Velká Matka se musela cítit jako sardinka v konzervě. Peewee přivázala provaz pod opaskem a okolo nákladu. Přitiskla svoji helmu k mojí.

„Myslím, že teď už je to dobré.“

„Uvázala jsi tam plochý uzel?“

Odtáhla přilbu. Po minutě ji zase přiložila k mé.

„Byl na kličku, ale teď už je plochý.“

„Výborně. Konce zastrč za opasek, abych si je nepřišlápl. Musíme spěchat. Cítíš se dobře?“

„Ano,“ odpověděla. „Jenom škoda, že jsem si nenechala žvýkačku. Byla sice stará a opotřebovaná, ale teď mám sucho v krku.“

„Napij se trochu vody. Ne moc.“

„Kipe, tohle není vtipné.“

Zarazil jsem se.

„Peewee, tvůj skafandr vůbec nemá vodu?“

„Cože? Neblázni.“

Protáhl jsem obličej.

„Ale, dítě,“ řekl jsem sladce, „proč jsi nedoplnila zásobník, než jsme vyrazili?“

„O čem to mluvíš? Tvůj skafandr má zásobník na vodu?“

Nevěděl jsem, co říct. Peewin skafandr byl pro turisty, na „procházky po nesrovnatelných krásách starodávného povrchu Měsíce“, jak tomu říkali v reklamách.

Procházky, samozřejmě s průvodcem, které netrvaly déle než půl hodiny. Zásobníky na vodu nebyly nutné; turisté by se mohli zalknout nebo odkousnout náustek a utopit se ve vlastní přilbě. Kromě toho byl takový skafandr levnější.

Začal jsem mít strach, že v Peewině úsporném skafandru chybí i spousta jiných důležitých věcí, na kterých závisel její život.

„Promiň," řekl jsem mírně. „Zkusím najít nějaký způsob, jak ti obstarat vodu."

„Nejsem si jistá, jestli to dokážeš. Než tam dojdeme, žízní neumřu, tak se tím netrap. Cítím se skvěle. Jenom bych chtěla svoji žvýkačku. Připraven?"

„…připraven."

Hory připomínaly obrovské haldy pokryté lávou. Přešli jsme je rychle, i když jsme museli dávat pozor, protože, terén nebyl vůbec rovný. Za vrcholky byl povrch plošší. Táhl se až k horizontu, za kterým byly vidět hory, rozjasněné sluncem, jakoby nakreslené na podkladu z černého nebe.

Pokusil jsem se spočítat, jak daleko je horizont. Předpokládal jsem, že paprsek je dlouhý tisíc mil a člověk má oči ve výšce šesti stop.

Nedokázal jsem to spočítat zpaměti, myslel jsem jenom na spánek. Ale bylo to hodně blízko, míň než míle. Peewee se zastavila, dotkli jsme se přilbami. „Dobrý, Kipe? Velká Matko?"

„Jasně."

„V pořádku, zlato."

„Kipe, když mě sem přivezli, kurs byl od průsmyku východní, osm stupňů na sever. Slyšela jsem, jak se hádali, a tajně jsem mrkla do jejich mapy. Takže musíme jít zpátky na západ, osm stupňů jižním směrem. Mineme hory, ale už je to dost blízko, abychom našli průsmyk. Dobře?"

„To nezní špatně," odpověděl jsem uznale, pod dojmem toho, co jsem slyšel. „Peewee, byla jsi někdy indiánským zvědem? Anebo jsi David Crocket?"

„Pch! Každý umí číst mapu," odpověděla potěšeně. „Chci zkontrolovat kompasy. Jakou máš polohu?"

„A sakra! Oskare, zklamal jsi mě. Před chvilkou jsem zatracoval druhý skafandr za to, že nemá vodu, a ty nemáš kompas," řekl jsem potichu, Oskar protestoval:

„Hele, kolego! To není spravedlivé! Na co by mi byl kompas na kosmické stanici?! Nikdo mi neřekl, že letíme na Měsíc!"

„Peewee, tenhle skafandr je určený pro práci na kosmických stanicích. Na co by byl kompas ve vesmíru? Nikdo mi neříkal, že letíme na Měsíc.“

„Moc mluvíš. Polohu můžeš získat ze Země.“

„A proč nemůžu použít tvůj kompas?“

„Ale no tak. Je zabudovaný v mé přilbě.“

„Počkej.“ Otočila se k Zemi, pohnula hlavou tam a zpátky. Pak se znovu přitiskla.

„Země je nejspíš na severovýchodě… to znamená, že kurs odtamtud je padesát pět stupňů vlevo. Zkus ho najít. Šířka Země je dva stupně, kdybys náhodou nevěděl.“

„Neuč kněze otčenáš.“

„Jistě, někteří by potřebovali soukromé hodiny.“

„Hrozně směšné.“

„Sám jsi začal.“

„Tak promiň, Peewee. Odložíme tu hádku na později. Připomenu ti první dva náznaky.“

„Nebudu to potřebovat. Ani nevíš, jak dokážu být nesnesitelná…“

„Dovedu si to představit.“

„*Děti! Děti!*“

„Omlouvám se, Peewee.“

„Já taky. Jsem podrážděná. Už bych tam chtěla být.“

„Taky bych chtěl. Zkusím najít směr.“

Odpočítal jsem stupně, se Zemí jako nulovým bodem. Udělal jsem to od oka a zkusil jsem to ještě jednou. Vycházel jsem z padesáti tří stupňů ve škále do devadesáti. Výsledky se neshodovaly, tak jsem si zkusil najít „na pomoc“ několik hvězd.

Říká se, že z Měsíce je možné uvidět hvězdy, i když slunce svítí. Ano, možné to je, ale není to jednoduché. Slunce mi svítilo do zad, byl jsem otočený k Zemi, viditelné ze třech čtvrtin. Zářící planeta mě oslepovala.

Polarizátor odstínil ostré světlo Země, ale způsobil, že nebyly vidět hvězdy. Zbystřil jsem své smysly a zaměřil se na jednu tečku.

„Peewee, vidíš ten špičatý vrcholek na levém svahu? Vypadá skoro jako bradka. Mělo by to být tím směrem, docela blízko.“

„Počkej, ověřím si to.“ Chvilku se věnovala kompasu a pak jsme se znovu přitiskli přilbami k sobě. „To nebylo špatné, Kipe. Tři stupně vpravo a jsme doma!“

Byl jsem na sebe hrdý.

„Jdeme?“

„Jasně. Půjdeme průsmykem pak na západ. Tam by měla být stanice Tombaugh.“

K horám jsme to měli deset mil. Moc jsme se neunavili. Na Měsíci můžete mít slušný čas, jestliže jdete po rovném terénu a dokážete udržet rovnováhu.

Peewee pořád zrychlovala, takže jsme skoro letěli. Šli jsme dlouhými, ráznými kroky jako pštrosi. A víte, na co jsme přišli? Že je to lepší rychle než pomalu. Jediné riziko bylo přistání na nějaké skále, v díře nebo něčem podobném a pád. Bylo to dost pravděpodobné, při takové rychlosti bylo těžké najít odpovídající cestu. Ale co kdybych spadl na záda? Určitě bych bolestivě přimáčkl Velkou Matku.

Měl jsem strach i o Peewee. Ten vybrakovaný skafandr nebyl tak silný jako Oskar. Četl jsem o dekompresních explozích. Nikdy jsem to nechtěl vidět na vlastní oči, zvlášť u malé holky. Ale neměl jsem odvahu použít rádio, abych ji varoval, i když jsme — možná — byli od Červů odstínění. A kdybych zatáhl za lano, mohl bych ji shodit.

Rovina se začala zvedat a Peewee zpomalila. Pak jsme začali šplhat na strmý násep. Zakopl jsem, ale dopadl na ruce a vstal; jedna šestina zemské přitažlivostí má i dobré stránky. Došli jsme na vrchol a Peewee nás zavedla ke skalnímu výklenku. Zastavila se.

„Tak co. Dobrý?“

„V pořádku, drahoušku.“

„Jasně,“ přitakal jsem.

No, pravda, byl jsem trochu unavený, ale když to snesla Peewee, můžu i já.

„Můžeme si odpočinout,“ řekla, „a teď můžeme i zpomalit. Chtěla jsem co nejdřív přejít přes to otevřené prostranství. Tady nás nikdy nenajdou.“

Měla pravdu. Lodě Červů by nás mohly najít, kdyby byly schopné sledovat povrch stejně dobře jako oblohu, pravděpodobně je to jen otázka správné kalibrace přístrojů. Naše šance vzrostly.

„Nejlepší bude, když vyměníme tvoji prázdnou láhev."

„Dobře."

Vůbec to nebylo brzo. Láhev, ze začátku plná, byla teď do dvou třetin prázdná. Vzduch by do stanice Tombaugh nestačil. Vyhrnul jsem si rukávy a vrhl se do práce.

„Partnere, rozvázala bys tu kočičí houpačku?"

Když se Peewee zabývala uzly, začal jsem pít. Rychle jsem toho ale nechal, zastyděl jsem se. Peewee teď musela vysávat jazyk, aby z něj dostala slinu, a já jsem nebyl schopen najít způsob, jak jí dodat vodu. Zásobník byl uvnitř přilby a neexistovala žádná možnost, jak se k němu dostat, aniž by to zabilo mě a Velkou Matku. Kdyby se mi někdy podařilo stát se inženýrem, spravil bych to!

Došlo mi ale, že by byla blbost nenapít se, když Peewee nemůže. Životy nás všech mohly být závislé na mé kondici. Tak jsem se napil a snědl tři tabletky slazeného mléka a tabletku soli. Hodně mi to pomohlo, ale doufal jsem, že si toho Peewee nevšimla.

Moje průvodkyně byla zaměstnána rozvazováním lana. Kromě toho je těžké dívat se dovnitř přilby.

Sundal jsem Peewinu prázdnou láhev. Ověřoval jsem si přitom, jestli je vnější vzduchový uzávěr zatažený. V místě, kde se hadice napojuje na přilbu, by sice měl být jednocestný uzávěr, ale už jsem jejímu skafandru nevěřil. Mohl přece mít víc „úsporných" vylepšení. Prázdnou láhev jsem položil na zem vedle plné, podival se na ně, přisunul jsem je k sobě a dali jsme hlavy dohromady.

„Peewee, odepni mi ze zad levou láhev."

„Proč?"

„Kdo na tom pracuje?" Bál jsem se, že na to nepřistoupí, byly k tomu důvody. V levé láhvi jsem měl čistý kyslík, v ostatních kyslík s héliem. Byla plná, když nepočítám těch pár minut minulou noc v Centerville. V těchto podmínkách jsem neměl možnost dát Peewee plnou láhev, ale jen polovinu. V této situaci bylo lepší dát jí čistý kyslík.

Ztichla a udělala, o co jsem ji požádal.

Pustil jsem se do vyrovnávání tlaku v láhvích, jejichž spojky k sobě neseděly. Bez odpovídajícího nářadí to nešlo; to zůstalo v dílně pětadvacet tisíc mil odsud. Ale měl jsem lepící pásku.

Manuál k Oskarovi se zmiňoval o dvou krabičkách první pomoci. Nevěděl jsem, co by v nich mělo být. Teď jsem to zjistil. Byla tam bandáž, obvazy a chirurgická páska. Vybral jsem si pásku.

Přiložil jsem k sobě hadice nepadnoucími uzávěry, utrhl jsem kus bandáže a ovinul ho kolem spoje. Nechtěl jsem, aby se tam dostalo nějaké lepkavé svinstvo, které by mohlo zkazit celou operaci. Potom jsem spoj natěsno ovinul páskou na šířku tří palců z každé strany. Doufal jsem, že páska aspoň chvíli vydrží. Nechtěl jsem, aby se všechno zkazilo při prvním pokusu. Použil jsem celou rolku. Naznačil jsem Peewee, aby ke mně přitiskla přilbu. „Chci otevřít plnou láhev. Uzávěr té prázdné je už otevřený. Když uvidíš, že zavírám ventil plné láhve, rychle zavřeš ten druhý. Chápeš?“

„Zavřít ventil, když ty budeš zavírat ten svůj.“

„Postav se stranou. Chyť ventil.“ Jednou rukou jsem přidržel ovázaný spoj, nejsilněji, jak jsem dovedl, jsem stiskl, aby spoj vydržel a moje ruka mu pomohla. Druhou ruku jsem položil na ventil. Jestli se to nepovede, malá Peewee nebude žít dlouho. Takže jsem držel opravdu ze všech sil. Málem jsem rozmáčkl uzávěr, když jsem sledoval tlakoměry. Hadice se zachvěla, ručička tlakoměru, která zatím ukazovala nulu, se pohnula. Prudce jsem otevřel ventil.

Jedna ručička spadla doleva, druhá doprava. Rychle ukázaly poloviční hodnoty.

„Teď!“ zakřičel jsem zbytečně a rychle zavíral ventil. Cítil jsem, že moje ruční prácička kolem spoje začíná praskat. Hadice mi vyklouzly z ruky, ale přišli jsme jenom o málo vzduchu. Uvědomil jsem si, že se pokouším zavřít ventil, který je už dávno pořádně utáhnutý. Peewee ten svůj zavřela taky. Tlakoměry ukazovaly, že obě lahve jsou plné přesně do poloviny. Peewee měla co dýchat.

Oddechl jsem si a došlo mi, že jsem po celou dobu zadržoval dech. Peewee přiložila svoji přilbu k mé. „Děkuju, Kipe,“ řekla velmi dojatě.

„Charton Drugs nabízí své služby, madam, spropitné není nutné. Jenom uklidím ten nepořádek, můžeš mě svázat a jdeme.“

„Teď už ponesu jenom jednu láhev.“

„Omyl, Peewee. Možná budeme muset ten kousek ještě několikrát zopakovat, dokud se obsah láhví nevyčerpá.“

Nebo dokud nedoslouží páska, řekl jsem si v duchu. První věc, kterou budu muset udělat, je převinutí pásky zpátky na cívku. A pokud si myslíte, že je to tak jednoduché, v rukavicích, když lepidlo schne hrozně rychle, tak si to sami zkuste. Lepivá hmota zašpinila spoje, když jsem rozpojil hadice. Když oschla, byla tak tvrdá, že jsem ji bez problémů sloupal. Ze spoje jsem si nedělal hlavu, stejně jsem ho nechtěl použít. Nasadili jsme Peewee novou láhev a já jsem ji varoval, že to je čistý kyslík.

„Zredukuj tlak a používej obě láhve. Jaká je hodnota na ukazateli krevního obrazu?“

„Schválně jsem ho udržovala nízko.“

„Hlupáku! Chceš se zabít? Zapni ventil u brady a zvyš to na normální hodnotu.“

Jednu láhev jsem si hodil na záda, druhou, společně s kyslíkovou, jsem zavěsil zepředu a vyrazili jsme.

Je možné vidět část zemského reliéfu, ale měsíčního ne. Pokud vím, nikdy na něj nepůsobila voda. Došli jsme k útesu tak strmému, že bylo nemožné zdolat ho bez horolezeckého lana. Navíc jsem si nebyl jistý, jestli jsme schopni dostat se na protilehlou stěnu. S vhodným vybavením a bez skafandrů by to nebylo tak těžké, dokonce ani ve Skalistých horách, ale v situaci, v jaké jsme se nacházeli, to nepřipadalo v úvahu. Peewee nás neochotně vedla zpátky. Strmý sráz se ukázal na druhé straně ještě horší. Vracel jsem se po čtyřech, s Peewee jištěnou lanem, kterým jsme byli svázáni, nade mnou. Chtěl jsem pro ni být hrdina a opora. Vyvolalo to ale bouřlivou hádku.

„Přestaň si hrát na skvělého šarmantního blbečka, Kipe. Neseš čtyři láhve a Velkou Matku. Jsi plně naložený a já si skáču jako kamzík.“

Radši jsem nic neříkal.

Dole jsme se k sobě přitiskli přilbami.

„Kipe,“ řekla znepokojeně. „Nevím, co mám dělat.“

„A jaký máš problém?“

„Udržovala jsem kurs jižně od místa, kudy projížděl lunochod. Chtěla jsem se vyhnout pochodu křížem přes jeho stopy, ale mám pocit, že není jiná možnost.“

„Škoda, že jsi mi to neřekla dřív.“

„Ano… Každopádně jsem nechtěla, aby nás našli! Lunochodí cesta je to první místo, kde nás budou hledat.“

„Hmm… Jasně.“ Podíval jsem se nahoru na pásmo skal, které nás zadrželo. Měsíční hory se zdají strmé a ostré, zbarvené odlesky vesmírných barev, prostě vypadají neskutečně.

Znova jsme se dotkli přilbami.

„Mohli bychom najít jinou cestu, pokud bychom měli čas a prostředky, které má každá pořádná expedice! My ale musíme jít po stopách lunochodu. Takže kudy?“

„Myslím, že tou cestičkou na sever.“

Zkoušeli jsme se přesunout severním směrem mezi skálami, ale bylo to pomalé a vůbec ne jednoduché. Nakonec jsme se museli vrátit na okraj roviny. Tohle řešení se nám nelíbilo, ale byla to možnost, kterou jsme museli využít. Šli jsme dost rychle, ale neběželi jsme, abychom neztratili stopy lunochodu. Počítal jsem kroky, a když jich bylo tisíc, zatáhl jsem za lano. Peewee se zastavila a mohli jsme se přitisknout přilbami.

„Už jsme ušli půl míle. Jak daleko myslíš, že to ještě je? Je možné, že bychom to místo minuli?“

Peewee se podívala nahoru.

„Nevím, všechno vypadá jinak.“

„Ztratili jsme se?“

„Hmm… mělo by to být někde před námi, ale už jsme šli dost daleko. Chceš to tady trochu prolézt?“

„Peewee, já ani doma nevím kudy na poštu.“

„Tak co bychom měli udělat?“

„Myslím, že jít pořád stejným směrem, pokud si nebudeš absolutně jistá, že průsmyk není před námi. Ty hledej průsmyk, já budu sledovat stopy lunochodu. Pak, když si budeš jistá, že už jsme daleko, vrátíme se. Nemůžeme si dovolit krátké výlety jako pes, který hledá králičí stopu.“

„Souhlasím.“

Napočítal jsem ještě dva tisíce kroků, další míli, než se Peewee zastavila.

„Kipe, nemůže to být před námi. Hory jsou tady vyšší a masivnější než ty, které si pamatuju.“

„Jsi si jistá? Pořádně si to rozmysli. Radši ujít dalších pět mil, než se obrátit moc brzo.“

Zamyslela se. Obličej měla blízko stínítka, takže když jsme přiblížili přilby, mohl jsem vidět její nerozhodný výraz.

Nakonec řekla:

„Není to před námi, Kipe.“

„V tom případě je problém vyřešen. Čelem vzad, pochodem vchod! 'Jdeme, Macduffe, a nechť bude proklet ten, kdo první zvolá „stůj“!'“

„Král Lear.“

„Macbeth. Chceš se vsadit?“

Ty stopy byly jenom půl míle za námi, nevšiml jsem si jich. Zůstaly na holé skále, částečně pokryté prachem. Stopa po pásech skoro nebyla vidět, takže chybělo málo a nevšimli jsme šijí ani cestou zpátky.

Vedla z roviny přímo do hor.

Kdybychom nešli po stopách lunochodu, v žádném případě bychom se přes hory nedostali. Peewee se chovala bezstarostně, jako dítě. Nebyla to pořádná cesta, ale něco, po čem mohlo projet pásové vozidlo. Viděli jsme místa, přes které neprojel ani on, dokud nějaký pionýr nerozšířil cestu tím, že vyhodil do povětří kus skály. Zajímalo by mě, jestli tu pěšinu vyrobili Tlusťoch s Hubeňourem — nevypadali jako laici přes těžkou manuální práci. Určitě to udělala některá z vědeckých expedicí. Kdybychom chtěli s Peewee najít novou trasu, byli bychom tam ještě teď, jako 'památka' pro příští generace.

Ale tam, kam se dostal pásový transportér, mohl vyšplhat i člověk. Nebyla to žádná legrace: šplhání, šplhání, šplhání, pořád nahoru. Navíc jsme si museli dávat pozor na ostré kameny a sledovat, kam došlapujeme. Občas jsme se pro jistotu připoutali lanem. Především to bylo strašně únavné.

Když Peewee klesl tlak vzduchu na polovinu, zastavili jsme se a znovu tlak vyrovnali; tentokrát jsem jí mohl dát jenom čtvrtinu z původních zásob (stejně jako v paradoxu s Achillem a želvou). Pořád bych jí mohl dávat polovičku toho, co zbylo, dokud by vydržela páska. Už nebyla v tak dobrém stavu, ale tlak byl oproti původnímu jenom poloviční. Podařilo se mi udržet hadice pohromadě, dokud jsme nezatáhli ventily.

Musím říct, že to bylo hrozně jednoduché. Měl jsem vodu, potravu, tabletky, dextrin. To poslední mi hodně pomohlo. Když jsem se cítil zesláblý, posiloval jsem se tabletkou. Chudák Peewee neměla nic, jen vzduch a odvahu.

Neměla ani chlazení, které jsem využíval já. Od chvíle, kdy využívala bohatší směs, majíc jednu láhev čistého kyslíku, neměli jsme větší problém s udržením ukazatele krevního obrazu na správné hodnotě. Varoval jsem ji před užíváním plynu ve větší míře, než bylo nutné. Nemohla si dovolit ho používat k chlazení, bylo třeba šetřit vzduchem na dýchání.

„Vím, Kipe," odsekla podrážděně. „Ručička už se červené plochy ani nedotkla. Myslíš, že jsem tak hloupá?"

„Chci tě jenom udržet naživu."

„Dobře, ale přestaň se ke mně chovat jako k dítěti. Jdeme. Nějak si s tím poradím."

„Určitě si s tím poradíš."

Velká Matka pořád tvrdila, že se cítí skvěle, a dýchala můj vzduch (spotřebovala jenom zlomek). Ale ve skutečnosti jsem nevěděl, jak snáší útrapy cesty. Takhle se pověsit, to by každého zabilo. Pozice nohama nahoru, to je pro netopýra sladký odpočinek. Ale co, netopýři jsou tak trochu naši příbuzní.

Když jsme šplhali, mluvil jsem s ní. Není důležité o čem, zpěv mě uklidňoval. Chudák Peewee neměla ani to potěšení, kromě chvil, kdy jsme se dotýkali přilbami. I když jsme byli v horách, nepoužívali jsme vysílačky; báli jsme se, že by to přitáhlo něčí pozornost.

Znovu jsme se zastavili a já dal Peewee osminu z původních zásob vzduchu. Páska už byla v hodně špatném stavu. Napadlo mě, že už je k ničemu.

„Peewee, radši spotřebuj zbytek kyslíkohéliové směsi a já zatím ponesu tu druhou láhev. Tak ušetříš trochu sil.“

„Cítím se docela dobře.“

„Ano, ale s menší zátěží spotřebuješ míň vzduchu.“

„A ty musíš mít prázdné ruce. Představ si, že uklouzneš. Co pak?“

„Peewee, neponesu to na rukou. Moje pravá láhev je prázdná, vyhodím ji. Pomoz mi ji vyměnit, ponesu jenom čtyři láhve a ponesu pořád stejnou zátěž.“

„Samozřejmě že ti pomůžu. Ale ponesu dvě láhve. Víš, Kipe, vážně to není žádná váha. A pokud jde o láhev s kyslíkohéliovou směsí, co budu (dýchat, až mi budeš příště doplňovat kyslík?“

Nechtěl jsem jí říkat o strachu z příštího plnění láhve; o tom, že množství vzduchu bylo čím dál tím menší, nemluvě.

„Dobře, Peewee.“

Vyměnila láhve, prázdnou jsme hodili do černé díry a šli dál. Nevím, jak daleko jsme šli, ani jak dlouho, každopádně jsem měl pocit, jako by míjely dny, i když spotřeba vzduchu to vylučovala. Míli za mílí jsme se dostali do výšky osmi tisíce stop. Viděl jsem hory, jejichž výšku jsem znal. Chtěl jsem vyzkoušet první pásmo na východ od stanice Tombaugh.

Šplhání není jednoduché, ani při jedné šestině zemské přitažlivosti. Zdálo se, že ta cesta nemá konec, protože jsem nevěděl, jak daleko musíme jít. Je sice pravda, že jsme oba měli hodinky, ale pod skafandry. Proč nebyly namontovány v přilbách?

Zkoušel jsem z pozice Země odečíst greenwichský čas, ale neměl jsem zkušenost, a kromě toho nám většinou ve výhledu bránily hory. Stejně jsem nevěděl, kolik bylo hodin, když jsme opustili loď.

Další věc, kterou by měl skafandr mít, je zpětné zrcátko. A když už je o tom řeč, taky okénko u brady, aby bylo vidět, kam pokládáte nohy. Ale z těch dvou věcí bych si vybral zpětné zrcátko. Bez něj se nemůžete podívat za sebe, musíte se otočit celí. Každou chvíli jsem se chtěl přesvědčit, jestli nás nepronásledují, ale nemohl jsem. Celou tu hroznou cestu jsem si je představoval, jak nám šlapou na paty, očekávaje, že mě někdo chytí za rameno. Naslouchal jsem krokům, které ve vzduchoprázdnu stejně nejsou slyšet.

Až si budete kupovat skafandr, nechte si namontovat zpětné zrcátko. Červ vás otravovat nebude, ale i nejlepší přítel, který vám za zády dělá opičky, vás může vyvést z rovnováhy. A pokud letíte na Měsíc, nezapomeňte na slunečník. Oskar dělal co mohl a i York se snažil ze všech sil, aby co nejvíc chladil, ale neúprosné Slunce sálá víc, než si dokážete představit. Nemohl jsem použít vzduch k chlazení aspoň do té doby, dokud to nemohla udělat i Peewee.

Udělalo se horko, a tak to i zůstalo. Pot se mi řinul po zádech, všechno mě začalo svědit, ale nemohl jsem se poškrábat. K tomu se mi pot dostal i do očí, takže mě začaly pálit. Peewee se snad musela uvařit. I když cesta vedla údolími, osvětlenými jenom světlem odraženým od stěn, tak temnými, že jsme museli zapnout světla na přilbách, přesto mi bylo horko. Když jsme znovu vyšli na slunce, bylo to skoro k nevydržení. Pokušení pootočit kohoutek u brady, kterým bych pustil vzduch, aby mě ochladil, mě přemohlo. Touha ochladit se byla silnější než potřeba mít co dýchat o hodinu déle.

Kdybych byl sám, mohl bych to udělat a umřít. Peewee byla v ještě horší situaci. A když mohla ona, musel jsem to vydržet.

Divil jsem se, jak je možné ztratit se tak blízko lidských osad. Ty červí kreatury mohly ukrýt svou základnu čtyřicet mil od stanice Tombaugh. Měl jsem hodně času na přemýšlení — a měl jsem šanci to pochopit, když jsem se podíval na měsíční krajinu.

Ve srovnání s Měsícem se Antarktida hemží lidmi. Měsíc připomíná části Asie, kde je míň lidí než v Centerville. Mohlo minout století, než by si někdo všiml místa, kde měli Červi základnu. Z rakety přelétající nad tím místem nebylo nic vidět, zvlášť při důkladném maskování. Člověk ve skafandru by tam nikdy nešel. Člověk v lunochodu by mohl najít jejich základnu jenom náhodou, i kdyby našel průsmyk a projel rovinou. Měsíční satelit filmující terén by mohl udělat několik fotografií a potom by si mohl technik v Londýně všimnout malého rozdílu v dalších fotografiích. Možná. Možná by to po letech někdo prověřil, kdyby nebylo nic důležitějšího v oblasti vědeckého výzkumu, kde je všechno nové a důležité.

Pokud jde o radarové měření, setkávali se lidé se zvláštnostmi ještě dřív, než jsem byl na světě.

Červ mohl sedět na zadku u stanice Tombaugh tak blízko, jako je daleko z Dallasu do Fort West, a nepůsobil by žádné podezření. Mohl se tam zahnízdit jako zmije pod domem. Hrozně moc čtverečních mil a strašně málo lidí.

Neskutečně mnoho čtverečních mil… Celý náš svět byl směsicí jasných, strmých skalisek, temných stínů a černého nebe; chůze pod ním neměla konce.

Ale časem jsme šli víc dolů, než šplhali. Nakonec se nám za zatáčkou ukázala rozpálená, zářící rovina. Hory byly hrozně daleko, až za horizontem. Díval jsem se na rovinu příliš unaveně na to, abych se cítil jako vítěz. Pak jsem se podíval na Zemi a zkoušel jsem odhadnout, kde je západ. Peewee se přitiskla k mé přilbě.

„Támhle to je, Kipe."

„Kde?"

Ukázala rukou a já uviděl záblesk světla na kopuli. Velká Matka mi zašveholila do ucha:

„Co tam vidíte, děti?"

„Před námi je stanice Tombaugh, Velká Matko." Její odpovědí bylo ujištění beze slov, že jsme skvělé děti, že věděla, že to dokážeme.

Stanice mohla být asi deset mil daleko. Bylo těžké odhadnout vzdálenost s tím směšným horizontem a bez orientačních bodů. Nevěděl jsem ani, jak velká je kopule.

„Peewee, můžeme vyzkoušet vysílačku."

Otočila se a já udělal totéž. Nemohli jsme být víc sami. „Riskneme to."

„Jaká vlnová délka?"

„Stejná jako předtím. Kanál vesmírných operací."

Zkusil jsem to.

„Stanice Tombaugh. Ozvěte se, stanice Tombaugh. Slyšíte mě?"

Pak to zdusila Peewee. Poslouchal jsem odpověď na všech pásmech. Bez výsledku.

Přehodil jsem poslech na směrovou anténu a namířil ji na kopuli. Žádná odpověď.

„Ztrácíme čas, Peewee, radši pojďme.“ Pomalu se otočila. Cítil jsem, že byla zklamaná. „Se mnou taky zamávaly emoce. Došel jsem k ní a dotkli jsme se přilbami.

„Nic si z toho nedělej, Peewee. Nemůžou být na příjmu celý den. Vidíme je a teď půjdeme k nim.“

„Já vím,“ odpověděla smutně.

Když jsme scházeli dolů, stanice se nám ztratila z očí. Nejenom pro zvlněný terén, ale taky proto, že teď byla za horizontem. Nepřestal jsem je volat, dokud existovala nějaká naděje získat spojení. Pak jsem přestal, abych ušetřil vzduch a baterie.

Byli jsme asi v polovině svahu, když Peewee zpomalila a zastavila se. Pomalu se sesula do prachu a znehybněla.

Přiběhl jsem k ní.

„Peewee!“

„Kipe,“ řekla slabě, „půjdeš dál sám? Prosím! Znáš cestu. Já tady počkám. Prosím, Kipe!“

„Peewee!“ řekl jsem tvrdě. „Vstaň, nesmíš se zastavovat.“

„Už nemůžu!“ Rozplakala se. „Mám žízeň… a moje nohy…“ Ztichla.

„Peewee!“ Zatřásl jsem s ní. „Teď to nemůžeš vzdát. Velká Matko, vysvětli jí to.“

Notový záznam 04

Zabroukala.

„Mluv s ní, Velká Matko, mluv!“

Otočil jsem Peewee na břicho a vrhl se do práce. Nedostatek kyslíku účinkuje jako blesk. Nemusel jsem kontrolovat krevní obraz, abych zjistil, že ukazuje NEBEZPEČÍ. Stačilo se podívat na tlakoměry na láhvích, abych se o tom přesvědčil. Láhev s kyslíkem byla prázdná, v druhé zůstal nepatrný zbytek. Zavřel jsem zbytečné ventily, kohout u brady jsem spojil s vnějším a vypustil jsem to málo, co zbylo v předchozí láhvi. Teprve potom jsem ventil zavřel a sundal prázdnou láhev.

Dostala mě ale jedna pitomá věc. Peewee přivázala láhve pořádně, ale teď jsem musel dosáhnout na uzel. Cítil jsem ho levou rukou,

ale pravou jsem na něj nedosáhl. Překážela mi láhev vpředu. Nemohl jsem přece rozvázat uzel jednou rukou.

Silou celé své vůle jsem se snažil zachovat klid. Můj nůž, jistě, můj nůž! Starý skautský nůž s pouzdrem, aby se dal pověsit u kalhot. Skafandr neměl vhodná poutka, tak jsem ho musel zastrčit za pas. Chvilku to trvalo, než se mi ho podařilo vytáhnout.

Pak jsem nemohl otevřít menší ostří. Rukavice skafandru nemají nic takového jako nehty.

Řekl jsem si v duchu: Kipe, nezmatkuj. Je to jednoduché. Musíš jenom otevřít nůž. Musíš… Protože Peewee se dusí.

Pohledem jsem hledal ostrý kousek skály, cokoli, co by mohlo nahradit nehty. Nakonec jsem sáhl k pasu.

Cepín se ukázal jako univerzální nástroj; špička ve tvaru dláta byla dostatečně ostrá, aby mi pomohla vytáhnout ostří. Odřízl jsem provaz.

Ale pořád jsem byl v průšvihu. Musel jsem se dostat k láhvím na zádech. Když jsem zahodil prázdnou láhev a zapojil plnou, nechal jsem si polovinu předchozí. Chtěl jsem si ji nechat na nejhorší časy a podělit se o ni s Peewee. Nejhorší chvíle nadešla — Peewina láhev byla prázdná, moje v zásadě taky, ale měl jsem ještě tu polovinu a k tomu osminu s čistým kyslíkem. Chtěl jsem Peewee překvapit kyslíkohéliovou směsí, která by jí vydržela déle a dala jí i trochu nezbytného ochlazení.

Plán hodný potulného rytíře, řekl jsem si. Neztratil jsem ani dvě sekundy, abych to promyslel.

Nemohl jsem se dostat k zadní láhvi!

Možná, že kdybych si nepřeskupil náklad na zádech kvůli láhvím navíc, dokázal bych to. Návod říká: 'Sáhni rukou za druhé rameno, zavři regulační ventily na láhvi a přilbě, rozepni přezky.' Můj náklad neměl přezky, ale úchyty. Pořád si ale nejsem jistý, jestli je možné sáhnout dozadu za sebe v natlakovaném skafandru. Mám podezření, že tuhle část psal nějaký chytrý úředník. Možná viděl, jak se to dělá v lepších podmínkách. Možná to dokonce sám zkoušel, ale v tom případě to musel být jeden z těch podivínů, kteří si dokáží ramena vysadit z kloubů. Vsadím se o celou bombu s kyslíkem, že

nikdo z kosmické stanice to nedokáže. Musejí si pomáhat tak jako my s Peewee, nebo jdou do přetlakové komory a tam si pustí vzduch.

Pokud někdy budu mít příležitost, změním to. Všechno co souvisí s obsluhou skafandru, by mělo být umístěno vpředu — ventily, přezky, všechno. I když patří nějaké části vzadu. Nejsme Červi, s očima kolem celé hlavy a rukama, které dosáhnou kamkoli. Jsme stvořeni na práci před sebou, tím spíš ve skafandru. Něco může vypadat docela dobře na papíře a být naprosto nepoužitelné v praxi.

Ale neztrácel jsem čas brekem. Měl jsem jednu osminu vzduchu! Zachytil jsem láhev.

Lepící páska byla v žalostném stavu. Nelámal jsem si hlavu obvazem. Skákal bych radostí až k nebi, kdyby páska chtěla alespoň trochu lepit. Zacházel jsem s ní jako s vajíčkem, když jsem zkoušel všechno slepit. V polovičce jsem se zarazil, když Peewin skafandr splaskl. Omylem jsem zastavil přívod vzduchu. Když jsem skončil, klepaly se mi ruce.

Peewee nebyla schopná si sama zavřít ventil. Takže jsem chytil ty pitomé spojky, druhou rukou otevřel uzávěr na její prázdné láhvi a okamžitě jsem bleskově otevřel uzávěr na láhvi se vzduchem. Překřížil jsem ruce, chytil uzávěr a zároveň sledoval tlakoměry.

Obě ručičky se srovnaly. Hned jsem začal zavírat její láhev a… provizorní spojení láhví se přerušilo. Musel jsem rychle zavřít ventil, abych neztratil moc vzduchu z její láhve. Zbytky z druhé láhve jsem nenávratně ztratil. Nebyl čas se tím trápit. Seškrábal jsem zbytky lepidla, ujistil se, že spojka je čistá, nasadil jsem láhev na Peewin skafandr a otevřel kohouty. Skafandr se začal naplňovat. Přitiskl jsem k ní helmu.

„Peewee! Peewee! Slyšíš mně? Vzbuď se, zlatíčko! Velká Matko, vzbuď ji!“

Notový záznam 05

„Peewee!“

„Ano, Kipe?“

„Vzbuď se! Vstaň! Zvedni se! Vstaň, maličká, prosím.“

„Hmmm? Pomoz mi sundat přilbu… Nemůžu dýchat.“

„Můžeš. Pohni ventilem u brady! Cítíš čerstvý vzduch?“

Zkusila to, bez úspěchu. Nebyl čas. Silně jsem udeřil do její přilby, pomáhaje jí zvenku otevřít ventil u brady.

„Ach!“

„Vidíš? Máš vzduch. Máš spoustu vzduchu. Teď vstaň.“

„Ne!“

„Jsi nesnesitelné, zkažené děcko, a jestli nevstaneš, nikdo tě nebude mít rád. Velká Matka tě nebude mít ráda. Velká Matko, řekni!“

„*Vstaň, zlatíčko.*“

Peewee to zkusila. Pomohl jsem jí. Zachvěla se a opřela se o mě, zachránil jsem ji před pádem.

„Velká Matko,“ řekla tiše, „vstala jsem. Pořád… mě máš ráda?“

„*Ano, zlatíčko.*“

„Točí se mi hlava… a nemyslím, že bych mohla jít.“

„Nemusíš, malička,“ řekl jsem jemně a vzal ji na ruce. „Nemusíš už nikam jít.“

Byla lehká jako pírko.

Když jsme scházeli dolů, stopa se ztratila, ale dole už byly stopy lunochodu v prachu lehce viditelné a vedly přímo na západ. Měl jsem omezený přísun vzduchu, dokud ručička ukazatele krevního obrazu nespadla pod bezpečnou hranici. Držel jsem ji tam a ventil jsem povoloval jenom tehdy, když klesla do červené. Myslel jsem si, že konstruktér nechal nějakou rezervu, tak jak se to dělá s ukazateli benzínu v autech. Přesvědčil jsem se o tom, když jsem varoval Peewee, aby nespouštěla oči ze svých ukazatelů a držela je na bezpečné hranici. Slíbila, že to tak bude dělat, a já jí to pořád připomínal.

Počítal jsem kroky a každé půl míle jsem řekl Peewee, aby volala stanici Tombaugh. Byla za horizontem, ale mohli mít anténu, která 'viděla' daleko.

Velká Matka s ni taky mluvila. Dělali jsme všechno, aby znovu neusnula. Když mluvila Velká Matka, šetřil jsem síly. Kromě toho, její hlas nám dělal dobře oběma.

O chvíli později jsem si všiml, že moje ručička spadla do červené oblasti. Stiskl jsem ventil a čekal. Nic se nestalo. Stiskl jsem ho znovu a ručička se váhavé pohnula nahoru.

„Jak jsi na tom se vzduchem?“

„Dobře, Kipe, dobře.“

Oskar na mě křičel. Přivřel jsem oči a všiml si, že zmizel můj stín. Předtím byl natažen v určitém úhlu ke stopám. Stopy, samozřejmě, tady byly pořád, ale stín jsem neviděl. To mě vyvedlo z míry, takže jsem se otočil, abych ho našel. Byl za mnou. Hloupý stín, schoval se mi.

Ty hry!

„To už je lepší!“ řekl Oskar.

„Oskare, tady uvnitř je strašně horko.“

„A ty si myslíš, že venku je zima? Hlídej si stín a sleduj stopy.“

„Dobře, dobře. Přestaň otravovat.“ Slíbil jsem si, že ten stín už neztratím.

Hra, kterou se mnou chtěl hrát, co?

„Je tady strašně málo vzduchu, Oskare.“

„Dýchej mělce s všechno bude dobré.“

„Tahám vzduch z ponožek.“

„Zkus to z košile!“

„Viděl jsi tu loď, co přeletěla nad námi?“

„Jak jsem ji mohl vidět? Ty jsi ten, co má brýle.“

„Nebuď tak chytrý. Nemám náladu na žerty.“

Sedl jsem si na zem, Peewee na kolenou a Oskar, stejně jako Velká Matka, na mě křičeli ze všech sil.

„Vstaň, ty opičáku! Vstaň a zkus to!“

„Vstaň, můj drahý. Už je to jenom kousek.“

„Chci jenom chytit dech.“

„Dobře, můžeš. Volej stanici.“

„Peewee,“ řekl jsem. „Volej stanici.“

Neodpověděla. Lekl jsem se a začal jsem křičet:

„Stanice Tombaugh, ohlaste se! Ohlaste se!“ zakřičel jsem a podařilo se mi vstát. „Stanice Tombaugh, slyšíte mě! Pomoc! Pomoc!“

Hlas odpověděl:

„Slyšíme vás.“

„Pomoc! May Day! Je se mnou umírající holčička! Pomoc!“ Najednou jsem viděl blýskající se kopule, vysoké věže, radioteleskopy,

gigantické Schmidtovy kamery. Vydal jsem se nejistým krokem tím směrem.

„SOS!“

Otevřela se obrovské vrata a mým směrem vyjel pásový transportér. Hlas ve sluchátkách řekl:

„Jedeme k tobě, zůstaň kde jsi. Konec.“

Transportér se u mě zastavil. Vylezl člověk a přilbu přiložil k mojí. Zařval jsem:

„Pomoz mi ji dát dovnitř.“

Jako odpověď jsem uslyšel:

„Děláš nám problémy, chlape. Nemám rád lidi, kteří nám dělají problémy.“

Za ním stál větší, silnější muž. Menší zvedl něco jako kameru a zamířil to na mě. Byla to poslední věc, kterou si pamatuju.

VII.

Nevím, jestli jsme tu únavnou cestu absolvovali v lunochodu, nebo jestli Červ poslal loď. Probudili mě bitím do tváře, byl jsem v kosmické lodi a ležel na podlaze. Bil mě ten hubeňour, tlusťoch mu říkal Time. Zkoušel jsem mu to vracet, ale nešlo to. Byl jsem v nějakém kaftanu, připadal jsem si jako mumie.

Zakřičel jsem.

Hubeňour mě chytil za vlasy, zvrátil mi hlavu a pokoušel se mi vsunout do úst nějakou velikou kapsli. Zkusil jsem ho kousnout.

Praštil mě ještě víc a ještě jednou to zkusil s tou kapslí. Výraz jeho tváře se změnil. Pořád ale vypadal odporně.

„Polkni to, chlapče,“ zaslechl jsem a otočil se. Tlusťoch stál na druhé straně.

„Radši to polkni,“ řekl, „čeká tě pět těžkých dní.“

Polkl jsem to. Ne pro tu radu, ale kvůli jedné ruce, kterou mi držel nos, a druhé, která mi nacpala pilulku do úst, když jsem se chtěl nadechnout. Tlusťoch pro mě měl sklenici s vodou; nechtěl jsem ji odmítnout, potřeboval jsem ji.

Hubeňour mi zapíchl do ramene jehlu tak velkou, že by vylekala i koně. Neváhal jsem s konstatováním, co si myslím, a používal jsem při tom slova, která se mi většinou vyslovují dost těžce. Hubeňour si

hrál na hluchého, zato tlusťoch se docela bavil. Otočil jsem se k němu.

„A ty taky," dodal jsem klidněji. „Nejsi o nic lepší."

Tlusťoch vyčítavě zabručel.

„Měl bys nám být vděčný, že jsme ti zachránili život, i když to nebyl můj nápad," dodal. „Udělal jsi z nás záchranný oddíl. On tě chtěl dostat živého."

„Drž hubu," zarazil ho Hubeňour. „A přivaž mu hlavu."

„Ať si klidně zlomí vaz, radši bychom se měli starat o vlastní zadky. On nebude čekat," řekl, ale přesto s tím začal.

Hubeňour mrkl na hodinky.

„Čtyři minuty."

Tlusťoch mi rychle zatáhl pás na čele a pak mě nechali být, aby mohli polknout nějaké kapsle a navzájem se připoutat. Všechno jsem důkladně pozoroval.

Byli jsme v zadní části lodi. Osvětlení na stropě jsem znal, stěny vypadaly stejně. Byla to ložnice těch pirátů, jejich postele stály po obou stranách místnosti, mě přivázali ke kanapi uprostřed.

Oba dva rychle vlezli do postelí a ovinuli se těsnou izolací, něčím, co vypadalo jako spací pytle. Nakonec si speciální páskou připoutali hlavy. Jejich přípravy mě nezajímaly.

„Hej, co jste udělali s Peewee?"

Tlusťoch se zachechtal.

„Slyšel jsi, Time? To nebyl špatný fór."

„Drž hubu."

„Ty…" Chtěl jsem nějakým slovem vystihnout Tlusťochův charakter, ale nemohl jsem se soustředit, jazyk mi zdřevěněl. Kromě toho jsem se chtěl zeptat i na Velkou Matku.

Nedostal jsem ze sebe ani slovo. Najednou jsem se cítil strašně těžký. A kanape ztuhlo jako kámen.

Dlouhou, dlouhou dobu jsem byl ve zvláštním stavu. Nebyl to sen, ale ani představa. Ze začátku jsem necítil nic než obrovskou tíhu, později mě bolelo celé tělo tak, že se mi chtělo křičet. Neměl jsem na to sílu.

Pak bolest přestala a necítil jsem vůbec nic. Neměl jsem tělo, byl jsem jenom já, necítil jsem žádná pouta s hmotným světem. Měl jsem hodně snů, a žádný z nich neměl smysl. Připadalo mi to, jako bych se ocitl v nějakém šíleném komiksu.

V jednu chvíli kanape zavibrovalo a najednou jsem měl zase tělo, i když ochablé. Ve světlých chvilkách jsem si uvědomoval, že letíme hrozně rychle, s velkým zrychlením. Došlo mi, že jsme v polovičce cesty, a snažil jsem se přijít na to, kolik je věčnost krát dvě. Celou dobu mi vycházelo osmdesát pět centů plus daň z obratu. Pokladna cinkala 'zavíráme' a já jsem začal znovu.

Tlusťoch odepínal pásy na mé hlavě. Přilepily se a strhly mi kůži.

„Vstaň a zasviť, sluníčko. Čas letí!“

Z úst mi vyšlo jenom nesmyslné blekotání. Hubeňour rozepínal izolaci. Nohy mi bezvládně visely a ještě k tomu mě bolely.

„Vstaň.“

Zkusil jsem to, ale nepovedlo se. Hubeňour vzal moji nohu a začal ji masírovat.

Zařval jsem.

„Ukaž, já to udělám,“ řekl Tlusťoch. „Býval jsem trenér.“

Tlusťoch o tom samozřejmě něco věděl. Sykl jsem, když se konečky jeho prstů dotkly mých lýtek, přerušil masáž.

„Moc silně?“

Nebyl jsem schopný odpovědět. Masíroval dál a skoro žoviálně při tom konverzoval:

„Pět dní při osmi G, to není žádná procházka. Ale budeš v pořádku. Nemáš stříkačku, Time?“

Tlusťoch mě bodl do levé nohy. Vůbec jsem to necítil. Druhý mi pomohl sednout si a podal mi sklenici. Myslel jsem, že je to voda, ale bylo to něco jiného. Rozkašlal jsem se a všechno jsem vyplivl. Počkal a podal mi to ještě jednou.

„Teď toho trochu vypij.“

Napil jsem se.

„Dobrý, teď vstaň. Konec prázdnin.“

Podlaha se zahoupala, a abych znovu získal rovnováhu, musel jsem se opřít o tlusťocha.

„Kde to jsme?“ zachroptěl jsem. Tlusťoch vycenil zuby, jako kdyby slyšel nějaký neskutečně zábavný vtip.

„Pluto, samozřejmě. Skvělé místo, Pluto. Lázně.“

„Drž hubu. Pomoz mu vstát.“

„Pohni se, mladej. Snad Ho nechceš nechat čekat?“

Pluto! To nemůže být pravda, ještě nikdo nebyl tak daleko. Člověk se přece ještě nedostal ani k Jupiterovým měsícům. Pluto je o dost dál…

Mozek mi nepracoval. Poslední události mnou otřásly tak, že jsem nebyl schopný přijímat fakta. Ale Pluto!

Neměl jsem čas na přemýšlení, oblékli jsme si skafandry. Setkal jsem se znovu s Oskarem a měl jsem z něj takovou radost, že jsem na všechno ostatní zapomněl.

Nebyl zničený, jenom pohozený na podlaze. Sehnul jsem se (a cítil při tom každý sval) a pořádně jsem ho prohlídl. Nevšiml jsem si žádného poškození.

„Vlez dovnitř,“ přikázal Tlusťoch. „Konec blbostí.“

„Dobře,“ skoro s radostí jsem mu odpověděl. Pak jsem se zarazil. „Nemám žádný vzduch.“

„Podívej se pořádně,“ plácl Tlusťoch. Koukl jsem se. Oskar měl na zádech připevněné láhve s kyslíkohéliovou směsí.

„I když,“ pokračoval, „kdybychom neměli příkaz od Něho, nedal bych ti na dýchání ani limburský sýr. Připravil jsi nás o dvě láhve, kladívko a lano. Jenom ta na Zemi stála čtyři dolary a devadesát pět centů. Jednou,“ oznámil mi konverzačním tónem, „mi to splatíš do posledního centu.“

„Drž hubu,“ zařval Hubeňour. „Jdeme.“

Rozepnul jsem Oskara, vsoukal se dovnitř, koukl jsem na ukazatel krevního obrazu a zatáhl těsnění. Pak jsem vstal, nasadil si přilbu. Uvnitř jsem se cítil o dost líp. „Zase spolu?“

„Zase,“ potvrdil Oskar.

„Jsme daleko od domova.“

„Ale máme vzduch! Hlavu vzhůru, chlape.“ Tím mi připomněl, že bych měl zkontrolovat vzduchový ventil v přilbě. Všechno fungovalo. Nůž zmizel, cepín a provaz taky, ale to byl detail. Byli

valo. Nůž zmizel, cepín a provaz taky, ale to byl detail. Byli jsme zase spolu.

Šel jsem za Hubeňourem a za mnou byl Tlusťoch. Na chodbě jsme potkali Chrobáka, nebo někoho takového. Oskar mě chránil a já se cítil hodně bezpečně. Další postava se k nám přidala ve vzduchovém průlezu a musel jsem se podívat dvakrát, abych zjistil, že to je nějaký Chrobák ve skafandru. Materiál byl hladký, neprohýbal se jako ten náš. Vypadal jako stromek s větvemi bez listů a s velkými kořeny. Nejpodivněji vypadala jeho přilba. Byla to hladká skleněná koule, vyrobená, jak jsem předpokládal, z hladkého zrcadlového skla; neviděl jsem dovnitř. Takhle oblečený Chrobák působil spíš groteskně než strašlivě. Přesto jsem zachovával bezpečnou vzdálenost.

Tlak klesal a musel jsem zvětšit přísun vzduchu. Přitom jsem si uvědomoval největší problém: co se stalo s Peewee a Velkou Matkou. Zapnul jsem svou vysílačku a začal: „Zkouška rádia. Alfa, Bravo, Coca…“

„Přestaň s těma blbostma. Řeknu ti, kdy tě budeme potřebovat.“

Vnější dveře se otevřely a já poprvé spatřil Pluto.

Nevím, co jsem čekal. Obíhá tak daleko, že není možné ho rozumně vyfotit ani z Měsíce. Četl jsem články ve Scientific Americanu a viděl ilustrace v Life, retušované tak, že vypadaly jako fotky. Vzpomněl jsem si, že na Plutu je teď léto, jestliže můžete nazvat létem období, kdy je teplota tak nízká, že by zkapalnila vzduch.

Nikdy jsem se nezajímal o Pluto; bylo strašně málo faktů a spousta spekulací. Kromě toho. Pluto obíhá tak daleko, že nebyla žádná reálná naděje na kolonizaci. Měsíc měl naději získat statut předměstí. Profesor Tombaugh (po něm se jmenuje základna) pracoval na gigantickém teleskopu, s jehož pomocí chtěl Pluto vyfotografovat a dostal za to Guggenheimovu cenu. Byl to jeho velký koníček; objevil Pluto dřív, než jsem se narodil.

Chvilku po otevření dveří jsem uslyšel klik… klik… klik… a ještě jednou 'klik' v mé přilbě — spustilo se vytápění.

Uviděl jsem slunce. Zpočátku mi nedošlo, že je to naše hvězda. Bylo veliké asi jako Venuše nebo Jupiter při pohledu ze Země, i když o hodně jasnější.

Tlusťoch mě rýpnul mezi žebra.

„Nepokoušej se o odpor.“

Padací most spojoval dveře s nadzemkou, která vedla dvacet yardů od horského úbočí. Trať podpíraly pavoukovité nosníky vysoké od tří až čtyř do deseti až dvanácti stop, podle profilu terénu. Zem pokrýval bílý sníh, který oslňoval dokonce i v tak špatném světle, jaké dodávalo malinké Slunce. Tam, kde byly vzpěry nejvyšší, přibližně v polovině trati, přemosťoval viadukt říčku.

Co to mohlo pod tím mostem téct? Metan? Z čeho byl ten sníh? Z krystalického čpavku? Neměl jsem po ruce odpovídající tabulku, abych zjistil, co je v téhle teplotě plynné, kapalné nebo pevné. Jedno jsem ale věděl — v době zdejší zimy tady bylo tak chladno, že neexistoval žádný plyn, ani kapalina — jenom vzduchoprázdno, tak jako na Měsíci.

V duchu jsem se radoval, že jsme se na tom mrazu nezdržovali. Vítr foukal z levé strany, ale studil ze všech navzdory Oskarově snaze. Každý krok byl riskantní. Došlo mi, že je podstatně bezpečnější chodit po Měsíci, než zapadnout do zdejšího 'sněhu'. Zajímalo by mě, jestli by člověk tepelným šokem zemřel hned, nebo až za chvíli.

Kromě větru a absence jistícího zábradlí byli dalším nebezpečím Červi ve skafandrech. Pohybovali se dvakrát rychleji než my a k uvolnění cesty byli náchylní asi jako slon samotář. Hubeňour se jim vyhýbal jako akrobat, aby nespadl dolů.

Potom cesta vedla tunelem. Ušli jsme deset stop, došli k desce, která se otevřela a tím zabouchla průchod za námi. Po dvaceti stopách jsme narazili na další, která fungovala stejně. Prošli jsme asi dvěma tucty zábran, které měly nejspíš bezpečnostní funkci. Za každou z nich neznatelně stoupal tlak. Nemohl jsem přijít na to, na jakém principu pracují, i když v chodbě bylo dost světla ze stropu. Došli jsme k hlavní propusti, tlak už byl vyrovnaný a dveře se otevřely. Vedly do veliké místnosti.

Stál tam Červ. Starý známý Červ, myslím si, protože mluvil anglicky.

„Pojď sem,“ slyšel jsem přes přilbu. Nebyl jsem si jistý, jestli to řekl on, uvnitř jich bylo víc.

Červ přispěchal k východu. Neměl na sobě skafandr, a když se otočil, ulevilo se mi. Nemusel jsem se dívat na ta jeho příšerná ústa. Ta úleva ale nebyla tak velká, když mi ukázal své zadní oko.

Měli jsme jít za ním. Vedl nás chodbou vpravo, pak dolů přes další dvojici dveří a pak se najednou zastavil u díry v podlaze, která se ze všeho nejvíc podobala kanálu. „Sundat skafandry!“ zavelel.

Tlusťoch s Hubeňourem už sundali přilby, takže mi bylo jasné, že nedostatek vzduchu mi nehrozí. Na druhou stranu bych radši zůstal v Oskarovi do té doby, dokud se bude v blízkosti pohybovat nějaký Červ. Tlusťoch odtáhl šrouby na mé přilbě. „Rychle z toho vylez!“

Hubeňour mi povolil opasek a i přes můj odpor ze mě skafandr rychle stáhli.

Červ čekal. Když jsme byl z Oskara venku, ukázal na díru:

„Dolů!“

Polkl jsem nasucho. Díra vypadala hluboce a ne právě příjemně.

„Dolů!“ zopakoval. „Hned!“

„Hni sebou, chlape,“ přidal se Tlusťoch. „Buď skočíš sám, nebo tě tam hodíme. Skoč radši hned, nebo Ho naštveš.“

Zkusil jsem utéct.

Červ stál vedle a chytil mě, jen co jsem se rozběhl. Pak mě tam hodili.

Na dno to bylo dost daleko. Přistání nebolelo tak, jak by bolelo na Zemi, ale zvrtl jsem si nohu. Nemělo to větší význam. Stejně se odsud nedalo nikam jít. Díra ve stropě, to byl jediný východ.

Cela měla asi dvacet čtverečních stop. Byla, jak jsem se domníval, vytesána ve skále, ale neměl jsem jak se o tom přesvědčit. Stěny, podlaha a strop byly obloženy stejně umělým materiálem jako stěny lodi. Díra zabírala polovičku stropu a mohl bych si i číst, kdybych měl něco ke čtení. Jediným doplňkem byl pramínek vody tryskající z díry ve stěně, který dopadal do jímky velikosti vany a pak někde mizel.

V cele bylo teplo. Měl jsem z toho radost, protože jsem si nevšiml ničeho, co by připomínalo postel nebo pohovku. Předpokládal jsem, že tady nějaký čas zůstanu, a zajímalo mě, co budu jíst a kde budu spát.

Touhle idiotskou hrou jsem byl hodně unavený. Vždyť jsem v klidu stál za vlastním domem a nikomu nevadil. Za zbytek mohl Červ. Sedl jsem si na podlahu a vymýšlel způsoby, jak ho pomalu zabít.

Nakonec mě to unavilo a začal jsem přemýšlet o Peewee a Velké Matce. Byly tady? Anebo ležely mrtvé někde mezi horami a stanicí Tombaugh? Výsledek byl dost ponurý. Došlo mi, že by pro Peewee bylo nejlepší, kdyby se z toho druhého spánku už neprobudila. Pokud jde o Velkou Matku, nebyl jsem si tím jistý, protože jsem ji tak dobře neznal, ale u Peewee nebyla jiná možnost.

No, je třeba si přiznat, že si ze mne osud docela vystřelil. Copak potulní rytíři neskončí zpravidla ve vězení? A aby to bylo spravedlivé, dáma jejich srdce by měla být uvězněna ve věži stejného hradu. Promiň, Peewee, jako potulný rytíř jsem hrozně nedokonalý. 'Jeho síla byla desaterónásobná, neboť jeho srdce bylo čisté.' Tohle mě nepobavilo.

Sebekritické myšlenky mě unavily, tak jsem se koukl na hodinky. Chtěl jsem vědět, kolik je, i když tady to bylo zbytečné. Jenomže vězeň má už tradičně povinnost rýt do steny čárky, které vypovídají o tom, jak dlouho v cele zůstal. Řekl jsem si, že bych to taky mohl zkusit. Měl jsem na ruce hodinky, ale byly mi nanic — nešly. Osm G pro ně asi bylo moc, i když by měly být odolné vůči otřesům, vodě, magnetickému vlnění a komunistické propagandě.

Po chvíli jsem si lehl a usnul. Probudil mě hluk. To na zem spadla krabice s plechovkou. Byla zavřená, ale měla přichycený klíček, takže jsem ji mohl otevřít. Sekané vepřové, moc dobré. Konzervu jsem (po umytí, samozřejmě) použil jako nádobu na vodu (mohla být otrávená, ale copak jsem měl jinou možnost?)

Voda byla teplá. Vykoupal jsem se. Zajímalo by mě, jestli někdo z Američanů potřeboval v posledních dvaceti letech koupel víc než já. Pak jsem si vypral věci. Košili, slipy a ponožky jsem měl ze syntetické látky, a tak bleskově uschly. Kalhoty byly plátěné, a tak jsem musel čekat o něco déle, ale to mi nevadilo. V myšlenkách mi tancoval jeden z dvou set kousků mýdla Nebeský blankyt, které jsem měl doma, na dně skříně. Kdybych věděl, že poletím na Pluto, určitě bych si vzal nějaké do zásoby.

Praní věcí mi zjednodušilo inventuru: Měl jsem s sebou kapesník, šedesát sedm centů v drobných, dolarovou bankovku, tak rozmočenou a zničenou, že se na ní skoro nedal rozeznat Washingtonův portrét, propisku s nápisem 'Kavárna u Jaye — nejlepší domácí pivo ve městě' (podvodník, já dělám nejlepší) a seznam toho, co mám mámě koupit v obchodě. Díky tomu pitomému ventilátoru v Chartonově obchodě jsem to nestihl. Ta poslední kartička nebyla tak zničená, protože jsem ji měl v kapse u košile.

Svoje aktiva jsem položil vedle sebe a neradostně jsem se na ně díval. Nevypadaly na sestavu, ze které se dá udělat skvělá zbraň, vyhodit do povětří kus skály, připravit si s nimi trasu útěku, abych pak mohl ukrást loď, naučit se ji řídit, triumfálně se vrátit, varovat prezidenta a zachránit svět. Pořád na to nevypadaly. Jak říkám: nevypadaly na to.

Vzbudil jsem se z noční můry, vzpomněl si, kde jsem, a zatoužil po návratu do vesmíru. Ležel jsem, užíral se a málem se mi začala třást brada a po tvářích koulet slzy. Nikdy mi nikdo neříkal, že 'chlapi nebrečí'; táta si myslel, že na slzách není nic špatného, jenomže je společnost neakceptuje. Říkal, že v některých kulturách je pláč dokonce důvod k pochvale. Ale na střední škole Horáce Manna jste za to, že 'nejste chlapi', rozhodně pochvalu nedostali, takže jsem se odnaučil brečet už dávno. Kromě toho je to únavné a nikam to nevede. Přestal jsem fňukat a začal pracovat.

Tohle byl můj plán:

1. Utéct z toho vězení.

2. Najít Oskara a obléct si ho.

3. Vyjít ven, ukrást loď, nastavit kurs domů, pokud se mi podaří ho získat.

4. Najít nějakou zbraň nebo vymyslet způsob, jak bojovat s Červy, a zároveň je něčím zaměstnat, až budu krást a startovat loď. Hračka. Každý superman, který ovládá teleportaci a má solidně rozvinuté schopnosti, by to dokázal za pět minut.

5. Absolutně prioritní záležitost: před rozloučením se s krásnými zákoutími exotického Pluta a jeho čarokrásnými obyvateli se přesvědčit, že ani Peewee, ani Velká Matka tady nejsou. Jestli jsou, vzít

je s sebou, protože na rozdíl od názoru jiných je podle mě lepší být mrtvý hrdina než živý posera. Smrt je tvrdá a nepříjemná, ale posera taky zemře, i kdyby se snažil sebevíc, a vždycky se bude muset zpovídat ze své volby. Role hrdiny měla zápory, ale druhá varianta byla ještě míň atraktivní. Fakt, že Peewee uměla pilotovat loď a Velká Matka by se ke mně mohla přitulit, nehrál při tomto rozhodnutí žádnou roli. Nemůžu to dokázat, ale vím to.

Dodatek: Kdybych se naučil řídit jednu z lodí, poradil bych si s osmi G? Pamatoval jsem si, co se se mnou dělo. Automatický pilot? Pokud ano, měl by odpovídající instrukce v angličtině? (Clifforde, nebuď směšný.)

Dodatek k dodatku: Jak dlouho by trval let domů se zrychlením jednoho G? Zbytek století? Nebo, jednodušeji, dost dlouho na to, abych umřel hlady?

6. Pracovat, když se začnou bezhlavě hrnout problémy. Důležité pro psychické zdraví. O´Henry psal historky o chytrosti, sv. Pavel vytvořil nejlepší apoštolské listy, když byl v Římě ve vězení, Hitler napsal Mein Kampf taky ve vězení; příště si s sebou vezmu psací stoj a papír. Protentokrát jsem si mohl tak akorát počítat magické čtverce a vymýšlet šachové hříčky. Ale i to je lepší než sebelítost. Lvi v ZOO to nějak vydrží. Nejsem snad chytřejší než lvi? Aspoň někteří?

Takže do práce. Za prvé: Jak se dostat z té díry? Došel jsem k očividnému závěru — nebyl tady východ. Cela měla dvacet stop na šířku a byla dvacet stop vysoká, stěny byly hladké jako dětská tvářička a tvrdé jako berní úředník. Další zařízení cely bylo: díra ve stropě, která byla ještě výš, pramínek s bazénem a osvětlení na stropě. Jako nářadí mi mohly sloužit předměty výše popsané (chybělo cokoliv těžkého, ostrého, výbušného nebo leptavého), oblečení a prázdná plechovka.

Vyzkoušel jsem, jak vysoko vyskočím. I obránce v druhé pětce musí být trénovaný. Dotkl jsem se stropu. Jestli to znamenalo gravitaci polovinu G, to jsem nemohl odhadnout. Strávil jsem spoustu času v jedné šestině zemské gravitace, potom pár století v osmi G, a nikde mé pohyby nebyly normální.

Takže jsem se mohl dotknout stropu, ale nemohl jsem po něm chodit, ani neuměl levitovat. Mohl jsem se dostat tak vysoko, ale nebylo tam nic, za co by se mohl zachytit alespoň netopýr.

Mohl jsem roztrhat oblečení a udělat z něj lano. Ale bylo poblíž díry něco, za co bych ho mohl přivázat? Všechno, na co si pamatuju, byl hladký povrch. Ale připusťme, že bych za něco to lano přichytil. Co dál? Procházet se nahý, dokud si mě Červ nevšimne a nehodí mě zpátky dolů, tentokrát bez oblečení? Kousek s provazem jsem odložil na později, dokud nepromyslím další krok, který oklame Červa a jeho lidi.

Vzdychl jsem a rozhlédl se kolem. Všechno, co mi zůstalo, byl pramínek s bazénkem v podlaze, do kterého tekla voda.

Existuje taková pohádka o dvou žábách, které spadly do hrnku se smetanou. Jedna, vědomá si beznadějné situace, to vzdala a topila se. Druhá, příliš hloupá na to, aby poznala, že prohrála, nepřestala veslovat packami. Během několika hodin ušlehala smetanu na máslo tak kvalitně, že udělalo ostrůvek, kde žába s klidem počkala, až ji najde hospodyně a vyhodí ji.

Voda stékala a mizela v zemi. Připusťme, že by nemizela. Prozkoumal jsem dno bazénu. Odtokový kanál byl široký, ale myslím, že bych ho dokázal ucpat. Možná by se místnost naplnila a voda by mě vynesla k díře. Mohl jsem se o tom přesvědčit, měl jsem plechovku.

Mohla mít asi litr — a litr je kubická stopa vody, na zemi něco přes šedesát liber.

Ale musel jsem mít jistotu. Moje nohy mají jedenáct palců. (Jsou tak dlouhé od mých deseti let.) Jedenáct palců jsem odměřil dvěma pencemi. Tak jsem zjistil, že dolarová bankovka má dva a půl palce. Zkrátka, znal jsem rozměry cely a plechovky docela přesně.

Držel jsem plechovku pod pramínkem, naplňoval ji a rychle zase vyléval. Naplněné plechovky jsem sčítal na prstech levé ruky a současně si počítal sekundy. Nakonec jsem vypočítal, kolik času zabere naplnění celé místnosti. Výsledek se mi nezdál, takže jsem to celé zopakoval.

Napuštění cely a díry nad ní by trvalo čtrnáct hodin plus hodina rezervy na odchylku v měření. Udržel bych se tak dlouho na hladině?

Samozřejmě že ano, pokud bych musel. A musel jsem. Není žádný limit na to, jak dlouho se člověk udrží na hladině, pokud nepropadne panice.

Kalhoty jsem smotal do koule a nacpal do odtoku. Málem zapadly dovnitř, takže jsem jimi omotal plechovku a znova je použil jako zátku. Tentokrát držely, takže jsem zbytek věcí použil na utěsnění. Pak jsem, hrdý na to, co jsem udělal, čekal. Možná povodeň odláká jejich pozornost a pomůže mi v útěku. Bazén se pomalu naplňoval.

Konečně hladina stoupla na jeden palec nad podlahu a dál se nezvedala. Sepnulo se tlakové čidlo, napadlo mě. Měl jsem tušit, že bytosti, které dokázaly postavit lodě létající se zrychlením osmi G, dokážou zkonstruovat i čidla pro takový případ nebezpečí. Škoda, že my to neumíme. Vytáhl jsem oblečení, všechno, kromě jedné ponožky, a rozložil je, aby vyschlo. Naivně jsem doufal, že ta ponožka zasekne pumpu nebo něco takového, ale ukázalo se, že Oni jsou dobří inženýři.

Vlastně jsem té historce o žábách nikdy nevěřil.

Hodili mi další plechovku. Bylo to dušené hovězí a brambory. Poživatelné, ale už se mi stýskalo po broskvích. Plechovka měla nápis: Ke koupi v oblasti subvencovaného prodeje na Měsíci. Mohlo to znamenat, i když to bylo málo pravděpodobné, že Tlusťoch s Hubeňourem k tomu přišli poctivě. Zajímalo by mě, jak se jim líbilo dělit se se mnou o zásoby. Určitě to dělali jenom proto, že jim to Červ přikázal. Ale proč mě Červ potřeboval živého?

Rozhodně jsem s tím souhlasil, ale nedocházelo mi, proč se mnou sdílí můj názor. Rozhodl jsem se na každou plechovku vyrýt datum, a tak si z nich udělat kalendář.

Vzpomněl jsem si, že jsem ještě nevypočítal, jak dlouho by trvala cesta domů se zrychlením jednoho G. Byl jsem tak vytížený otázkou, jak se dostat z cely, že mě ani nenapadlo, co bych dělal, kdyby se mi to povedlo (oprava: AŽ by se to povedlo). Mohl jsem přece vypočítat trajektorii.

Nepotřeboval jsem knížky. Potkával jsem lidi, dokonce ještě teď, v dnešní době, kteří nedokázali rozeznat hvězdu od planety a kteří si mysleli o mezihvězdných vzdálenostech, že jsou prostě 'ob-

rovské'. Připomínali mi primitivy, kteří znali jenom čtyři číslice: jedna, dvě, tři a 'hodně'. Ale každé skautské vlče má základní čísla v malíčku a maniak zasažený kosmickým virem (jako já) ví podstatně víc.

'Mladý Výkonný Závodník Musí Automaticky Jíst Skoro Úplně Nechutnou Potravu'. Dá se to zapomenout, když si to třikrát zopakujete? Dobře, uspořádáme to takhle:

Mladý	Merkur	$ 0,39
Výkonný	Venuše	$ 0,72
Závodník	Země	$ 1,00
Musí	Mars	$ 1,50
Automaticky	asteroidy	Neoceněno
Jíst	Jupiter	$ 5,20
Skoro	Saturn	$ 9,50
Úplně	Uran	$ 19,00
Nechutnou	Neptun	$ 30,00
Potravu	Pluto	$ 39,50

'Ceny' jsou vzdálenosti od Slunce v astronomických jednotkách (a.j.). A. j. je průměrná vzdálenost Země od Slunce, tedy 93 000 000 mil. Je jednodušší si zapamatovat jedno číslo, které znají všichni, a pár menších čísel, než si pamatovat miliardová a milionová čísla. Používám symbol dolaru, protože číslo má podstatně větší kouzlo, když o něm přemýšlím jako o hromádce peněz (táta to považuje za politováníhodné). Je třeba si je nějak pamatovat, protože jinak víceméně neznáte okolí vlastní planety.

A teď přichází ta legrace. Vidíme, že vzdálenost Pluta od Slunce je třicet devět a půlkrát větší než vzdálenost Země. Jenomže Pluto a Merkur nemají soustředné orbity a vzdálenost Pluta od Slunce kolísá až o dvě miliardy mil, což je o víc, než jaká je vzdálenost Uranu od Slunce. Pluto se posunuje k Neptunově orbitě a o kousek ji kříží. Potom opouští Sluneční soustavu a vrací se teprve po několika stoletích; během jednoho tisíciletí oběhne kolem Slunce pouze čtyřikrát.

Četl jsem taky o tom, jak na Plutu probíhá 'léto'. Takže jsem věděl, že je Pluto zrovna blízko oběžné dráhy Neptuna a zůstane tam

celý zbytek mého života, klidného života v Centerville, protože zrovna nejsem nadšenec pro hazard. Z toho všeho vychází jednoduché číslo: třicet astronomických jednotek.

Problém se zrychlením je hračka: $S = 1/2\ at^2$, vzdálenost se rovná polovině gravitační konstanty krát čas na druhou. Kdyby byla vesmírná navigace tak jednoduchá, každý student by mohl pilotovat kosmickou raketu. Problémy přijdou společně s gravitačním polem a s faktem, že se všechno pohybuje ve čtrnácti různých směrech. Ale mohl bych ignorovat gravitační pole a pohyby planet; při rychlostech, jakých dosahují lodě Červů, žádná z vyjmenovaných veličin nehraje roli, pokud nejste moc blízko. Chtěl jsem jednoznačnou odpověď.

Stýskalo se mi po mém logaritmickém pravítku. Táta tvrdí, že ten, kdo neumí pracovat s logaritmickým pravítkem, je kulturní analfabet a neměl by mít hlasovací právo. To moje je vážně hezké: K&E 20 Log-log Duplex Decitrig. Táta mi ho daroval hned po tom, co jsem ovládl logaritmy. Celý týden jsme potom jedli jenom bramboračku, ale táta tvrdí, že je třeba utrácet hlavně za takové věci. Věděl jsem, kde je moje logaritmické pravítko. Doma, na pracovním stole.

Ale to nebylo důležité. Znal jsem čísla, vzorce, měl jsem tužku a papír. Nejdřív bylo třeba ověřit fakta. Tlusťoch řekl 'Pluto', 'pět dní“ a 'osm G'.

Problém měl dvě části: zrychlovat polovinu času (a vzdálenosti), otočit se a zbytek času (a vzdálenosti) brzdit. Není možné použít zrychlení lineárně se vzdáleností, protože 'čas' je tady kvadratický, má parabolický průběh.

Nacházelo se Pluto v opozici, kvadratuře, nebo konjukci? Nikdo se nekouká na Pluto, tak proč si pamatovat, kde vlastně na ekliptice je? Hmm, průměrná vzdálenost byla třicet astronomických jednotek; to by mohla být přibližná odpověď.

Polovina vzdálenosti ve stopách je:

```
1/2 x 30 x 93 000 000 x 5280.
```

Osm G je jinak: 8 x 32,2 stopy/s/s, takže se rychlost zvětšuje o 258 stop za sekundu v každé sekundě do obratu a pak se zmenšuje stejnou rychlostí. Takže:

$$1/2 \times 30 \times 93\,000\,000 \times 5280 = 1/2 \times 8 \times 32{,}2 \times t^2$$

…a dostanete čas v sekundách, který potřebujete na polovinu cesty. Stačí to vynásobit dvěma pro celou trasu, vydělit třemi tisíci šesti sty, abyste získali čas v hodinách, vydělit dvaceti čtyřmi a máte dny. Na logaritmickém pravítku takový výpočet trvá čtyřicet sekund. Je to jednoduché jako výpočet spotřební daně.

Trvalo mi to aspoň hodinu. Přesně tolik, abych si to všechno ověřil využitím jiné metody. Potřetí jsem počítal, protože odpovědi nebyly stejné (zapomněl jsem násobit pěti tisíci dvěma sty osmdesáti a měl jsem míle na jedné straně a stopy na druhé — věc, která v aritmetice není zrovna nejideálnější). Pak jsem se trápil počtvrté, protože jsem si nebyl jistý.

Řeknu vám, logaritmické pravítko je nejlepší vynález, samozřejmě až po děvčatech.

Ale nakonec jsem měl odpověď. Pět a půl dne. Byl jsem na Plutu. Nebo na Neptunu…

Ne, na Neptunu bych nedokázal vyskočit ke stropu ve výšce dvaceti stop. Všechna fakta seděla na Pluto. Takže jsem vypočítal, jak dlouho by trvala cesta se zrychlením jednoho G.

Patnáct dní.

Měl jsem pocit, že cesta s jedním G by měla trvat aspoň osmkrát déle než při osmi; pravděpodobněji šedesátčtyřikrát. Měl jsem radost, že jsem se zabýval analytickou geometrií, protože jsem si uměl stanovit jasný plán a najít problém. Jednoduché — čas na druhou. Protože čím větší zrychlení, tím kratší výlet a tím menší doba, po kterou je možné využít větší rychlost. Abyste zkrátili čas na polovinu, musíte získat čtyřikrát větší výkon, abyste ho zkrátili na čtvrtinu, potřebujete šestnáctkrát větší výkon, a tak dále. Na podobném principu lidi bankrotují.

Potěšilo mě zjištění, že při zrychlení jednoho G bych se dostal domů za čtrnáct dní. Za tu dobu bych hladem neumřel. Pokud se mi podaří ukrást loď a uvést ji do pohybu. Pokud se vyšplhám z té díry. Pokud…

Ne 'pokud', ale 'až'. Stejně už jsem měl zpoždění v teologii, takže patnáct dní navíc by nemělo hrát roli.

Největším problémem byla podle mě rychlost, jakou jsme se pohybovali po orbitě. Přes jedenáct tisíc mil za sekundu. Docela slušná rychlost, dokonce i ve vesmíru. To mě donutilo se zamyslet, soustředit se na nejbližší hvězdu, Proximu Centauri, vzdálenou 4,3 světelné roky — vzdálenost, kterou často slyšíte v televizních soutěžích. Jak dlouho při osmi G?

Problém byl stejný jako ten předtím, ale musel jsem si dávat pozor; čísla rostla. Světelný rok je …zapomněl jsem. Takže jsem násobil: 186 000 mil za sekundu (rychlost světla) krát sekundy za rok (365,25 x 24 x 3600), abych mohl výsledek 5 880 000 000 000 mil vynásobit 4,3 a získat 25 284 000 000 000. Řekněme dvacet pět trilionů mil. To není špatné!

To je zhruba rok a pět měsíců, asi jako cesta kolem mysu Horn před sto lety.

Ty příšery dokázaly létat k jiným hvězdám!

Nevím, co mě na tom udivilo. Doteď jsem si myslel, že mě Červ vzal na svou rodnou planetu, že byl Plutoňan, nebo Plutokrat, anebo nějaký jiný ďábel. A to je přece nesmysl.

Dýchal vzduch. Ve své lodi udržoval teplotu dostatečně vysokou pro můj organismus. Když nespěchal, cestoval s jedním G. Používal světlo, které vyhovovalo mým očím. Takže pocházel z podobné planety jako já.

Proxima Centauri je dvojhvězda, jak víte, pokud luštíte křížovky, a jedna z nich je skoro dvojče našeho Slunce. Má stejnou velikost, teplotu, specifický štít. Je nemožné, aby měla oběžnici podobnou jako je Země? Měl jsem divný pocit, že znám Červovu adresu.

Věděl jsem, odkud určitě NEPOCHÁZÍ — z planety, která krouží několik staletí v absolutním vzduchoprázdnu, v teplotě klesající k absolutní nule, kde sice některé plyny kapalní, ale voda zůstane skálou a sám Červ musí nosit skafandr. Taky nepochází z žádného jiného místa v naší soustavě, byl jsem si tím jistý jako daněma. Červ se cítil dobře jenom na planetě, jako je ta naše. Zapomeňme na jeho vizáž; pavouci nevypadají jako my, ale mají rádi totéž. V našich domech jich můžou být tisíce.

Země by se Červovi a jeho přátelům líbila. Měl jsem strach, že až moc.

Přemýšlel jsem o cestě na Proximu Centauri a všiml jsem si ještě něčeho. Rychlost při otočce by měla dělat l 110 000 mil za sekundu, šestkrát víc než rychlost světla. Teorie relativity tvrdí, že je to nemožné.

Chtěl jsem si o tom promluvit s otcem — táta čte všechno, od Anatomy of Melancholy přes Acta Mathematica až po Paris Match. Nejednou seděl na obrubníku a prohlížel mokré časopisy z odpadků, aby uviděl větu: Další pokračování na straně osm. Táta se prokousával knížkou a my jsme přihlíželi. Pak si vzal ještě čtyři nebo pět dalších, které obsahovaly jiné názory. Táta nezastával názor, že 'to musí být pravda, protože jinak by to neotiskli'. Žádnou pravdu nepovažoval za svatou. Jednou mě šokoval, když vzal tužku a něco opravil v mé učebnici matematiky.

Ale co dělal Červ na Plutu?

Kdybyste dobývali jiný solární systém, kde byste začali? Nedělám si legraci, vězení na Plutu není žert a nikdy jsem se Červovi neposmíval. Ale skočili byste jednoduše hned k cíli, nebo byste se nejdřív porozhlédli kolem? Z technologického hlediska nás poráželi na hlavu, ale potřebovali nějaký čas, aby se o tom přesvědčili. Není to dokonalé, vybudovat si základnu v cizím systému v místě, které nikdo nenavštěvuje? Pak byste mohli založit základnu někde blíž, řekněme na satelitu, ze kterého je možné provádět špionážní průzkum, vrátit se zpět na hlavní základnu a naplánovat útok.

Je třeba si uvědomit, že i když je pro nás Pluto daleko, 'pro Červy je to jenom pět dní cesty. Vzpomeňte si na druhou světovou válku, kdy ještě letadla nelétala tak rychle.

Hlavní základna je v bezpečí daleko od bojů (USA/Pluto), ale jenom pět dní od útočné základny (Anglie/Měsíc), která je vzdálená jenom tři dny od místa bojů (Francie, Německo/Země). Je to pomalý způsob, ale dokonale ozkoušený spojenci ve druhé světové válce.

Jenom jsem doufal, že v případě Červů fungovat nebude. Neměl jsem možnost tomu nějak zabránit.

Někdo mi hodil další plechovku. Špagety s mletým masem. Kdyby to byly broskve, asi bych nenašel tolik duševní síly, abych udělal to, co jsem udělal, tedy použít plechovku jako kladivo. Vyklepal jsem prázdnou plechovku do plochého tenkého ostří se špičkou,

které se mi podařilo nabrousit o okraj bazénu. Nakonec jsem měl nůž. Nebyl moc hrozivý, ale cítil jsem se jistěji.

Pak přišlo na řadu jídlo. Chtělo se mi spát, takže jsem s dobrým pocitem usnul. Pořád mě věznili, ale věřil jsem, že přijdu na to, proti komu stojím. Analýza problému jsou dvě třetiny úspěchu. Noc se obešla bez nočních můr.

Další 'věc', kterou shodili dolů, byl Tlusťoch.

Chvilku potom dorazil i Hubeňour. Stáhl jsem se, nůž v pohotovosti. Hubeňour mě suše ignoroval, zvedl se, rozhlédl, přešel k pramínku a trochu se napil. Tlusťoch nemohl dělat nic, jenom ležel a těžce chytal dech. Po chvilce omdlel.

Díval jsem se na něho a napadlo mě, že je to dost mizerný dárek. Ale měl bych být spravedlivý. Dal mi masáž, když jsem ji potřeboval. Složil jsem mu ruce na prsou a začal s umělým dýcháním. Po čtyřech nebo pěti stisknutích motor naskočil a Tlusťoch začal dýchat.

„Dost," zasípal.

Poodešel jsem a vytáhl nůž. Hubeňour seděl opřený o stěnu a vůbec si nás nevšímal. Tlusťoch se podíval na moji ubohou zbraň a řekl:

„Polož to, teď jsme druhové v nesnázích."

„Opravdu?"

„Ano. My, lidé, bychom měli držet spolu," nešťastně si povzdechl. „Po tom všem, co jsme pro Něho udělali… Tomu se říká vděk."

„Co tím chceš říct?"

„Co?" zeptal se Tlusťoch. „To, co jsem řekl. Napadlo ho, že se bez nás obejde. Takže už tady Annie nebydlí."

„Drž hubu," panovačně přikázal Hubeňour.

Tlusťoch ohrnul ret.

„Ty drž hubu," odpověděl naštvaně. „Mám toho dost. Pořád jenom 'drž hubu, drž hubu…' A podívej se, kde jsme skončili."

„Řek sem DRŽ HUBU!"

A Tlusťoch držel hubu. Nikdy jsem se nedověděl, co se stalo, protože Tlusťoch nikdy nic neříkal dvakrát. Ten starší nikdy nic neříkal, když nepočítám trochu únavné příkazy, aby Tlusťoch držel hubu, nebo jednoslabičná slova, která měla ještě menší význam. Ale

jedno bylo jisté — ztratili práci pomocných gangsterů, nebo členů páté kolony, nebo jak jinak nazvat lidskou bytost, která škodí vlastní rase. Najednou se Tlusťoch ozval:

„No, vlastně to je tvoje vina.“

„Moje?“ Položil jsem ruku na nůž.

„Tvoje. Kdyby ses do toho nenamočil, On by byl spokojený.“

„Nic jsem neudělal.“

„To říkáš ty. Čmajznul jsi Mu jeho dvě nejlepší kořisti a dělal jsi Mu problémy, když je chtěl přivézt zpátky.“

„Ale to nebyla moje vina.“

„To jsem mu taky řekl. Jako bys házel hrách na stěnu. Dej pryč ten pitomý kus plechu.“ Pokrčil rameny. „Vždycky jsem tvrdil, že to, co bylo a už není, se nepočítá.“

Nakonec jsem z něho vytáhl to, co mě zajímalo nejvíc. Nejmíň popáté jsem se zeptal na Peewee.

„Proč tě zajímá to děcko?“ zeptal se Tlusťoch.

„Jenom chci vědět, jestli ještě žije.“

„Jo, žije. Nebo spíš žila, když jsem ji viděl naposledy.“

„Kde?“

„Moc se ptáš. Tady.“

„Je tady?“ Zakřičel jsem radostí.

„Snad jsem ti to řekl jasně, ne? Celou dobu se volně procházela jako princezna, jestli tě to zajímá,“ zatvářil se zkroušeně a zašťoural se v zubech. „Proč z ní dělá maskota a s náma zachází takhle příšerně? Ubližuje mi to — a kromě toho to není oukej.“

Měl jsem podobný názor, ale z jiného důvodu. Myšlenka, že si Červ oblíbil Peewee, pro mě byla nesnesitelná. Muselo to mít nějaký důvod, pokud Tlusťoch nelhal.

„To znamená, že ji nedrží pod zámkem?“

„A proč by to dělal? Kam by šla?“

Přemýšlel jsem nad tím. Kam můžete jít, když jediný krok ven znamená sebevraždu? I kdyby Peewee měla svůj skafandr (který jí určitě vzali), i kdyby kosmická loď stála hned vedle a kdyby se na ni dostala, potřebovala by 'mozek', který fungoval jako klíč.

„Co je s Velkou Matkou?“

„S čím?“

„S…“ odmlčel jsem se, „nehumanoidní bytostí, která byla se mnou ve skafandru. Musíte to vědět, protože jste tam byli. Žije? Je tady?“

Ale Tlusťoch se ponořil do vlastních myšlenek.

„Ty štěnice mě nezajímají,“ řekl, zkřivil obličej a už jsem z něj nic nedostal.

Ale Peewee žila (spadl mi kámen ze srdce). Byla tady! Její šance, dokonce jako vězně, byly podstatně větší na Měsíci, ale i tak jsem zářil štěstím. Věděl jsem, že je poblíž. Byl čas vymyslet způsob, jak jí poslat vzkaz.

Mínění Tlusťocha, že Peewee je s Červy jedna ruka, se mi nelíbilo. Peewee byla nevyzpytatelná a občas se chovala jako dítě, ale radši by se nechala upálit, než aby zradila. Ani Johanka z Arku nebyla z tvrdšího materiálu.

Všichni tři jsme zachovávali nejednoduché příměří. Vyhýbal jsem se jim, spal s jedním okem otevřeným, snažil jsem se neusnout dřív než oni a pořád jsem držel v ruce nůž. Už jsem se dlouho nekoupal — od doby, kdy přišli — bylo by to riskantní. Starší mě ignoroval, Tlusťoch se tvářil skoro přátelsky. Dělal, že se té mizerné kudly nebojí, ale myslím, že se bál.

Ten dojem jsem získal, když nám poprvé dali jídlo. Hodili na podlahu tři plechovky. Hubeňour si vzal jednu, jeho kumpán druhou, a když jsem se přiblížil, že si vezmu třetí, Tlusťoch ji rychle zvedl.

„Dej mi to,“ řekl jsem. „Prosím.“

Tlusťoch vycenil zuby. „A kdo říkal, že to je pro tebe, chlapče?“

„Tři plechovky, tři lidi.“

„No a co? Mám hrozný hlad a nemám chuť ti ji dát.“

„Já mám taky hlad. Buď rozumný.“

„Hm…“ dělal, že nad tím přemýšlí. „Něco ti řeknu — můžu ti ji prodat.“

Zamyslel jsem se. Výsledek byl jednoduchý. Červ nemohl jít do obchodu na Měsíční základně a koupit je, takže je asi koupil jeden z nich. V zásadě bych mohl podepsat úpis na sto dolarů za jednu plechovku; nebo taky tisíc, nebo milión. Peníze ztratily hodnotu. Proč mu nedat drobný dárek?

Ale ne! Kdybych podlehl, kdybych přiznal, že s ním musím handlovat o svá vězeňská práva, měl by mě v hrsti. Pokaždé, když by mě zavolal, bych musel přiběhnout, dělal bych všechno, co by mi přikázal, jenom abych mohl jíst. Vytáhl jsem můj primitivní nožík.

„Můžu si ji vzít tímhle."

Tlusťoch se široce usmál.

„Nerozumíš srandě?" zeptal se a hodil po mně plechovku. Už nikdy jsem neměl podobné problémy.

Žili jsme jako 'šťastná rodinka', kterou můžete občas vidět v okružní ZOO. Lev v kleci s jehnětem. Bylo to otřesné představení, ale jehně se občas muselo vyměnit! Tlusťoch rád mluvil a řekl mi několik zajímavých věcí, pokud jsem dokázal odlišit pravdu od lži. Jmenoval se, jak aspoň tvrdil, Jacques de Barre de Vigny ('Říkej mi Jocku.'), starší se jmenoval Timothy Johnson, ale měl jsem pocit, že pravá jména znali jenom jejich rodiče. Brzo se ukázalo, že o Červových aktivitách nevěděl nic a o plánech a přípravách jenom hrozně málo. Červ nepatřil k těm, kteří diskutují s 'nižšími zvířaty', prostě je využíval, stejně jako my využíváme koně.

Jedno přiznal bez mučení:

„Samozřejmě že jsme to děcko unesli. Na Měsíci není žádný uran; ty historky jsou jenom na nalákání lidí. Jenom jsme ztráceli čas — a člověk přece musí jíst, ne?"

Nepřerušoval jsem ho, zajímaly mě informace.

„Drž hubu," přidal se Tim.

„Co, sakra, Time? Máš strach z FBI? Myslíš, že nás tajní vyčmuchají i tady?"

„Řek sem drž hubu."

„Věci se máj tak, že mám chuť mluvit, tak mi dej pokoj," pokračoval Jock. „Bylo to jednoduché. To děcko je zvědavější než banda koťat. On věděl, že má přiletět, a věděl i kdy." Jock se zamyslel. „Vždycky všechno ví, pracuje pro něj hodně lidí, těch nahoře. Já jsem akorát musel být v Luna City a seznámit se s ní. Byla to moje práce, protože Tim nemá dostatečný otcovský přístup. Povídal jsem si s ní, koupil jsem jí kolu, popovídal o hledání uranu na Měsíci a další blbosti. Pak jsem si povzdechl a řekl, že je velká škoda, že jí nemůžu ukázat náš důl. To stačilo. Když turisti navštívili stanici

Tombaugh, utekla a vyběhla za bránu; tohle byla její zásluha. Ta malá má za ušima. Nám stačilo jenom čekat tam, kde jsme se domluvili. Ani jsme k ní nemuseli být tvrdí, dokud nedostala strach, že už jdeme déle, než jsem jí říkal.“ Zasmál se. „Pere se docela dobře, na svoji váhu. Poškrábala mě.“

Chudák malá Peewee! Škoda, že ho nerozčtvrtila! Ale historka zněla pravdivě, tak nějak se Peewee chovala: sebejistě, odvážně, vždycky ochotná k 'vědeckým pokusům'.

Jock pokračoval:

„Jemu o tu malou nešlo. Chtěl starýho. Trochu jsme to narafičili, aby přiletěl na Měsíc, ale nepodařilo se.“ Bezdůvodně se zachechtal. „Byly to těžké časy, protože nikdy není dobrý, když něco nejde tak, jak si to On představuje. Nakonec se musel spokojit s děckem. Tim Mu poradil, že by ji mohli vyměnit.“

Tim zahučel jediné slovo, které jsem pochopil jako komentář k Jockově výpovědi. Jock povytáhl obočí. „Slyšels pana Příjemného? Dobře vychovaný, co?“

Asi jsem měl tiše sedět, chtěl jsem přece získat fakta, a ne filozofovat. Ale stejně jako Peewee, když něčemu nerozumím, mám neodbytnou chuť zjistit o co jde. Nepochopil jsem (a nechápu), co donutilo Jocka, aby to udělal.

„Jocku? Proč jsi to udělal?“

„Co?“

„Poslouchej, jsi přece člověk (přinejmenším tak vypadal), jak jistě víš. My, lidi, bychom měli držet pospolu. Jak jsi mohl tu holčičku unést a dát ji Jemu?“

„Ty ses zbláznil, chlape!“

„Nemyslím.“

„Mluvíš jako cvok. Zkoušel jsi někdy neudělat to, co chce On? Někdy to zkus.“

Pochopil jsem, o co mu šlo. Odmítnout něco Červovi je, jako byste vlezli do lví jeskyně. Jock pokračoval:

„Musíš pochopit jiný úhel pohledu. Vždycky jsem tvrdil 'Žít a nechat žít. Chytili nás, když jsme se motali okolo; nedali nám žádnou šanci. Neumím bojovat s větrnými mlýny, to nikam nevede. Takže

jsme uzavřeli dohodu: děláme to, co nám přikáže, a On nám platí uranem.“

Jiskřička mých sympatií zhasla. Chtělo se mi zvracet.

„Vzali jste úplatek?“

„No…“

Rozhlédl jsem se po cele.

„Byl to zbytečný obchod.“

Jock se ošil, vypadal jako uražené děcko.

„Možná, ale měj rozum, kluku. Nemůžeš bojovat s něčím, co je nevyhnutelné. Tihle přijdou a vezmou si to, co chtějí. Sám jsi viděl. Člověk se hlavně musí starat sám od sebe. To je síla, kterou nikdo nepřekoná. Víš, pamatuju si, co se stalo, když mi bylo tolik co tobě; a to mě naučilo. Naše městečko žilo poklidně, ale Velký šéf stárnul, ztrácel moc… A tehdy přišli nějací chlapíci ze St. Louis. Najednou bylo horko. Musel jsi přemýšlet o záchraně, aby ses neprobudil v dřevěné bedně. Ti, co to pochopili, se snažili. Ti, kteří ne… Víš, vždycky opakuju: není dobré plavat proti proudu. Dává to smysl, ne?“

Jeho 'logiku' bylo možné chápat, pokud jsem vycházel z filozofie 'všivého života'. Ale neřekl to nejdůležitější.

„I kdyby to dávalo smysl, Jocku, nechápu, jak jste to mohli udělat malé holčičce.“

„Právě jsem ti vysvětlil, že jsme nemohli dělat nic jiného!“

„Ale mohli. I přesto, že je tak těžké s ním bojovat a odmítnout jeho rozkaz, měli jste skvělou příležitost, jak mu utéct.“

„Co tím chceš říct?“

„Poslal vás do Luna City, abyste ji našli, jak jsi říkal. Po návratu vám měl zaplatit. Řekněme, že to chápu. Stačilo jenom tiše sedět tam, kde na vás nemohl, a počkat na první loď směr Země. Nemuseli jste tu špinavou práci dělat.“

„Ale…“

Nepustil jsem ho ke slovu.

„Možná se proti Němu nedalo nic dělat v Měsíční poušti, možná byste se necítili bezpečně ani na stanici Tombaugh, ale poslal vás do Luna City; dostali jste šanci. Nemuseli byste unášet malé holčičky a dávat je na pospas té… té odporné příšeře.“

Zrozpačitěl, ale rychle odpověděl:

„Kipe, mám tě rád. Jsi fajn chlap. Ale moc chytrý nejsi. Nepochopils mě!“

„Myslím, že chápu.“

„Ne, nechápeš.“ Otočil se ke mně a chtěl mi položit ruku na koleno, ale odsedl jsem si. Pokračoval: „Ještě něco jsem ti neřekl… myslím, že ze strachu se ze mě stalo něco… něco jako monstrum. Protože Oni nás řídili!“

„Cože?“

„Řídili nás,“ pokračoval rychle. „Dali nám do hlavy bombu. S roznětkou ovládanou na dálku. Člověk se odchýlí z cesty… On stiskne knoflík — BUUM!!! a mozek je na stropě.“ Dotkl se zátylku. „Vidíš tu jizvu? Vlasy mi už dorostly, ale jestli se podíváš zblízka, jsem si jistý, že ji uvidíš — nemohla úplně zmizet. Vidíš?“

Šel jsem se podívat. Mohl jsem se na to nachytat. V poslední době jsem byl donucen věřit ještě míň pravděpodobným věcem. Tim přerušil mé uvažování jediným vulgárním slovem.

Jock se pohnul, ale ovládl se.

„Nevšímej si ho.“

Pokrčil jsem rameny a odsedl si. Zbytek 'dne' Jock mlčel. Vyhovovalo mi to.

'Ráno' mě Jock vzbudil pořádným zatřesením za rameno.

„Vzbuď se, Kipe! Vzbuď se!“

Začal jsem po hmatu hledat svou 'zbraň'.

„Je tam, u stěny,“ řekl. „Ale teď už je ti na nic.“

Zvedl jsem nožík.

„Co to povídáš? A kde je Tim?“

„Ty ses neprobudil?“

„Proč?“

„Z toho jsem měl strach. Prostě potřebuju s někým mluvit. Zaspal jsi to?“

„Co jsem zaspal? A kde je Tim?“

Jock se třásl a potil.

„Pustili na nás modré světlo, to se stalo. Odnesli Tima…“ odmlčel se. „Ještě štěstí, že vzali jeho. Napadlo mě… asi sis všiml, že vážím víc, a Oni mají rádi tlustější.“

„Co to plácáš? Co s ním udělali?“

„Chudák starý Tim. Měl mouchy, jako každý, a teď je z něho polívka… Co se dá dělat.“ Znova se zarazil. „Oni mají rádi polívku… kosti a všechno.“

„Nevěřím ti, chceš mě vystrašit.“

„Opravdu?“ Prohlédl si mě od hlavy až k patě. „Teď jsi nejspíš na řadě ty. Synu, jestli máš trochu odvahy, vezmeš ten svůj perořízek a v tom koňském žlabu si podřežeš žíly. Bude to lepší.“

„Proč to neuděláš ty?“ řekl jsem. „Na, půjčím ti ho.“

Zavrtěl hlavou a otřásl se.

„Já tu odvahu nemám.“

Nevím, co udělali s Timem. Nevím, jestli Červi jedí lidi, nebo ne (ani se nedá říct, že by byli lidožrouti — možná jsme pro ně něco jako skopové). Nepřekvapilo mě to, už uplynulo hodně času od chvíle, kdy vyhořely všechny pojistky v mém 'strachovém okruhu'.

Co se stane s mým tělem, až to skončí, to mě nezajímalo. Jocka ano, stala se z toho jeho fóbie. Nemyslím, že by byl Jock posera, z poseru se nestávají hledači na Měsíci. Uvěřil své teorii a měl z ní velký strach. Tvrdil, že má víc důvodů, aby jí věřil, než si vůbec dokážu představit.

Byl už kdysi na Plutu (aspoň to tvrdil), odkud se člověk, který byl s ním, nikdy nevrátil.

Když nastal čas jídla, shodili dvě plechovky. Jock tvrdil, že nemá hlad, a nabídl mi své jídlo. Tu 'noc' seděl, měl strach usnout. Nakonec jsem musel usnout dřív než on.

Probudil jsem se z jednoho z těch snů, kdy se nemůžete hýbat. Sen byl pravdivý, v tu chvíli jsem se nemohl ani pohnout.

Jock tady nebyl.

Už nikdy jsem ani jednoho z nich neviděl.

Svým způsobem se mi po nich stýskalo… Po Jockovi určitě. Plus bylo, že už jsem nemusel být pořád ve střehu a mohl jsem se vykoupat. Ale pobyt v prázdné cele je časem dost ubíjející.

Nedělal jsem si o nich iluze. Existovaly další tři miliardy lidí, se kterými bych byl zavřený raději než s těmi dvěma. Ale byli to přece jenom lidi.

Tim neměl nic na svou obhajobu. Byl chladný a bez citu, jako gilotina. Ale Jock měl přece jen jakousi představu o dobru a zlu, aspoň se pokoušel omluvit. Dá se říct, že to byl jenom slaboch.

Ale nesouhlasím s názorem, že pochopit znamená prominout. Pokud tomu věříte, další věcí, která vás čeká, je pochopení pro vrahy, násilníky a únosce. Přitom nějak zapomenete na oběti. Radši budu oplakávat lidi, jako je Peewee, než kriminálníky, kteří z nich dělají oběti. Chyběly mi Tlusťochovy řeči, ale pokud by bylo možné utopit tyhle kreatury hned potom, co se narodili, sám bych se hlásil jako exekutor. Zvlášť pokud by šlo o Tima.

Pokud skončili v červí polévce, moc mě to nemrzelo, i když jsem měl šanci je následovat.

Jako polévka byli poprvé v životě užiteční.

VIII.

Mé bezradné myšlenky přerušila exploze, ostrý třesk, hluboký hřmot a potom sykot, jako by unikal vzduch. Vyskočil jsem na nohy. Kdokoli, kdo se musel někdy spoléhat na skafandr, bude celý život přecitlivělý na pokles tlaku.

„Co to je, sakra?“ křičel jsem udiveně. Po chvíli mlčení jsem dodal: „Kdokoli, kdo stojí na stráži, ať si dá pozor, nebo budu za chvíli muset dýchat studenou, nepříjemnou břečku.“

Venku nebyl vzduch, určitě. Každopádně to tvrdili astronomové — a já neměl chuť to ověřovat.

„Někdo nás bombarduje,“ pokračoval jsem v samomluvě. „Aspoň si myslím. Nebo je to jenom zemětřesení?“

Nepoužil jsem správný termín. Ten článek v Scientific American, který se týkal 'léta' na Plutu, mluvil o 'silných izostatických změnách' při vzrůstu teploty. Vědecky řečeno: 'Držte si klobouky, jedeme z kopce!'

Kdysi jsem viděl zemětřesení v Santa Barbaře a nepotřeboval jsem poplašné sirény, abych si pamatoval to, co každý Kaliforňan dobře ví a ostatní se naučí napoprvé: když se země začne třást, musíte hned vyběhnout z domu! Jenomže já jsem tu jedinou zásadu nemohl dodržet.

Asi dvě minuty mi zabralo zkoušení, jestli mi adrenalin stačí na to, abych vyskočil osmnáct stop místo dvanácti.

Neměl jsem šanci. Ztratil jsem půl hodiny nicněděláním — pokud nepočítám kousání nehtů.

„Kipe, ach Kipe," zaslechl jsem někoho, kdo mě volal jménem.

„Peewee!" zakřičel jsem.

„Tady! Peewee!"

Ticho trvalo věčnost o délce tří úderů srdce.

„Kipe?"

„Tady, dole!"

„Kipe? Ty jsi v té díře?"

„Ano! Vidíš mě?" Na pozadí světla se objevila její hlava.

„Vidím, teď už tě vidím. Ach Kipe, já mám takovou radost!"

„Tak proč brečíš? Já mám taky radost."

„Vůbec nebrečím," zabrečela. „Ach Kipe, Kipe…"

„Můžeš mě odsud vytáhnout?"

„Hmmm…" Důkladně se rozhlédla kolem. „Počkej!" zavolala a zmizela.

Neukázala se dvě minuty, ale zdálo se, že je to aspoň týden. Pak přišla a přinesla nylonový provaz.

„Pořádně se chyť!" zakřičela.

„Počkej! Za co jsi to přivázala?"

„Za nic. Vytáhnu tě sama."

„Ne, nevytáhneš. Spíš skončíš dole. Najdi něco, za co bys to mohla přivázat."

„Nějak si poradím."

„Přivaž ten provaz! Rychle!"

Znovu zmizela, konec provazu mi nechala. Za chvilku jsem ji zdálky zaslechl:

„Přivázáno!"

„Zkouška!" zařval jsem a napjal provaz. Pověsil jsem se na něj — vydržel. „Šplhám!"

Za chvilku jsem byl nahoře.

Vrhla se na mě, jednou rukou mě objala, ve druhé držela Madame Pompadour. Já jsem ji oběma rukama držel v pase. Zdála se mi ještě drobnější a menší než dřív.

„Bylo to prostě hrozné, Kipe.“

Pohladil jsem její útlé rameno.

„Já vím. Co budem dělat dál. Kde je…“ začal jsem, ale Peewee se rozplakala.

„Kipe, myslím si, že nežije.“

Mozek mi nefungoval. Ještě jsem nebyl v nejlepší formě.

„Cože? Kdo?“

Podívala se na mě s nezměrným údivem.

„VELKÁ MATKA!“

„Ach.“ Začal jsem mít strach. „Ale, zlatíčko, jsi si jistá? Vždyť mě do poslední chvíle utěšovala a oba jsme byli naživu.“

„O čem to mluvíš? Ale ne tehdy, teď.“

„Byla tady?“

„Samozřejmě. Kde jinde?“

Byla to hloupá otázka, vesmír je obrovský. Už dávno mi bylo jasné, že Velká Matka tu být nemůže. Ani Jock o ní nemluvil. Určitě by mi to řekl, nebo by si vymyslel nějakou odpornou lež; jenom pro dobrý pocit ze lži. Z toho vyplývá, že ji neměl na seznamu. Možná, že ji vůbec neviděl, kromě hrbolu na mém skafandru.

Byl jsem si tak jistý svojí 'logikou', že mi chvilku trvalo, než jsem se zbavil nesmyslů a akceptoval fakta.

„Peewee,“ skoro jsem plakal. „Cítím se, jako bych ztratil vlastní matku. Jsi si jistá?“

„Myslím, že ano,“ řekla automaticky. „Nejsem si jistá… ale je venku, takže nemůže žít.“

„Počkej! Pokud je venku, má na sobě skafandr. Je to tak?“

„Ne, ne. Přišla o něj, když zničili její loď.“

Má deprese se zvětšovala.

„Jak ji sem dostali?“

„Prostě ji hodili do pytle, zavázali ho a přinesli. Kipe, co teď budeme dělat?“

Existovalo několik možností a všechny byly špatné. Častokrát jsem je rozpitvával v době pobytu v té díře.

„Kde je Červ? Kde jsou všichni Červi?“

„Ach, myslím, že nikdo nepřežil.“

„Doufám, že máš pravdu.“ Rozhlédl jsem se okolo, abych našel nějakou zbraň, ale ještě nikdy jsem neviděl tak pustou chodbu. Můj nůž sice ležel jenom osmnáct stop daleko, ale neměl jsem chuť pro něj jít. „Jak jsi na to přišla?“

Peewee měla důvod, aby si to myslela. Velká Matka nevypadala dost silně ani na to, aby roztrhala papír, ale to, co jí chybělo ve svalech, nahrazovala rozumem. Dokázala to, o co jsem se bez úspěchu pokoušel. Povedlo se jí všechno jim oplatit.

Nemohla spěchat, protože její plán měl hodně částí, všechny musely přesně sedět a hodně z nich nemohla ovlivnit. Takže musela čekat na tu správnou chvíli.

Za prvé si musela vybrat chvíli, kdy měla kolem sebe málo Červů. Základna byla jeden velký sklad zásob, vesmírný přístav a důležitý kontaktní bod, ale nepotřebovala početný personál. Ve chvíli, kdy jsme tam byli, byla přecpaná víc než jindy.

Za druhé, uvnitř nemohla být žádná loď, protože s nimi nemohla bojovat.

Za třetí, hodina H musela nastat, když Červi jedli: Stravovali se společně, protože jich bylo tak málo, že se v jídelně nemuseli střídat na směny. Namačkáni kolem velké mísy, jak jsem si představoval (vzpomněl jsem si na scénu z Dantova Pekla). To bylo místo, kde se sešli všichni, kromě jednoho nebo dvou na inženýrských nebo komunikačních stanovištích.

„Počkej!“ řekl jsem. „Řekla jsi, že jsou všichni mrtví.“

„No… nevím. Žádného jsem nepotkala.“

„Nedělej nic, dokud nenajdu nějakou zbraň.“

„Ale…“

„Především nejdůležitější věci, Peewee.“

Ale nestačí jenom říct, že je třeba najít zbraň. Na chodbě byla spousta děr, stejných jako ta moje — proto mě tam Peewee hledala. Bylo to jedno z míst, kam Peewee nesměla. V tomto případě říkal Jock pravdu: s Peewee a Velkou Matkou zacházeli zvláštním způsobem, měly všechno, kromě svobody. Tim, Jock a já jsme byli vězni třetí kategorie, nebo spíš maso na polévku. Potvrzovalo to předpoklad, že Peewee a Velká Matka byly spíš rukojmí.

Když jsem v jedné z děr našel lidskou kostru, přestal jsem je zkoumat; možná je znudilo házení plechovek. Když jsem vstal, Peewee se zeptala:

„Proč jsi se otřásl?“

„To se ti zdálo. Jdeme.“

„Chci se podívat.“

„Peewee, potřebujeme každou vteřinu a ještě jsme nic neudělali. Pojď za mnou.“

Uchránil jsem ji před pohledem na kostru (největší triumf nad tím klubkem zvědavosti), ale pravděpodobně by ji to moc nezasáhlo. Peewee byla sentimentální jenom tehdy, když na to měla náladu.

'Pojď za mnou' — ta věta zněla přesně, ale neměla žádné opodstatnění. Zapomněl jsem, že útok může přijít zezadu. Líp bych udělal, kdybych řekl: 'Pojď za mnou a hlídej to vzadu.'

Ale ona udělala přesně tohle. Zaslechl jsem pískot; otočil se a uviděl Červa s tou věcí, co vypadala jako kamera, namířenou na mě. Dokud to Tim nepoužil proti mně, nevěděl jsem, co to je. Na chvilku jsem ztuhl.

Ale Peewee ne. Rozběhla se a s neuvěřitelnou odvahou a absolutní lehkomyslností kotěte rukama a nohama zaútočila.

To mě zachránilo. Její útok by kromě jiného kotěte nikomu neublížil, ale Červa to tak rozhodilo, že neudělal to, co chtěl (zabít mě nebo ochromit). Místo toho zakopl a spadl.

Rozdupal jsem ho. Holýma nohama jsem ho zadupal do země. Skákal jsem mu po hlavě jako ve scéně ze špatného hororu.

Hlava křupla. Cítil jsem se strašně. Bylo to, jako bych skákal po krabici s jahodama. Měl jsem dojem, že praská a rozpadá se na kousky. Otřásal mnou hnus, ale okolnosti mě donutily bojovat a zabít.

Otočil jsem se, nebylo mi zrovna nejlíp. Vzal jsem Peewee do náručí a odnesl ji pryč. Tak jako jsem měl před chvílí obrovskou potřebu bojovat, potřeboval jsem si teď umýt ruce a nohy.

Ale tu stvůru jsem nezabil. V jedné otřesné chvíli to vypadalo, že budu muset všechno zopakovat. Pak mi došlo, že i když žil, nevnímal nás. Epilepticky se klepal jako právě podříznuté kuře, pak se uklidnil a napřímil se.

Neviděl. Rozmačkal jsem mu oči, možná i uši, ale ty hrozné oči určitě. Tápavě se na podlaze otočil, pak vstal na zdravé nohy, i když měl z hlavy sekanou. Klidně stál, jako by měl třetí nohu, a větřil. Opatrně jsem couval.

Pomalu se rozešel. Ne k nám, jinak by mě zachvátila panika. Šel, vrážel do stěn, a když přišel k jedné z děr, které sloužily jako vězení, udělal krok a spadl dovnitř.

Oddechl jsem si a zaregistroval, že jsem Peewee držel tak silně, že skoro nemohla dýchat. Postavil jsem ji na podlahu.

„Támhle je zbraň," řekla.

„Hmmm?“

„Na zemi. Hned vedle místa, kde mi spadla Madame Pompadour.“ Zvedla loutku, otřepala z ní kousky Červa a pak zvedla tu věc, co připomínala kameru, a podala mi ji.

„Dávej pozor. Nemiř na sebe ani na mě.“

„Peewee, copak tobě nikdy nevypoví nervy?“ zeptal jsem se slabým hlasem.

„Samozřejmě že ano. Když si to můžu dovolit. Teď nemůžu. Víš, jak s tou zbraní zacházet?“

„Ne, a ty?“

„Myslím, že ano. Viděla jsem, jak se to dělá, a Velká Matka mi o tom taky něco říkala.“

Vzala zbraň do ruky, držela ji docela lehce, ale hlavní nemířila na nás.

„Vidíš ty dva otvory na konci? Když odkryješ jeden, zbraň ochromí, když odkryješ oba, zabijí. Když chceš vystřelit, zmáčkneš tady.“ Stiskla a jasné modré světlo udeřilo do stěny. „Světlo samotné je neškodné,“ dodala. „Jenom pomáhá při míření. Doufám, že za tou stěnou nikdo nebyl. Ne, doufám, že tam někdo byl. Víš, co tím myslím.“

Zbraň vypadala jako fotoaparát s velkým objektivem. Velmi opatrně jsem ji vzal do ruky a prohlédl si ji. Pak jsem ji vyzkoušel. Omylem se mi podařilo zapnout plný výkon.

Kužel modrého světla prořízl vzduch a stěna se v místě, kam jsem mířil, rozzářila a začala doutnat. Přestal jsem.

„Vyplýtval jsi jeden náboj," vynadala mi Peewee. „Možná ho budeš ještě potřebovat."

„No, musel jsem to přece zkusit. Nech toho, jdeme." Peewee se podívala na své hodinky s Mickey Mousem a mně bylo trapně. Ta hračka fungovala úplně bez poruchy a můj zázračný chronometr stál.

„Máme hrozně málo času, Kipe. Můžeme si být jisti, že to přežil jenom jeden?"

„Cože? Samozřejmě že ne! Dokud nebudeme mít jistotu, že jsou všichni Červi mrtví, nic jiného si myslet nemůžeme. Jdeme!"

„Ale povedu nás já. Znám cestu."

„Ne."

„Ano!"

A stejně bylo po jejím: Peewee nás vedla a nesla metač modrých blesků, já jsem to jistil zezadu a snil o třetím oku, stejném, jako mají Červi. Nemohl jsem namítat, že mám rychlejší reflexy, když jsem je neměl; a kromě toho, ona věděla víc o naší zbrani. Ale stejně to byla pro mě nepříjemná situace.

Základna byla obrovská: polovička té velké hory, kterou jsme viděli venku, musela být prošpikována jako plástev medu. Rychlým klusem jsme probíhali chodbami a nesledovali věci stejně unikátní jako muzejní exponáty. Pořádně jsme se rozhlíželi a hledali Červy. Peewee běžela s připravenou zbraní, pořád mluvila a popoháněla mě.

Plán Velké Matky vyžadoval kromě prázdné základny bez lodí a všech Červů zaměstnaných jídlem, taky to, aby se všechno odehrálo krátce před plutonskou nocí.

„Proč," zasípal jsem.

„Samozřejmě proto, aby mohla dát zprávu svým lidem."

„Ale…" přestal jsem. Vždyť o lidech Velké Matky jsem věděl míň než o Červech. Věděl jsem o ní jenom to, že měla všechno, co z ní dělalo Velkou Matku. Teď byla mrtvá — Peewee říkala, že byla venku bez skafandru, takže byla určitě mrtvá. Ta malá, měkkoučká, teploučká kulička by v ultraarktickém klimatu nevydržela ani dvě sekundy. A to ani nemluvím o udušení a krvácení do plic.

Samozřejmě, Peewee se mohla mýlit. Musím přiznat, že se mýlila málokdy. Ale mohlo se to stát teď… v tom případě máme šanci

Velkou Matku najít. Ale pokud ji nenajdeme, znamená to, že vyšla ven a…

„Peewee, víš, kde mám skafandr?“

„Hmmm? Určitě. Kousek od místa, kde jsem vzala tohle,“ ukázala mi nylonovou šňůru, kterou si ovinula kolem pasu a zavázala na mašličku.

„V tom případě, hned jak si ověříme, že na základně není žádný živý Červ, vyjdu ven a pokusím se najít Velkou Matku!“

„Ano, ano, ale musíme najít i můj skafandr. Půjdu s tebou.“

Určitě. Ale možná bych ji mohl donutit, aby před nelítostným větrem zůstala ukryta v tunelu.

„Peewee, proč musela tu zprávu poslat v noci? Na loď na orbitě? Anebo…“

Přerušil mě strašlivý hluk. Podlaha se zatřásla. Takové věci překvapí zvířata stejně jako lidi. Strnuli jsme.

„Co to bylo?“

Polkl jsem naprázdno.

„Pokud to není část představení, které naplánovala Velká Matka…“

„Nejspíš ne.“

„Zemětřesení?“

„Plutotřesení. Peewee, musíme se odsud dostat!“

Nepřemýšlel jsem kam, jak to při zemětřesení bývá.

„Nemůžeme se nechat rozptylovat zemětřesením, Kipe,“ zakřičela Peewee. „Nemáme čas. Rychleji, rychleji, Kipe!“ Rozběhla se; zatnul jsem zuby a vyrazil za ní. Pokud Peewee mohla ignorovat zemětřesení, tak jsem mohl taky, i když to bylo jako nevšímat si chřestýše ve vlastní posteli.

„Peewee… lidé Velké Matky… jejich loď obíhá kolem Pluta?“

„Cože? Ale ne, ne. Nejsou na lodi.“

„Tak proč v noci? Jde o změnu v magnetickém poli? Jak daleko mají základnu?“ Napadlo mě, jak daleko tady člověk může dojít. Na Měsíci jsme ušli asi čtyřicet mil. Ušli bychom tady čtyřicet kroků? Anebo čtyřicet yardů? Můžeme si chránit nohy, ale ten vítr…

„Peewee, snad tady nebydlí?“

„Cože? Nebuď hloupý! Mají vlastní, o dost příjemnější planetu. Pokud se nepřestaneš tak hloupě ptát, určitě přijdeme pozdě, takže mlč a poslouchej.“

Mlčel jsem. Zůstal mi jenom běh a přemýšlení. Když chytili Velkou Matku, přišla o loď, vybavení, vysílačku — Červ všechno zničil. Byla to zrada. Unesli ji uprostřed vyjednávání, porušili příměří.

„Unesl ji, i když měli být nedotknutelní,“ objasnila mi to Peewee. „Je to nespravedlivé! Slíbil to.“

To, že Červ může porušit úmluvu, bylo stejně jasné jako existence Slunce. Divil jsem se, že s ním Velká Matka vůbec chtěla spolupracovat! Proto ji uvěznilo bezohledné monstrum, které mělo takové lodi, že ty naše vedle nich vypadaly jako kočáry bez koní. A ta zbraň, která měla ráži od hodnoty smrt do bůhvíkam. K tomu základny, technické vybavení a zásoby.

Ona pak měla jenom svůj rozum a malé, jemné ruce. Před využitím výjimečného souběhu okolností, dávajících nějakou šanci na úspěch, musela nejdřív zkonstruovat vysílač (představuji si to jako 'radiostanici', ale bylo to něco víc) a získat zbraň. Aby tyhle věci mohla využít, musela je nejdřív vyrobit.

Velká Matka neměla nic, kromě trojúhelníkového symbolu s vyrytými spirálami. Na vyrobení sebejednoduššího zařízení potřebovala přístup do místností, které elektronickou laboratoř alespoň připomínaly. Nemyslím si to proto, že já sám jsem měl místnost, ve které jsem se s elekronikou potýkal. Prostě, pokud děláte něco s elektrony, musíte se řídit obecnou logikou. Pokud mají elektrony proudit tam, kam chcete, součástky musí mít odpovídající konstrukci, bez ohledu na to, jestli je vyrobili lidé, Červi, nebo národ Velké Matky. Jejich podoba se řídí přírodními zákony: elektronka nebo indukční cívka mají svou neměnnou podobu, bez ohledu na to, kdo je sestrojí.

Nakonec jsme našli něco, co vypadalo jako elektronická laboratoř v nejlepším stylu. Uvnitř bylo spousta věcí, jejichž účel jsem neznal, ale bylo mi jasné, že odhalení principu je jenom otázka času, který jsem neměl. Tehdy byla příležitost jenom na ně letmo kouknout.

Velká Matka tam strávila hodně, hodně času. Zpočátku to neměla povoleno, i když na to, že byla vězněm, měla velkou osobní svobodu — dokonce mohla být s Peewee. Myslím, že Červ k ní prese všechno cítil respekt a raději ji bezdůvodně neomezoval.

Přiživováním jejich chtivosti si obstarávala součástky. Její národ měl hodně věcí, na které zatím Červi nepřišli: součástky, vynálezy, vylepšení. Začala otázkami, proč něco dělali tak, když to šlo jinak, podstatně efektivněji. Je to tradicí? Nebo náboženskými důvody?

Když se jí zeptali, co tím má na mysli, tvářila se tajemně a odmítala odpovídat. Říkala, že jim to všechno nemůže vysvětlit, i když je to velká škoda, protože věci, kterých oni jenom těžko dosahují, jsou ve skutečnosti jednoduché a nenáročné na konstrukci. Tvářila se, že postupně povoluje.

Pod přísným dohledem sestavila zařízení, které fungovalo. Potom další. V laboratoři byla denně, vyráběla svým tyranům různé drobnosti; věci, které je zaskočily. Vždycky dodržela slovo; na tom byla závislá její privilegia.

Ale každé zařízení mělo součástku, kterou potřebovala ona.

„Kradla součástky a potřebné drobnosti a odnášela je v kapsičce," vysvětlila mi Peewee. „Červi nikdy pořádně nevěděli, co vyrábí. Použila pět součástek a šestou strčila do kapsičky."

„Kapsičky?"

„Samozřejmě. Do té, kam předtím schovala 'mozek', když jsme unesli loď. Ty jsi to nevěděl?"

„Nevěděl jsem, že má kapsičku."

„To oni taky ne. Kontrolovali ji, jestli něco z laboratoře neodnáší, ale nic neodnášela. Přinejmenším ne tak, aby to zjistili."

„Velká Matka je vačnatec, Peewee?"

„Hmm? Tak jako medvídek koala? Nemusíš být koala, abys měl kapsu. Třeba veverky… mají kapsy ve tvářích."

„Hmm, máš pravdu."

„Odnášela jednou to, jindy ono, já jsem taky nosila různé věci. Zbytek času na tom Velká Matka pracovala v našem pokoji."

Velká Matka v průběhu celého našeho pobytu na Plutu nespala. Pracovala hodně hodin oficiálně, když dělala něco pro Červy — stereofon, který nebyl větší než krabička cigaret, malinkou věcičku,

podobnou hovniválu, která prošla vším, co jí postavili do cesty, a spoustu dalších věcí. Ale v hodinách samoty, určené k odpočinku, pracovala pro sebe, většinou potmě, a její prstíky byly pořád v pohybu, zaměstnané stejně jako ruce nevidomých.

Vyrobila dvě bomby a přístroj, který byste nejspíš nazvali radiostanicí nebo radiomajákem s velkým dosahem.

Tohle všechno jsem se od Peewee při šíleném běhu chodbami základny nedověděl. Zakřičela jenom přes rameno, že se Velké Matce podařilo sestavit radiomaják a že výbuch, který jsem slyšel, byl její dílo. A že musíme spěchat, spěchat, spěchat!

„Peewee," řekl jsem, sotva popadaje dech. „Proč ten spěch? Pokud je Velká Matka venku, chci ji sem donést, přesněji její tělo. Ale ty se chováš, jako by nám zůstal jenom zbytek času a běžel odpočet."

„Protože to je pravda!"

Radiomaják musel být umístěn venku přesně ve chvíli (den na Plutu trval asi týden; zase měli astronomové pravdu), kdy planeta nebude odstiňovat vysílané vlny. Ale Velká Matka neměla skafandr. Rozhodly se, že Peewee si obleče skafandr, vyjde ze základny a spustí maják. Byl postaven tak, že stačilo jenom přepnout spínač. Všechno záleželo na tom, jestli najdou místo, kde Červi schovali její skafandr. Měla se tam po zneškodnění Červů dostat a vzít si ho.

Skafandr se jim nepodařilo najít. Velká Matka tehdy zpívala tak uklidňujícím způsobem, že jsem ji skoro v hlavě slyšel:

„To nic, zlatíčko. Já můžu jít ven a spustit ten maják."

„Velká Matko, to nemůžeš!" protestovala Peewee. „Je tam moc zima."

„Nebude to trvat dlouho."

„Nebudeš moct dýchat."

„Tak krátkou chvilku to nebude důležité."

Tím byla celá věc uzavřená. V určitých chvílích byla diskuse s ní stejně zbytečná jako diskuse s Červem.

Bomby byly hotové, radiomaják taky, a konečně přišla ta pravá chvíle. Neočekávala se žádná loď, na základně bylo málo Červů, Pluto bylo v ideální pozici a posádka měla přestávku na jídlo. Ale pořád nevěděly, kde má Peewee skafandr. Velká Matka se rozhodla jít.

„Ale ona ještě před několika hodinami říkala, že kdyby se nevrátila za deset minut, mám najít skafandr a sama jít zapnout maják.“ Peewee se rozplakala. „P… p… poprvé přiznala, že si není jistá, jestli všechno vyjde!“

„Peewee! Přestaň! Co se stalo potom?“

„Počkala jsem na výbuchy. Byly oba zároveň. Začala jsem prohledávat místa, kam mě předtím nepustili. Ale skafandr ne a ne najít! Pak jsem našla tebe a, och, Kipe, ona je venku déle než hodinu!“

Podívala se na hodinky.

„Máme ještě asi dvacet minut. Jestliže nezapneme radiomaják včas, tak tohle všechno podstoupila a umřela zbytečně! Nelíbilo by se jí to.“

„Kde mám skafandr?!“

Už jsme nepotkali žádné Červy — evidentně stál na stráži jenom jeden, ostatní obědvali. Bomba vyhodila celý sektor do povětří a hermetické dveře se uzavřely ve chvíli, když všechny Červy roztrhala na kousky. Běželi jsme dál.

Nakonec jsme ty skafandry našli. V místnosti jich bylo pro humanoidy víc. Zajímalo by mě, kolik talířů polévky musely ty odporné bytosti sníst. No, ale teď už dost o jídle. Neměli jsme času nazbyt, takže jsem jenom zavolal:

„Ahoj, Oskare!“ a začal jsem se oblékat.

„Kdes´ byl, chlape?“

Oskar byl ve skvělém stavu. Hned vedle byl Tlusťochův skafandr a o kus dál i Timův. S chtivým pohledem jsem je odložil stranou, protože mě napadlo, že některá z vnitřích zařízení se mi můžou hodit. Peewee si prohlížela Timův skafandr.

„Možná bych si mohla vzít tenhle.“

Byl podstatně menší než Oskar, a díky tomu jenom o deset centimetrů větší, než Peewee potřebovala.

„Nebuď hloupá. Seděl by ti jako kohoutovi ponožky. Radši mi pomoz. Sundej tu šňůru, smotej ji a přivaž mi ji k pasu.“

„Nebudeš ji potřebovat. Velká Matka se rozhodla vynést radiomaják sto metrů nahoru tou hlavní cestou a tam ho postavit. Pokud se

jí to nepodařilo, čili zanést radiomaják na místo a pak zapnout přepínače…“

„Nediskutuj. Kolik máme času?“

„Dobře, Kipe. Osmnáct minut.“

„Vítr je tady dost silný,“ vysvětlil jsem jí. „Takže možná ten provaz budu potřebovat.“

Velká Matka moc nevážila. Pokud ji vítr sfoukl z cesty, může se mi provaz hodit při získávání jejího těla.

„Podej mi ten cepín, co visí na Tlusťochově skafandru.“

„Hned to bude!“

Vstal jsem. S Oskarem na sobě jsem se cítil o moc líp. Pak jsem si vzpomněl, jak mi cestou na základnu omrzly nohy.

„Škoda, že nemám azbestové boty.“

Peewee vypadala polekaně.

„Počkej tady!“ Zmizela dřív, než jsem ji stačil zadržet. Nevzala si zbraň. Dokončil jsem zapínání.

„Utěsněný, Oskare?“

„Utěsněný, kámo.“

Ventil u brady byl v pořádku, krevní obraz v pořádku, vysílačka zbytečná, zásobník na vodu vadný. Není to důležité, nebudu mít čas cítit žízeň. Povolil jsem kohout u brady a nastavil nízký tlak, protože jsem věděl, že tlak venku je taky nízký.

Peewee přinesla něco, co vypadalo jako baletní špičky pro slona. Přitiskla obličej k průzoru v přilbě a zakřičela:

„Oni nosí tohle. Dokážeš si to obléknout?“

Zdálo se mi to nepravděpodobné, ale oblékl jsem to násilím, jako hodně malé ponožky. Vstal jsem a zjistil, že zlepšily tření, a i když vypadaly neohrabaně, neztěžovaly chůzi.

Chvíli na to jsme došli k východu z velkého sálu. Dveře od vzduchové komory byly zavřené, díky druhé bombě, kterou tam Velká Matka umístila, aby vyřadila z provozu řízení dveří na druhé straně. Bombu do jídelny nastražila Peewee, která se pak běžela schovat do svého pokoje. Nevím, jestli Velká Matka nastavila obě bomby na stejný čas, nebo jestli je odpálila na dálku, každopádně způsobily na Červí základně krvavé jatka.

Peewee věděla, jak vypustit vzduch za stěnu. Když se vnitřní dveře otevřely, zakřičel jsem:

„Čas?!“

„Čtrnáct minut.“ Zvedla hodinky.

„Nezapomeň, co jsem ti řekl. Zůstaň tady. Jestli se něco pohne, nejdřív střílej tím modrým světlem, teprve potom se ptej.“

„Budu si to pamatovat.“

Vešel jsem dovnitř, zavřel vnitřní dveře, našel uzávěr vnějších dveří a počkal jsem, až se tlak v komoře vyrovná.

Ty dvě nebo tři minuty, než se otevřely vnější dveře, jsem strávil v pochmurných úvahách. Nechtělo se mi nechávat Peewee samotnou. Myslel jsem si, že všichni Červi byli mrtví, ale nemohl jsem mít jistotu. Prohledali jsme základnu ve spěchu, jeden se nám mohl klidně vyhnout. Byli ďábelsky rychlí.

Navíc Peewee řekla: 'Budu si to pamatovat.' Měla říct: 'Dobře, Kipe, udělám to tak.' Přeřeknutí? Ta přemoudřelá chytračka se 'přeřekla' jenom tehdy, když se jí to hodilo. Mezi 'ano' a 'možná' je obrovský rozdíl.

Kromě toho, chystal jsem se udělat nesmysl. Chtěl jsem najít tělo Velké Matky: hloupost, zkazilo by se, kdybych ho přinesl dovnitř. Bylo by lepší nechat ji na silném mrazu. Jenomže to jsem nemohl udělat. Byla tam hrozná zima, nemůžu ji tam nechat. Byla taková malá a přítulná… Taková plná života. Musel jsem ji přinést a ohřát.

Jsi v hrozné formě, pokud tě emoce nutí udělat evidentní nesmysl, napadlo mě.

Všechno se dělo v hrozném spěchu. Velká Matka chtěla zapnout radiomaják nejpozději ve chvíli, do které zbylo jenom dvanáct minut, možná deset. Hm, zkusím to, ale jaký to má smysl? Řekněme, že její rodná planeta je tak daleko jako — dejme tomu jako Proxima Centauri a Červi přišli z ještě vzdálenější hvězdy. I kdyby stanice fungovala, uplynou aspoň čtyři roky, než se SOS dostane k jejím přátelům.

Velké Matce to mohlo stačit. Tušil jsem, že žila hodně dlouho — a několikaleté čekání pro ni nemělo význam. Ale Peewee a já jsme na tom byli trochu jinak. Byli bychom mrtví dřív, než by zpráva — třebaže rychlostí světla — dorazila k Proximě Centauri. Měl jsem radost, že jsme s Peewee zase spolu, ale bylo mi jasné, co nám zbý-

vá. Smrt za den, týden, nejpozději za měsíc. Nedostatkem vzduchu, jídla nebo vody. Nebo může přiletět loď s Červy ještě před naší smrtí, což by znamenalo boj. Pokud bychom měli štěstí, zabili by nás hned.

Bez ohledu na to všechno, zapnutí radiomajáku bylo 'splnění poslední vůle zesnulého' — slova, která můžete slyšet na pohřbech. Jo, jsem sentimentální hlupák.

Vnější dveře se otevíraly. Ave, Velká Matko! Nos morituri…

Byla zima, odporná zima, a to jsem ještě byl v závětří. Světelné panely pořád fungovaly, takže jsem viděl, že v tunelu je hrozný nepořádek. Postupné vzduchové uzávěry popraskaly jako blány na bubnu. Zajímalo mě, jaký druh bomb Velká Matka vyrobila. Byly tak malé, že se daly ukrýt v záhybech těla, spolu s radiomajákem, ale měly tak velkou sílu, že dokázaly vyhodit do povětří i tlaková vrata. Výbuch způsobil otřes, který prošel i skálou.

První polovina dveří spadla dovnitř. Položila bombu uprostřed tunelu? Tak silný výbuch by ji smetl jako pírko. Bombu musela položit do chodby, potom vejít dovnitř, odpálit ji a zmizet stejnou vzduchovou propustí, kterou jsem přišel. Jinak jsem si to nedokázal představit.

S každým dalším krokem byla větší zima. Nohy jsem ještě promrzlé neměl — ty neohrabané návleky se osvědčily. Červi se v izolačních materiálech vyznali.

„Oskare, máš zapnuté vyhřívání?“

„Na maximum. Je prostě studená noc.“

„Mně to povídej.“

Našel jsem ji hned za posledními vyraženými dveřmi. Upadla, jako kdyby byla unavená tak, že nemohla dál. V drobné ručce držela krabičku velikou jako pudřenka.

Tvář měla klidnou, oči otevřené stejně, jako když jsem ji viděl poprvé na naší pastvině před několika dny, týdny, nebo tisícem let. Ale tehdy byla raněná a vypadala na to. Teď jsem skoro čekal, že se na mě podívá a zazpívá na uvítanou.

Dotkl jsem se jí. Byla tvrdá jako led a podstatně studenější. Zadržel jsem slzy a neztrácel ani chvilku. Chtěl jsem, aby se ta malá

krabička dostala o sto yardů dál, na přistávací plochu, a začala fungovat. Chtěl jsem taky, aby se to stalo nejpozději za šest nebo sedm minut. Opustil jsem ji. Na shledanou, Velká Matko! Vrátím se!

„Zmiz, chlape!“

„Děkuju, Kipe.“

Nevěřím na duchy. Tolikrát jsem slyšel, jak říká 'děkuji', že se mi to, jak vidíte, vrylo do paměti.

O několik stop dál, u vstupu do tunelu, jsem se zastavil. Narazil do mě vítr a začala mi být taková zima, že ten děsný chlad, který panoval v tunelu, se mi zdál jako letní parno. Zavřel jsem oči a napočítal do třiceti, abych si lépe zvykl na světlo hvězd. Došel jsem na závětrnou stranu tunelu, k válcovitým podpěrám mostu vinoucího se směrem k horám. Přivázal jsem lano ke sloupu. Věděl jsem, že venku je noc, a doufal, že na pozadí 'sněhu', třpytícího se pod světlem hvězd, uvidím cestu. Došlo mi, že by bylo jednodušší jít po mostě, ovšem pokud bych rozeznal okraje. Nemohl jsem použít lampu — musel bych pořád otáčet rameny. Bylo by to nepraktické, protože bych mohl ztratit rovnováhu a spadnout dolů.

Všechno jsem důkladně promyslel. Tenhle výlet jsem rozhodně nepovažoval za procházku. Ne v noci, ne na Plutu! Takže jsem počítal do třiceti a přivázal lano. Otevřel jsem oči.

A nic jsem neviděl!

Žádnou hvězdu. Dokonce ani rozdíl mezi nebem a zemí. Stál jsem zády k tunelu a přilba stínila mou tvář jako sluneční klobouk. Měl bych vidět cestu. Nic.

Otočil jsem se a viděl něco, co vysvětlovalo čerň nebe a zároveň i otřes, který jsme cítili. Aktivní sopka. Mohla být pět nebo klidně padesát mil daleko, ale neměl jsem pochybnosti, o co šlo — roztřepená černá čára nízko nad horizontem.

Nepřestával jsem se mračit. Rozsvítil jsem vestavěné světlo, osvětlil obrubník z návětrné strany a bezradně vyrazil. Rozhodl jsem se držet této strany, abych v případě, že zakopnu, měl celou šířku mostu k dispozici, než by mě vítr sfoukl dolů. Navinuté lano jsem držel v ruce a při chůzi ho rozmotával. Celou dobu jsem se snažil udržet lano napnuté. Tuhlo mi v rukou.

Vítr mě nejen srážel, ale i trýznil, pálil, bičoval a paralyzoval. Pravá část těla mi znecitlivěla, takže levá bolela ještě víc.

Už jsem necítil lano. Zastavil jsem se a pootočil tělem, uzel dal pod světlo a napadlo mě, že je to další věc, která potřebuje zdokonalit. Světlo na přilbě by mělo být otočné.

Odmotal jsem už polovinu lana, mám za sebou dobrých padesát yardů. Věděl jsem to díky lanu — bylo stometrové, pro horolezce, takže až ho odmotám celé, budu tak daleko, jak chtěla Velká Matka.

„Rychle, Kipe!“

„Snaž se kluku! Je tady hrozná zima.“

Znovu jsem se zastavil. Měl jsem krabičku? Necítil jsem ji. Ale ve světle z přilby se objevila sevřená v mé ruce. Drž ji takhle, zatnutými prsty! Šel jsem dál a počítal kroky. Jedna! Dvě! Tři! Čtyři!

Když jsem napočítal do čtyřiceti, zastavil jsem se a podíval dolů. Byl jsem v nejvyšším bodě, kde cesta vedla nad potokem, a vzpomněl jsem si, že,je to asi v polovině cesty.

Ten potok, nejspíš metanu, byl zamrzlý. Noc byla skutečně mrazivá.

V dlani mi zůstal ještě zbytek lana. Pustil jsem ho a opatrně se přesunul na střed cesty, poklekl jsem, opřel se levou rukou a pokusil se položit krabičku. Nemohl jsem povolit prsty, tak jsem je ohnul levou rukou a vyrazil krabičku z dlaně. Ten ďábelský vítr mi ji málem odnesl. Pečlivě jsem ji postavil.

„Hýbej prsty, chlape. Pokus se tleskat.“

Zkusil jsem to. Mohl jsem pohnout ramenními svaly, ale bolely mě při tom prsty. Ztěžka jsem upevňoval krabičku a levou rukou se pokoušel nahoře najít malý přepínač.

Skoro jsem ho necítil, ale přepnout šel lehce, když se mi konečně podařilo se ho dotknout.

Krabička ožila a začala vrčet. Jako bych cítil vibrace v rukavicích a v celém skafandru. Samozřejmě to byl nesmysl — mé prsty mrazem znecitlivěly. Rychle jsem vstal.

Už jsem to měl za sebou. Plán Velké Matky byl dokončen, a to — jak jsem si myslel — už hodnou chvíli. Kdybych měl aspoň tolik rozumu jako klika od dveří. Otočil bych se a běžel zpátky do tunelu.

Ale to, co jsem sledoval, mě fascinovalo. Zdálo se mi, že se krabička třese a že se z ní vysunuly tři panožky. Zvedla se, takže stála na panožkách ve výšce jedné stopy. Zatřásla sebou a chvilku to vypadalo, že ji vítr sfoukne, ale pavoukovité nožky vypadaly, jako by vrostly do povrchu, a nemohlo s nimi nic pohnout.

Něco se zvedlo a rozestřelo nad krabičkou, jako květ široký osm palců. Vysunul se nějaký prst (anténa?), který měnil pozici, jako by něco hledal. Nakonec znehybněl a mířil k obloze. Potom se zapnul maják. Jsem si jistý, že to tak bylo, i když všechno, co jsem viděl, byl jenom záblesk světla. Světla bezpochyby neobvyklého, protože obyčejné by ke mně nedorazilo, už jenom vinou vulkanického prachu. Nejspíš to byl vedlejší efekt obrovské uvolněné energie, schopné překonat všechny překážky. Záblesk se podobal fleši fotoaparátů.

A já se na to díval. Polarizátor nereaguje tak rychle, takže jsem na chvíli oslepl.

Nejdřív jsem si myslel, že mi přestalo fungovat světlo. Pak mi došlo, že jsem přestal vidět kvůli tomu oslepujícímu jasu.

„Klid chlapče. To jsou jenom drobnosti. Počkej, přejde to.“

„Nemůžu čekat! Umírám zimou!“

„Chyť se lana, které máš u pasu. Potáhni.“

Udělal jsem to. Našel jsem lano, otočil se a pokoušel se ho navinout na ruku.

Rozpadlo se. Neprasklo tak, jako praská lano. Roztříštilo se jako sklo. Přiznávám, že tím bylo — sklem. Nylon a sklo jsou ztuhlé tekutiny. Vím, co znamená 'ztuhlé'.

Ale taky mi bylo jasné, že se mé pouto se životem přetrhlo. Neviděl jsem, neslyšel, byl jsem úplně sám na holé pláni, miliardy mil od domova. Vítr přímo z ledového pekla vyrážel zbytky života z mého těla, které ztrácelo cit, a místa, která jsem ještě cítil, pálila jako čert.

„Oskare!“

„Jsem tady, kámo. Zvládneš to. Vidíš něco?“

„Nic.“

„Hledej vstup do tunelu. Je tam světlo. Vypni lampu. Samozřejmě že můžeš, je to jenom knoflík. Dej ruku dozadu, na pravou stranu přilby.“ Podařilo se!

„Vidíš něco?“

„Ještě ne.“

„Pohni hlavou. Zkus se soustředit koutkem oka, světlo je před tebou. Tak co?“

Tentokrát jsem něco viděl!

„Červené, že? A roztřepené. Sopka. Teď víme, na kterou stranu jsme se otočili. Otoč se zpátky a zkus najít světlo vycházející z tunelu.“

Poklekl jsem. Rukama jsem necítil povrch, ale vnímal jsem tlak na končetiny, jako by byly citlivé. Našel jsem okraj cesty, ale uklouzla mi ruka a málem jsem spadl dolů. Rychle jsem se vzpamatoval. „Dobrý?“

„Jasně. Jdeš dobře, jenom jsi trošku stranou. Můžeš zvednout hlavu, abys viděl tunel?“

„E… Radši vstanu.“

„Nedělej to! Zkus zapnout světlo v přilbě, pak možná něco uvidíš.“

Zvedl jsem pravou ruku a dotkl se přilby. Muselo se zapnout světlo, protože jsem před sebou najednou viděl pruh světla. Cesta, po které jsem šel, končila na pravé straně srázem, jakoby uříznutá nožem.

„Hodný kluk. Ne, nevstávej. Jsi oslabený, točí se ti hlava. Mohl bys upadnout. Plaz se a počítej vzdálenost. Tři sta by mohlo stačit.“

Takže jsem se plazil a počítal vzdálenost.

„Je to daleko, Oskare. Myslíš, že to zvládnem?“

„No jasně. Myslíš, že mám chuť tady zůstat?“

„Zůstal bych tu s tebou.“

„Nekecej blbosti. Zapomeneš počítat. Třicet šest, třicet sedm, osm…“

A tak jsme se plazili.

„Konec první stovky. Začneme druhou. Sto jedna… sto dva… sto tři…“

„Víš, je mi nějak líp, Oskare. Jako by bylo tepleji.“

„Co to říkáš?!“

„Říkal jsem, že je mi tepleji.“

„Vůbec ti není tepleji, ty blázne! Umíráš zimou, chápeš? Hýbej se rychleji! Pravý kohout u brady. Pusť si víc vzduchu. Chci slyšet sykot vzduchu. Vnímáš mě?“

Byl jsem moc utahaný, abych se hádal. Otevřel jsem kohout; třikrát nebo čtyřikrát mě ovál proud vzduchu. Nebezpečí nejspíš pominulo. A bylo mi tepleji.

„Sto devět, sto deset, jedenáct… Dej se dohromady!“

Při dvou stech jsem si prostě musel na chvíli odpočinout.

„Ne!“

„Ale já musím. Jenom chvilku.“

„Tak jako předtím, co? Víš, co to znamená. A můžeš mi laskavě říct, co bude dělat Peewee? Pořád tady čeká a začíná byl netrpělivá, protože jdeš pozdě. Co udělá?“

„No… zkusí obléct Timův skafandr.“

„Přesně tak. K případě, že přijde několik stejných odpovědí, rozhoduje datum na poštovním razítku. Jenom mi řekni: Jak daleko dojde sama?“

„No… ke vstupu do tunelu, myslím. Pak ji dostane vítr.“

„Myslím si přesně totéž. Pak budeme mil celou rodinu pohromadě. Ty, já. Velká Matka a Peewee. Rodinka mrtvolek.“

„Ale…“

„Tak se pohni, brácho. Jedna, dvě, ještě jednou.“

Už si nepamatuju chvíli, kdy jsem začal padat, ani jsem necítil sníh. Jenom si vzpomínám, jakou jsem pocítil úlevu, když skončilo to pekelné odpočítávání a mohl jsem si odpočinout.

Ale odpočívat v Oskarově společnosti?

„Kipe! Kipe! Vstávej, musíš se odtud okamžitě dostat.“

„Dej mi pokoj!“

„Já prostě nemůžu dát pokoj, i když bych moc chtěl. Je to na tobě. Chyť se okraje a vytáhni se nahoru. Už je to jenom kousek.“

Trochu jsem zvedl hlavu, takže jsem ve světle lampy viděl cestu, ze které se mi povedlo spadnout. Byla dvě stopy nade mnou. To bylo nad mé síly.

„Oskare, je to vysoko. Poslouchej, to už je asi konec.“

Pohrdavě si odfrkl.

„Jo? A kdo ještě nedávno dělal chytrýho před malou holčičkou, která byla tak unavená, že nemohla vstát? Kapitán Kometa? Anebo se pletu? Postrach vesmírných tras, nebo bezvýznamný hvězdný tulák? Vezmi si skafandr a běž, než usneš. Kapitáne, můžu poprosit o autogram? Nikdy jsem ještě neviděl opravdového kosmického piráta, dokud… dokud jsem nepotkal takového, který putuje vesmírným stopem a unáší malé holčičky.“

„Tak to není!“

„Oukej! Poznám, kdy tady překážím. Jenom jednu věc, než se vypnu. Ona má v prstu u nohy víc odvahy než ty v celém svém líném, tlustém, stupidním těle. Měj se.“

„Oskare! Nenechávej mě tady!“

„Cože, ty chceš, abych ti pomohl?“

„Ano.“

„Takže — pokud je okraj moc vysoko, vezmi cepín, zasekni ho a vytáhni se nahoru.“

Na chvilku jsem přivřel víčka. Možná mi to pomůže. Sáhl jsem dolů, přesvědčen, že držím v ruce cepín, i když jsem ho necítil. Odepnul se. Oběma rukama jsem ho zasekl do okraje, pověsil se na něj… A pitomý cepín se zlomil stejně jako lano. Ocelový nástroj — a rozletěl se, jako by to byla sněhová koule. Zachvátila mě deprese. Sedl jsem si a opřel se lokty o okraj. Se supěním, s obrovským úsilím a zpocený jako myš se mi podařilo vydrápat nahoru.

„Zlatej kluk! Na počítání se můžeš vykašlat. Stačí, když se budeš plazit ke světlu.“

Přede mnou zářil tunel. Nemohl jsem popadnout dech. Otočil jsem kohoutem u brady, ale nic se nestalo.

„Oskare! Kohout se zasekl.“

Zkusil jsem to ještě jednou.

„Oskare, opožďuješ se s odpovědí.“

„Ne, drahý, kohout se nezasekl. Zamrzly trubky přívodu vzduchu.“

Evidentně některá z částí přívodu zvlhla.

„Nemám vzduch.“

Znova si dal načas, ale energicky odpověděl:

„Samozřejmě že máš, plný skafandr. Bohatě to stačí na těch několik stop, které ti zbývají.“

„Nezvládnu to!“

„Vždyť je to jenom kousek. Čeká tam na tebe Velká Matka. Hni sebou.“

Zvedl jsem hlavu, teď už ujištěný, že ona tam je. S každým krokem větší, větší… Trpělivě jsem se plazil, až mi došel vzduch.

„Oskare, už nemůžu dál.“

„Obávám se, že máš pravdu. Oklamal jsem tě… Ale díky, že jsi mě tam nenechal.“

„Neoklamal jsi mne… Jsi nenahraditelný. Ale nedokončil jsem úkol.“

„Spíš se nám to nepovedlo oběma… Ale oni určitě ví, že jsme to zkusili. Na shledanou, parťáku.“

„Drž se. Hasta la vista, amigo!“

Podařilo se mi ještě kousek popolézt. Přitiskl jsem hlavu k hlavě Velké Matky. Tak blízko, jak to šlo. Usmívala se.

„Ahoj, Kipe, chlapče.“

„Nepodařilo se nám splnit úkol, Matko. Je mi to líto.“

„Ale vždyť jsi to zvládl.“

„Co, prosím?“

„Mezi námi. Oběma se vám to povedlo.“

Chvilku jsem o tom přemýšlel.

„A Oskarovi taky?“

„I jemu. Samozřejmě.“

„I Peewee?“

„Peewee taky. Všichni jste udělali svůj kus práce. Teď si, zlatíčka, můžete odpočinout.“

„Dobrou noc… Matko.“

Zavíral jsem oči a cítil teplo, rozlévající se po celém těle. Měl jsem radost, že mě Velká Matka pochválila. Najednou se mnou začala třást Peewee.

„Kipe! Kipe! Vstávej, vstaň, prosím tě!“

„Cože? Proč?“

„Nemůžu tě zvednout. Zkoušela jsem to, ale jsi moc těžký.“

To byla pravda. Neunesla by mě. Jak ji napadlo, že by to zvládla? Byl jsem dvakrát větší než ona. Já bych ji odnesl… jenom, co chytím dech.

„Kipe! Vstaň, prosím," začala plakat.

„Přestaň, zlatíčko, už vstávám, když to chceš," řekl jsem jemně.

Zkoušel jsem se zvednout, ona mě podpírala a nakonec se mi podařilo vstát.

„Teď se otoč. Jdeme."

Spíš mě nesla. Když jsme došli k troskám, pomohla mi přes ně přejít, nebo mě prostě postrčila a za nimi znovu, zvedla. Nakonec jsme došli k přetlakové komoře a tam mi pustila trochu vzduchu do skafandru, abych mohl dýchat. Na chvilku mě nechala být a já se okamžitě sesul na podlahu.

Když se otevřely vnitřní dveře, otočila se. Hned začala mluvit a rychle si při tom sundávala přilbu. Pořádně jsem se nadechl, zatočila se mi hlava a světla pohasla. Starostlivě se na mě zadívala.

„Cítíš se dobře?"

„Já? Samozřejmě, proč bych se neměl cítit dobře?"

„Dovol, pomůžu ti."

Nevím, jak to udělala, ale opravdu mi bylo líp a (máte mé slovo) potřeboval jsem to. Posadil jsem se na zem, zády mě opřela o stěnu. Neměl jsem chuť si lehnout.

„Kipe, měla jsem takový strach…"

„Opravdu?"'

Nedocházelo mi, z čeho měla strach. Velká Matka přece říkala, že je všechno v pořádku.

„Ano, byla jsem opravdu vystrašená. Neměla jsem tě pouštět."

„Ale musel jsem přece zapnout maják."

„No, ano, ale… povedlo se ti to?"

„Samozřejmě. Velká Matka byla ráda."

„Vůbec se nedivím," řekla smutně. „Určitě měla radost."

„Určitě měla."

„Můžu ti nějak pomoct? Sundám ti skafandr…"

„Ne… ještě ne. Ale mohla bys mi přinést trochu vody?"

„Hned to bude."

Za chvilku se vrátila, ale neměl jsem takovou žízeň, jak jsem si myslel. Cítil jsem se nemocný. Chvilku mě pozorovala a pak se zeptala:

„Můžu jít na minutku pryč? Nestane se ti nic?“

„Mně? Samozřejmě že můžeš jít pryč.“

Vůbec jsem se necítil dobře. Začal jsem cítit bolest, ale ona s tím nemohla udělat nic.

„Nebudu pryč dlouho.“

Začala si nasazovat přilbu a v tu chvíli jsem si s údivem všiml, že má svůj skafandr. Předtím se mi zdálo, že nosí Timův.

Za vstupními dveřmi jsem viděl její hlavu a došlo mi, kam jde. Chtěl jsem jí říct, že Velká Matka by raději zůstala venku a ne tady, kde by se mohla… kde by se mohla… Nebyl jsem schopen ani v duchu říct slovo 'zkazit'.

Ale Peewee už byla daleko. Myslím, že jí to netrvalo déle než pět minut. Zavřel jsem oči, a když jsem je znovu otevřel, vnitřní dveře byly otevřené a Peewee zrovna vcházela. Na zádech nesla Velkou Matku. Vypadala jako dřevěná loutka a byla i stejně ztuhlá.

Peewee položila Velkou Matku na podlahu ve stejné poloze, jak jsem ji naposledy viděl. Sundala přilbu a začala plakat.

Nemohl jsem se zvednout. Na to mě ruce a nohy příliš bolely.

„Peewee… prosím… zlatíčko. Nic tím nezměníš.“

Podívala se na mě.

„To nic. Už nebudu plakat.“

A neplakala.

Už jsme seděli delší dobu, když mi Peewee znova nabídla, že mi sundá skafandr. Ale když se o to pokusila, trpěl jsem tak hrozně, že vyhověla mé prosbě a nechala toho. Tvářila se znepokojeně.

„Kipe, mám strach, že ti úplně omrzly ruce a nohy.“

„No, to je možné, ale teď s tím nic neuděláme.“ Změnil jsem téma.

„Peewee, kde byl tvůj skafandr?“

„To bys nikdy neuhodl.“ Vypadala pobouřeně.

„Uvnitř Jockova skafandru,“ vysvětlila.

„Samozřejmě, nenapadlo by mě to. Ukradený dopis.“

„Cože ukradené?“

„Ale nic.“

Jenom jsem nechtěl přiznat, že i Červi mají smysl pro humor.

Chvilku potom nastal další silný otřes, podlaha se zatřásla, a kdyby byl strop podepřen sloupy, určitě by spadly. Peewee zašeptala:

„Bylo to stejně silné jako předtím.“

„Řekl bych, že o dost horší. To předtím, to nic nebylo.“

„Ale ne, já jsem mluvila o tom otřesu, který přišel, když jsi byl venku.“

„Tehdy přišel otřes?“

„Necítil jsi to?“

„Ne, necítil jsem vůbec nic.“ Pokusil jsem se zvednout. „Možná se to stalo ve chvíli, kdy jsem spadl do sněhu.“

„Spadl jsi do sněhu? Kipe!“

„Nebylo to tak hrozné. Oskar mi pomohl vstát.“

Kdybych neměl takové bolesti, dalšího otřesu bych si ani nevšiml.

Uvidíme… Kapsa s léky je vpravo a odměřené dávky kodeinu hned pod nimi.

„Peewee? Můžu tě poprosit ještě o trochu vody?“

„Jistě.“

„Chci si vzít kodein. Možná mi to pomůže usnout. Co myslíš?“

„Myslím, že ti udělá dobře. Potřebuješ spát.“

„Taky si myslím. Kolik je hodin?“

Když mi odpověděla, nemohl jsem tomu uvěřit.

„To znamená, že to trvalo dvanáct hodin.“

„Co?“

„No, od chvíle, kdy to začalo.“

„Nerozumím ti, Kipe!“ řekla a pořádně se podívala na hodinky. „Uplynula teprve hodina a půl od chvíle, kdy jsem tě našla, a necelé dvě hodiny od chvíle, kdy Velká Matka…“

Nemohl jsem tomu uvěřit, ale Peewee mi pořád opakovala, že má pravdu.

Po kodeinu mi bylo líp a měl jsem chuť spát.

„Kipe, cítíš to?“ zeptala se Peewee.

Zavětřil jsem.

„Něco jako zápalky?“

„Přesně tak. Taky se mi zdá, že klesá tlak. Kipe… asi bude lepší, když si nasadíš přilbu, než usneš.“

„Dobře, ale ty si ji nasaď taky, ano?“

„Oukej. Nemyslím, že by tahle místnost byla úplně vzduchotěsná.“

„Asi máš pravdu.“

V otřesech a explozi jsem si toho nevšímal. Teď, když mi došlo, co to znamená, jsem byl příliš slabý a ospalý, než abych se tím trápil. Stejně to nemá význam, Velká Matka říkala, že jsem to všechno zvládl.

Peewee nám nasadila přilby. Vyzkoušeli jsme vysílačky, pak si Peewee sedla čelem ke mně a k Velké Matce. Dlouhou dobu mlčela.

Pak jsem zaslechl:

„Peewee volá Juneburga.“

„Slyším, Peewee.“

„Kipe? Byla to docela legrace, že jo?“

„Hmmm…“ podíval jsem se na tlakoměr a zjistil, že máme vzduch ještě na čtyři hodiny života.

Peewee si povzdechla.

„Chtěla jsem jenom vědět, jestli mi nedáváš vinu za to, co se stalo. A teď spi.“

Už jsem skoro nevnímal, když Peewee vyskočila a zakřičela:

„Kipe, někdo jde ke dveřím!“

Když mi došlo, co to znamená, úplně jsem se probral. Nemohli nás nechat na pokoji aspoň několik hodin?

„Peewee, hlavně klid! Běž co nejdál od dveří. Máš ještě ten vrhač modrého světla?“

„Ano.“

„Střílej hned, jak vejdou dovnitř.“

„Musíš se posunout, Kipe! Sedíš hned vedle dveří!“

„Nemůžu se zvednout.“ Už delší dobu jsem nemohl ani pokrčit rameny.

„Použij menší sílu, ale i kdybys mě trefila, tak je to stejně jedno. Udělej, co ti říkám. Rychle!“

„Dobře, Kipe.“

Postavila se na místo, odkud mohla nepozorovaně mířit, zvedla zbraň a znehybněla v očekávání.

Vnitřní dveře se otevřely a vešla do nich drobná silueta. Postřehl jsem, jak se Peewee dotýká spouště, a zakřičel jsem do vysílačky:

„NESTŘÍLEJ!!!“

Ještě jsem křičel, když odhodila zbraň na podlahu a rozeběhla se příchozím naproti.

Byli to 'lidé' Velké Matky.

Aby mě unesli, muselo jich být šest. Další dva nesli Velkou Matku. Aby zmírnili mou bolest, celou dobu, kdy připravovali nostíka, mi zpívali. Vzal jsem si ještě jednu dávku kodeinu, ale i přes jejich šetrnost mi každý pohyb působil obrovskou bolest. Přenos na loď jim netrval dlouho, protože přistáli hned u vchodu do tunelu. Pravděpodobně tím zničili cestu — aspoň jsem doufal.

Když už jsme byli bezpečně uvnitř, Peewee mi sundala přilbu a rozepnula skafandr.

„Kipe, nejsou skvělí?“

„Jistě…“

Hlava se mi točila pořád víc a už mi bylo teplo — za to mohla droga.

Odstartovali jsme.

„Vezmou nás domů? Musím říct panu Chartonovi, jakou úlevu přináší kodein.“

„Cože? Ne, letíme na Vegu.“

Omdlel jsem.

IX.

Notový záznam 06

Zdálo se mi, že jsem doma. V tu chvíli jsem se probral.

„Velká Matko!“

„Dobrý den, chlapče. Jsem ráda, že už je ti líp.“

„Ach, vážně se cítím docela fajn. V noci se mi dobře spalo.“ Pak jsem se na ni překvapeně podíval. „Ty… ty jsi mrtvá!“ vykoktal jsem ze sebe. Nedalo se to ovládnout.

Odpověděla mi jemně a mile, stejně jako dítěti, které se splete při skládání kostek.

„Ne, zlatíčko, neumřela jsem, jenom jsem byla hibernována. Jak vidíš, nejsem tak slabá, jak sis myslel.“

Zamrkal jsem, abych se ujistil, že se mi to nezdá. Ale pro jistotu jsem se zeptal:

„Určitě to není sen?“

„Ne, samozřejmě že ne.“

„Zdálo se mi, že jsem doma a…“ zkusil jsem se zvednout, ale podařilo se mi jenom pohnout hlavou. „Ale já JSEM doma!“

Můj pokoj! Skříň s oblečením vlevo, dveře do předsíně za Velkou Matkou, stůl zavalený knížkami vpravo, nad ním vlajka mé školy, za mnou okno a jilm, sluneční paprsky poskakující na jeho listech…

Dokonce i logaritmické pravítko leželo na svém místě.

Obraz se mi začal před očima vlnit, když jsem se pokoušel všechno si srovnat v hlavě. Vega… Pořád jsem cítil následky předávkování kodeinem.

„Zavezli jste mě domů?“

„Vzali jsme tě domů, do tvého druhého domova, do mého domova.“

Postel se začala klepat, takže jsem se jí křečovitě chytil. Velká Matka zpívala dál:

„Potřeboval jsi hnízdo, tak jsme ho pro tebe upletli.“

„Trochu jsem se v tom ztratil.“

„Víme, že ptáčata rostou rychleji ve svých hnízdech, takže jsme ti postavili domek.“

Samozřejmě, že nezpívala zrovna o 'ptácích' a 'hnízdě', ale věrněji to přeložit nedovedu.

Zhluboka jsem se nadechl, abych se uklidnil. Pochopil jsem ji — buď jak buď, v tom byla nejlepší — ve vysvětlování všeho od základu. Nebyl to můj pokoj a nebyl jsem tak úplně v našem domě, i když to tak na první pohled vypadalo. Tohle vysvětlení mi ale moc nepomohlo, pořád se mi z toho točila hlava.

Pozorně jsem si všechno prohlédl, udivený, že jsem se nechal napálit.

Sluneční světlo dopadalo pod špatným úhlem. Taky stíny směřovaly na špatnou stranu, knížky byly moc čisté a urovnané, úplně jako bonboniéry. Celkový dojem budil údiv, ale detaily nebyly přesné.

„Ten pokoj mám moc ráda,“ zazpívala Velká Matka. *„Máš s ním hodně společného.“*

„Jak jsi dokázala vyrobit takovou iluzi?“ zeptal jsem se slabým hlasem.

„Zeptali jsme se tě na několik věcí, i Peewee nám trochu pomohla.“

Napadlo mě, že Peewee přece nikdy neviděla můj pokoj, ale pak mi došlo, že určitě viděla dost amerických domů na to, aby se z ní v tomhle oboru stal expert.

„Peewee je tady taky?“

„Za chvilku přijde.“

S Peewee a Velkou Matkou u sebe vypadal svět růžově, ale…

„Ale já nemůžu hýbat ani rukama ani nohama!“

Položila jemnou, malou dlaň na mé čelo. Naklonila se nade mne tak blízko, že mi její skvělé hypnotické oči přikazovaly na všechno ostatní zapomenout.

„Byl jsi polomrtvý, ale teď už je to v pořádku. Neměj strach.“

Když vám Velká Matka řekne, abyste neměli strach, s radostí poslechnete.

Už jsem se nechtěl zvedat na rukou, stačilo mi koukat se do jejích hlubokých očí, ve kterých byste se mohli klidně utopit.

„Ano. Velká Matko? Jenom jsem si na něco vzpomněl. Počkej — byla jsi zmrazená? Vysvětli mi to.“

„Ano, byla.“

„Ale… vždyť zmrazená voda zničí buněčnou strukturu. Tak mi to aspoň říkali ve škole.“

„Jistě, ale můj organismus by nic takového nikdy nepřipustil.“

„Dobře, ale každopádně mě nenechte dýchat tak bohatý vzduch, nejsem na to zvyklý.“

Její nápěv opět sklouzl do vřelého, hravého tónu:

„Udělali jsme všechno, aby se ti tady líbilo.“ Vstala. *„Myslím tím hlavně Peewee.“*

Někdo zaklepal na dveře. Znělo to hodně zvláštně. Peewee se zeptala, jestli může vejít, a bez čekání (zajímalo by mě, jestli vůbec někdy čekala) vešla.

„Pojď dál, zlatíčko,“ zaznělo opožděné pozvání.

„Samozřejmě, proč jsi klepala?“

„Nebuď jízlivý.“

„Koukněte, kdopak to mluví! Ahoj, malá.“

„Ahoj.“

Velká Matka byla na odchodu.

„Nebuď tady dlouho, Peewee, ještě se nesmí moc unavovat.“

„Budu si dávat pozor.“

„Pa, drahoušci.“

„Kdy jsou v tomhle útulku návštěvní hodiny?“ zeptal jsem se.

„Když to dovolí ona, samozřejmě.“

Peewee seděla naproti mně, s rukama založenýma na prsou. Poprvé v životě jsem ji viděl čistou. Tváře měla ještě zrůžovělé od usilovného drhnutí, vlasy načechrané. Za deset let z ní může být docela pěkná holka, napadlo mě.

Měla na sobě to co obvykle, ale její oblečení vonělo čistotou, knoflíky byly přišité a díry vyspravené.

„No,“ hlasitě vydechla. „Zdá se, že se po tom všem pomalu vzpamatováváš.“

„Cítím se prostě skvěle. A co ty?“

Nakrčila nos.

„Trošku mě šimrá v nose. Hloupost. Byl jsi v takovém stavu…“

„Byl?“

„Kdybych ti to chtěla popsat, musela bych použít slova, o kterých mi maminka říkala, že jsou nevhodné pro dámu.“

„Kterou bezpochyby jsi…“

„Nepokoušej se být ironický, nejde ti to zrovna nejlíp.“

„Pokud mi dáš příležitost, zkusím na sobě zapracovat…“

Chystala si zrovna jeden ze svých charakteristických břitkých výpadů, když si to najednou rozmyslela, usmála se a přišla blíž. Chvilku jsem měl pocit, že mi chce dát pusu, ale jenom mi urovnala pokrývku.

„Máš absolutní pravdu, Kipe. Dokážeš být jízlivý, vulgární, odpudivý a nabručený, to je bez pochyb. Vsadím se, že bys dokázal odmlouvat i Velké Matce.“

Nedokázal jsem si představit takovou situaci.

„Klid, Peewee, nebo ti vyraší svatozář.“

„Už dávno měla, když si uvědomím, co jsem pro tebe všechno udělala.“

„Aha! Myslím, že si vzpomínám na někoho, kdo mně odtáhl dovnitř. Byl ti podobný. To jsi byla ty?“

Zasmála se.

„Nech toho. Ty jsi zapnul radiomaják. To bylo nejdůležitější.“

„Ano… Každý měl svůj úkol. Každopádně tam byla hrozná zima.“ Změnil jsem téma. Při vzpomínání na tu chvíli mě něco napadlo. „Peewee, kde vlastně jsme?“

„V domě Velké Matky, samozřejmě.“ Porozhlédla se kolem. „Ach, zapomněla jsem, Kipe. Tohle samozřejmě není tvůj…“

„Vím,“ netrpělivě jsem ji přerušil. „Je to jedna velká fikce. Každý by si toho všiml.“

„Opravdu?“ vypadala zklamaně. „Myslela jsem, že se nám to povedlo.“

„Jistě, je to kus dobré práce. Sám nevím, jaký v tom je zázrak.“

„Máš hodně dobrou paměť. Tvé oči fungují skoro jako fotoaparát.“

„Museli jste mi dost hrabat ve vzpomínkách,“ zamumlal jsem pod nosem. Zajímalo mě, co ze mne ještě dostali, ale styděl jsem se zeptat. Člověk by měl mít právo na trochu soukromí.

„No, co se dá dělat. Už vím, že tenhle pokoj je jenom imitace. Už vím, že jsme v domě Velké Matky, ale KDE to je?“

„Ach!“ údivem vytřeštila oči. „Ale vždyť jsme ti to říkaly. Možná si to nepamatuješ, byl jsi hodně ospalý…“

„Na něco si vzpomínám,“ řekl jsem pomalu. „Ale nedává mi to smysl. Myslím, že jsi říkala, že letíme na Vegu.“

„Ano, hvězdné atlasy to místo nazývají Vega Pět, ale oni tomu říkají… v jejich podání to slovo zní jako motiv z opery 'Le Coq d'Or'. Je těžké to vyslovit, proto jsem řekla 'Vega'. Je to nejpravdivější.“

Zkusil jsem znovu vstát. Zase nic.

„Chceš tady stát a tvrdit mi, že jsme na Veze? Přesněji na jedné z planet, které obíhají kolem Vegy?“

„Hm, nenabídl jsi mi, abych si sedla.“

Nevšímal jsem si její drobné výtky, místo toho jsem se podíval na 'sluneční světlo' a zeptal se:

„To je světlo jejich hvězdy?“

„Ale ne. Je umělé. Kdybychom použili pravé veganské světlo, výsledek by byl hrozný. Ohromný jas se silou elektrického oblouku. Víš, Vega je na úplné špici v tabulkách…“

„Opravdu?“ Neznal jsem velikost světelného spektra Vegy, netušil jsem, že to budu někdy potřebovat.

„Ano. A dávej si pozor, až půjdeš ven. Za deset minut se opálíš víc než za sto let na Mallorce a deset minut na slunci tě spolehlivě zabije.“

Zdálo se mi, že mám neobyčejné štěstí na místa s otřesným klimatem. Zajímalo by mě, k jaké třídě hvězd Vega patří. Možná A, ale spíš B. Věděl jsem jenom, že je veliká a hodně jasná, o dost větší než Slunce… A že v souhvězdí Lyry vypadá moc pěkně.

Ale kde to přesně je? A jak jsme se sem, navzdory Einsteinovu géniu, dostali?

„Peewee, jak daleko je Vega… Jak daleko je od Slunce? Nevíš náhodou?“

„Samozřejmě že vím,“ řekla hrdě. „Jsme dvacet sedm světelných let od Slunce.“

„Do sta tisíce poskakujících šimpanzů! Peewee, potřebuju logaritmické pravítko. Budeš mi muset pomoct, nemůžu hýbat rukama.“

Peewee se zatvářila udiveně.

„Na co potřebuješ logaritmické pravítko?“

„Chci zjistit, kolik mil mě dělí od domova.“

„Ale to můžu vypočítat zpaměti. Nepotřebuji žádné logaritmické pravítko.“

„Logaritmické pravítko je rychlejší a přesnější, a pokud nevíš, jak se s ním pracuje, nestyď se. Ve tvém věku jsem to taky nevěděl.“

„Samozřejmě že to umím. Ale dokážu to vypočítat zpaměti.“ Chvilku si šeptala pod nosem a pak vykřikla: „Deset celých padesát sedm krát deset na čtrnáctou!“

Naposledy jsem řešil podobný příklad se vzdáleností k Proximě Centauri. Zapamatoval jsem si, kolik mil je světelný rok, a zbytek vypočítal zpaměti. Řekněme šest krát dvacet pět je sto padesát. A kam mám dát desetinnou čárku?

„Tvůj výsledek je přesnější," řekl jsem a pak se zamyslel. 159 000 000 000 000 mil. To bylo na mě trochu moc nul.

„Samozřejmě že je přesnější," Peewee se nepokoušela skrýt uspokojení. „Já mám vždycky pravdu."

„Jistě jsi kříženec kapesní encyklopedie a počítače."

Zčervenala ve tváři.

„Nemůžu za to, že jsem geniální."

Už jsem otevíral ústa, že jí řeknu něco štiplavého, ale všiml jsem si, že vypadá docela nešťastně. Vzpomněl jsem si, že otec říkal, že jsou lidé, kteří vynášejí průměrnost nad um, rádi ostatním přistřihují křídla, když se sami nedokážou vznést nad ostatní, a pohrdají intelektem, i když sami jsou hloupí. Hmm.

„Promiň, Peewee," řekl jsem pokorně. „Vím, že za to nemůžeš. Stejně jako já nenesu vinu na tom, že… jsem prostě obyčejný a ty ne."

Uklidnila se, ale vážnou tvář nezměnila.

„Vidím, že jsem na tebe udělala docela dobrý dojem," jakoby z nudy si začala hrát s knoflíkem. „Anebo ses ke mně začal chovat víc otcovsky."

Vycítil jsem v jejím hlase trochu náchylnosti a zatoužil jsem jednou provždy ukončit všechny slovní půtky, i když jsem pochyboval o tom, jestli je to možné.

Mezitím Peewee pořád trápila ten ubohý knoflík.

„Víš, Kipe, ani ty nejsi nejhloupější."

Ironicky jsem se usmál.

„Tak proč tady vlastně ze sebe dělám nešiku a hlupáka? Hele, co kdybychom zkontrolovali tvůj výsledek na logaritmickém pravítku? Vážně mi na tom hodně záleží."

Dvacet sedm světelných let než znovu uvidím Slunce. Trošku to se mnou zamávalo.

Znovu se zatvářila soucitně.

„Kipe, to bohužel nepůjde."

„Proč, vždyť jsem koupil nejlepší lo…“

„Kipe, prosím. Doopravdy tady není logaritmické pravítko, jenom jeho napodobenina, rekvizita, atrapa.“

„Ach tak… zapomněl jsem. Promiň, ale předsíň taky není určitě tak velká, jak vypadá.“

„Přesně tak, Kipe. Logaritmické pravítko by bylo opravdové, kdybychom měli víc času. Oni ovládají logaritmy. A jak!“

Zmínka o čase mi zase něco připomněla.

„Peewee, kolik času nám zabrala cesta sem?“

„Žádný.“

„Ne, ne. Vím, že se ti to tak může zdát. Ty jsi nezestárla a já mám pořád následky po omrzlinách. Ale ve skutečnosti uběhlo dvacet sedm let, je to tak?“

„O čem to mluvíš, Kipe?“

„Slyšela jsi někdy o teorii relativity?“

„Samozřejmě, ale v tomto případě nemá význam. Cesta nezabrala žádný čas. Patnáct minut na to, než jsme se dostali z atmosféry Pluta. Víceméně stejně tolik na přistání tady, ale mezitím nic.“

„Při rychlosti světla jsi mohla získat takový dojem.“

„Ne, Kipe,“ zamračila se, ale hned vzápětí se jí tvář rozjasnila. „Jak dlouhá doba uplynula mezi zapnutím radiomajáku a naší záchranou?“

„Moment?“ Musel jsem o tom chvilku přemýšlet. Takže táta je naživu, máma dokonce ani nezešedivěla… „Asi hodina.“

„Trošku déle, ale mohla to být o dost kratší doba, kdyby měli loď nachystanou k letu. To by nejspíš v tunelu našli tebe místo mne. Zpráva se sem dostala okamžitě. Půl hodiny jim trvalo, než nachystali loď. Vzpomínám, že dokonce i Velké Matce to vadilo. Je těžké tomu uvěřit. Měla být pořád v pohotovosti…“

„Celou dobu?“

„Přesně tak. Velká Matka je důležitá osoba. Manévrování v atmosféře trvalo další půlhodinu. To je všechno. Něco přes hodinu skutečného času.“

Zkusil jsem si to všechno shrnout. Potřebovali hodinu, aby urazili dvacet sedm světelných let, a ještě dostali vynadáno za zpoždění.

Chudák Einstein, musí se obracet v hrobě… Ale jak, u všech ďasů, dokážou vyvinout takovou rychlost?

„Kipe, rozumíš trošku geometrii? Nemyslím tu starou, euklidovskou, ale opravdovou geometrii."

„Hmm, vím něco o otevřeném, uzavřeném a zakřiveném prostoru, přečetl jsem o tom několik knížek, ale vzhledem k tomu, co se tady děje, asi ne."

„Aspoň nebudeš zesměšňovat teorii, že úsečka nemusí být nejkratším spojením mezi dvěma body," udělala gesto, jako by chtěla oběma rukama rozmačkat grapefruit. „Protože tak to není! Kipe, všechny empirické teorie, které se až do teď považují za správné, můžeš vyhodit na smetiště. Viděla jsem neobvyklý model vesmíru velikosti skleničky, kde byly elektrony a nukleony stlačeny těsně, hodně těsně k sobě. Něco jako prvotní atom. Jeho pomocí vědci vysvětlují lidem princip rozpínání vesmíru. Není vyloučeno, že vesmír je statický a dynamický zároveň. Na stejném principu jako vlnový paradox. Částice není vlna a vlna nemůže být částice, a přesto existují pořád vedle sebe. Pokud věříš v dualistickou přirozenost vesmíru, je to totéž, jako bys věřil všemu ostatnímu. A pokud nevěříš, tak se vykašli na celou víru. Vždyť ty sám jsi vlna."

„Kolikarozměrná?" zašeptal jsem.

„A kolik rozměrů by sis přál?"

„Já? No… nevím… co třeba dvacetirozměrná? Čtyři dimenze pro každý klasický rozměr a několik dalších, aby to číslo bylo kulaté."

„Dvacet bude nejspíš málo, ale jistě to nevím. Taky se v geometrii nevyznám, i když byly doby, kdy jsem si myslela něco jiného. Dokud jsem je nepotkala."

„Velkou Matku?"

„Ne! Ona se vlastně v geometrii nevyzná vůbec. Ovládla jenom základy, které potřebuje každý pilot."

„Úplné základy?!" Měl jsem zůstat u ovládnutí obyčejné hry na honěnou, a ne se zajímat o vědu, jak mi radil otec. Už nikdy nebudu mít klid: čím víc toho člověk ví, tím víc má otázek.

„Peewee, ty jsi věděla, jak je to s tou radiostanicí, že?"

„Já?" hrála si na neviňátko. „No, v zásadě… ano."

„Věděla jsi, že poletíme na Vegu.“

„Ano… pokud by radiomaják fungoval tak, jak měl, a pokud by se správně nastavil…“

„No, a teď otázka za sto bodů. Proč jsi mi nic neřekla?“

„Víš…“ Peewee si zkoušela utrhnout knoflík. „Nebyla jsem si jistá, jak na tom jsi s matematikou; mohl by tě popadnout mužský šovinismus a mohl bys odmítat všechny argumenty. Přiznej sám, že se to mohlo stát.“

('Říkal jsem to Orvillovi, říkal jsem to Wilburovi, a teď opakuju tobě, že tenhle vynález nemůže fungovat!')

„Máš pravdu, Peewee, ale příště, pokud budeš mít chuť mi něco zatajit 'pro mé vlastní dobro', mohla bys přesto zariskovat a vsadit na to, že nejsem chronický případ zabedněného pitomce. Je pravda, že mi do génia chybí hodně, ale slibuju, že budu přístupný všem novinkám a že bych ti mohl někdy i pomoct, pokud mi včas vysvětlíš své úmysly. Kromě trhání knoflíků.“

Rychle pustila knoflík.

„Dobře, Kipe, budu si to pamatovat.“

„Děkuju. Ještě mě trápí jedna věc. Byl jsem hodně nemocný?“

„Ano.“

„Dobře, ale pokud mají kosmické lodi, které zdolají prostor bez ztráty času, proč jsi je nepoprosila, aby mě odvezli do nějaké pořádné nemocnice na Zemi?“

Chvilku váhala a pak mi na otázku odpověděla otázkou:

„Jak se cítíš?“

„No… celkem dobře, kromě toho, že jsem ztratil cit kolem páteře a nemůžu hýbat rukama a nohama.“

„To je sice nepříjemné, ale přiznáváš, že se ti pomalu vrací zdraví?“

„Samozřejmě. Už jsem skoro zdravý.“

„Nejsi, ale brzo budeš.“ Vážně se na mě zadívala. „Mám mluvit otevřeně?“

„Ber to z jedné vody načisto.“

„Kdybychom tě dali do nejlepší nemocnice na Zemi, byl by z tebe teď 'trupík'. Rozumíš? Bez ručiček, bez nožiček. A tady, jak

vidíš, se pomalu uzdravuješ, zvládli jsme to bez amputací. Nedotli se nožem ani malíčku u nohy.“

Napadlo mě, že Velká Matka s tím musí mít něco společného.

„Jsi si jistá?“ zeptal jsem se.

„Stoprocentně. Brzo budeš běhat.“ Najednou odporem zkřivila tvář. „Zůstal z tebe jenom mastný flek! Na vlastní oči jsem to viděla.“

„Bylo to tak zlé?“

„Bylo to otřesné. Měla jsem noční můry.“

„Neměli ti dovolit se na všechno dívat.“

„Nemohli mi v tom zabránit. Vždyť jsme rodina.“

„Cože? Prohlásila ses za moji sestru?“

„Ty už jsi zapomněl, že nás váže krevní pouto?“

Chtěl jsem začít křičet, že se asi zbláznila, ale hned jsem se kousl do jazyka. Byli jsme jediní lidé v téhle části galaxie, jediní v prostoru, který byl milióny mil velký. Peewee měla, jako obvykle, pravdu.

„Tak jsem získala propustku,“ dokončila výklad.

„Kam? Co se mnou všechno dělali?“

„Nejprve tě uložili do tekutého kyslíku a nechali tě tam, zaměřili se na mě a víc než měsíc ze mne dělali pokusného králíka. Později, asi před třemi dny, tě vytáhli z koupele a začali dávat dohromady. Od té doby se uzdravuješ.“

„Jak vypadám?“

„Ee… prostě znovu rosteš. To, na čem ležíš, není postel, jenom tak vypadá.“

„Tak co to vlastně je?“

„V naší řeči pro to neexistuje žádné slovo a původní jméno nedokážu vyslovit. Jsou to moc vysoké tóny. Každopádně všechno v téhle místnosti, od podlahy ke stropu, pracuje jenom kvůli tobě. Jsi obklopený elektronikou jako potkan v továrně na součástky.“

„Chtěl bych to všechno vidět na vlastní oči.“

„Ne, nemůžeš to vidět. Ale ty ještě nevíš všechno. Museli rozstřihnout tvůj skafandr.“

Tahle zpráva se mě dotkla víc než všechny informace o mém zdraví dohromady.

„Co se stalo s Oskarem? Rozebrali ho na součástky? Můj skafandr, samozřejmě.“

„Vím, jak se cítíš; když jsi byl v průšvihu, dával jsi Oskarovi otázky a sám sis na ně odpovídal. Dokonce mě napadlo, že jsi schizofrenik.“

„Pleteš si pojmy, má drahá, i když je pravda, že moje osobnost je trochu rozdvojená. Ale co, ty jsi taky krásně střelená.“

„To pro mě není žádná novinka a smířila jsem se s tím už dávno, ale vraťme se k tématu… Chceš vidět Oskara? Velká Matka říkala, že ho musíš mít nablízku, až se probudíš.“

Otevřela skříň.

„Počkej! Říkala jsi, že ho museli rozpůlit.“

„Ale jak vidíš, všechno zase spravili, a navíc přidali i několik vylepšení.“

„Už je čas, zlatíčko! Vzpomeň si, co jsem ti říkala.“

„Jde sem Velká Matka. Musím zmizet, ale brzo se vrátím…“

„Dobře, ale nezavírej skříň, abych viděl na Oskara.“

Peewee mě znovu navštívila, ale ne tak brzy, jak slibovala. Ale nedokázal jsem se na ni kvůli tomu zlobit. Nahrnulo se na ni tolik zajímavých věcí najednou, tolik vědeckých problémů k vyřešení, že běhala jako kamzík od jedné věci ke druhé a našim hostitelům způsobovala bolení hlavy. Nemůžu ale tvrdit, že bych se zrovna nudil. Uzdravoval jsem se. Je to docela příjemné zaměstnání. Nejlepší na tom je, že mě vůbec neunavovalo.

I Velkou Matku jsem vídal málokdy. Pomalu mi došlo, že tady má svou práci, i když to přede mnou nikdy nedala najevo. Když jsem ji poprosil, aby mě navštívila, nikdy nepřišla později než za hodinu a nespěchala s odchodem.

Nebyla mým doktorem a ještě míň ošetřovatelkou. Měl jsem podezření, že se mi věnuje tým zdejších veterinářů a pilně sleduje každý úder mého srdce. Zbytečně se mi neukazovali, pokud jsem je nepožádal o návštěvu (mohl jsem šeptat). Brzo jsem se přesvědčil, že můj pokoj je prošpikovaný přístroji pro pozorování a měření. Postel byla umělým srdcem, umělými plícemi a umělými ledvinami v jed-

nom. Měl jsem podezření, že zdejší nočník je složitější než neviditelný bombardér amerických vzdušných sil.

Nikdy se mi nepodařilo vysledovat celou tu mašinérii (většina měření probíhala, když jsem spal), ale víceméně jsem tušil, jak to všechno funguje. Později se ukázalo, že mi nevyrobili novou pokožku, ale obratně stimulovali regenerační proces, což nebylo zase tak fantastické. Žížala nebo perloočka si s tím poradí líp. Rozkrájíte je na kousky — a brzy máte tucet nových oganismů.

Tohle umění by mělo zvládnout každé zvíře, vždyť v každé buňce je vzorec genotypu. Lidé ztratili schopnost regenerace už před několika milióny let. Každé malé dítě ví, že věda se snaží tuto schopnost oživit. Stačí si přečíst články: optimistické v Reader's Digestu, pesimistické v The Scientific Monthly a nejhorší v časopisech s 'vědeckými redaktory', kteří asistovali při natáčení hororů třetího řádu. Ale výzkum pokračuje. Jednou, pokud někdo zahyne při autohavárii, tak jedině vykrvácením.

Měl jsem neopakovatelnou šanci sledovat, jak pracují zdejší přístroje, ale nic z toho jsem nepochopil.

Ale zkoušel jsem to. Nebyl důvod mít strach z trestu za technologickou špionáž (Velká Matka se mi při každé návštěvě dlouho dívala do očí a opakovala, že nemusím mít z ničeho strach). Takže jsem chtěl zjistit, na jakém principu to všechno funguje.

Vezměte jakéhokoli divocha z doby kamenné. I kdyby měl inteligenci sto devadesát a stejný postřeh jako Peewee. Posaďte ho do laboratoře jaderného fyzika a zajistěte mu veškerou pomoc. Kolik z toho pochopí?

Bude vědět, jak dojít na WC a co znamenají cedule s nápisem 'nebezpečí'.

A tím to zhasne. I za předpokladu, že jde o geniálního člověka, bude potřebovat minimálně dvacet let intenzivní výuky, aby mohl položit správnou otázku a pochopit odpověď.

Ptal jsem se hodně a vždycky mi dali vyčerpávající odpověď, udělal jsem si dokonce hromadu poznámek, ale byly tak nepochopitelné a protichůdné, že je nemělo smysl později přepisovat. Poznámky divocha sledujícího jaderné štěpení… Občas něco podobného

můžete slyšet ve vysílačce — četnost šumů znemožňuje jakýkoliv přenos informací.

Občas jsem slyšel skutečný hlas. Často jsem rozuměl části odpovědi na mou otázku, ale když mělo dojít na jádro věci, jediné, co jsem slyšel, byl ptačí zpěv. I když občas překládala Velká Matka, sem-tam jsem taky místo slov slyšel trylky. Pro úplnost musím dodat, že jsme spolu nikdy nemluvili v plném smyslu toho slova. Velká Matka nedokázala mluvit naším jazykem, a my nebyli uzpůsobeni k ptačímu zpěvu — a samozřejmě jsme neznali jejich jazyk. Vegané… (Říkám jim Vegané, i když na podobném principu by nám oni mohli říkat Slunečňané; skutečné pojmenování jejich rasy znělo jako šum větru v korunách stromů. Velká Matka měla taky krásné jméno, ale abych ho vyslovil, musel bych mít hlas jako operní zpěvačka: Peewee ho občas používala, aby si přilepšila, a vždycky za to něco dostala.) Ale Vegané měli neobvyklý talent na vcítění se do něčí kůže, obrazně řečeno. Nebyla to telepatie, spíš empatie.

Každý Vegan měl tuto schopnost jinak rozvinutou. Tak jako každý z lidí může řídit auto, ale ne každý může dělat pilota formule 1. Velká Matka byla ve své profesi skutečným Niki Laudou. Četl jsem někde, že nějaká herečka dokázala mluvit italsky tak sugestivně, že jí rozuměli i lidé, kteří neuměli italsky ani slovo. Myslím, že se jmenovala Duce… ne, Duce byl diktátor… to není důležité, znělo to podobně.

První 'slova', která jsme se s Velkou Matkou naučili, byly fráze jako 'dobrý den', 'dobrou noc', 'na shledanou' a 'děkuji'. Nechápu, jakým zázrakem se jí podařilo předat mi konkrétní vysvětlení. Každopádně jsem se časem naučil vnímat zvuky, které vydávala, jako řeč a ona čím dál tím líp rozeznávala význam slov, která jsem řekl. V tomto směru byla opravdu nadaná. Dokazuje to způsob, jakým se domlouvala s Peewee, když byly uvězněné.

Ale to, co je hrozně lehké v případě frází 'jak se máš', 'mám hlad', 'pospěš si' a podobně, bylo podstatně těžší u abstraktnějších výrazů jako 'heterodyn' nebo 'aminokyselina', i když v obou jazycích pojmy existovaly. Pokud nějaké jejich slovo nemělo ekvivalent v našem jazyce a naopak, celá práce byla na nic. Proto jsem mým 'veterinářům' nemohl rozumět, i když jsme spolu 'mluvili' anglicky.

Signál z vysílačky můžete přijmout jen na přístroji, který je nastavený na stejnou frekvenci, jinak přijmete jenom ticho. Neznal jsem jejich vysílací frekvenci.

Když se rozhovor stočil na vědecká témata, dokázali jsme se nějak domluvit. Vegané byli moc sympatičtí, rádi hodně mluvili, často se smáli a vypadalo to, že mezi sebou nemají konflikty. Zpočátku jsem měl trému, když jsem se s někým z nich potkal (kromě Velké Matky, samozřejmě).

Oni mě a Peewee rozlišovali jenom podle toho, že já jsem byl nemocný a ona ne. Jejich rozhovory byly neskutečné, cítil jsem se jako v rozezpívaném lese nebo v opeře. Dokonce i mé jméno znělo v jejich podání jako komplikovaná ouvertura. Jejich jazyk byl pro mě nezvykle barevný, nebo spíš krásný, jako zvuky letního rána.

Po tom všem, co jsem prožil, se budu na život kanárka dívat podstatně vážněji, i když si to možná nezaslouží.

Většinu věcí, o kterých teď budu vyprávět, jsem se dozvěděl od Peewee. Nemocniční lůžko je asi nejlepší místo pro studium cizích planet. Vega Pět měla přibližně pozemskou gravitaci, atmosféra obsahovala, podobně jako ta naše, kyslík, oxid uhličitý a vodu. Lidé by tady nemohli žít hlavně s ohledem na ostré sluneční světlo, obsahující ultrafialové záření v takovém množství, že stačí k velmi rychlému usmrcení představitele našeho druhu. Zdejší ovzduší obsahovalo taky hodně ozónu, který ve stopovém množství skvěle navoní vzduch při letních večerních bouřkách, ale ve větších dávkách je stejně smrtelný jako kyanovodík. Měl bych se ještě zmínit o hojně se vyskytujícím rajském plynu, který by mohl lidem po delší době taky působit problémy. Můj pokoj byl tomu všemu samozřejmě přizpůsobený. Vegané v něm mohli dýchat, ale nebylo jim to příjemné. Tvrdili, že 'můj' vzduch otřesně páchne.

O některých věcech jsem se dověděl úplně náhodou. Velká Matka mě požádala, abych jí vysvětlil, jak jsem se k tomu všemu nachomýtl. Když jsem skončil, poprosila mě, abych jí řekl něco o Zemi, o její historii a o vztazích mezi lidmi. Nebyl to zrovna nejjednodušší úkol, když jsem jí nemohl podrobně vyprávět dejme tomu o starověkém Babylónu a jeho vztazích s Egyptem. Dokázal jsem se domluvit jenom frázemi.

Možná na tom byla Peewee líp, protože si — stejně jako její otec — dokázala zapamatovat všechno, co viděla, slyšela nebo četla. Ale asi ji s tím moc neobtěžovali, protože se celou dobu zabývali mnou. Zajímali jsme Velkou Matku stejně, jako nás zajímají australští domorodci — a kromě toho se mohla učit jazyk. Ale existoval ještě jeden důvod.

Nebyla to jednoduchá práce, ale přidělili mi veganského pomocníka. Pojmenoval jsem ho 'profesor Joseph Vědátor'. Pojmenování 'profesor' mu docela sedělo a jeho pravé jméno nejsem, samozřejmě, schopen vyslovit. Říkal jsem mu Joe, a on si mě pojmenoval nápěvkem, který zhruba znamenal 'Clifford Russel, příšera z lednice'. Joe mi rozuměl stejně dobře jako Velká Matka. Ale jak jsem mu měl popsat slova jako 'clo' nebo 'král'? Samozřejmě anglická slova byla jen bezvýznamnými zvuky.

Ale Joe znal historii spousty ras a planet a mohl 'vyvolat' něco jako film (v barvě a ve stereu!), díky čemuž jsem mu mohl naznačit, o co v zásadě jde. Dlouho jsme spolu pracovali. Já jsem, ležící, mluvil do stříbrné koule, která se vznášela hned u mých úst, a Joe seděl svinutý do klubíčka (úplně jako kocour) na desce umístěné ve výšce mé postele a diktoval překlady do mikrofonu (taky si dělal bleskové poznámky). Jeho přístroje pracovaly tak, že jsem ho neslyšel, dokud nepromluvil přímo ke mně.

Když se vyskytly nějaké vážnější problémy, Joe přestal diktovat a pouštěl ilustrativní záběry, které vystihovaly můj monolog tak, jak ho pochopil on. Obraz visel přede mnou, kousek ode mě, a pokud jsem se rozhodl třeba otočit hlavou, posunoval se zároveň s ní. Kvalita byla, jak jinak, perfektní, obraz se ve vzduchu objevoval z ničeho nic (nikdy jsem si nevšiml něčeho, co by aspoň vzdáleně mohlo být projektorem). Po hodinách práce mě nejvíc bavilo promítání nejlepších záběrů (zvlášť Velkého kaňonu, který byl tak realistický, že jsem měl skoro chuť se ho dotknout rukou).

Víc než technické kousky mě fascinovala metoda jejich využívání. Zeptal jsem se na to profesora Josepha. Řekl něco do mikrofonu a vyrazili jsme na šílený výlet do 'státní knihovny'.

Táta vždycky tvrdil, že knihovny jsou základem existence všech odvětví vědy, stejně jako je klíčem k nim matematika. Pokrok je ve

velké míře efekt těžké knihovnické práce. Ne že bych z toho měl bůhvíjakou radost, ale možná měl táta pravdu i v tom…

V 'knihovně' sedělo několik set nebo možná tisíců Veganů, kteří si prohlíželi obrazové nebo poslouchali zvukové nahrávky. Před každým visela stříbrná koule. Byly to 'živé paměti', plnící funkci katalogových lístků a nebyly ničím jiným než elektronickými mozky, věrnými kopiemi svých živých ekvivalentů.

Všiml jsem si trojúhelníkového symbolu, stejného jako měla Velká Matka, ale obraz zmizel dřív, než jsem si stačil něco zapamatovat. Joe nosil podobnou ozdobu, ale u jiných Veganů jsem ji neviděl. Neměl jsem příležitost se na něj zeptat, ani si ho pořádně prohlédnout, protože obrazy se střídaly závratnou rychlostí a musel jsem napnout všechny síly, abych stihl zachytit aspoň něco. Později mě napadlo, že by to mohlo být nějaké označení profese nebo hodnosti. Určitě se Joe a Velká Matka lišili vysokou inteligencí, dokonce i mezi Vegany.

Pokaždé, když Joe porozuměl nějakému slovnímu spojení, projevoval radost hodně nevázaně: točil se dokola, metal kozelce a vůbec se choval jako štěně.

Vegané mají hodně pohyblivá těla, jakoby vzdušná, a emocionální stavy jsou u nich dobře patrné. Nehybný Vegan je buď hodně nemocný, nebo hrozně smutný.

Díky setkáním s Josephem Vědátorem jsem mohl poznávat planetu, aniž bych vstal z postele. Seznámil mě mimo jiné se školským systémem, i když tohle pojmenování zrovna nesedí k tomu, co jsem později viděl. Především mi museli dlouho a komplikovaně vysvětlovat rozdíl mezi jejich základní školou a universitou — sám bych si toho nevšiml. Školka už byla o něco odlišnější. Několik dospělých Veganů uprostřed nejmenších jedinců jejich rasy. Připomínalo mi to štěňata, hrající si v kotci. Vegané byli nedostižnými mistry v přizpůsobování vzhledu budov jejím účelům. Třeba universita měla v sobě hodně důstojné krásy. Byl to shluk budov s fantastickými asymetrickými tvary, obklopených krásnými, i když neobvyklými stromy. Nebyla tam žádná analogie s něčím v naší architektuře, ale zvykl jsem si na to tak, že by mě nejvíc překvapil pohled na obyčejnou budovu.

Přesto jejich architektonický styl měl v sobě něco, co Řekové nazývali 'entasis', krása snoubená se silou.

Jednoho dne za mnou Joe přiběhl nepříčetný radostí. Měl s sebou stříbrnou kouli, podobnou těm, které jsem viděl v knihovně, ale podstatně větší. Postavil ji ke mně a zazpíval do ní něco jako: 'Chtěl bych, aby sis to poslechl, Kipe.'

Sotva to dopověděl, koule přeložila jeho trylek do plynné angličtiny: „Chtěl bych, aby sis to poslechl, Kipe!“

Pak, neovládaje výbuchy radosti, vytáhl z kapsy ještě jednu stejnou kouli a požádal mě, abych něco řekl.

„A co bych měl říct?“ zeptal jsem se.

„A co bych měl říct?“ zazpívala koule.

Byl to můj poslední 'pracovní den' s profesorem Josephem Vědátorem.

I přes veškerou pomoc, kterou mi poskytovali, a i přes didaktickou genialitu Velké Matky, jsem se tady pořád cítil jako osel na Harvardu. Mohli mi klidně udělit titul profesora honoris causa, ale nikdy bych nesložil ani nejjednoudušší zkoušku. Nepochopil jsem ani pravidla, podle nichž funguje veganský vládní systém. Samozřejmě se ani v nejmenším nepodobal žádnému z pozemských systémů. Joe dobře věděl, co je to demokracie nebo volby. Znal to zřízení z mnoha planet. Tvrdil, že je to dobrý systém, ale jenom pro začátek. To tvrzení znělo silně protekcionalisticky, ale těžko jsem jim to mohl mít za zlé.

Nikdy jsem se nepotkal s veganskou mládeží. Joe mi to vysvětlil tak, že děti by se neměly setkávat s představiteli jiných ras, dokud se je nenaučí mít rády. Musím uznat, že kdyby desetileté dítě potkalo Vegana, určitě by uteklo, nebo — ještě hůř — vzalo by na něj klacek.

Potřeboval jsem Velkou Matku přemluvit k debatě o jejich zřízení, jak zajišťují udržení pořádku, co se zločinci, jak vyřešili tresty a pouliční ruch.

Dlouho přemýšlela, schoulená do sebe, a pak odpověděla: *„Jak může někdo postupovat proti vlastní přirozenosti?“*

Tehdy jsem pochopil, že jejich největší chybou je, že nemají žádné chyby. Časem se to může stát únavné.

Medici se zajímali o léky, které našli v Oskarovi, a i když se na ně dívali jako na léčivky nějakého bylinkáře, chtěli se o nich co nejvíc dovědět, aby získané znalosti mohli použít v praxi.

Vysvětlil jsem jim použití každého léku, až jsem se sám divil, kolik toho vím. Pamatoval jsem si, že se kodein vyrábí z opia a opium z makových palic. Věděl jsem, že dexedrin je nějaký síran, ale odkud se ten síran vzal, to už na mě bylo moc. Organická chemie je bohužel hodně komplikovaná, hlavně když máte i jazykové problémy. Ty se při vysvětlování objevovaly pořád. Třeba problém s benzenovým jádrem. Peewee ten vzorec namalovala, ale bez výsledku. Pak se objevily problémy s částicí, izotopem a poločasem rozpadu a s periodickou tabulkou. Když jsme si konečně vyjasnili základní pojmy, přišli jsme na to, že ani Peewee ani já si nepamatujeme vzorec kodeinu a nedokážeme ho odvodit dokonce ani s pomocí veganských hraček pro výuku chemie, které nám půjčili. Mám pocit, že by se zasloužily o migrénu nejednoho profesora.

Ale Peewee se při tom skvěle bavila. Vůbec jí nevadila skutečnost, že se toho od Veganů hodně naučila a nijak jim to neoplatila.

Ani nevím, kdy jsem si všiml, že Velká Matka není tak úplně žena a že u Veganů není bytí Velkou Matkou otázka biologického předurčení, ale záležitost výběru.

Kdyby chtěl Noe postavit svou archu na Veze, zvířata by měla dvacet pohlaví; určitě by to spoustu věcí zkomplikovalo. Bytí 'Velkou Matkou' se váže s úlohou péče o jiné, ale všechny Velké Matky vůbec nemusejí být stejného pohlaví. Je to jenom otázka povahy.

Taky jsem potkal jednoho 'Velkého Otce'. Mohli byste ho popsat jako prezidenta, starostu, nebo taky faráře či skautského vedoucího. Neměl v sobě nic pyšného nebo nadřazeného, viděl jsem ho při práci s Josephem. Sledoval nás asi pět minut, pochválil profesora Josepha za kvalitní práci, řekl, abych se snažil, pochválil naši metodu a beze spěchu odešel. Vzbudil ve mně hodně příjemný dojem a trochu mi připomněl tátu. Nikdo mi nemusel říkat, že to byl 'Velký Otec', přišel jsem na to sám. Jeho návštěva měla stejné znaky jako ranní primář-

ská vizita v nemocnici, ale postrádala jakoukoli oficiálnost, která by mě mohla znervóznit.

Joe mi nikdy nezkoušel předvést své mateřské nebo otcovské city, prostě to byl můj 'velký profesor'.

Jednoho dne za mnou přišla Peewee, oblečená dost neobvykle, vypadala skoro jako manekýna nebo robot ve stylu: 'Líbí se ti můj podzimní model?'

Měla na sobě stříbrný, těsně přiléhající kostým, 'ozdobený' malým hrbem na zádech, připomínajícím baťůžek. Celek vypadal dost originálně, ale ne zrovna hezky. Peewee byla od přírody dost hubená a tohle oblečení tu hubenost jenom zvýraznilo.

„Dost zábavné," řekl jsem kousavě. „Chystáš se na kariéru provazochodkyně?"

„Nebuď hloupý, Kipe. Tohle je můj nový skafandr."

Podíval jsem se na starého, tlustého Oskara, který zabíral celou skříň.

„Slyšel jsi to, kámo?"

„Aby skafandr mohl správně fungovat, potřebuje všechny součástky."

„No jasně," obrátil jsem pozornost k Peewee. „Nezapomněla jsi náhodou na přilbu?"

„Vždyť ji mám na sobě," zasmála se.

„Určitě? 'Císařovy nové šaty'?"

„Uhodl jsi, ale teď na chvilku odhoď staré teorie a poslouchej. Můj skafandr je úplně stejný, jako byl ten, co měla Velká Matka, s tím, že mi ho udělali na míru. Ten předchozí nebyl dostatečně spolehlivý, takže mi vyrobili nový, který tě určitě udiví. Podívej, tohle je přilba, skutečně existuje, i když ji nemůžeš vidět. Je to pole. Vzduch jím neprojde. Dotkni se jí!"

„A čím?"

„Ach, zapomněla jsem. Už jsi úplně zdravý a můžeš vstát z postele. Vezmu tě na procházku."

„Máš mé díky. Říkali, že to nebude trvat dlouho."

„Samozřejmě. Ale teď se dívej." Pořádně se rozpřáhla a zkusila se bouchnout do tváře. Ruka jí narazila na nějakou zábranu, několik palců od hlavy. „A teď…"

Tentokrát hýbala rukama hodně pomalu. Dlaně proklouzly neviditelnou bariérou, obklopující hlavu jako svatozář. Dotkla se tváře, udělala dlouhý nos a zasmála se.

Byl jsem šokován. Propustný skafandr! Díky němu bych mohl Peewee dát dextrin, vodu nebo glukózu, kdyby to potřebovala.

„A sakra!“ zaklel jsem. „Jak to funguje?“

„Baterie mám na zádech, hned pod zásobníky na vzduch, které vydrží týden. S hadicemi není problém, protože tady nejsou.“

„Dejme tomu, že ti selže ve volném kosmickém prostoru. Dýchání ve vzduchoprázdnu ještě nikomu na zdraví nepřidalo.“

„Velká Matka tvrdí, že se nic takového nemůže stát.“

Hmmm, ještě nikdy jsem neviděl, že by se Velká Matka v takových věcech pletla.

„A to ještě není všecko,“ pokračovala Peewee, nezařazená mou skepsí. „Vypadá jako kůže, spoje se utěsňují samy a navíc si skafandr drží stálou teplotu, bez ohledu na počasí kolem.“

„Doufám, že v tomhle nechceš vylézt na povrch! Slunce tě může zabít. Sama jsi říkala, že záření tady není zdraví prospěšné.“

„Ale v tomhle nevadí. Silové pole polarizuje škodlivé záření. Řekni si o takový skafandr, půjdeme si zaběhat!“

Významně jsem pohlédl na Oskara.

„Dělej jak myslíš, kámo. Vůbec jsem se neurazil.“

„Peewee, asi zůstanu u starých vykopávek. Ale s chutí se podívám na ten tvůj opičí kabát.“

„Opičí kabát, jak tě tohle napadlo…“

Jednoho rána jsem se probudil, otočil se z boku na bok a zjistil, že mám hlad.

Skoro jsem si sedl překvapením — OTOČIL JSEM SE Z BOKU NA BOK!

Tělo zase poslouchalo příkazy mého mozku! Konečně to na čem jsem ležel, už nebylo komplikovaným strojem, ale postelí, obyčejnou postelí. A navíc, poprvé od doby. kdy jsem se dostal na Vegu, jsem měl hlad. Normální reakce po tom, kdy mi odstavili 'kapačku', na kterou jsem byl celou dobu napíchnutý.

To, že jsem měl hlad, nebylo ani tak důležité, ale je těžké si představit, jakou jsem měl radost, že znovu ovládám tělo, svoje tělo. Rychle jsem vyskočil z postele, šílený štěstím, s obrovskou radostí ze svého zmrtvýchvstání. Měl jsem ruce! Měl jsem nohy!

Prohlédl jsem si znovu pohyblivé končetiny — byly takové, jak jsem si pamatoval. Ani stopy po jizvách nebo po zraněních.

Počkat, ne tak úplně. Po chvilce jsem přišel na to, že zmizela stará jizva na tváři, památka na nezapomenutelný zápas s druhou pětkou. Taky jsem měl tetování — slovo 'Matka' na levém rameni (pro změnu památka na hlučný karneval). Matku to rozhořčilo, otec, i když znechucený, řekl, abych to neodstraňoval. Takže mi zůstalo.

Nenalezl jsem ani náznak zhrubnutí kůže na nohou.

Často jsem si kousal nehty. Teď jsem je měl trošku delší, ale vizáž se obešla bez připomínek. Nehet na malíčku levé nohy už jsem neměl dva roky. Kdysi, při sekání dřeva, jsem se ohnal sekerou víc, než bylo nutné. Teď byl zase na svém místě.

Horečnatě jsem začal hledat jizvu po operaci slepého, střeva. Kdybych ji nenašel, začal bych pochybovat, jestli jsem to ještě pořád já.

Nad nočním stolkem viselo zrcadlo. Viděl jsem, že mám vlasy dost dlouhé na to, abych mohl zpívat v nějaké uječené kapele, ale zato mě oholili.

Na nočním stolku ležela jednodolarovka a šedesát pět centů v drobných, propiska, papírová kartička, hodinky a kapesník. Hodinky šly. Bankovka, papírová kartička a kapesník byly čistě vyprané.

Oblečení, pečlivě vyčištěné a vyspravené, leželo na stole. Jenom ponožky byly úplně nové, z velmi jemného, sotva postřehnutelného, ale velmi pevného materiálu.

Na podlaze ležely tenisky, hodně podobné těm, které nosila Peewee, ale přesně na mou nohu. Když jsem se, už oblečený, procházel po pokoji, Peewee rozkopla dveře.

„Jsi doma?“ vešla s tácem v ruce. „Máš hlad?“

„Peewee! Podívej se na mě!“

„No, není to nejhorší,“ řekla. „Na opici,“ dodala. „Hodil by se ti holič.“

„Jistě, ano, ale není to skvělé, že jsem zase celý a zdravý?!“

„Vždycky jsi tvořil jednolitý celek, pokud nepočítáš uhry. Kam ti to mám dát?“

Položila tác na stůl, aniž čekala na odpověď.

„Peewee?“ zeptal jsem se skoro prosebným hlasem. „Nemáš radost, že jsem zase zdravý?“

„Samozřejmě že mám radost. Proto jsem jim vytrhla tác se snídaní, abych ti ji mohla přinést sama. Už od včerejška jsem znala termín 'inaugurace'. A kdo, podle tebe, ti stříhal nehty a holil tě? Dlužíš mi dolar. Ceny šly nahoru.“

Trochu sklesle jsem vzal bankovku a podal ji Peewee.

Nechtěla ji přijmout.

„Nerozumíš legraci?“ zeptala se.

„Nikdy nebuď dlužníkem ani věřitelem.“

„Polonius. Starý pitomý suchar! Kipe, přece bych tě nepřipravila o poslední dolar…“

„Tak co, kdo tady nerozumí legraci?“

„Ech, raději se věnujme snídani. Ta červená tekutina,“ objasňovala, „chutná jako pomeranče, hodně dobrá. Substance, která připomíná míchaná vajíčka, je samozřejmě z umělých vajec. Má sice pěknou, žlutou barvu, ale není moc dobrá. Není to nic divného, když si uvědomíš, odkud ta vajíčka berou. Imitace másla z olejů už vypadá líp. Barvu jsem vybrala sama, protože původní by byla pro tebe moc velký šok. Chleba je prostě chleba. Sama jsem ho pekla. Sůl je taky normální, i když oni si myslí, že je to jed. Můžeš klidně jíst, sama jsem všechno vyzkoušela, káva není.“

„Myslím, že to nějak přežiju.“

„Nechci vyrábět žádnou náhražku, ale chci vypěstovat opravdový kávovník. Jez. Musíš doplnit zásoby cukru v organismu.“

Vonělo to skvěle.

„A co budeš jíst ty?“

„Dojedla jsem před hodinou a teď se podívám, jak to půjde tobě.“

Chuť mé po dlouhé době první snídaně bych popsal jako docela originální, ale všechno jsem poslušně snědl. Je pravda, že do té chvíle mi jídlo nebylo nikdy tak příjemné.

V polovině jídla jsem si vzpomněl na příbory.

„A kde je nůž, lžička a vidlička…?“

„Můžu ti přinést ty, které používají oni,“ zazpívala jejich názvy. „Mám svoji sadu pozemských. Vyrobili je podle mého náčrtku, když jsem jejich příbor nezvládla. Poprosím je o stejnou sadu pro tebe, ale bude to chvilku trvat.“

Na tácu byly dokonce i ubrousky, podobné našim, ale podstatně tvrdší, voda chutnala jako destilovaná a samozřejmě byla bez bublinek. Vzpomněl jsem si na něco úplně jiného.

„Peewee, čím jsi mě holila? Dokázala jsi to bez říznutí?“

„To jejich zařízení předčí všechny naše žiletky a holicí strojky. Kdybys je vyráběl na Zemi, lidi by je kupovali tak nadšeně jako teplé housky. Nedojíš to?“

„Hmm.“ Ještě před chvílí jsem měl pocit, že sním koně i s kopyty. „Ne, děkuji.“

„Tak ti pomůžu.“

Namazala si 'máslem' poslední kousek chleba, snědla ho a řekla:

„A teď mě na chvilku omluv.“

„Kam jdeš?“

„Obléknout se. Vezmu tě na procházku.“

Celá předsíň, z postele neviditelná, už nebyla imitací pozemského obydlí, nicméně vlevo od dveří byla koupelna.

Nepřizpůsobili ji pozemským: odpad a osvětlení bylo typicky veganské, ale použití mi nedělalo žádné problémy.

Peewee počkala, až zkontroluju Oskara. Potom, co ho ze mne sundali, museli mít hodně práce s opravou všech přístrojů. Taky byl precizně vyčištěný, vevnitř i venku, takže vypadal a cítil se ve skvělé formě.

„Jsi v docela slušné formě, kámo.“

„Ať je to jak chce, mají tady dokonalou obsluhu.“

„Všiml jsem si.“ Otočil jsem se a uviděl Peewee, jak na mě čeká, oblečená ve svém 'podzimním modelu'.

„Peewee, opravdu musíme mít na sobě skafandry, abychom mohli vyjít ven?“

„Ne, samozřejmě že ne. Pod podmínkou, že si vezmeš respirátor, sluneční brýle a azbestové oblečení, které tě ochrání před vysokou teplotou.“

„Přesvědčila jsi mě. A co Madame Pompadour? Jak jsi ji dostala pod ten kostým?“

„Byl trošku těsný, ale nakonec jsem ji tam nějak nacpala. Ale tentokrát jsem ji nechala v pokoji a přikázala jí, aby na sebe dávala pozor.“

„Poslechne?“

„Určitě ne. Je po mně.“

„Kde máš pokoj?“

„Dveře naproti. Jenom tahle část budovy je uzpůsobená pro pozemšťany.“

Začal jsem se oblékat.

„Poslouchej, má ten bláznivý kostým nějakou vysílačku?“

„Má všechno… a ještě něco navíc. Nevšiml sis na Oskarovi žádných změn?“

„Na Oskarovi?! A čeho jsem si měl všimnout? Spravili ho a vyčistili.“

„A ještě něco. Malý přístroj místo antény, který ti umožní mluvit s každým v okolí, i když nemáš vysílačku.“

„Nevidím žádný mikrofon.“

„V miniaturizaci jsou mistři.“

Konečně jsem měl možnost vidět Peewin pokoj. Nebyl zařízený ve veganském stylu (viděl jsem veganský způsob bydlení v 'televizi'). Myslím, že ani nebyl kopií jejího vlastního pokoje, pokud ovšem její rodiče nebyli psychicky nemocní.

Ani nevím, k čemu ten pokoj přirovnat. Byl to kompromis mezi arabským harémem, fantastickým stylem šíleného Ludvíka Bavorského a miniaturou Disneylandu.

Neměl jsem v úmyslu komentovat tohle svérázné vnitřní vybavení. Tušil jsem, že si ho sama vyprojektovala a pak si omotala Velkou Matku kolem malíčku, takže její nejneobvyklejší přání splnila, a ona dostala takový pokoj, jaký chtěla.

Dům velké Matky byl menší než Bílý dům, ale ne o moc. Bydlela v něm několikasetčlenná rodina. Rodina je samozřejmě skromné označení pro celý klan, nebo — řekněme — genealogický strom, který jsem kolem sebe mohl vidět. Jenom nás drželi daleko od nejmladších větví; buď jak buď, tady jsme byli 'příšery'.

Ale všichni dospělí mě zdravili, ptali se mě na zdraví a gratulovali mi. Už jenom neustálé opakování slov 'děkuji' a 'všechno v pořádku' mě unavovalo.

Všichni už samozřejmě znali Peewee, která dokonce dokázala zazpívat jejich jména. Zdálo se mi, že jsem poznal jednoho ze svých lékařů, ale nebyl jsem si tím samozřejmě tak jistý, protože se mi podařilo zatím bezpečně poznat jenom Velkou Matku, doktora Josepha a šéfa mého lékařského personálu, který tady zrovna nebyl.

Zvýšili jsme tempo průzkumu. Dům Velké Matky se od ostatních příliš nelišil. Základním vybavením byly okrouhlé podušky, stopu tlusté, s průměrem čtyř stop, hladké a pružné, sloužící jako postele a křesla. Většina ostatního zařízení byla přichycená ke stěnám a bylo se možné k nim dostat celým systémem úchytů, nebo si stačilo stoupnout na jednu z rostlin na podlaze, které začaly růst a vynesly vás do požadované výšky.

Prošli jsme pod několika parabolickými vzpěrami a došli k balkónu. Nebyl ničím ohrazený a výška nad zemí byla aspoň sedmdesát pět stop. Přitiskl jsem se ke stěně a ani za žádné poklady světa bych nešel k okraji. Oskar tak přišel o možnost rozhledu.

Peewee se hned postavila k okraji propasti, přidržela se štíhlého sloupku a pořádně se vyklonila přes okraj. Když na ni dopadlo jasné světlo Vegy, její 'přilba' zazářila jako svatozář.

„Pojď sem!“ zavolala.

„Abych si zlomil vaz? Ani za nic!“

„Cože? Snad se nebojíš výšek?“

„Ano, hlavně když nevím, co dělám.“

„Ach bože. Chyť se mě za ruku, přidržíš se sloupu.“

Pomaličku jsem se připlížil ke sloupu a rozhlédl se po okolí. Město se topilo v divoké, nezkrotné zeleni. Rostlinstvo mělo podobu hustých keřů, spíš buše, než lesa, a bylo střídáno jenom budovami tak velkými, jako byla ta naše, nebo ještě většími. Neviděl jsem žádné cesty. Cestování probíhalo pod povrchem, nebo ve vzduchu, pomocí jednomístných 'letadel'. Tyhle maličké stroje, podstatně menší než naše motorová rogala, spíš připomínaly létající koberce. Vegané je řídili s grácií ptáků. Startovali a přistávali na balkónech, podobných tomu, ze kterého jsme se rozhlíželi.

Ve vzduchu létali i opravdoví ptáci, drobní, fantasticky zbarvení, se dvěma páry křídel v jedné rovině. Vypadalo to dost nepraktický, ale zjistil jsem, že to funguje.

Obloha byla modrá, dobrý dojem doplňovaly tři gejzíry energie, pulsující oslepujícím světlem.

„Pojďme na střechu."

„Jak?"

„Tudy…"

Ukázala mi průlez, ke kterému se dalo dostat po nespolehlivě vypadajících tenkých sloupcích, které tady nahrazovaly schody.

„Je tam zábradlí?"

„Ano, na druhé straně."

„Nezdá se mi, že by to mohlo vydržet moji váhu. A navíc — ten otvor bude pro Oskara asi malý."

„Nebuď srab."

Peewee šplhala s opičí zručností. Se sloní rozvahou jsem postupoval za ní. Úchyty se ukázaly jako hodně pevné, i přes svůj jemný vzhled, a průlez byl velmi dobře umístěný.

Vega už byla na obloze dost vysoko, vypadala jako zkreslený obraz našeho Slunce. Byla podstatně dál od planety než Slunce od Země, ale svítila mnohem intenzivněji. I přes plný výkon polarizátoru jsem si musel chvíli na ten jas zvykat. První, co jsem uviděl, byla hlava Peewee, která zářila jako stříbrný košíkářský balón.

„Jsi tu ještě."

„V pořádku," řekla Peewee. „Oči si už zvykly, je to moc pěkný pohled. Připomíná mi to pohled na Paříž z vrcholku Vítězného oblouku."

„Nevím, nikdy jsem tak daleko necestoval."

„Jenom tady nejsou žádné ulice… to není důležité… Někdo tady přistává!"

Podíval jsem se na místo, kam ukazovala; mohla se dívat do všech směrů. Já měl výhled omezený na průzor v přilbě. Než jsem se stačil otočit, Vegan už stál u nás.

„Jak se máte, děti?"

„Ahoj, Velká Matko." Peewee se jí srdečně vrhla kolem krku.

„Ne tak rychle, zlatíčko, dovol mi nejdřív sundat tohle."

Rychle si sundala letecké oblečení, složila létací vybavení jako deštník a pověsila si je přes rameno.

„Chtěla jsem se s tebou setkat už po ukončení léčby, ale informovali mě o každé minutě.“

Opřela se mi rukama o hrudník, podívala se mi přímo do očí a zeptala se:

„Skutečně se už cítíš dobře?“

„Myslím, že lepší už to být nemůže.“

„Je to pravda, už je úplně v pořádku!“

„Dobře. Myslíš, že se cítíš skvěle, a mám pocit, že je to pravda. Peewee si taky myslí, že se cílíš skvěle, a co je nejdůležitější, tví lékaři jsou toho názoru, že by ses měl cítit tak, jak se cítíš, to znamená skvěle. Takže jdeme!“

„Co? Kam?“

Otočila se k Peewee.

„Ty jsi mu nic neřekla. zlatíčko?“

„Jak? Neměla jsem příležitost!“

„No dobře.“ Tentokrát se otočila ke mně. *„Kipe, drahý, musíme jít na shromáždění. Zeptají se nás na několik věcí. Když na ně odpovíme, budou přijata opatření. Jste připravení?“*

„Hned teď?“ překvapeně protestovala Peewee. „No, co se dá dělat, když není jiná možnost… ale musím si dojít pro Madame Pompadour.“

„Tak na co čekáš? A ty, Kipe?“

„Eee…“

„Nepamatoval jsem si, jestli jsem si po mytí nasadil hodinky, a přes skafandr se to nedá zjistit. Chtěl jsem se zbavit pochyb, což znamenalo, že se musím, společně s Peewee, na chvilku vrátit dolů.“

„Dobře. Vraťte se na chvilku do svých pokojů a já zatím zajistím odvoz. Setkáme se tady.“

Sešli jsme dolů. Tentokrát byly mé námitky vůči Peewee čistě pragmatické.

„Peewee, zase jsi mi něco zatajila!“

„Já? Ale ne!“

„A jak bys to nazvala?“

„Kipe, poslouchej! Přikázali mi, abych ani nešpitla, dokud budeš nemocný. Velké Matce na tom hodně záleželo! Myslela si, že by nebylo dobré tě tím trápit, dokud se léčíš.“

„A proč bych se měl trápit? O co tady jde? Jaké shromáždění? Jaké otázky?“

„Hmm… tohle shromáždění je něco jako… soud, tribunál, dalo by se říct.“

„Co?!“ Mé svědomí mi rychle vystavilo účet a nenašlo žádný zločin, který bych nedávno, nebo spíš někdy v životě, spáchal. Zvlášť když jsem donedávna byl bezbranný jako dítě. Zbývala už jenom Peewee. „Maličká!“ řekl jsem tvrdě. „Co jsi zase provedla?“

„Já? Nic.“

„Přemýšlej.“

„Nic, Kipe. Promiň, že jsem ti neřekla o tom všem už u snídaně, ale tatínek mi vždycky říkal, že se nesmí nikomu přidělávat starosti, dokud nevypije aspoň dvě malé černé. Řekla jsem si, že by nebylo špatné před těmi všemi nepříjemnostmi jít na malou procházku. A právě jsem ti chtěla všechno říct…“

„Zkrať to!“

„…když přišla Velká Matka. Kipe, opravdu jsem nic neudělala. Jenomže Starý červ…“

„Cože? Myslel jsem, že je mrtvý.“

„Možná, možná. Ale, jak říká Velká Matka, určité otázky musejí být položeny, určité odpovědi vyřčeny a rozhodnutí odsouhlasena. Hranice byla porušena. Přemýšlela jsem o tom, když jsme se vraceli přes ty všechny, místnosti do našich adaptovaných pokojů.“

Zločiny, přestupky… lov hlav ve vesmírném měřítku. Červ by v tom mohl mít prsty. Jestli ho Vegané chytili, určitě ho chtěli usvědčit ze všech zločinů, které spáchal; ale proč k tomu potřebují nás?

„Vystoupíme tam jako svědkové?“

„Připouštím, že se to tak dá nazvat.“

Co bude s Červem, mě zajímalo asi jako loňský sníh, ale mohl jsem se dovědět něco o Veganech. Třeba, pokud se soud bude odehrávat jinde, budu mít možnost prohlédnout si kus země.

„Ale to není všechno,“ Peewce se ostražitě vrátila k tématu.

„Co ještě?“

Povzdechla si.

„Proto jsem chtěla, abychom se předtím šli podívat na všechny ty pěkné věci. Takže…“

„Tak už se vymáčkni!“

„Takže… nás budou taky soudit…“

„Cože?“

„Spíš nás budou zkoušet. Tohle sloveso je asi přesnější. Ale jedno je jisté: domů se nevrátíme dřív, dokud nepadne rozhodnutí.“

„Ale co jsme vlastně udělali?“

„Taky bych to chtěla vědět!“

Cítil jsem se, jako by mi někdo vlil do úst tekutý oheň.

„Jsi si jistá, že až to skončí, že nás pustí domů?“

„Velká Matka mi na tuhle otázku nechtěla odpovědět.“

Zastavil jsem se a uchopil Peewee za ruku.

„Z toho všeho vyplývá,“ hlas jsem měl ztěžklý překvapením, „že nás tady věznì.“

„Ano,“ zašeptala. „A neříkala jsem ti, že je to policistka?“

„Skvělé. Nejdřív za ni vytahujeme kaštany z ohně, a ona nás později zavře do basy a táhne nás k nějakému soudu, ani nevíme kam a proč! Skvělé místo, tahle Vega Pět! 'Domorodci jsou přívětiví.' Starali se o mě, aby mě pak mohli pověsit!“

„Ale, Kipe…“ Teď už Peewee brečela úplně otevřeně. „Myslím, že všechno bude dobré. Ona klidně může být policajt, ale je přece taky Velkou Matkou!“

„Opravdu? Zajímavé!“

Peewina slova vůbec neodpovídala jejímu chování. Nevypadala právě na člověka, který se nebojí. Moje hodinky byly v šuplíku v koupelně. Strčil jsem je do vnitřní kapsy. Když jsem přišel do pokoje, Peewee zrovna schovávala Madame Pompadour.

„Dej,“ řekl jsem, když jsem ji viděl, jak se ji pokouší zastrčit do malé kapsičky. „Mám víc místa.“

„Ne. děkuji.“ Smutně se usmála. „Chci ji mít u sebe, zvlášť teď.“

„Peewee, kde je vlastně ten soud? V tomhle městě, nebo někde jinde?“

„Neřekla jsem ti to? Nejspíš ne. Na jiné planetě.“

„Myslel jsem, že ze všech veganských planet je obydlená jenom tahle.“

„To je pravda, ale my letíme do jiného solárního systému. Letíme k jiné galaxii.“

„Řekni to ještě jednou!“

„Letíme někam k Magellanovým mrakům.“

X.

Musel jsem sám se sebou vybojoval velkou bitvu, abych Velkou Matku nezasypal otázkami. Přece jenom, sto šedesát trilionů mil, to není jen tak. Ale mlčel jsem, dokud jsme se neusadili v něčem, co ze všeho nejvíc připomínalo starou šatlavu. Uvnitř nebylo moc místa, ale i tak jsme se na kosmodrom nějak dostali.

Seděli jsme s Peewee na podlaze a Velká Matka z křesla prvního pilota obsluhovala blikající palubní desku, která připomínala velké počítadlo. Start byl bleskový, ale bez otřesů. Po několika minutách se mé rozladění změnilo v hněv a bláznivou potřebu okamžitého vysvětlení téhle věci.

„Velká Matko!“

„Moment, zlato. Počkej, až dostanu tuhle krabici z atmosféry.“ Něco stiskla, pohnula nějakou pákou, naše vozidlo se zachvělo a zase se uklidnilo.

„Velká Matko!“ zopakoval jsem.

„Počkej, dokud nepřistanu!“

Tak jsem musel počkat. Mluvit pilotovi do řízení je stejně hloupé, jako chytit se kola rozjetého auta. Naše krabice se začala houpat, asi jsme zápasili s nějakými silnými proudy, ale to jí v řízení nepřekáželo. Po jemném otřesu jsme zůstali stát. Napadlo mě, že jsme asi dorazili na kosmodrom. Velká Matka se otočila k nám.

„Dobře, Kipe. Chápu tvé obavy a rozhořčení. Doufám, že se mi je podaří aspoň částečně rozptýlit. Nejste v žádném nebezpečí, vždycky můžete počítat se mnou a očekávejte, že vás budu chránit celým svým já. Tak, jak jste to dělali vy pro mě.“

„Ano, ale…“

„Už nic neříkej. V pravý čas se pokusím svá slova proměnit v činy. Nemusíš si brát přilbu, ovzduší je tady stejné jako na Zemi.“

„Cože? Chceš říct, že už jsme tady?“

„Neříkala jsem to?“ přidala se Peewee. „Stačí jenom lusknout prsty a hotovo.“

Neodpověděl jsem, protože jsem se pokoušel odhadnout, jak daleko od domova jsme tentokrát.

„Pojďte, děti.“

Když jsme vlezli do lodi, bylo poledne, a když jsme vylezli, byla tma. Loď přistála na obrovské planetě, vinou noci neviditelné. Hvězdy nad námi tvořily neznámá souhvězdí. Těsně nad horizontem jsem viděl jasnou šmouhu, což mohla klidně být Mléčná dráha, takže možná Peewee neměla pravdu. Určitě jsme daleko od domova, ale možná ještě pořád v té samé galaxii. Taky je možné, že jsme jenom přeletěli na noční stranu planety. Uslyšel jsem užaslý výkřik Peewee… Otočil jsem se, ale nevšiml jsem si ničeho neobvyklého. Kromě, samozřejmě, nebe posetého miliony, nebo spíš miliardami hvězd. Určitě nevíte, jak vypadá Velká mlhovina Andromedy. Gigantický tvar složený ze dvou ramen, trochu podobný andělu. Nejkrásnější věc, jakou kdy můžete vidět.

A my ho obdivovali, ne na fotografii a přes čočku dalekohledu. Ty hvězdy byly tak 'blízko', že jsme se jich skoro mohli dotknout. Mlhovina, která se rozprostírala před našima očima, byla dvakrát větší než Velká Medvědice. Viděl jsem detailně každý její kousek — kondenzované jádro a dvě dlouhá ramena, obtáčející se a proplétající se navzájem. Jak jsem říkal, všechno to připomínalo siluetu anděla, i když někdo méně romantický by to popsal jako elipsu, tak jako M 31 v Andromedě. Ale pro nás to byl anděl, jeho konturu jsme nejen viděli, ale i cítili.

Tam někde, ztracen mezi miliony hvězd, byl náš domov, naše planeta. Až v tu chvíli jsem naplno cítil, jak je daleko a jak se mi po ní stýská.

Po chvíli jsem si všiml ještě jedné spirály. Byla víc roztažená, jako by trochu pokřivená a v porovnání s ostatními divy svítila málo. Byl to bledý obraz naší galaxie. Po pořádném prohlédnutí jsem byl schopen ukázat na větší Magellanův mrak, my jsme byli poblíž. Takže to, co jsem považoval za Mléčnou dráhu, vůbec Mléčná dráha nebyla.

Podíval jsem se na to ještě jednou, tvar se shodoval; bílá stuha, táhnoucí se mezi hvězdami. Byla ale ve srovnání s Mléčnou dráhou při pohledu ze Země za tmavé noci moc bledá. Spletl jsem se, protože jsem ještě nikdy Magellanovy mraky neviděl, musel bych na jih od Rio Grande. Ale věděl jsem, že každý Magellanův mrak je samostatná galaxie, jenom menší a s jinou stavbou, než je ta naše.

Ještě jednou jsem se podíval na mou spirálu a přepadl mě takový stesk po domově, jaký jsem nepoznal od svých šesti let. Peewee všechno obdivovala, příjemně přitulená k Velké Matce, která se postavila, aby ji mohla obejmout,

„Ano, zlatíčko, cítila jsem přesně totéž, když jsem to viděla poprvé. Byla jsem tehdy taky hodně malá.“

„Velká Matko, kde je náš domov?“ zeptala se nejistě Peewee.

„Podívej se trochu doprava, tam, kde se pravé rameno rozplývá v temnotě. Přiletěli jame odtamtud.“

„Ale mně nešlo o Vegu, ale o Slunce.“

„Ach, tvoje hvězda. Zlato, z téhle vzdálenosti je to stejné místo…“

Takže jsme se nakonec dověděli, jaká vzdálenost dělila Slunce od planety Fanador: sto šedesát sedm tisíc světelných let. Velká Matka samozřejmě nevěděla, jak dlouhý je světelný rok, jak dlouho Země obíhá kolem Slunce (určitě dokázala vypočítat dobu oběhu Země, ale jedinou pozemskou hodnotou, kterou si pamatovala, byla cena burských oříšků).

Místo toho mi řekla vzdálenost Fanadoru od Vegy: šest tisíc sto devadesát veganských jednotek času (tolik potřebovalo světlo, aby sem doletělo). 6190 x 27 je 167 000 světelných let. Byla tak hodná a dala mi ta čísla v desítkové soustavě místo v pětkové, kterou používali oni. 167 000 světelných let je devět celých osmdesát dva krát deset na sedmnáctou mil. Po zaokrouhlení vyjde moc pěkné číslo: l 000 000 000 000 000 000 mil, čili vzdálenost Fanadoru od Vegy (nebo vzdálenost Fanadoru od Slunce, pokud chcete, protože při těchto vzdálenostech jsou Vega a Slunce sousedé).

Tisíc milionů miliard mil. Co dělat s takovými šílenými čísly? Tyhle vzdálenosti jsou ve vesmírném měřítku nic, ale při přemýšlení o nich se vám může jednoduše přehřát mozek.

Letiště, na kterém jsme přistáli, byla střecha zvláštní trojúhelníkové budovy s obrovskými rozměry. Takové trojúhelníky jsme už viděli na různých místech, vždycky s tajemnými spirálami na vrcholcích. Takový znak nosila i Velká Matka.

Ten symbol znamenal: Tři galaxie, jeden zákon.

Tady se mi konečně podařilo dát dohromady zaslechnuté informace. Tři galaxie byly spojeny na stejném principu jako naše OSN nebo předchozí Společenství národů. Na Fanadoru sídlily úřady a soudy ligy. Fanador bylo hlavní město, stejně jako hlavním městem OSN je New York a hlavním městem Společenství byla Ženeva. Výběr nebyl náhodný: ukázalo se, že obyvatelé Fanadoru jsou potomci staré rasy, která jako první stvořila civilizaci.

Tři galaxie byly ostrovem civilizace v kosmickém oceánu; neměly žádné blízké sousedy. Počet obývaných planet byl největší v Malém mraku a směrem k naší galaxii se číslo zmenšovalo. Tím pádem se zvětšovaly vzdálenosti mezi nimi.

Když jsem konečně pořádně pochopil, co se kolem mě děje, už jsem se bál trochu jinak. Velká Matka byla na své planetě hodně důležitá osoba, ale tady měla jenom roli úředníka, který nás doručil na místo. Ale pořád jsem cítil vděk, že slíbila pomoc v situaci, kdy budeme muset utéct.

Ubytovali nás v dost divném místě, které by se sice dalo nazvat hotelem, ale přesněji spíš vězením. Samozřejmě nemůžu nic namítat proti životním podmínkám, ale unavovalo mě pečlivé sledování stovkami neviditelných očí.

Do pokojů nás přivedli roboti (opravdu, kam jste se na Fanadoru podívali, všude byly ty kovové palice). Samozřejmě nemám na mysli kreatury připomínající Plecháče, ale přístroje s nepopsatelným tvarem, které po tom, co vás přivedly na místo, znehybněly jako portýr čekající na spropitné. Ta mašina vypadala jako vozík se třemi koly a velkým košem, kam jsme si mohli položit svá zavazadla, kdybychom je samozřejmě měli. Něco takového přijelo, zazpívalo něco vegansky k Velké Matce, udělalo, co mělo udělat, tím, že nám ukázalo cestu k výtahu a provedlo nás dlouhou, nikde nekončící chodbou.

Můj pokoj byl úplně stejný jako na Veze, imitace pozemského, se všemi starými chybami a několika novými. Neuklidnilo mě to, tohle pečlivé přijetí mělo evidentně znamenat, že nás tady budou držet tak dlouho, dokud je nezačneme nudit. Aspoň jsem měl všechno, co jsem potřeboval ke 'štěstí', dokonce i luxusní koupelnu a skříň pro Oskara.

Peewee dostala repliku té strašné místnosti, ve které bydlela na Veze, se vším tím orientálním přepychem, a protože z něj měla opravdovou radost, netrápil jsem ji svými obavami.

Velká Matka se vznášela ve vzduchu, dokud jsme si nesundali skafandry.

„Doufám, že se tady budete cítit dobře.“

„Určitě,“ řekl jsem ne právě radostně.

„Pokud budeš něco potřebovat, jídlo nebo cokoli jiného, prostě si o to řekni a oni ti to hned dají.“

„A kde a jak si mám o to říct?“

„Prostě vyslov své přání, oni to uslyší.“

Neměl jsem důvod tomu nevěřit, i když mě zrovna nenadchl fakt, že tyhle pokojíčky mají víc štěnic než rumunská hospoda. Člověk by měl mít právo na trochu soukromí.

„Mám hlad,“ přidala se Peewee k debatě. „Snídala jsem hodně brzo.“

Po těch slovech se pohnula záclona na jedné ze stěn v jejím pokoji. Odsunula se a odkryla sílící světlo. Asi po dvou minutách část stěny zmizela a vzniklým otvorem se jako jazyk z úst vysunul prostřený stůl. Bylo tam studené uzené maso, ovoce, chleba, máslo a hrneček s horkým kakaem. Peewee spráskla ruce a zapištěla radostí. Pokud jde o mě, já reagoval s podstatně menším nadšením.

„Viděli jste!“ řekla Matka radostným hlasem. *„Dostanete všechno, o co požádáte. Pokud mě budete potřebovat, přijdu hned. Ale teď už musím jít.“*

„Ach ne. Velká Matko, prosím, neodcházej!“

„Opravdu musím, Peewee, má nejdražší, ale brzo se za vámi stavím. Ach, skoro bych zapomněla, máte lidskou společnost.“

„Cože?!“ nevychovaně jsem ji přerušil. „Kde? Jak?“

„Vedlejší dveře,“ oznámila a odplula s lehkostí větru, 'portýr'

zmizel hned po ní, aby ji neztratil z dohledu. Zůstali jsme sami.

Otočil jsem se na patě, abych se co nejrychleji dostal z pokoje.

„Slyšelas?!“

„Samozřejmě.“

„Tak si tady zůstaň a jez, jestli chceš, ale já se jdu podívat na ty další lidi.“

„Moment! Počkej na mě!“

„Nemáš hlad?“

„Počkej,“ podívala se na jídlo. „Jenom to zkusím.“

Namazala dva krajíce chleba máslem a jeden mi podala. Neměl jsem nijak zvlášť hlad, ale nějak jsem to do sebe nacpal. Peewee zhltla svou porci, pořádně se napila kakaa a podala mi hrníček.

„Chceš trochu?“

Vlastně to nebylo kakao. Mělo jakoby masitou chuť, ale v zásadě nebylo špatné. Vrátil jsem jí hrníček, aby ho dala zpátky na stůl.

„Tak, teď můžu zápasit s tuctem divokých koček — jdeme, Kipe.“

Vyšli jsme z našich pokojů a došli k vedlejším dveřím. Peewee jsem nechal stát vedle a ostražitě jsem se podíval dovnitř. Uviděl jsem něco jako trojrozměrnou fototapetu s pohledem na divokou savanu, místy přerušovanou křovinami. Hlavní vnitřní dekorace byla vápencová skála s jeskyní. Země vypadala jako zvlhlá deštěm.

Viděli jsme taky živého jeskynního člověka, který zrovna jedl nějaké malé zvíře, nejspíš veverku.

Peewee mě chtěla odstrčit, aby se na něj mohla lip podívat, ale nenechal jsem ji. Jeskynní člověk na mě neudělal zrovna dobrý dojem a rozhodně jsem ho nepovažoval za vhodného partnera pro inteligentní rozhovor. Takového týpka může zničeho nic napadnout po nás hodit kamenem.

Byl sice menší než já, ale podstatně svalnatější, takže připomínal vzpěrače. Krátké chlupaté paže, obrovské bicepsy, velké, silné nohy. Hlavu měl velkou a neforemnou, nízké čelo a krátký krk. Zuby vypadaly silně, ale žlutá barva jim zrovna na kráse nepřidala. Jeden z nich byl zlomený, což svědčilo o tom, že náš soused rád rozkousával kosti. Chvilku na to nás v tom názoru utvrdil zvuk praskajících tlapek, který vycházel z jeho úst.

V pozemském muzeu byste u něj našli cedulku s nápisem 'Homo Sapiens Neanderthalensis — doba ledová', jenomže figurína by takhle nechroupala snídani.

Mé přítelkyni se zbytečně (podle jejího mínění) ostrá ostraha nelíbila.

„Nech mě se podívat," protestovala. Slyšel to. Peewee se mračila na něj, on se mračil na nás. Peewee zapištěla, on se otočil a rychle vběhl do jeskyně. Chytil jsem Peewee za ruku a zakřičel: „Mizíme odsud!"

„Počkej chvilku," řekla klidně. „Nemyslím, že chce odtamtud tak rychle vylézt." Zkoušela se prodrat keři.

„Peewee!!"

„Zkus to," navrhla. Zkusila prostrčit ruce vzduchem, který kladl hmatatelný odpor. „Drží ho zavřeného."

Zkusil jsem to. Skutečně, přístupu k neandrtálci něco bránilo. Šlo to asi palec, ale dál už byl 'vzduch' moc hustý.

„Plast?" přemýšlel jsem nahlas. „Druh hodně pružné fólie?"

„Hmm," Peewee o tom taky přemýšlela. „Spíš něco jako moje přilba. Dokonce si myslím, že je průhledná jenom z jedné strany. Slyšel nás, ale neviděl, proto se tak vylekal."

„Dobře, dobře, ale vraťme se do svých pokojů. Možná bychom je měli zamknout. Peewee!" dodal jsem, když mi došlo, že mě vůbec nevnímá.

Pořád zkoumala neviditelnou bariéru.

„Řekni to ještě jednou, neslyšela jsem tě."

„Není čas na hraní."

„Zase mluvíš jako můj táta. Nechal tady toho hlodavce, kterého požíral, takže se možná vrátí."

„I kdyby se vrátil, ty už tady nebudeš. Buď půjdeš sama, nebo tě odnesu; raději se nebraň!"

Podívala se na mě s jistou nechutí.

„Nebudu se bránit, Kipe, i kdybys udělal cokoli, ale aspoň jednou nebuď tak zásadový. Stejně si nemyslím, že by vylezl tak brzo. Ještě se sem vrátíme!"

„Dobře." Rozhodl jsem se, že přijmu kompromis.

Ale než jsme stačili odejít, ozval se hlasitý hvizd a výkřik.

„Hej, tady!!!“

Určitě to nebylo anglicky, ale slovům jsem rozuměl. Přicházela ode dveří na druhé straně chodby. Váhal jsem, jestli se tam mám podívat, ale musel jsem, abych v tom zabránil Peewee.

Seděl tam asi pětačtyřicetiletý člověk. Nevypadal jako neandrtálec, byl civilizovanější. Měl těžkou vlněnou tuniku, sepnutou v pase tak, že tvořila něco jako zástěru. Měl holé nohy, obuté do obnošených sandálů. U pasu, na levé straně, visel krátký, těžký meč a na druhé straně dlouhý nůž. Nakrátko ostříhané vlasy a oholená tvář doplňovaly celý vzhled. Nepůsobil nepřátelským dojmem, ale slovo 'přítel' k němu taky nesedělo.

„Děkuju za návštěvu,“ zabručel si pod nosem. „Jste má stráž?“

Peewee vydechla:

„Vždyť to je Říman!“

Co byste udělali na mém místě, kdybyste potkali legionáře? A to hned po neandrtálci? Odpověděl jsem na otázku:

„Nejsme stráž, ale vězňové.“

Řekl jsem to španělsky a zopakoval docela slušně naučenou latinou. Použil jsem dva jazyky, protože Peewee neměla tak úplně pravdu. Náš další soused neužíval latinu, a už vůbec ne latinu Ovidia nebo Julia Caesara. Samozřejmě to nebyla ani španělština, ale něco mezi těmi dvěma jazyky s úplně archaickým akcentem a výslovností, ale přesto jsem mu rozuměl.

Hněvivě zasyčel a řekl:

„To je hodně špatné. Už tři dny se snažím přitáhnout něčí pozornost a zatím se mi podařilo přivolat jenom dalšího vězně. Vůbec nerozumím tomu, proč mě uvěznili. A ještě jedna věc: kde jsi vzal tak směšný akcent?“

„Promiň, příteli, ale chvílemi ti nerozumím.“ Znovu jsem to zopakoval ve dvou jazykových verzích a nakonec jsem zkusil improvizovat s kompromisem španělštiny a latiny. „Mohl bys mluvit pomaleji?“

„Budu mluvit tak, jak se mi líbí. A nenazývej mě svým přítelem. Jsem římský občan a nekamarádíčkuju se s kdekým.“

Můj volný překlad neobsahuje úplnou výpověď toho, co řekl, hlavně určité úvahy o mé matce.

„Co to řekl?“ zeptala se Peewee. „Je to Říman, že? Přelož mi to!“

Naštěstí mu nerozuměla a já měl důvod ji trochu popíchnout.

„Že bys neznala jazyk poezie a vědy?“

„Nebuď nepříjemný, řekni mi to!“

„Nekřič na mě, zlato, mám problémy mu rozumět. Pak ti všechno řeknu.“

„Co to je za barbarské krákání,“ mírně protestoval Říman. „Používej civilizovaný jazyk, chlapče, nebo tě to naučím mečem.“

Nevím, jestli jenom pouštěl hrůzu, nebo to myslel doopravdy. Pro jistotu jsem zkusil 'vzduch'. Byl stejně pevný jako u neandrtálce, takže nebylo čím se trápit.

„Mluvím tak, jak umím. A před chvílí jsme mluvili naším jazykem.“

„Prasečí chrochtání a ne jazyk. Mluv latinsky, jestli ti je život milý.“

Okem obchodníka s dobytkem se podíval na Peewee. „Tvoje dcera? Nechtěl bys ji prodat? Jestli má čím dýchat, dám ti za ni půl denáru.“

Peewee se zamračila.

„Rozuměla jsem tomu svinstvu!“ zakřičela pobouřeně. „Vylez a bojuj!“ řekla.

„Zopakuj to latinsky,“ doporučil jsem jí. „Pokud ti bude rozumět, nejspíš ti seřeže zadek.“

Podívala se na mě dost nezvykle.

„Ty bys mu to dovolil?“

„Vždyť víš, že ne.“

„Takže se vracíme.“

„Snažím se tě k tomu přemluvit už půl hodiny.“

Odvedl jsem ji odtamtud, od neandrtálce i od Římana, do našich pokojů.

„Peewee, chtěl bych si ještě promluvit s tím Římanem. Máš něco proti tomu?“

„Samozřejmě že mám!“

„Buď rozumná. Kdyby nám mohl být nebezpečný, Velká Matka by o tom věděla. Vždyť nám sama řekla, že tady je.“

„Půjdu s tebou!“

„Proč? Řeknu ti všechno, co se dovím. Může to být jediná příležitost, jak vysvětlit všechny ty absurdity. Co tady dělá? Jakým způsobem ho udrželi při životě přes tisíc let? Kdy se probudil? Ví něco, co my nevíme? Bez těch informací jsme na mrtvém bodě a nic se nedovíme. Jestli máš strach, zavolej Velkou Matku.“

Uklidnila se.

„No dobře, můžeš jít, ale o všem mi musíš říct!“

„Co nejpřesněji. Objednej si oběd.“

Našeho opičího přítele jsem neviděl, ale radši jsem jeho domeček míjel z bezpečné vzdálenosti. Pokud se jejich lodě mohly objevit v kterémkoli místě vesmíru, proč by se nemohly objevit v kterémkoli čase? Když se volně pohybují ve třech rozměrech, proč by nemohli i ve čtvrtém?

Voják pořád nehnutě seděl u dveří.

„Rozuměl jsem tomu, co jsi řekl. Ale vůbec nemám v úmyslu plnit tvé rozkazy: nejsem tvůj otrok!“

„To máš štěstí.“

„Promluvme si v klidu, nebo půjdu pryč!“

„Jak chceš. Jenom žádné důvěrnosti, barbare.“

Jmenoval se Junion. Sloužil v Hispánii a v Galii, v VI. legii 'Victrix', o které, podle jeho názoru, bych měl slyšet i já, zabedněný divoch. Jeho posledním služebním místem bylo Eburacum na sever od Londinia v Británii, kde měl hodnost centuriona. Byl menší než já, ale nechtěl bych se s ním potkat v nějaké temné uličce, nebo útočit na jeho vesnici.

Nenáviděl Brity a všechny barbary, počítaje v to i mě (bez urážky, hodně mých přátel jsou barbaři, ale…), anglické klima, boháče a kněze. Ženy měl rád, ale nevážil si jich. Zato si vážil Caesara, Říma, bohů a sebe. Tvrdil, že armáda existuje proto, aby se mohlo válčit, a příčinu všech neštěstí viděl v rovnoprávnosti mezi barbary a Římany.

V Británii dohlížel na stavbu zdi. Měla být překážkou proti divokým plemenům, která myslí jenom na to, jak vás dopadnout, rozsekat na drobné kousíčky a sníst bez soli, což se mu nejspíš stalo, když se — jak tvrdil — ocitl v pekle.

Měl jsem pocit, že mluvil o Hadriánově zdi, ale její část se nalézala tři dny pochodu od místa, kde je Severní moře nejblíž k Atlantickému oceánu. Počasí tam bylo otřesné a domorodci byli krvelačné bestie, které si malovaly po těle a nedokázaly ocenit výhody civilizace, jež na svých bedrech přinesly legie.

I přes nekonečné opovržení pro všechny neřímany si vzal za ženu Britku a zrovna se chtěl stěhovat do Eburaca, když se to stalo. Pokrčil rameny.

„Možná kdybych byl důslednější při přinášení obětí a víc ctil bohy, štěstí by se ode mě neodvrátilo. Ale myslel jsem si, že pokud muž dobře plní své úkoly, čistí si zbraň a dbá o osobní hygienu, nemusí se starat o nic jiného. Dávej pozor na dveře, jsou zakleté."

Čím déle jsem s ním mluvil, tím víc jsem mu rozuměl. Místo koncovek -us používal -o. Slovník taky neměl moc společného s klasickou latinou, zachovanou v popisu Caesarovy Galské války. Místo 'equus' říkal koni 'cabiillo'.

Jeho idiomy byly donebevolající — a to ani nemluvím o tom, že do latiny míchal hodně barbarských slov. Rozuměl jsem mu asi tak, jako bych rozuměl článku v novinách, kde by bylo začerněno každé třetí slovo.

Hodně jsem se dověděl o každodenním životě legionářů, ale o to mi nešlo. Junion nevěděl, kde je, ani jak se sem dostal, kromě toho, že ho zabili a probral se až v pekle. Tvrdil, že 'zemřel' v osmém roce caesarovy vlády a v roce 899 od založení Říma. Nevěděl jsem ale, o kterém caesarovi mluví, ani kdy byl založen Řím. Mluvil o Hadriánově valu, takže jsem z toho vyvodil, že žil ve třetím století našeho letopočtu.

Neandrtálec, kterého měl hned naproti, ho nezajímal. Považoval ho za zbabělce, který se všeho bojí, a takovým nemá cenu se zabývat. Nechtěl jsem se s ním hádat, ale každý by se bál, kdyby se denně potkával s šavlozubými tygry. Zajímalo by mě, jestli tady měli taky nějaké zástupce pozemské fauny.

Junion se na chvilku vzdálil, ale hned se vrátil s černým chlebem, sýrem a hrníčkem. Nenabídl mi, pravděpodobně nejen z důvodu zábrany, která nás rozdělovala. Trochu upil z hrníčku a začal jíst. Měl jsem čas se rozhlédnout po jeho místnosti. Podlaha byla hliněná.

Postavili mu kamennou budovu, která byla nejspíš kopií kasáren jeho doby, ale nebyl jsem si jist, jestli neudělali stejné chyby jako u imitace mého pokoje. Nemohl jsem mu dělat společnost déle, protože pohled na chleba a sýr mi připomněl, že bych taky mohl něco sníst. Má přítomnost ho už stejně začala znervózňovat. Pocházeli jsme z jiných dob a reprezentovali odlišné žebříčky hodnot.

Junion dokázal být hodně příjemný, dokud jsem s ním souhlasil. Odlišné názory ignoroval. Viděl jsem tuhle vlastnost už několikrát u lidí, kteří vyžadovali aplaus i při kupování novin v trafice. Pokud jste se před nimi neuklonili, automaticky jste dostali nálepku nevychovaného hulváta nebo mladistvého delikventa. Dalo se vysledovat, že čím víc toho dotyčný vyžadoval po mladších, tím míň dodržoval stejná pravidla vůči starším. Takže jsem nechal Juniona být a prošel zpátky kolem jeskyně, ze které se koukal neandrtálec. Přátelsky jsem mu zamával a vrátil se do svého pokoje.

Cestou jsem narazil na další 'vzduchovou' bariéru, zahrazující vchod do mého apartmá. Naštěstí se na můj pokyn otevřela.

Moje gumové podrážky nedělaly žádný hluk, ale stejně, když jsem šel kolem Peewina pokoje, chtěl jsem se podívat, jestli nespí. Seděla na svém strakatém orientálním divanu, v náručí kolébala Madame Pompadour a plakala. Otočil jsem se, kousek poodešel, zahvízdal a znovu vešel. Přiběhla ke mně, usměvavá, beze stopy slz na tváři.

„Ahoj, Kipe, byl jsi dlouho pryč.“

„Ten chlápek byl docela ukecaný. Co je nového?“

„Nic. Najedla jsem se, a protože jsi se dlouho nevracel, zdřímla jsem si. Zrovna jsi mě probudil. Dověděl ses něco zajímavého?“

„Nech mě prosím objednat oběd. Řeknu ti všechno, až se najím.“

Zrovna jsem dojídal pečeni, když přišel hotelový robot. Vypadal stejně jako ten, co nás sem přivedl, s tím rozdílem, že jeho označení bylo zlaté.

„Pojďte se mnou,“ řekl anglicky.

Koukl jsem se na Peewee.

„Vždyť Velká Matka říkala, že ještě přijde.“

„Přesně tak.“

Robot zopakoval příkaz: „Pojďte se mnou, vaše přítomnost je nezbytná.“

Tohle mi hnulo žlučí. Už jsem dostal hodně rozkazů. Některé z nich bych nejraději nikdy neslyšel, ale ještě mě nikdy nekomandovala nějaká hromada šrotu.

„Nachystej si hodně silný provaz, protože mě tam budeš muset dotáhnout!“

Vyznělo to docela hloupě, takhle mluvit s robotem, ale co jsem měl dělat?

„Velká Matko, kde jsi? Pomoz nám!“

Odpověď přišla z té kovové mašiny:

„Všechno je v pořádku, zlatíčka, on vás má dovést ke mně.“

Zlostí jsem se sice kousal do rtů, ale šel jsem za tím strojem. Dovedl nás k výtahu. Pak jsme šli chodbou, jejíž stěny se za námi zavíraly, hned jak jsme je minuli. Chodba vedla k velké trojúhelníkové bráně se spirálami na vrcholech. Usadili nás v nějakém boxu, na jedné ze stran obrovské haly. Trojúhelníková místnost byla tak velká, že mohla mít i vlastní klima a srážky. Strop, ztrácející se očím, nepotřeboval žádné podpůrné sloupy ani oblouky. Cítil jsem se jako mravenec na stadiónu a děkoval Bohu, že tam byly stovky jiných živých bytostí, i když to tak vůbec nevypadalo.

Uprostřed nepředstavitelně prázdné podlahy seděli tři Červi. Proces s nimi byl v plném proudu.

Nevím, jestli tam byl náš starý známý. Rozdíl mezi dvěma Červy je asi takový jako mezi useknutím hlavy a dekapitací. Jak jsme se později dověděli, jeho přítomnost nebyla důležitá. Červ měl být souzen, ať už tady bude nebo ne, živý nebo mrtvý – šlo o rozsudek, ne o viníka. Zrovna dostala hlas Velká Matka; z té dálky jsem sotva rozeznal její drobnou postavu. Sotva jsem slyšel její hlas, ale věděl jsem, co říká, protože nám všechno simultánně překládali. Překlad byl nejspíš hodně kvalitní, protože jsem v odpovědích cítil její klid a sebeovládání. Mluvila o přestupcích Červů tak bezvýrazně, jako by popisovala bakterii pod mikroskopem. Jenom fakta. Skončila s popisem událostí tím, co se stalo na Plutu, přestala skoro v půlce věty.

V tu chvíli jsem slyšel další hlas, mluvící anglicky, dokonale bez citu, nosový. Připomínal mi jednoho prodavače z Verniotitu, u kterého jsme nakupovali, když jsem byl malý. Nikdy se neusmíval ani nenadával, a cokoli řekl, bylo to stejným tónem. Říkal stejně 'to je hezká holka', 'ten chlap by prodal vlastního syna' i 'vajíčka jsou po devadesáti pěti centech za tucet'; studený jako knihovník.

Přesně takový hlas mluvil s Velkou Matkou.

„Je to všechno?“

„Ano, všechno.“

„Teď vyslechneme dalšího svědka. Clifford Russel.“

Vyskočil jsem, jako by mé ten prodavač chytil při krádeži bonbónů.

Hlas pokračoval:

„Poslouchej bedlivě.“

A začal mluvit. Byl to můj vlastní hlas. Vysvětloval průběh všech událostí tak, jak jsem je vyprávěl na Veze Pět. Ale ne všechno bylo stejné. Slova, kterými jsem nazýval Červy, a věty, kde jsem vysvětloval svůj názor, prostě vystřihli. Zůstala jen fakta, zbavená všech komentářů.

Vyprávění začalo ve chvíli, kdy lodě přistály na pastvině za naším domem, a končilo pádem posledního Červa do díry v podlaze.

Netrvalo to tak dlouho, hodně toho vystřihli. Taky celou naši procházku po Měsíci. Nechali můj popis Červů, ale tak změněný, že se mohl týkat Venuše Milóské stejně jako nejodpornějšího stvoření pod všemi slunci.

Když nahrávka mého hlasu skončila, znova se ozval ten prodavačův.

„Jsou to tvá slova?“

„Cože? No, ano.“

„Jsou události popsány pravdivě?“

„Ano, ale…“

„Byla řeč pravdivá?“

„Ano.“

„A přesná?“

Chtěl jsem odpovědět, že ne úplně, ale začalo mi docházet, o co tu vlastně jde, takže jsem to potvrdil.

„Patricia Wynant Reisfeld.“

Peewino vyprávění začalo dřív, prvním kontaktem s Červy, ale nebylo o moc delší než to moje. Peewee je lepší pozorovatel než já a má i lepší paměť, ale nerada nechává nějakou věc bez komentáře. Opakující se vysvětlení byla samozřejmě odstraněna.

Když Peewee souhlasila s vyslechnutou verzí, prodavačův hlas oznámil, že všichni svědci byli vyslechnuti, všechna fakta shromážděna a obvinění mohou pronést závěrečnou řeč.

Červi si vybrali řečníka, pravděpodobně to byl náš starý známý, pokud přežil. Jejich odpověď, přeložená do angličtiny, ztratila hodně ze své hrdelnosti, ale i tak to byla angličtina v podání Červů.

I když jejich mluvčí byl dost daleko na to, aby na mě jeho vzhled zapůsobil jako obvykle, samotný zvuk Červího hlasu způsobil, že jsem měl srdce až v krku. Teprve po chvíli jsem se vzpamatoval natolik, že jsem se mohl soustředit na to, co říká.

Začal, myslím, tvrzením, že soud, před kterým stojí, nad ním nemá žádnou pravomoc, protože jako Červ podléhá jenom Královně Matce. Jejich zatčení bylo, podle něj, z několika důvodů protizákonné. Nikdy neslyšel o Lize Tří galaxií a ani teď není přesvědčen o tom, že něco takového existuje. Ale i kdyby tohle všechno nebyla jenom schválnost a mystifikace, ani tak nemají právo soudit 'obyvatele mravenišť', když se zdejší vláda nevztahuje na jejich část vesmíru. A i kdyby Liga Tří galaxií sahala až k planetě — mraveništi, neměla by žádná práva, protože obyvatelé 'mravenišť' do ní nikdy nevstoupili a neakceptovali její 'etické dohody'. Už jenom představa, že by se poradci královny (Červí obdoba parlamentu) mohli pustit do diskuse s představiteli Ligy je směšná, protože obyvatelé jejich planety nekomunikují s nižšími živočichy.

A pokud, pokračoval Červ, tyto neoddiskutovatelné argumenty nebudou akceptovány a soud si nepřestane osobovat právo rozsudku nad cizinci v této záležitosti, všechno to bude mít veškeré znaky absurdity. Červi se pohybovali ve svém terénu, kde si mohou dělat co chtějí, a výše jmenovaná Liga nemá právo jim bránit v anexi a osidlování planet obydlených zvířaty (tím myslel Zemi).

A pokud jde o agentku Tří Galaxií, ta se zamotala do cizí záležitosti, což pro ni nakonec nemělo žádné nepříjemné následky. Pokud

ji drželi v zajetí, pak jedině proto, aby neškodila uskutečnění jejich svatých záměrů. Po ukončení celé akce měla být dopravena na svou planetu.

Červ si celou tu řeč mohl nechat pro sebe. Jeho argumenty byly nepodložené, tím spíš ten poslední. Ale ne všechno se vyvíjelo podle mých představ. Lidé si o sobě zvykli přemýšlet jako o pánech tvorstva, ale ctihodné shromáždění mohlo mít v tomto směru určité pochybnosti a označit nás skutečně za zvířata, která nemají vůči Červům žádná práva.

Nepopiratelným faktem bylo, že nás Červi převyšovali inteligencí i rozvojem civilizace. Shromáždění se tedy mohlo shodnout, že mají právo na naši planetu, stejně jako my jsme si jistí tím, že máme právo vymýtit džungli a postavit místo ní město, i když tam žijí paviáni.

Nejhorší bylo, že Červ poté, co přednesl argumenty diskreditující celý proces a ukazující jeho bezpředmětnost, teprve směřoval k jádru obhajoby. Byl to ničivý útok.

Chraptivý hlas se najednou změnil v nenávistné vytí. Každé slovo bylo jako úder pěstí, každá hláska jako střela z pušky.

„Jak jsou hloupá, tato stvoření," říkal o lidech. „I když jsou v tygřích spárech, ještě ho tahají za vousy. Neexistuje slitování nad zvířaty. Změníme je na výživnou bílkovinu, do posledního kusu. Žádná dohoda nepřichází v úvahu, všechny vzpoury budou potlačeny. Rasa Občanů je rozmačká na prach!!!"

Rozhlédl jsem se kolem, abych zjistil, jak soudci přijali tuto arogantní řeč. Ve velkém, skoro prázdném sále sedělo tisíce bytostí. Dosud jsem byl příliš zaměstnán procesem, než abych si jich všímal. Když se ale tlachy Červů staly nudnými, dovolil jsem si luxus a rozhlédl se po sále.

Různorodost shromáždění byla tak velká, že pochybuju o tom, že bych našel dvě stejné bytosti. Na příklad dvacet stop od nás seděla bytost stejně škaredá a odpudivá jako Červi, s tím rozdílem, že její tvář vyvolávala spíš strach než odpor. Všiml jsem si taky bytostí podobných lidem, jenom o hodně důstojnějších. Jedna z nich vypadala úplně jako člověk; jenom měla divné, asymetrické oblečení a pokožku pableskující všemi odstíny barev. Všechno to tvořilo docela pří-

jemnou vizáž a mohl bych přísahat, že ta barevná pokožka je jenom důmyslný make up, i když bych nejspíš neměl pravdu. Zajímalo by mě, v jakém jazyce ta bytost sledovala výslechy, protože to určitě nebyla angličtina.

Možná na sobě ucítila můj pohled a podívala se na mě bez úsměvu, jako na rybku v akváriu. Pochopil jsem, že sympatie jsou jednostranné.

Rozdíly mezi přítomnými nebyly jenom ve vzhledu, ale i ve způsobu, jak sledovali přelíčení. Někteří si museli s sebou vzít kus svého přirozeného prostředí a seděli ve skleněných místnůstkách, vyplněných různými kapalinami a plyny. Je těžké odhadnout, jak se k celému procesu stavěli. Když je těžké něco vyčíst z pozemské tváře, co si můžete myslet o pocitech tvora podobného mroži s chobotnicovými končetinami? Znamenají stahy svalstva smích? Nebo zlost? Znamenají vůbec něco?

A mezitím Červi pořád mluvili. Nikdo jim v tom samozřejmě nebránil.

Peewee, která mě držela za ruku a poslouchala, najednou zašeptala:

„Začínají vyhrožovat.“ Vycítil jsem, že má strach.

Červi své vystoupení ukončili výbuchy nenávisti vůči celému světu. Naši tlumočníci nebyli schopní všechno přeložit do angličtiny, takže jsme slyšeli jenom chaotický vřískot.

Prodavačův hlas se klidně zeptal:

„Chtěli byste něco říct na svou obranu?“

Znovu zazněl vřískot, tentokrát ale znamenal smysluplnou odpověď.

„Tohle byla obrana, i když samozřejmě zbytečná, protože není nic, za co byste nás mohli odsoudit.“

Hlas promluvil k Velké Matce:

„Našla jsi něco na jejich obranu?“

Nespěchala s odpovědí.

„S lítostí přiznávám… že… jsem nenašla nic, co by na nich nebylo od základu špatné.“

„Jsi proti nim?“

„Ano.“

„Jsi tedy podujatá. A soud může ignorovat tvůj názor. Takový je Zákon.“

„Tři galaxie, jeden zákon. Poslouchám.“

Neosobní hlas se ještě jednou zeptal:

„Může zástupce některé z ras říct něco na jejich obhajobu?“

Mrtvé ticho mu bylo odpovědí. Měl jsem šanci být šlechetný. Jako zástupce obětí jejich agrese jsem se nad ně mohl povznést, přesvědčit ostatní, že netušili, že páchají zlo. Mohl jsem prosit, aby je místo popravy omilostnili… Ale neudělal jsem to. Možná mi všechny ty šlechetnosti kolem začaly lézt na nervy. Možná, že jsem nechtěl přijmout fakt, že v každé bytosti je kousek dobra a každý hřích si zaslouží odpuštění. Ale když vidím zmiji, zabiju ji a neprosím, aby byla tak hodná a přestala kousat. Je to zmije a zmijí zůstane. I kdyby se chtěla změnit.

Pak se zeptali Červů:

„Můžete předvolat zástupce kterékoli rasy, aby o vás řekl alespoň jedno dobré slovo? Pokud ano, najdeme ho a vyslechneme.“

Advokát Červů místo odpovědi urážlivě plivl na zem.

„Líčení je u konce,“ oznámil hlas a zeptal se neznámé bytosti: „Jsou informace dostatečné k tomu, aby mohlo být přijato rozhodnutí?“

Nenadále se ozval jiný hlas:

„Ano!“

„Jaký je rozsudek?“ padl dotaz.

„Jejich planeta bude otočena!“

Nevěděl jsem přesně o co jde. Všechny planety se přece točí, ale ten verdikt, vyřčený dokonale bezcitným hlasem, mnou otřásl. Celý sál vypadal překvapeně. Velká Matka vstala a rychle překonala vzdálenost, která nás dělila. Peewee se jí vrhla kolem krku. Všiml jsem si, že nás ovinula neviditelná bariéra, která se ztratila až po našem návratu na místa.

Peewee vzlykala v objetí Velké Matky, která ji uklidňovala. Když se konečně vyplakala, netrpělivě jsem se zeptal Velké Matky, o co vlastně s tím otočením jde.

Podívala se na mě, pořád držela Peewee v náručí, ale řekla nezvykle tvrdým hlasem:

„To znamená, že jejich planeta bude otočena o devadesát stupňů vůči jejich časoprostorové ose.“

I když její hlas zněl jako kapela hrající pohřební pochod, verdikt se mi nezdál tak strašný. Samozřejmě jsem pochopil, co to znamená, ale není jednoduché to popsat naším jazykem. Ale aspoň to zkusím. Když se podíváte shora na figurku vystřiženou z tenkého papíru, uvidíte ji jako dvourozměrný objekt. Když ji postavíte, neuvidíte ji vůbec. Přestane pro vás existovat. To ale neznamená, že by doopravdy zmizela. Totéž se stane s Červí planetou — přestane existovat v našem rozměru, ale bude existovat v jiném. Tím pádem Červi zmizí z našeho vesmíru, ale sami pro sebe budou dál žít, nic se jim nestane. Nechápal jsem, co je na tom tak strašného, takže jsem se zeptal Velké Matky.

„Nic jsi nepochopil, chlapče. Nemohou si s sebou vzít svou hvězdu.“

Nedokázal jsem ze sebe dostat nějaký komentář. Peewee byla bledá jako mrtvola. Hvězda je zdroj života pro planetu. Nechej ji zmizet a planeta bude čím dál tím studenější a studenější. Jak dlouho bude trvat, než nastane absolutní nula? Zatřásl jsem se, legie mravenců se mi proběhla po zádech. Je to horší než peklo.

„Velká Matko, kdy se to stane?“

Cítil jsem výčitky svědomí, že jsem se Červů nezastal, když si nic takového nezasloužili. Vyhodit do povětří — souhlas. Postřílet — určitě. Ale ne zmrazit.

„Už se to stalo.“

„Cože?“

„Agent, který měl provést exekuci, čekal na rozhodnutí. Slyšel ho ve stejné chvíli jako my… bylo to za námi, než jsem k vám stihla dojít.“

Je to tak lepší. Slyšel jsem vlastní šepot, procházející sevřeným hrdlem. Dobře, že se to stalo rychle.

Velká Matka řekla co nejvyrovnaněji:

„Myslete teď hlavně na sebe, váš proces začne za chvilku.“

Vytřeštil jsem oči a hlas mě zradil. Peewee vypadala jako duch, ale už neplakala. Jazykem si navlhčila oschlé rty a potichoučku se zeptala:

„Budeš tam s námi?“

„Děti, nemůžu. Sami se musíte bránit.“

Vrátil se mi hlas.

„Za co? Jaký zločin jsme spáchali? Nikomu jsme neublížili!“

„Nebudou soudil tebe a Peewee, ale celou vaši rasu.“

Peewee se otočila od ní a podívala se na mě. V tu chvíli netoužila po společnosti dokonalé bytosti, ale po bytosti stejné jako ona, lidské. Věděla, že přemýšlím o totéž. Loď. Loď se strašnou zbraní na palubě cestuje k Zemi. Pohybuje se nekonečnou rychlostí, neodhalitelná radary, nesestřelitelná a nezadržitelná. Země — zelená, zlatá, milovaná. Rozkvétající v teplém světle Slunce. Bezbarvý hlas oznámí: „Nebude více Slunce, nebude více hvězd.“ Osiřelý Měsíc se jednou nebo dvakrát zachvěje a znovu začne svou pouť – tentokrát kolem Slunce. Živý náhrobek lidstva. Několik osamělých lidí z měsíčních základen možná přežije několik týdnů nebo měsíců. Ale pokud se neudusí, zabije je smutek nebo samota. Peewee zakřičela zoufalstvím.

„Kipe, řekni, že si dělá legraci, že to je jenom sen.“

Chraptivě jsem se zeptal Velké Matky:

„Exekutoři čekají, že?“

Neodpověděla. Jenom řekla Peewee:

„Je to hrozně důležitá věc, ale neměj strach. Splním svůj slib; pokud bude vaše rasa odsouzena, vy přežijete. Budete žít v mém domě… takže se nebojte mluvit pravdu.“

Bezbarvý hlas oznámil:

„Začíná soud s lidmi.“

XI.

Vyšli jsme na tu obrovskou plochu. Má nervozita rostla každým krokem, cítil jsem se jako moucha na talíři. Ještěže Peewee byla se mnou. Ale i tak jsem měl pocit, že spím a ve spánku se procházím nahý po ulici. Peewee mě držela za ruku a zároveň svírala Madame Pompadour. Litoval jsem, že na sobě nemám Oskara. Lépe bych snášel ty pozorné pohledy.

Než jsme vyšli, Velká Matka mi dala ruku na čelo a podívala se mi hluboko do očí. Odstrčil jsem ruku a uhnul pohledem.

„Ne," řekl jsem rozhodně. „Konec s umělou stimulací! Chci… ach, vím, že to děláš pro mé dobro, ale ne, tentokrát bez dopingu. Děkuju."

Nenaléhala. Prostě se jenom otočila k Peewee. Ta se tvářila trochu nerozhodně, ale nakonec přikývla.

„Přišel náš čas," řekla.

Každým krokem ke středu té obrovské plochy jsem čím dál tím víc litoval toho, že nám Velká Matka ty uklidňující prostředky nepodala. Měl jsem aspoň přemluvit Peewee, aby si je vzala.

Z protilehlých stran se k nám přibližovaly další dvě 'mouchy'. Po chvíli jsem rozeznal neandrtálce a legionáře. Jeskynního člověka sem táhla nějaká neviditelná síla, Říman přicházel dlouhými kroky. Na střed jsme došli společně. Zastavili jsme se na vrcholcích desetimetrového trojúhelníku: já a Peewee na jednom, na zbývajících dvou pak neandrtálec a legionář.

„Hej, Junione!"

„Mlč, barbare." Rozhlížel se kolem a pečlivě studoval dav stojící u stěn.

Zmizelo špinavé oblečení a kamaše. Na pravou nohu si připnul náholenník, na tuniku nasadil pancíř. Na hlavě měl přilbu ozdobenou péry. Kůže se mu leskla a ocel zářila.

Svižně pochodoval, se štítem pověšeným na zádech. Když jsme se zastavili, sundal ho a připevnil na levé rameno. Neměl meč, ale v pravé ruce držel kopí. Mírně jím pokyvoval a sledoval nepřátele.

Neandrtálec, stojící vlevo, se stočil do klubíčka jako bezbranné zvíře, které beznadějně hledá skrýš.

„Junione," zavolal jsem. „Poslouchej!"

Pohled na ty dva lidi mě čím dál tím víc znepokojoval. Rozhovor s neandrtálcem by se minul účinkem, ale možná se mi podaří promluvit do duše Římanovi.

„Víš, proč jsme tady?"

„Vím," zabručel přes rameno. „V této aréně nás bohové vystaví zkoušce. Je to úkol stvořený pro vojáka a obyvatele římského impéria. Nemůžeš při tom nijak pomoct, tak se drž v povzdálí. Ne, hlídej vzadu a kdyby se něco dělo, křič. Caesar tě štědře odmění!"

Chtěl jsem mu něco vysvětlit, ale přerušil mě hlas, který zněl ze všech stran:

TEĎ PODSTOUPÍTE ZKOUŠKU!

Peewee se zachvěla a přitiskla se ke mně. Uvolnil jsem levou ruku z jejího křečovitého stisku, objal jsem ji kolem ramen a zároveň jí podal pravou ruku.

„Hlavu vzhůru, kámo," řekl jsem tiše. „Jenom se nedej zastrašit."

„Vůbec nemám strach," řekla. Třásla se po celém těle. „Kipe? Nechám ti volnou ruku."

„Určitě?"

„Ano. Tebe je těžší vyvést z rovnováhy. Když ztratím trpělivost… je lepší se nedívat."

„Dobře."

Náš rozhovor přerušil hlas, který zazněl z poměrně malé vzdálenosti.

„Tato záležitost má hluboké kořeny. Tři časové vzorky pocházejí z nevelké planety typu Landor, obíhající kolem hvězdy na periferii třetí galaxie. Je to neobvykle primitivní kout vesmíru, kde prakticky nežijí žádné inteligentní rasy. Zmiňovaný druh, jak je vidět ze vzorků, se nalézá na velmi nízkém stupni vývoje. Dosud byla pozorování provedena dvakrát. Na komplexní výzkum by bylo ještě brzy, kdyby se nevyskytly neobvyklé skutečnosti."

„Kdy bylo provedeno poslední pozorování?" zeptal se nějaký hlas.

„Přibližně před dobou poločasu rozpadu thoria — 230." Pak ten hlas dodal pouze pro nás: „Asi před osmdesáti tisíci vašich let."

Junion kývl hlavou a podíval se kolem. Vypadalo to, že se snaží najít zdroj hlasu. Tak jsem zjistil, že stejný text nejspíš slyší v té své lámané latině. Abych řekl pravdu, mě to taky trochu zmátlo, ale tyhle pocity u mě nikdy netrvají dlouho.

„Proč další výzkum nastal v tak krátkém čase?"

„Objevila se mezera v informacích. Přesněji řečeno, vývoj pokračoval neobvykle rychlým tempem."

Bezbarvý hlas pokračoval, ale tentokrát mluvil přímo s námi.

„Jsem váš soudce. Bytosti, které vidíte kolem, jsou mými součástmi. Jsou tady také diváci, studenti a několik nedůvěřivců, kteří chtějí odhalit mou chybu. Tenhle kousek se jim ale nepodařil už milión let.“

„Takže je vám milión let?“ vykřikl jsem, i když jsem to neměl v úmyslu.

„Jsem podstatně starší, ale jako kolektivní vědomí. V určitém smyslu jsem něco jako stroj, jehož části je možné opravovat, vyměňovat, nahrazovat. Částečně jsem živá bytost, jejíž části normálním během života umírají a jsou zastupovány jinými. Těch posledních mám víc než tucet tuctů tuctů, rozesetých po třech galaxiích, a v kterékoli chvíli nejméně tucet tuctů může převzít kontrolu nad neoživenými součástmi. Dnes jsem složen z dvou set devíti kvalifikovaných osob, které mají k dispozici všechny vědomosti shromážděné v informační bance a celou výpočetní sílu všech počítačů.“

„A všechna rozhodnutí jsou přijata jednomyslně?“ zeptal jsem se ostře. Měl jsem pocit, že se mi podařilo najít určitou mezeru. Nikdy jsem nedosáhl velkých úspěchů v přemlouvání rodičů, ale několikrát, když jsem byl mladší, se mi podařilo částečně prolamovat jejich šiky, když jsem vytáhl jednu odpověď z mámy a jinou z táty.

„Všechna rozhodnutí jsou zásadně přijímána jednohlasně,“ odpověděl hlas po chvíli mlčení. „Pro zjednodušení mě můžeš považovat za jednu osobu.“

Pak se hlas zase obrátil ke všem shromážděným: „Byly přivezeny reprezentativní vzorky. Dvojitý vzorek je ze současnosti. Oblečený samostatný vzorek je přivezen k účelu verifikace, náhodně vybraný v časovém bodě přibližného poločasu rozpadu rádia — 226. Znamená to tisíc šest set vašich let. Třetí verifikační vzorek byl vyzvednut jako obvykle, v čase desetinásobně převyšujícím čas, odkud byl vyzvednut předchozí vzorek.“

Hlas se zeptal:

„Proč je časový horizont verifikačních vzorků tak krátký?“

„Protože doba života těchto organismů je velmi nízká. Velmi rychle mutují.“

Odpověď byla pravděpodobně dostačující, protože hlas pokračoval:

„Nejmladší vzorek bude svědčit jako první.“ Myslel jsem, že tím myslí Peewee, stejně jako ona. Zarazila se. Ale hlas zavrčel a neandrtálec se pořádně roztřásl. Neodpověděl, jenom se stočil ještě víc. Hlas znovu zavrčel. Později jsme uslyšeli:

„Zaznamenal jsem zajímavou skutečnost.“

„Mluv.“

„Tato bytost není předkem těch ostatních.“ Robotický hlas neprozrazoval žádné emoce.

„Ale vždyť vzorek byl regulérně vybrán.“

„Přesto je to nesprávný vzorek. Ještě je třeba ověřit data.“

Dlouhých pět sekund bylo ticho.

„Toto ubohé stvoření není předkem přítomných bytostí. V genealogické linii je spíše jejich strýcem, slepou větví bez budoucnosti. Ať se vrátí do svého časoprostoru.“

Neandrtálec zmizel a já pocítil podivný smutek. Zpočátku jsem o něj měl strach. Pak jsem cítil opovržení a později stud. Byl zbabělý, špinavý, smrděl. Pes v sobě má víc krásy. Ale po pěti minutách mi došlo, že si zaslouží trochu upřímných sympatií, vždyť to byla lidská bytost. Možná si nezasloužil označení 'dědeček', ale neměl jsem srdce pohrdat ani nejvzdálenějšími příbuznými.

Hlas přemýšlel, jestli může být postup akceptován. Nakonec řekl:

„Pokračujme v přelíčení. Pokud budou chybět informace, přivedeme dodatečné geneticky souhlasící vzorky.“

„Junion.“

Říman zahrozil kopím.

„Kdo mě volá?“

„Vystup a vypovídej.“

Přesně podle mých obav Junion svižně hlasu poradil kam má jít a co tam má dělat. Neexistoval způsob, jak zabránit Peewee, aby to slyšela. Řeč měla i v angličtině všechny jemné nuance.

Bezbarvý hlas pokračoval s výslechem:

„Jsou to tvá slova? Potvrzuješ svou výpověď?“

Znova jsme slyšeli Římanův hlas: odpovídal na otázky, popisoval bitvy, mluvil o zacházení s vězni. Slyšeli jsme anglickou verzi,

ale dal se vycítit arogantní styl, charakteristický pro občany římského impéria.

„Kouzla!“ vykřikl Junion a ukázal jim dva prsty ve tvaru rohů.

Nahrávka utichla.

„Hlas odpovídá matrici,“ oznámil suše stroj. „Nahrávka bude přiložena k obžalovacímu spisu.“

Římana vyslýchali dál. Ptali se ho na původ, co dělal v Británii a proč je třeba sloužit caesarovi. Junion odpovídal krátce a jednoduše, ale nakonec ztratil trpělivost a zmlkl. Vykřikl a hodil kopím.

Neletělo daleko, ale i tak si myslím, že náš známý překonal olympijský rekord. Na rtech se mi objevil úsměv. Junion vytáhl meč dřív, než kopí dopadlo na zem. Zvedl ho ve vyzývavém gestu, zakřičel 'Ať žije caesar!' a začal nadávat pozorovatelům. Řekl jim, co si myslí o červech, nehodných ani označení 'barbar'. Ho, ho! Pěkná řeč, hodná nás, lidí, pomyslel jsem si.

Junion začal žádat bohy o pomoc, strašlivě nadával a hrozil caesarovou pomstou. Jenom jsem doufal, že Peewee moc z té řeči nepochopila. Bohužel, rozuměla většině.

V zásadě jsem byl na něj hrdý. Červ byl zlou bytostí. Junion přesně naopak. Kromě otřesného slovníku, ještě horší gramatiky a nevychovanosti měl v sobě ten voják odvahu, lidskou hrdost a jednoduchou eleganci. Mohl být starý ničema… ale aspoň známý.

Nakonec požádal, aby se mu postavili jednotlivě, nebo ať se na něj vrhnou všichni, a pak že to s nimi vyřídí najednou.

„Z vašich těl postavím pohřební hranici! Na vašich kostech si naostřím meč! Před smrtí vám ukážu, jak vypadá hrob opravdového Římana, navršený až k nebesům z nepřátel caesara!“

Došel mu dech. Rozesmál jsem se a Peewee se nesměle přidala. Junion se na nás přes rameno podíval a vycenil zuby.

„Posýpej jim rány solí, až budou ležet v agónii, chlapče!“

„Je čas, aby se vrátil do svého časoprostoru,“ oznámil bezbarvý hlas.

Neviditelné ruce vlekly legionáře pryč. Vzýval Marta a Jupitera a házel sebou na všechny strany. Meč spadl na podlahu, pak se zvedl a sám zasunul do pochvy. Junion se v bleskovém tempu ztrácel. Složil jsem dlaně do kornoutu a zavolal:

„Sbohem, Junione!“

„Na shledanou, chlapče. Pamatuj si, jsou to zbabělci!“ Zatřásl se po celém těle. „Černá magie!“ zakřičel a zmizel.

„Clifford Russel…“

„Ano, jsem přítomen.“

Peewee mi stiskla ruku.

„Můžeš mluvit.“

„Počkejte vteřinu, prosím…“

„Ano? Mluv.“

Zhluboka jsem se nadechl. Peewee se přitiskla ke mně a zašeptala:

„Snaž se, Kipe. Oni nežertují.“

„Udělám, co budu moct,“ zašeptal jsem. A pak jsem řekl nahlas: „Co to má znamenat? Chcete soudit lidskou rasu?“

„Přesně tak.“

„Ale nemůžete spravedlivě rozhodnout. Nemáte dostatek informací. Vybíráte nějaké vzorky, přitáhnete sem neandrtálce; pak sami přijdete na to, že to byla chyba. Navíc ne jediná. Předvedli jste Římana. Byl jaký byl, ale nemám důvod se za něj stydět. Jsem ale taky hrdý na to, že současná lidská rasa s ním nemá nic společného. Nežije už dva tisíce let, samozřejmě pokud jste ho poslali zpět a společně s ním odešla jeho doba. Tak či onak, lidská rasa dnes vypadá úplně jinak.“

„Vím. Vy dva jste zkušební vzorek.“

„Dobře, ale nemůžete vznést výrok na základě našich činů. Peewee a já se diametrálně lišíme od průměru. Vůbec netvrdíme, že jsme dokonalí. Pokud obviňujete celou rasu za naše činy, dopouštíte se obrovské nespravedlnosti. Suďte jenom nás, nebo ještě lépe mě samotného…“

„Mě taky!“

„…ale nesvalujte vinu na naši rasu. Je to nevědecký přístup, v rozporu s matematickými zákony.“

„Dobře.“

„Špatně. Lidské bytosti nejsou molekuly. Liší se od sebe.“

Rozhodl jsem se neakceptovat zásady procesu. Červi se tak dostali do slepé uličky.

„A jsou samostatní!“

„Nejsou samostatnými osobnostmi. Jsou součástí většího organismu. Každá buňka ve vašem těle obsahuje určitý vzorec. Pomocí tří vzorků vybraných z organismu, který ty nazýváš lidskou rasou, dokážu zjistit vaše budoucí možnosti a hranice.“

„Nemáme žádné hranice! Neexistuje způsob, jak předpovědět naši budoucnost!“

„Možná pro vás skutečně neexistují hranice,“ přiznal hlas. „Ještě to prověříme. Ale i kdyby, nesvědčí to ve váš prospěch. Protože my hranice máme.“

„Prosím?“

„Špatně jsi pochopil účel našeho rozhodování. Mluvíš o 'spravedlnosti' — vím, co máš na mysli. Ale neexistují ani dvě rasy, které by se shodly na významu tohoto termínu. Tohle není tribunál spravedlnosti.“

„V tom případě jaký?“

„Řekněme, že je to Rada bezpečnosti. Označení nemá význam. Mým úkolem je prověřit vaši rasu a rozhodnout, jestli pro nás neznamenáte nebezpečí. Pokud se podezření potvrdí, učiníme obranné opatření. Jediný způsob, jak se zbavit smrtelného nebezpečí, je eliminovat jeho původce. Určitá fakta svědčí o tom, že vaše rasa může jednou znamenat nebezpečí pro Tři galaxie. Je třeba zjistit všechna fakta.“

„Ale tvrdil jste, že pro tento účel potřebujete tři vzorky. Neandrtálec se nepočítá.“

„Máme tři vzorky: vás a Římana. Ale potřebné informace je možné získat i z jednoho vzorku. Trojitý vzorek je tradice verifikace a opakované verifikace. Nehledám spravedlnost. Hlídám, aby se nestala chyba.“

Chtěl jsem říct, že i přes velkou soudcovskou praxi se plete v zásadních otázkách, ale hlas mě nepustil ke slovu.

„Pokračujeme se zkoumáním. Clifforde Russele, poznáváš svůj hlas?“

Uslyšel jsem sled mých vlastních názorů a komentářů na různé záležitosti. Poslechl jsem si kus a pak zvedl ruku.

„V pořádku, je to můj hlas.“

Nahrávka utichla.

„Potvrzuješ každé slovo?“

„Ano.“

„Chceš něco dodat, vypustit, nebo změnit?“

Zamyslel jsem se. Nahrávka, kromě několika gramatických chyb, byla v pořádku.

„Ne. Necháme to tak.“

„V tomto případě také poznáváš svůj hlas?“

Obsah nahrávky mě šokoval. Byl to můj rozhovor s profesorem Josephem, kterému jsem vyprávěl všechno, co souviselo se Zemí: zvyky, historie, lidé. Najednou mi došlo, proč profesor Joe nosil stejný symbol jako Velká Matka. Jak tomu říkali? Nasazení agenta. Starý dobrý profesor Joe byl fízl. Ucítil jsem závrať.

„Chci si poslechnout všechno.“

Poslouchal jsem jedním uchem. Pokoušel jsem si vzpomenout, co jsem říkal při jiných příležitostech a co mohou využít proti lidské rase. Křížové výpravy? Nevolnictví? Plynové komory v Dachau? Kolik jsem toho vykecal?

Nahrávka neměla konce. Není se proč divit, rozhovory s profesorem Josephem trvaly několik týdnů. Mohli bychom tady stát do konce světa.

„Je to můj hlas.“

„Chceš něco dodat, vypustit, nebo změnit?“

„Mohl bych to celé zopakovat?“ zeptal jsem se.

„Pokud je to tvé přání.“

Už jsem chtěl říct, že jsem připraven vypovědět všechno znova a že by měli zničit obsah první nahrávky. Ale mohl jsem jim věřit? Co kdyby si nechali předchozí nahrávku jako srovnávací materiál? Tentokrát bych neváhal s lhaním — 'říci pravdu a zahanbit ďábla' není problém, když se hra týká tvé rodiny, přátel a celé rasy. Ale nebyly by mé lži odhaleny? Velká Matka mi radila, abych mluvil jenom pravdu a ničeho se nebál. Ale ona není na naší straně! Je přesně na opačné!

Musel jsem nějak odpovědět. Cítil jsem v hlavě obrovský zmatek. Před profesorem Josephem jsem mluvil pravdu… no, možná

jsem něco trochu přibarvil, abych ho moc nevystrašil. Ale nelhal jsem!

Dokázal bych to líp, kdybych se připravil? Ale spolkli by propagandu, kterou bych si pro ně připravil pro další výslech? A fakt, že jsem změnil názor, nepřitížil by nám?

„Ponechám původní znění."

„Bude založeno do obžalovacího spisu. Patricia Wynant Reisfeld."

Peewee, kráčejíc v mých šlépějích, potvrdila pravost svých slov.

„Informace byly dodány k posouzení," oznámil bezpohlavní hlas. „Podle vlastních výpovědí je tato rasa primitivní a brutální, se sklony k těm nejhorším činům. Jedí se navzájem, trápí hladem, vraždí. Neznají umění, věda je v plenkách, kromě toho dosažené vědomosti užívají k tomu, aby se zabíjeli, národ po národu. Jejich předurčení je takové, že pravděpodobně svého cíle dosáhnou. Ale pokud nějakou shodou neočekávaných okolností přežijí, budou létat ke hvězdám. Musíme zvážit odpovědi na další otázky: za jak dlouhou dobu dorazí k našim domovům a jaké zbraně budou mít k dispozici."

Hlas mluvil dál, tentokrát k nám:

„Tak zní obvinění: barbarství spojené s vysokou inteligencí. Můžete něco říct na svou obranu?"

Zhluboka jsem se nadechl a pokusil uklidnit nervy. Věděl jsem, že jsme prohráli, ale nechtěl jsem se vzdát bez boje.

Vzpomněl jsem si, jak jim říkala Velká Matka:

„Mí vládnoucí…"

„Neadekvátní. Nejsme tví 'vládcové', netvrdíme ani, že jsi nám roven. Pokud chceš oslovovat konkrétní osobu, můžeš mi říkat soudce."

„Ano, pane soudce…" Snažil jsem si vzpomenout na řeč, kterou přednesl při svém procesu Sokrates. Věděl podstatně dřív, jaký ho čeká rozsudek, ale přesto zůstal a vypil jed. Vyhrál a oni prohráli.

Ne, nemohl jsem použít jeho monolog. On obětoval svůj život. Tady šlo o existenci celého našeho světa.

„…řekl jste, že nemáme umění. Viděl jste Partenon?"

„Zbořený v jedné z bitev."

„Raději se na něj pořádně podívejte, než to všechno zničíte, později byste toho mohl litovat. Četl jste naši poezii? 'Teď ustaly naše zábavy: aktéři, jak jsem předpovídal, byli pouze stíny a rozvál je vítr, lehký vítr. A všechno: věže utopené v mracích, pyšné paláce, tiché svatyně, celý velký svět, zmizí jako prchavá… skutečnost… snového… přání'.“

Sesul jsem se na zem. Peewee tiše plakala u mého těla. Nevím, proč jsem zrovna vybral ten verš. Podvědomí asi nikdy nefunguje 'náhodně'.

„A tak se určitě stane,“ okomentoval to nelítostný hlas.

„Myslím, že to, co děláme, vás nemusí zajímat.“ Já sám jsem měl slzy na krajíčku.

„Ale zajímá nás to.“

„Nepodléháme vaší vládě.“

„Neadekvátní. Tři galaxie nemají vládu. Tak obrovský prostor a mozaika kultur vylučují existenci vlády. Pro vlastní bezpečnost jsme některé regiony umístili pod policejní dozor.“

„A co z toho? Nedělali jsme přece vašim policistům problémy. Seděli jsme jenom na svých pastvinách… Já sám jsem klidně stál na vlastní pastvině, když přiletěly ty červí kreatury a začaly celé to dobrodružství. Jsme nevinní.“

Zarazil jsem se a horečnatě přemýšlel, co dál. Nemohl jsem slíbit lepší chování celé rasy. Oba jsme to věděli.

„Zajímavé,“ přístroj zase začal mluvit. „Ta stvoření jsou neobvykle podobná Staré rase, když vezmeme v úvahu mutace. Ze které části Tří galaxií pocházejí?“

Jako odpověď zazněly odpovídající souřadnice.

„Nepocházejí ze Staré rasy. Jsou to efemeridové. V tom tkví celá hrozba. Moc rychle se mění.“

„Pokud si dobře pamatuji, před několika rozpady thoria — 230 přišla Stará rasa v těch oblastech o kosmickou loď. Nejmladší vzorek není shodný se zbytkem, nepotvrzuje to hypotézu?“

„V tuto chvíli není jisté, jestli bytosti pocházejí ze Staré rasy, nebo ne. Proces začal, je třeba vznést verdikt.“

„Verdikt musí být přesný.“

„A také bude.“

Bezbarvý hlas pokračoval v dotazech pro nás:

„Chcete ještě něco dodat na svou obranu?“

Zamyslel jsem se nad názorem, který mají ohledně našich neobvykle malých vědeckých znalostí. Chtěl jsem připomenout, že v průběhu dvou set let jsme přeskočili z biologické energie na energii atomovou, ale takový argument mohli použít proti nám.

„Peewee, máš nějaký nápad?“

Děvčátko udělalo krok vpřed a zakřičelo:

„Kip zachránil Velkou Matku, ani to se nepočítá?“

„Ne,“ řekl chladně hlas. „Nemá to souvislost s projednávanou záležitostí.“

„Ale mělo by!“ vykřikla. „Sami byste se měli stydět! Dobytci! Zbabělci! Jste horší než Červi!“

Přitáhl jsem ji za rukáv k sobě. Opřela hlavu o mou hruď a tiše vzlykala.

„Promiň, Kipe. Nechtěla jsem všechno zkazit.“

„I tak jsme to prohráli.“

„Chcete ještě něco říct?“ zeptal se snad posté hlas.

Rozhlédl jsem se po sále. 'Věže utopené v oblacích… celý svět.'

„To je všechno!“ řekl jsem hrdě. „Tohle není žádný soud, vůbec nechcete poslouchat naši obranu. Dobře, rozbijte naši hvězdu. Nejspíš to brzo uděláte, pokud na to máte vybavení, jakože si myslím, že máte. Do toho! Vyrobíme si hvězdu! A pak, jednoho pěkného rána, se vrátíme a najdeme vás všechny, všechny do jednoho!“

„Bravo, Kipe. Dobře jsi to řekl!“

Nikdo mi neodpověděl. Cítil jsem se jako dítě, kterému se na návštěvě povedl hrozný trapas a neví, jak to zaretušovat.

Ale já jsem to tak cítil. Samozřejmě že bychom nemohli splnit naše hrozby. Ještě ne. Ale zemřeli bychom se zbraní v ruce. 'Umřít se zbraní v ruce', to je nejvznešenější věc, kterou člověk dokáže.

„Není vyloučeno, že přesně to uděláme,“ souhlasil robotický hlas. „Je to všechno?“

„Ovšem. Zábava skončila, pro všechny.“

„Chce někdo svědčit ve prospěch lidí? Zastane se vás některá jiná rasa?“

Neznáme žádnou jinou rasu. Psi, možná psi by se nás mohli zastat.

„Já budu svědčit v jejich prospěch!“

Peewee zvedla hlavu a zavýskla:

„Velká Matka!“

Stála před námi. Peewee se pokoušela běžet za ní, ale odrazila se od neviditelné bariéry. Chytil jsem ji za ruku.

„Klid, malá. Ona tady není, je to jenom projekce.“

„Mí vládnoucí spoluobčané… disponujete velkou inteligencí a obrovskými znalostmi…“

Bylo zábavné sledovat, jak zpívá, a zároveň slyšet všechno anglicky. Překlad věrně napodoboval melodii.

„…ale já je znám osobně. Je pravda, že jsou násilničtí, obzvlášť ta menší osoba, ale je třeba to připsat jejich věku. Můžeme očekávat dospělé chování od rasy, jejichž populace umírá už v raném dětství? A copak sami nejsme někdy krutí? Neusmrtili jsme dnes několik miliard svých bližních? Může jakýkoli druh přežít bez pudu sebezáchovy? Je pravda, že tyto bytosti jsou násilnické víc, než to vyžadují okolnosti nebo soudnost. Ale, občané, jsou hodně mladí. Měl by se jim poskytnout čas, aby zmoudřeli.“

„Tomu je třeba zabránit, tedy rozvoji. Tvá rasa je příliš sentimentální a to zkresluje správný pohled na celou záležitost.“

„To není pravda! Jsme citliví, ale ne hloupí! Kolikrát jsem sama hlasovala pro absolutní řešení? Je jednoduché to ověřit, ale raději bych si to nepamatovala. Ale pokud bude třeba, nebudu váhat. Nemocnou větev je třeba uříznout. Nejsme sentimentální. Jsme nejlepší strážníci, jaké jste dokázali najít v celém vesmíru, protože plníme své úkoly bez reptání. Pro zlo nemáme slitování. Ale na dětinské přestupky se díváme přimhouřeným okem.“

„Je to všechno?“

„Tvrdím, že tato větev by se neměla odřezávat! Skončila jsem.“

Velká Matka zmizela.

„Chce ještě některá rasa svědčit v jejich prospěch?“

Tam, kde byla před chvílí Velká Matka, se objevila obrovská zelená opice. Vážně se na nás dívala a kývala hlavou. Pak udělala přemet a hlavu strčila mezi nohy.

„Nejsem jejich přítel, ale ctím 'spravedlnost', což mě odlišuje od ostatních kolegů z Rady.“ Bytost se rychle otočila kolem vlastní osy. „Jak už konstatovala moje předchůdkyně, ta rasa je hodně mladá. Děti mé vlastní vážené rasy se občas koušou a perou, některé dokonce v těchto zábavách umírají. Kdysi jsem se já sám choval stejně.“ Opice vyskočila do vzduchu, dopadla na přední tlapy a zůstala stát na rukou. „A pochybuje snad někdo z přítomných, že jsem civilizovanou bytostí?“

Zamyšleně se na nás podívala.

„Jsou to divoši a doopravdy nevím, jak k nim může někdo cítit sympatie, ale jak říkám: dejme jim šanci!“

Obraz zmizel.

„Chcete něco dodat, než bude vynesen verdikt?“

Už jsem chtěl říct: 'Ne, skončeme to divadlo', ale v poslední chvíli mě Peewee zatáhla za ucho a něco mi začala šeptat. Pozorně jsem ji vyslechl, kývl na souhlas a řekl:

„Pane soudce, pokud se rozhodnete v náš neprospěch, mohl byste na chvíli zadržet exekutory, abychom se mohli vrátit domů? Můžete nás přece poslat zpět během několika minut.“

Hlas váhal s odpovědí.

„Proč o to žádáte? Už jsem říkal, že se proces netýká vašich osob. Můžete žít.“

„Ano. Ale chceme se prostě vrátit domů, k našim blízkým.“

Znovu bylo chvíli ticho.

„Dobře.“

„Disponujete dostatečnými informacemi, abyste oznámili verdikt?“

„Ano.“

„Jak zní rozsudek?“

„Vaše rasa se podrobí dalšímu testu za několik poločasů rozpadu rádia. Do té doby pro nás nebudete znamenat reálnou hrozbu. Pro jistotu vám bude přidělen pozorovatel. Do doby opětovného rozhodování bude vaše rasa bedlivě pozorována Matkou Strážkyní, v tomto místě stroj zazpíval jméno Velké Matky, která nás bude informovat o všech změnách. A nakonec — přejeme vaší rase velké pokroky na dlouhé cestě evoluce.“

„Vzorky se mohou vrátit do svého časoprostoru.“

XII.

Neohlášené přistání v New Jersey nepatřilo k nejlepším nápadům. Princeton není zrovna nejdál od důležitých strategických cílů a mohla nás přivítat celá škála raket, ty s atomovými hlavicemi nevyjímaje. Velká Matka vesele zatrylkovala:

„Doufám, že se z toho neštěstí dostaneme.“

Samozřejmě. Vyloupli jsme se v jedné z vedlejších uliček, Velká Matka zazpívala něco na rozloučenou a zmizela. Noční procházky po ulicích v kosmickém skafandru nejsou zakázány, tím spíš s hadrovou panenkou v podpaží. Ale přitahují pozornost, takže nás samozřejmě zadržela policie. Zavolali Peewině otci. Asi po dvaceti minutách už jsme seděli v jeho pracovně, pili kakao, povídali si a jedli křupavé pečivo.

Její máma málem dostala infarkt. Vyprávěli jsme naše příhody a ona každou chvíli zadržovala dech hrůzou a vykřikovala 'Neuvěřitelné!'.

Nakonec pan Reisfeld řekl: „Uklidni se, Janice, nebo běž do postele.“ Já jsem jí ale její chování nezazlíval. Dcera jim během návštěvy beze stopy zmizí a je prohlášena za mrtvou a později se neuvěřitelně objeví na Zemi. Profesor Reisfeld nám ale věřil. Velká Matka 'rozuměla' a on na podobném principu 'akceptoval'. Během našeho vysvětlování spřádal nejrůznější teorie, které nejčastěji neměly nic společného se skutečností.

Prohlédl si dceřin skafandr, pak přilbu, rozsvítil světlo, aby zmatněla. Usmál se. Nakonec sáhl po telefonu.

„Dario to musí vidět.“

„Curte, o půlnoci?“

„Janice, mlč už. Konec světa nebude čekat, až se otevřou všechny úřady.“

„Profesore Reisfelde?“

„Ano, Kipe?“

„Nejdřív byste si měl prohlédnout i jiné věci.“

„Uvidíme.“

Vytáhl jsem z Oskara několik drobností: dvě radiostanice, kus ocelového 'papíru' popsaného rovnicemi, dvě 'hračky' a dvě stříbrné koule. Zastavili jsme se na Veze Pět a většinu času jsme strávili v hypnóze, kdy se profesor Joe a jeho kolega vyptávali na detaily týkající se lidské matematiky. Ne, nechtěli se od nás naučit algebru! Potřebovali naše matematické pojmy, prvočísly a vektory počínaje a abstraktními čísly konče, aby nás mohli něco naučit. Výsledky jejich snažení jsme přivezli na ocelovém papíru.

Nejdřív jsem profesoru Reisfeldovi ukázal radiostanice.

„Revír Velké Matky zahrnuje i naši planetu. Říkala, že pokud ji budeme potřebovat, máme použít tohle. Většinou bude poblíž, maximálně tisíc světelných let odtud. Ale přijde, i kdyby byla kdekoli jinde."

„Ach!"

Půjčil si radiostanici. Byla menší a elegantnější než ta na Plutu.

„Je možné ten přístroj rozebrat?"

„Hmm, uvnitř je obrovská energie a neodborné zacházení by mohlo způsobit explozi."

„Ano, to by bylo nebezpečné." Vrátil mi radiostanici.

Funkci 'hraček' nejde vysvětlit. Vizuálně připomínaly abstraktní sošky. Ta moje byla z materiálu podobného obsidiánu, ale na dotek neobvykle měkkého a teplého. Peewina 'hračka' připomínala nefritovou kuličku. Ale opravdový šok jste mohli prožít až po přiložení té věci k čelu. Po mém doporučení se profesor Reisfeld dotkl kuličkou čela a zatvářil se překvapeně. Díky té věci jste cítili skoro fyzickou přítomnost Velké Matky: teplo, bezpečí, porozumění.

„Ona tě miluje," řekl profesor. „Promiň, ta zpráva asi nebyla pro mě."

„Ale ona má ráda i vás."

„Cože?"

„Miluje všechno, co je malé, mladé a bezbranné. Právě proto jí říkají Velká Matka."

Netušil jsem, jak tohle může znít nezainteresovanému člověku, ale profesor ani nemrkl okem.

„Říkáš, že je policistka?"

„Spíš zaměstnankyně domobrany. Bydlíme v díře zatlučené fošnami a máme otřesné sousedy. Občas musí udělat některé věci, které jí nejsou po chuti. Ale je to dobrá policistka a někdo za nás přece musí udělat špinavou práci. Ona při práci neprotestuje.“

„Jsem si tím jistý.“

„Chcete to zkusit ještě jednou?“

„A můžu?“

„Jasně, baterie se tím nevybijí.“

Opět se hračkou dotkl čela a jeho tvář rozzářil šťastný úsměv. S porozuměním jsme se na sebe s Peewee podívali.

„Zbytečně jsem měl strach o svou dceru, když byla v rukou tak dobrých opatrovatelů, jako je Velká Matka a ty, Kipe.“

„Nebyli jsme špatná parta,“ potvrdil jsem. „Bez Peewee bychom neměli šanci. Ta holka má hlavu na svém místě!“

„Nejednou jsme se o tom přesvědčili na vlastní kůži.“

„Několikrát nám zachránila život! Ty koule slouží k uchovávání záznamů. Máte magnetofon, profesore?“

„Samozřejmě.“

Pustili jsme nahrávání a já přikázal kouli mluvit do mikrofonu. Magnetofon jsme potřebovali, protože koule byly na jedno použití. Pak jsem profesorovi ukázal ocelový papír. Sám jsem zkoušel z něho něco vyčíst, dostal jsem se přes první dva řádky, ale podařilo se mi poznat jenom několik symbolů. Profesor se dostal do poloviny první strany a přestal s tím.

„Radši si půjdu zatelefonovat.“

Měsíc se vyhoupl z mraků. Zkoušel jsem uhodnout, kde leží stanice Tombaugh. Peewee spala v křesle, přikrytá tátovým sakem. Profesor Reisfeld ji zkusil odnést do postele, ale děvčátko se najednou probudilo, začalo protestovat a odmítlo veškerou pomoc. Profesor Reisfeld, potom raději kousal svou prázdnou fajfku a poslouchal kouli šeptající do mikrofonu.

Profesor Giomi a doktor Bruck stáli na druhé straně pracovny, pečlivě plnili tabuli za tabulí a živě diskutovali nad kovovým papírem. Géniové jsou v Institutu pokročilých výzkumů častým jevem, ale ti dva se úplně odlišovali od průměru. Bruck vypadal jako řidič

náklaďáku a Giomi připomínal hodně podrážděného Juniona. Byli rozrušení, ale doktora Brucka prozrazoval jenom specifický tik, což — jak mě ujistil Peewin otec — je neklamnou známkou nadcházejícího nervového zhroucení. Samozřejmě že ne Brucka, ale ostatních fyziků.

Minuly dva dny a my jsme pořád seděli v pracovně. Profesor Reisfeld se oholil, ostatní zůstali zarostlí. Já jsem si trochu zdříml a jednou se vysprchoval. Peewin otec pořád poslouchal nahrávku. Chvílemi spolu Bruck a Giomi diskutovali; Giomi téměř hystericky, Bruck klidně. Pokaždé se profesor Reisfeld zeptal na několik věcí, přikyvoval a sedl si zpět do křesla. Pochybuji, že ovládal tak vysokou matematiku, ale mohl vyvodit správné závěry z výsledků a sloučit je s jinými obory.

Chtěl jsem se vrátit domů, když už mě nepotřebovali, ale profesor Reisfeld mě požádal, abych zůstal. Generální sekretář Federace svobodných národů přislíbil návštěvu.

Zůstal jsem. Nevolal jsem domů, proč bych měl znepokojovat rodiče. Chtěl jsem jet do New Yorku na setkání s generálním sekretářem. Ale sekretář vzkázal, že nás navštíví osobně zde. Evidentně se pan Reisfeld těšil dobré reputaci v kruzích vysoké politiky.

Pan van Duivendijk byl vysoký, urostlý muž. Všem nám stiskl ruku a řekl:

„Ty jsi syn doktora Samuela C. Russela?“

„Znáte mého otce?“

„Potkali jsme se před několika lety v Haagu.“

Doktor Bruck k nám rychle přiběhl, jakoby mimochodem kývl sekretáři na uvítanou a zeptal se:

„Ty jsi kluk Sama Russela?“

„Cože, vy ho taky znáte?“

„Jistě. 'Statistická interpretace nekompletních informaci'. Vynikající.“

Vrátil se k tabuli a vzal si nový kousek křídy. Nevěděl jsem, že táta psal takové věci, ani jsem netušil, že se zná s čelnými osobnostmi Federace svobodných národů. Občas ve mně budil dojem excentrika.

„Pánové, máte něco zajímavého?“ zeptal se van Duivendijk.

„Ale jistě,“ odsekl Bruck.

„Neskutečně!“ dodal Giomi.

„Co přesně?“

„No co…“ Bruck ukázal prstem na nějakou rovnici na tabuli. „To znamená, že jaderná reakce se dá kontrolovat z určité vzdálenosti.“

„Jaké přesně?“

„Může být deset tisíc mil?“

„Myslím, že to stačí. Co ještě?“

„A co byste si přál?“ zeptal se Bruck. „Horké pivo?“

„Prosím?“

„Vidíte sedmnáctý řádek shora? Může to znamenat antigravitaci, ale jistý si tím nejsem. Ten poblázněný Ital si myslí, že jde o cestování časem.“

„Je to pravda!“

„A i kdyby měl pravdu, na realizaci takového projektu bychom potřebovali energetický potenciál hvězdy střední velikosti. Takže bych navrhoval na tu věc zapomenout.“ Bruck zabodl zrak do vzorců na tabuli. „Možná jsme našli nový přístup k problému konverze hmoty. Co byste řekl na příruční agregát, který vyrábí víc kilowattů než reaktor v Brisbane?“

„Vážně? Dá se něco takového postavit?“

„Zeptejte se vašeho vnuka, prosím. Zatím jsme ve stádiu hypotéz,“ odpověděl Bruck a zamračil se.

„Doktore Brucku, co vás trápí?“ zeptal se van Duivendijk.

„Chcete na to všechno dát nálepku 'Přísně tajné'? Nejsem příznivcem utajování matematických rovnic.“

Zbystřil jsem. Zmiňoval jsem se Velké Matce o nápadu s 'utajováním' a asi se mi ji podařilo zaskočit. Vysvětloval jsem, že Federace svobodných národů musí mít tajemství, aby mohla normálně fungovat, stejně jako Tři galaxie. Nemohla to pochopit. Nakonec usoudila, že to nemá žádný význam. Já jsem dostal strach. I když nemám rád, když je pro mě věda tajemstvím, nechci být zbytečně bezstarostný.

Pan van Duivendijk odpověděl:

„Nesnáším tajemství, ale tolerovat je musím.“

„Věděl jsem, že to řeknete!“

„Uklidněte se, prosím. Je to projekt Washingtonu?“

„Cože? Samozřejmě že ne.“

„Není ani federální. Co z toho vyplývá? Ukázali jste mi nějaké rovnice. Nemůžu zabránit jejich uveřejnění. Jsou vaše.“

Bruck kývl hlavou.

„Nejsou naše,“ ukázal na mě. „Jsou jeho.“

„Chápu.“ Generální sekretář se otočil ke mně. „Mladý muži, jsem právník. Pokud je budeš chtít uveřejnit, nemůžu ti v tom zabránit.“

„Já? Ty rovnice nejsou moje. Já… byl jsem jenom kurýr.“

„Jedině ty vlastníš autorská práva. Chtěl bys to vydat? Podepsané tvým plným jménem?“ Získal jsem dojem, že mu na tom zveřejnění záleží.

„Ano, jasně. Ale třetí jméno by nemělo být moje.“ Znejistěl jsem. Nejde cokoli vložit za jméno autora.

„Víte co, napište tam dr. V. Matka.“

„Kdo to je?“

„Je to žena. Pochází z Vegy, ale můžeme tvrdit, že je to čínské jméno.“

Generální sekretář se ještě dlouho vyptával, poslouchal nahrávky… Pak zatelefonoval — na Měsíc! Věděl jsem, že to jde, ale ještě jsem to nikdy neviděl naživo.

„Van Duivendijk u telefonu… ano, generální sekretář.

Dej mi šéfa… Jime?… Spojení je otřesné… Jime, občas pořádáš vojenská cvičení… Volám neoficiálně, ale kdybys mohl zkontrolovat údolí…“ otočil se ke mně a já jsem mu rychle odpověděl, „…údolí hned za horami, na východ od stanice Tombaugh. Nemluvil jsem o tom s Radou bezpečnosti; zůstane to mezi námi příteli. Kdybys tam zamířil, vezmi s sebou větší síly. Můžeš potkat hady. Určitě budou dobře ukrytí. Mám takový pocit. Ano, děti jsou zdravé, Beatrix je taky v pořádku. Zavolám Mary a řeknu jí, že jsem s tebou mluvil.“

Generální sekretář mě požádal o mou adresu. Nemohl jsem mu říct, kdy budu doma, ani jsem nevěděl, jak se tam dostanu; chtěl jsem dojet stopem, ale neřekl jsem mu o tom. Pan van Duivendijk zvedl obočí.

„Možná bychom tě mohli na oplátku hodit domů, co vy na to, profesore?“

„Přirozeně. Ani tak nesplatíme celý dluh.“

„Russele, z tvých materiálů jsem se dověděl, že chceš studovat inženýrství s kosmickou specializací.“

„Přesně tak, pane.“

„Uvažoval jsi o právech? Hodně mladých inženýrů se vrhá do vesmíru, ale právníků docela málo. Zákony prostupují vším. Někdo dobrý v kosmickém právu a metaprávu by neměl špatnou pozici.“

„Mohl by dělat obojí,“ vyslovil svůj názor Peewin otec. „Jsem proti současné přílišné specializaci.“

„To není špatný nápad,“ souhlasil pan van Duivendijk. „Pak by si mohl sám stanovovat podmínky.“

Už jsem chtěl říct, že bude nejlepší, když zůstanu u elektroniky, když mi došlo, co chci vlastně dělat.

„Hmm, obojí najednou bych asi nezvládl.“

„Nesmysl!“ řekl tvrdě profesor Reisfeld.

„Jistě, pane. Ale chtěl bych zkonstruovat skafandr, který by byl lepší než ty současné. Mám několik nápadů.“

„Hmm, to se týká nejspíš mechanického inženýrství. A mnoha dalších oborů, myslím. Ale nejdřív musíš být inženýr.“ Profesor Reisfeld se zachmuřil. „Pokud si dobře pamatuji, vystudoval jsi střední školu, ale žádná z vysokých škol tě nepřijala.“ Zabubnoval prsty o hranu stolu.

„Není to směšné, pane sekretáři? Kluk letí k Magellanovým mrakům a nemůže se dostat na školu, kde chce studovat.“

„Co se děje, profesore? Vy táhnete, když já tlačím?“

„Ale samozřejmě. Moment.“ Profesor Reisfeld zvedl telefonní sluchátko.

„Susie, spoj mě s ředitelem Technologického institutu v Massachusetts. Vím, že je na dovolené; není důležité jestli spí, nebo je v Bombaji, najdi ho. Hodná holčička.“ Přerušil spojení. „Pracovala v institutu pět let a předtím nějakou dobu v univerzitní telefonické centrále. Najde ho.“

Znervózněl jsem a zrozpačitěl. MIT — kdokoli jiný by takovou příležitost chytil za pačesy. Ale už jenom písemné zkoušky dokáží

odrovnat kohokoli. Zkoušel jsem jim vysvětlit, že na to nemám. Budu do konce školního roku pracovat a o letních prázdninách něco ušetřím, řekl jsem si.

Zazvonil telefon.

„Tady Reisfeld. Jak se máš, Oppie? Na setkání absolventů jsi mě donutil slíbit, že až bude mít Bruck znovu tiky, že ti vzkážu. Takže se pohodlně usaď. Napočítal jsem jich dvacet jedna za minutu, to je důvod k… Klid, neposílej NIKOHO, dokud z toho nebudu mít zisk. Pokud zase začneš s přednáškou o akademické svobodě a právech na vědění, položím telefon a zavolám do Berkeley. Můžu tam udělat obchod, ale vím, že ho můžu udělat s tebou… Moc ne, jenom čtyřleté stipendium, studia a výlohy… Ne, nekřič na mě; využij záložní fondy, napiš to na účet knihovny. Už jsi dospělý, dokážeš si všechno spočítat sám… Ne, žádné napovídání. Buď koupíš kočku v pytli, nebo tvoje radiační laboratoř špatně skončí. Co jsem to říkal? Laboratoř? Spíš celá fyzikální větev. Můžeš utéct do Jižní Ameriky, nenech se prosit… Cože? Já sám jsem se nejednou dopustil takové zpronevěry. Počkej moment.“

Profesor Reisfeld se otočil ke mně.

„Posílal jsi přihlášku na MIT?“

„Ano, pane, ale…“

„Najdeš jeho spis v kartotéce, Clifford C. Russel. Pošli klukovi domů oznámení a šéf katedry ať mi pošle kopii… Do které skupiny? No, do té s všeobecným zaměřením. Vede ji teoretický fyzik, Farley, pokud se nepletu; je to chlap s představivostí. Je to největší senzace od dob, kdy sira Isaaca praštilo jablko do čela… Dobře, jsem vyděrač, ale ty jsi zase přirostl ke kanceláři a úplnější zdědkovatěl. Kdy se zase vrátíš k akademickému životu?… Pozdrav ode mně Beluah. Měj se.“ Položil sluchátko.

„Tak, zařízeno. Kipe, jedna věc mi pořád není jasná: proč ty Červí obludy chtěly zrovna mě?“

Nevěděl jsem, co mám odpovědět. Ani ne před čtyřiadvaceti hodinami mi oznámil, že zkouší kombinovat neobvyklá data: neidentifikované obrazy, spousta neobvyklých protihodnot při vesmírných cestách, hodně věcí, které nejdou k sobě. Člověk v jeho pozici většinou dostává odpovědi hned po tom, co o ně požádá, a okamžitě zís-

kává autoritu. Pokud měl nějakou slabost, tak to byla určitě skromnost, kterou po něm Peewee určitě nezdědila. Kdybych mu řekl, že Červy iritovala jeho zvídavost, určitě by jenom pokrčil rameny. Takže jsem řekl:

„Nikdy nám to neřekli. Myslím, že vás považovali za dost důležitého na to, aby vás unesli."

Pan van Duivendijk vstal.

„Curte, nebudu ztrácet čas posloucháním tlachů. Russele, mám radost, že jsi dostal stipendium. Kdybys mě někdy potřeboval, zavolej."

Když odešel, pokusil jsem se poděkovat profesoru Reisfeldovi.

„Měl jsem v úmyslu si všechno zaplatit sám, pane. Nějak bych posbíral peníze, než začne škola."

„Za necelé tři týdny? Nežertuj, Kipe."

„Chtěl jsem rok pracovat a…"

„Ztratit rok? Ani nápad."

„Ale já jsem už…" Podíval jsem se přes jeho hlavu na zelené listoví v zahradě. „Profesore, jaké je dneska datum?"

„No, Svátek Práce, samozřejmě."

(Vzorky se mohou vrátit do svého časoprostoru.)

Profesor Reisfeld mi opláchl tvář vodou.

„Už je ti líp?"

„Ano, asi ano. Ale my jsme přece byli ve vesmíru několik týdnů!"

„Kipe, prožil jsi toho tolik, že by to tebou nemělo otřást. Můžeš si o tom promluvit se stratosférickými dvojčaty," ukázal na Giomhyho a Brucka, „ale nebudeš jim rozumět. Aspoň já jsem jim nerozuměl."

Když jsem se loučil, paní Reisfeldová mi dala pusu, Peewee se rozbrečela a společně s Madame Pompadour se rozloučila s Oskarem. Oskar seděl na zadním sedadle, protože na letiště mě vezl profesor osobně.

Cestou mi řekl:

„Peewee je na tebe hrdá."

„Ach, to mě těší."

„A ty? Nechtěl bych být netaktní…“

„Jestli jsem na ni hrdý? Samozřejmě že jsem! Čtyřikrát nebo pětkrát mi zachránila život.“

Peewee uměla člověka doopravdy rozčilit. Ale byla bojovná, loajální a bystrá, a k tomu všemu si nikdy od nikoho nenechala foukat do kaše.

„Sám jsi dostal aspoň dvě medaile za záchranu života.“

Zamyslel jsem se nad tím.

„Mám takový pocit, že jsem zkazil co se dalo. Ale měl jsem přátele a docela velkou kliku.“

Až jsem se otřásl při vzpomínce, jak mě jenom štěstí několikrát zachránilo z osudných průšvihů.

„Klika je slovo provokující otázky,“ odpověděl. „Mluvil jsi o 'velkém štěstí', že jsi uslyšel mou dceru, jak volá o pomoc. Je těžké to nazvat štěstím.“

„He? Vlastně, jak to myslíte?“

„Proč jsi byl na stejné vlnové délce? Protože jsi měl na sobě skafandr. Proč jsi ho měl na sobě? Protože jsi se hrozně moc chtěl dostat do vesmíru. Když se loď ozvala, ty jsi jenom odpověděl. Jestli je tohle štěstí, tak já mám štěstí vždycky, když se trefím vidličkou do úst. Kipe, štěstí je důsledek odpovídajících příprav; nemít kliku je výsledek nedůslednosti. Přesvědčil jsi tribunál starší než je lidská rasa, že ty a tvůj druh je hoden zachování. Je tohle jenom obyčejná náhoda?“

„Hmm, víte, doopravdy jsem se naštval a řekl jsem jim to všechno od plic. Už jsem měl dost těch keců.“

„Největší události v historii uskutečnili lidé, kteří 'už měli dost těch keců'.“ Zamyslel se. „Kipe, mám radost, že sis oblíbil Peewee. Intelektuálně je jí dvacet, ale citově je jí šest; většinou spíš lidi odrazuje. Mám radost, že se skamarádila s někým, kdo je chytřejší než ona.“

Spadla mi čelist.

„Ale profesore, Peewee je o dost chytřejší než já. Nechává mě daleko vzadu.“

Šlehl po mně pohledem.

„Mě nechává vzadu už léta, a nejsem duševně zaostalý. Neurážej sám sebe, Kipe.“

„Ale to je pravda.“

„Cože? Nejlepší psychomatematik našich let, člověk, který si vždycky se vším poradil, dokonce odešel na odpočinek, kdy se mu zlíbilo, a to je těžké, když jsi nepostradatelný. Člověk, který si vzal svou nejlepší žačku. Pochybuji, že jejich ratolest je méně inteligentní než moje dcera.“

Musel jsem to chvilku nechat uležet, než jsem pochopil, že mluví o mně. Netušil jsem, co mám na to říct. Zajímalo by mě, kolik dětí doopravdy zná své rodiče. Aspoň já je neznal.

Pokračoval:

„Peewee je určitě boží trest, dokonce i pro mě. No, už jsme na letišti. Až se vrátíš ze školy, stav se u nás, prosím. Můžeš přijet i na Den díkůvzdání, když budeš chtít; o Vánocích budeš určitě doma.“

„Děkuji vám, pane Reisfelde. Určitě přijedu.“

„Výborně.“

„A co se týče Peewee. Kdyby byla moc nesnesitelná, máte radiostanici. Velká Matka ji dokáže usměrnit.“

„Hmm, dobrý nápad.“

„Peewee se ji několikrát pokusila přelstít, ale nepovedlo se jí to. A, zapomněl jsem. Komu o tom můžu říct? Ne o Peewee, o celé záležitosti.“

„To je snad jasné.“

„A…“

„Řekni o tom komu budeš chtít. Nebudeš mít moc příležitostí. Kromě toho, málokdo ti to bude věřit.“

Domů jsem letěl tryskáčem. Ta letadla jsou opravdu rychlá. Když se profesor Reisfeld dověděl, že mám u sebe jenom dolar a šedesát sedm centů, přes mé protesty mi do kapsy strčil deset dolarů. Mohl jsem se stavit k holiči na autobusovém nádraží a koupit dvě jízdenky do Centerville — jeden pro mě, druhý pro Oskara, aby nemusel cestovat mezi zavazadly. Díky zajištěnému stipendiu jsem nemusel prodávat skafandr. Z toho jsem měl největší radost.

Bylo skvělé znovu vidět Centerville: alej podél cesty a kanály. Řidič mi zastavil před domem — to kvůli Oskarovi; strašně špatně se

nosí. Šel jsem rovnou do dílny, opřel Oskara o stěnu a slíbil mu, že se zase brzo uvidíme. Pak jsem zaklepal na vchodové dveře.

Máma nebyla doma. Táta seděl v pracovně. Zvedl oči od knížky.

„Ahoj, Kipe."

„Ahoj, tati."

„Jaký byl výlet?"

„Nebyl jsem u jezera."

„Vím. Volal pan Reisfeld… popsal mi, co se stalo."

„Aha. V zásadě byl ten výlet příjemný." Všiml jsem si. že drží v ruce jeden z dílů Encyklopedie Britanniky, otevřený u hesla Magellanovy mraky.

Všiml si otázky v mém pohledu.

„Nikdy jsem je neviděl." vysvětlil. „Jednou jsem měl příležitost, ale nebe bylo zrovna zatažené. Pamatuji si, rovníková Afrika. Ty jsi ještě nebyl na světě."

„Nevěděl jsem, že jsi tolik cestoval."

„Byla to nudná úřednická práce. Není o čem vyprávět. Je tam hezky?"

„Nic moc."

Vytáhl jsem z knihovny jiný díl encyklopedie, našel heslo mlhovina a potom Velká mlhovina Andromedy.

„Tak vypadá opravdová krása. My vypadáme zdálky podobně."

Táta si povzdechl.

„Musí to být krásný pohled."

„Přesně tak. Všechno ti podrobně povyprávím. Mám kazetu."

„Máme čas. Máš za sebou kus cesty. Tři sta třicet tři světelných let, je to tak?"

„Ne, ani ne polovinu."

„Myslím tím cestu tam a zpátky."

„Hmm. Ale my jsme se nevraceli stejnou cestou."

„To mi vysvětli."

„Nevím jak. Když se rozhodneš skočit, kamkoli skočit, tak aby ses potom vrátil do původního bodu, buď couvneš, nebo poletíš okolo; letíš pořád rovně, až do výchozího bodu. Přímo není přesné slovo, protože prostor je zakřivený, ale víš, o co jde."

„Velký vesmírný okruh?"

„Něco v tom smyslu. Cesta kolem dokola po přímé linii.“

„Hmm…“ zamyšleně svraštil obočí. „Kipe. jakou vzdálenost je třeba urazit, abys obletěl vesmír?“

Chvilku jsem mlčel.

„Tati, sám jsem se na to ptal, ale nedostal jsem jasnou odpověď. Velká Matka mi to vysvětlila tak: 'Jak můžeme mluvit o vzdálenosti tam, kde není nic?' To není vzdálenost, spíš stav. Já jsem necestoval, spíš skákal.“

Táta seděl, mlčel a přemýšlel.

„Neměl jsem žádat o vysvětlení matematických pojmů slovy.“

Chtěl jsem navrhnout, aby se táta na detaily zeptal, ale přerušil mě matčin zpěvný hlas.

„Dobrý den, mí drazí!“

Zlomek vteřiny se mi zdálo, že jsem slyšel Velkou Matku.

Dala pusu tátovi a pak i mně.

„Jsem, ráda, že ses vrátil, zlato.“

„Hmm…“ významně jsem se podíval na tátu.

„Máma o všem ví.“

„Ano,“ řekla jemně. „Nezajímá mě, kam jde můj velký kluk, pokud se vrátí zdravý domů. I tak vím, že ho doma silou neudržím.“ Dala mi přátelský pohlavek. „Vždycky na tebe budu hrdá. Ale abych se vrátila k příjemnějším věcem, právě jsem přišla z obchodu a podařilo se mi koupit moc pěknou vepřovou krkovičku.“

Druhý den bylo úterý, a tak jsem šel do práce dřív. Před obchodem byla špína, takže jsem si oblékl bílý plášť a vyhrnul rukávy. Pan Charton zrovna telefonoval. Položil sluchátko, aby se se mnou mohl přivítat.

„Jak bylo na výletě, Kipe?“

„Výborně, pane Chartone.“

„Kipe, musím ti něco říct. Pořád sníš o cestě na Měsíc?“

Ta otázka mě zaskočila. Nakonec jsem se rozhodl, že o tom všem panu Chartonovi neřeknu.

Vlastně jsem neměl příležitost absolvovat opravdový výlet na Měsíc. Pořád jsem měl chuť tam letět, i když to nebylo tak horké.

„Ano, pane Chartone. Ale nejdřív bych chtěl dokončit studia.“

„Myslím, že je to moudré rozhodnutí. Víš… nemám děti. Pokud budeš potřebovat peníze, klidně si řekni.“

Říkal něco o farmaceutické škole, ale o něčem takovém nemohlo být ani řeči. Zvlášť když mi včera táta oznámil, že mi zajistil místo na škole hned po narození a jenom zkoušel, jestli se o sebe dokážu postarat.

„Děkuju, pane Chartone, je to od vás moc milé.“

„Chtěl bych, abys dál studoval.“

„Všechno je na dobré cestě. Ale jednou možná budu potřebovat půjčku.“

„Ne, nemluvím o půjčce. Každopádně mi dej vědět.“ Otočil se, byl hodně dojatý.

Pracoval jsem u pultu a čas od času jsem se dotkl 'hračky' v kapse. Včera večer jsem ukázal našim, jak to funguje. Máma vykřikla. Táta se na mě vážně podíval.

„Pomalu mi to začíná docházet, Kipe.“

Vyčistil jsem fontánu do zářivého lesku a zkontroloval ventilátory. Všechno bezchybně fungovalo.

Odpoledne přišel Ace Quiggle a sedl si před vchod. „Ahoj, kosmickej piráte! Jak to de u vládců galaxie? He, he, he!“

Jak zareaguje na společenské chování? Dotkl jsem se 'hračky' a zeptal se: „Co si dáš, Ace?“

„Jako dycky, ale bleskem!“

„Slazené domácí pivo?“

„Bravo! Ale ať nemusím čekat, prcku!“

„Jasně, Ace.“ Nemělo smysl se s Acem rozčilovat. Jeho svět byl úzký jako vzdálenost mezi ušima a nebyl o moc hlubší než prasečí koryto. Přišla dvě děvčata. Dal jsem jim colu a Aceho domácí pivo nalil do mixéru. Ale evidentně hledal příčinu k hádce.

„Haló, dámy, znáte kapitána Kometu?“

Jedno z děvčat se zasmálo. Ace se odporně usmál a pokračoval:

„Jsem jeho manažer. Potřebujete hrdinnou pomoc, nasypte mi všechno na hlavu. Kapitáne, trochu jsem přemýšlel o tvé firmě.“

„Prosím?“

„Pravý čas, aby sis vyčistil uši. 'Vezmi si skafandr a běž' není nic moc. Abys mohl vytáhnout z toho směšného oblečku větší pra-

chy, musíš investovat do reklamy. Takže to musíme doplnit: Zabíjení odporných příšer a zachraňování světa — ceny dohodou. Dobrý, že jo?“

Zakýval jsem hlavou.

„Smutné, Ace.“

„Co je s tebou? Nemáš chuť na byznys?“

„Držme se faktů. Neberu peníze za záchranu světa a nedělám to pro slávu. Prostě mám takový talent. Ale nejsem si jistý, jestli bych vůbec pohnul prstem, kdyby šlo o tvůj zadek.“

Děvčata se zasmála. Ace se zatvářil nepříjemně.

„Chytrák, co? Ty nevíš, kapitáne, že zákazník má vždycky pravdu?“

„Vždycky?“

„Samozřejmě. Musíš si to zapamatovat. A teď bleskem pro moje pití!“

„Hned to bude, Ace.“

Nalil jsem plnou sklenici. Ace mi podal třicet pět centů. Rozhodným gestem jsem je odmítl.

„To je na účet firmy.“

A vylil jsem mu obsah sklenice na hlavu.

Digitalizácia a oprava - Davis